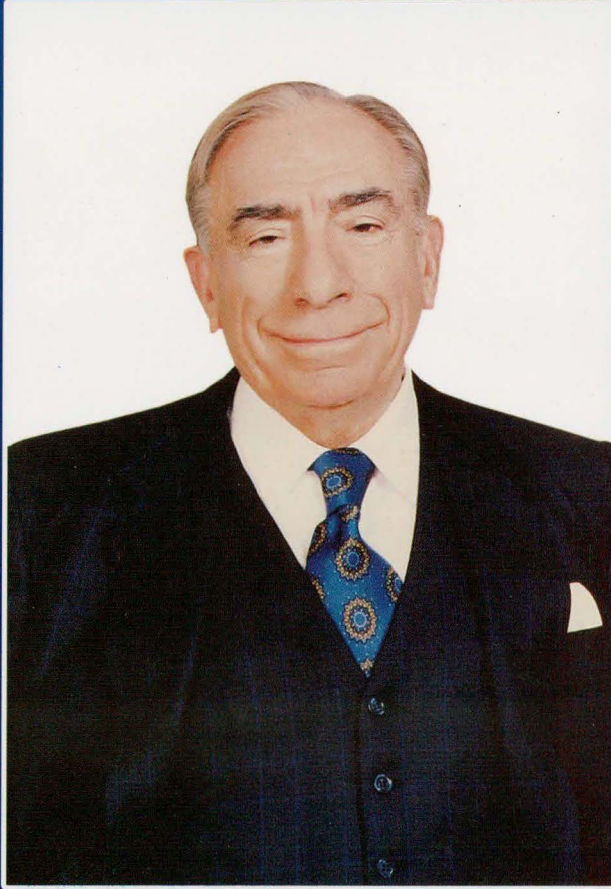

ALPARSLAN TÜRKEŞ'İN TBMM'DEKİ KONUŞMALARI

(Kanun Tasarısı ve Teklifleri)
27.05.1960 - 04.12.1995

TBMM KÜLTÜR, SANAT VE YAYIN KURULU YAYINLARI NO:132

TBMM KUTUPHANESİ

TBMM KÜLTÜR, SANAT VE YAYIN KURULU YAYINLARI NO: 132

ALPARSLAN TÜRKEŞ'İN TBMM'DEKİ KONUŞMALARI

(Kanun Tasarısı ve Teklifleri)
27.05.1960 - 04.12.1995

Derleyen ve Hazırlayan
Hüseyin Hüsnü UĞUR

TEMMUZ 2009 - ANKARA

EGEMENLİK KAYITSIZ ŞARTSIZ MİLLETİNDİR

TBMM KUTUPHANESİ

TBMM KÜLTÜR, SANAT VE YAYIN KURULU YAYINLARI NO: 132

Derleyen ve Yayına Hazırlayan	: Hüseyin Hüsnü UĞUR
Genel Koordinatör	: Erbay KÜCET
Teknik Koordinatör	: Adem ÖZ - Işık ARSLAN
Sayfa Düzeni ve Kapak Tasarım	: Ekber YILDIZ
ISBN	: 978-975-6226-48-3
Baskı	: TBMM Basımevi, Ankara - 2009

TBMM KÜLTÜR, SANAT VE YAYIN KURULU
Ana Bina 1 Nolu Kapı Bakanlıklar - ANKARA
Tel: 0312 420 66 13 -15 • Faks: 0312 420 66 16

Bu kitaptan, kaynak belirtilerek alıntı yapılabilir.

HÜSEYİN HÜSNÜ UĞUR

1953 Uşak doğumlu. Lisans eğitimini Ankara İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi Ekonomi-Maliye, Yüksek lisansını ise Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi Uzmanlığı Bölümünde tamamladı. Kamu Yönetimi Uzmanları Derneğinin Kurucusu ve II. Başkanı. 1974'te Stenograf olarak TBMM'de göreve başlayan Uğur, sırasıyla TBMM MHP Grup Müdürlüğü, TBMM Vakfı Müdür Yardımcılığı, Tutanak Müdürlüğü Uzmanı, TBMM Genel Sekreterliği Müşaviri, TBMM Başkan Müşaviri görevlerinde bulundu. Uğur halen TBMM MHP Grup Amirliği görevini yürütmektedir.

Eserleri:

- TBMM'de Komisyonlar (Yüksek Lisans Tezi)
- Başbuğ Alparslan Türkeş'in TBMM'deki Konuşmaları, Kanun Tasarı ve Teklifleri

ÖNSÖZ

Milletimizin en yüce temsil makamı olan Türkiye Büyük Millet Meclisi, yürütmekte olduğu yasama çalışmalarının yanı sıra hazırladığı eserlerle de ülkemizin kültür hayatına katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.

Başta ilk Meclis Başkanımız Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere kurulduğu günden beri Meclisimizde görev yapan devlet adamlarımızın konuşmaları ve yasama çalışmaları, parlamento tarihimizin eşsiz belgeleridir.

Devlet adamlarımızın ülkenin sorunlarıyla ilgili görüş ve önerilerini ortaya koydukları konuşmalar, Türkiye'nin demokrasi birikimini göstermesi bakımından da özel bir yere sahiptir.

Parlamento tarihimizin aynası olan konuşma tutanakları, Meclisimizde söylenen hiçbir sözün değersiz olmadığını ve tarihimizdeki yerini aldığını göstermektedir.

Türk siyasi hayatına yön vermiş olan devlet adamlarımızın TBMM'de yaptıkları konuşma ve yasama faaliyetlerinin, milletimize ve yeni kuşaklara aktarılması büyük önem taşımaktadır.

Bu amaçla Meclisimiz, "Atatürk'ün Türkiye Büyük Millet Meclisi'ni Açış Konuşmaları" ile başlayan Devlet Adamları Yayın Serisi hazırlamaktadır.

Bu yayın serisinin bir halkasını oluşturan elinizdeki eser, siyasi hayatımıza iz bırakan devlet adamı merhum Alparslan Türkeş'in 27.05.1960 - 04.12.1995 yılları arasındaki Meclis konuşmalarını ve yasama faaliyetlerini içermektedir.

Hazırlanan eser, kuruluşundan beri Meclisimizde görev yapan tüm devlet adamlarımıza ve onların demokrasimizi zenginleştiren fikirlerine olan saygımızın bir gereğidir.

TBMM tutanaklarından derlenerek hazırlanan bu yayınların, herkesin yararlanabileceği kaynak niteliği taşıyacağına inanıyorum.

TBMM Kültür, Sanat ve Yayın Kurulumuz başta olmak üzere eserin hazırlanmasında emeği geçenlere teşekkür ediyorum.

Köksal TOPTAN
TBMM Başkanı

TBMM FAALİYETLERİ

I) MİLLİ BİRLİK KOMİTESİ DÖNEMİ

(27.05.1960 - 13.11.1960)

II) MİLLET MECLİSİ DÖNEMİ

(07.11.1965 - 12.09.1980)

III) CUMHURİYET SENATOSU GÖRÜŞMELERİ

(01.04.1975 - 13.05.1976)

IV) MİLLET MECLİSİ DÖNEMİ (Devam)

(13.06.1977 - 12.09.1980)

V) TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ DÖNEMİ

(06.11.1991 - 04.12.1995)

Gizli Celse ve Birleşik Toplantı Görüşmeleri

Tutanakların içinde yer almaktadır

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	III
TBMM Faaliyetleri	V

I) MİLLİ BİRLİK KOMİTESİ	
(27.05.1960 – 13.11.1960)	1
1. Konuşmaları ve Yasa Teklifleri	3

Konusu	Görüşme ve Teklif Tarihi	Sayfa No
Andiçme Töreni	24 06 1960	5
Devlet Memurlarına Öğle Yemeği (Tayın Bedeli) verilmesi	07 09 1960	7
Sivil Mudafaa Kanun Teklifi (Sivil Savunma Uzmanlığı)	19 09 1960	9
Emekli Subaylara Verilen İkramiyelerin Yatırımlar (Holding) A Ş'lerinde Değerlendirilmesi		
Hakkında Kanun Teklifi	20 09 1960	15
Devlet Planlama Teşkilatı'nın Kurulması		
Hakkında Kanun Tasarısı	29 09 1960	21
İstifa Ederek Ordudan Ayrılan ve Yine Orduda Sivil Kadrolarda Çalışıp Emekli Olan Memurların		
Mağduriyetlerinin Onlenmesi hakkında Kanun Teklifi	07 10 1960	25
Savunma Sekreterlikleri Kurulmasına Dair Kanun Teklifi	21 10 1960	29
Harp Okulundan Mezun Olmadan Subay Rutbesi Almış, Sonra da Emekli Olmuş Kişilerin Eğitim Camiasına Geçirilmeleri	03 11 1960	33

2. Bazı Tasarı ve Teklifler Üzerinde Türkeş'in ve Üyesi Bulunduğu Komisyonun Görüşleri

39

Konusu	Görüşme ve Teklif Tarihi	Sayfa No
Bazı Görevlilerin Siyasetle Uğraşmalarının Men'ine Dair	08 09 1960	41
Bazı Görevlilerin Andıçmeleri Hakkında	08 09 1960	42
1580 sayılı Belediye Kanununun 15'nci Maddesinin 58'nci Bendine Tevfikane Tesisi Edilen Yaş Meyva ve Sebze Hallerinin Sureti İdaresi hakkında	12 09 1960	43
Devrilen İktidar Zamanında Suç İşleyen Yüksek Dereceli Memurlar Hakkında Yapılacak Soruşturma Usulüne Dair		
45 Sayılı Kanunun Tatbikatının Durdurulması hakkında	29 09 1960	44
Sayıştay Soruşturma Kurulunun Görev ve Yetkileri Hakkında	29 09 1960	45
6334 sayılı Kanun ile Bu Kanunu Değişiren 6732 Sayılı Kanunun Kaldırılması Hakkında	06 10 1960	46
1076 Sayılı Yedeksubay ve Yedek Askeri Memurlar Kanununun 3'ncü Maddesinin Değiştirilmesine ve Bu Kanuna Geçici Maddeler İlâvesine Dair	10-11 10 1960	47
Noter Kanununun 5928 Sayılı Kanunla Muaddel		
18'nci Maddesinin Tefsiri Hakkında Başbakanlık Teskeresi	10 10 1960	48
Millî Eğitim Bakanlığı Kuruluş Kadrolarıyla Merkez Kuruluş ve Görevleri Hakkındaki 2287 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Olan 4926 Sayılı Kanuna, Ek Kanun Teklifi	12 10 1960	49
Ücretin Korunması Hakkında 95 Sayılı Milletlerarası Çalışma Sözleşmesinin Tasdikine ve Bu Sözleşmeye Katılmamıza Dair Kanun Tasarısı	24 10 1960	50
Af Kanun Tasarısı	26 10 1960	51
4936 Sayılı Üniversiteler Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi Hakkında	26 10 1960	52
Hakim ve Cumhuriyet Savcılarının Kadrolarının Artırılması Hakkında	27 10 1960	53
Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Kuruluş ve Memurları Kanununa Bâzı Hukuklar Eklenmesine ve 4258 sayılı Kanuna Bağlı Kadro Cetvellerinin Değiştirilmesine Dair Olan 4862 Sayılı Kanuna Bağlı (1) Sayılı Cetvelde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı	03 11 1960	54

II) MİLLET MECLİSİ

(22.10.1965-12.09.1980)..... 55

XIII. DÖNEM (22.10.1965-12.10.1969) 59

Konusu	Görüşme ve Teklif Tarihi	Sayfa No
Suleyman Demirel Tarafından Teşkil Olunan 30. Hükümet Programı (I. Demirel Hükümeti) Uzerindeki Konuşması	7.11.1965	61
Kıbrıs Davası ile İlgili Genel Görüşme Uzerinde CKMP Grubu Adına Konuşması	29.12.1965... ..	75
1966 Yılı Butçe Kanun Tasarısı Uzerindeki Konuşması.....	27.02.1966.....	95
Kıbrıs Konusunda Takip Edilen Politika Dolayısıyla Başbakan Hakkında Verdiği Gensoru Uzerindeki Konuşması.....	04.12.1967	111
KIBRIS Davasında Uygulanacak Millî Politikanın Tespit ve Takibi İçin Verilen Genel Görüşme Uzerindeki Konuşması	23.01.1969.....	121
1969 Yılı Butçe Kanun Tasarı Uzerindeki Görüşmelerde CHP Grubu Adına Konuşan Bulent Ecevit'in İddiasına Cevabı.....	25.02.1969.....	133
Başbakan Suleyman Demirel'in Konuşmasına Yerinden Mudahalesi	25.02.1969.....	139

XIV. DÖNEM

(22.10.1969 – 14.10.1973)..... 141

31. Cumhuriyet Hükümetinin (II. Demirel) Programı Uzerindeki Konuşması (03.11.1969-06.03.1970).....	10.11.1969.....	143
--	-----------------	-----

XV. DÖNEM

(24.10.1973 – 05.06.1977)..... 151

İsmet İnönü'nun Tarihi Kişiliği ve Hizmetleri Uzerindeki Konuşması	27.12.1973.....	153
1974 Butçe Kanun Tasarısı Uzerindeki Konuşması	30.05.1974.....	155
Dış Siyasî Olayların Meydana Getirdiği Gelişmeler Uzerinde Yaptığı Konuşma (20 Temmuz 1974 Kıbrıs Barış Harekatı) (Birleşik Toplantı - GİZLİ CELSE)	23.07.1974.....	163

Konusu	Görüşme ve Teklif Tarihi	Sayfa No
Ankara, İstanbul, Tekirdağ, Kırklareli, Edirne, Çanakkale, Balıkesir, Manisa, İzmir, Aydın, Muğla, Adana, İçel ve Hatay İllerinde Evvelce İlan Edilmiş Olan Sıkıyönetimin 2 Ay Sure İle Uzatılmasına İlişkin Başbakanlık Tezkeresi Üzerindeki Konuşması		
(Birleşik Toplantı - GİZLİ CELSE)	19.08.1974.....	171
Başbakan Sadı İrmak Tarafından Kurulan 38. Cumhuriyet Hükümeti Programı Üzerindeki Konuşması.....	27.11.1974.....	177
Malatya Milletvekili Huseyin Deniz'in İddialarına Cevabı.....	07.01.1975.....	185
1975 Yılı Butçe Kanun Tasarısı Üzerindeki Konuşması.....	27.02.1975.....	189
39. Cumhuriyet (IV. Demirel) Hükümetinin Programının Görüşmelerinde CHP Grup Sozcusunun İddialarına Cevabı.....	09.04.1975.....	195
CHP Burdur Milletvekili Alı Sanlı'nın İddialarına Cevabı.....	09.04.1975..	203

III) CUMHURİYET SENATOSU GÖRÜŞMELERİ

(01.04.1975-13.05.1976)..... 209

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcılığına Atanması.....	01.04.1975.....	211
CHP Grup Sozcusunun İddialarına Cevabı	10.04.1975..	213

IV) MİLLET MECLİSİ (Devam)

XVI. DÖNEM

(13.06.1977 – 12.09.1980)..... 219

Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı Üzerindeki Konuşması.....	23.11.1978.....	221
--	-----------------	-----

V) TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ (19. DÖNEM)

06.11.1991-04.12.1995 233

Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin SSCB'deki Türk Cumhuriyetleri ve Muhtar Bölgeleri İle İlişkileri Konusunda Genel Görüşme Üzerindeki Konuşması.....	12.12.1991.....	235
Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin SSCB'deki Türk Cumhuriyetleri ve Muhtar Bölgeleri İle İlişkileri Konusunda Genel Görüşme Üzerinde İkinci Konuşması.....	17.12.1991.....	243
İç Güvenlik Sorunları İle İlgili Genel Görüşme Üzerinde Demokratik Hareket Partisi (DHP) Genel Başkanı Olarak Konuşması.....	26.12.1991.....	251
1992 Malî Yılı Bütçe Kanun Tasarısı Üzerinde Milliyetçi Çalışma Partisi (MÇP) Genel Başkanı Olarak Konuşması	25.03.1992.....	261
TBMM'nin 72 nci Kuruluş Yıldönümü Dolayısıyla Yapmış Olduğu Konuşması	23.04.1992	269
Başta Kıbrıs ve Bosna Hersek Olmak Üzere Dış Politikadaki Gelişmelerle İlgili Genel Görüşme Üzerindeki Konuşması ve Meclisin Ortak Kararı (Olağanustu).....	25.08.1992.....	275
Şırnak ve Güneydoğu Bolgemizde Devam Eden Olaylarla İlgili Genel Görüşme Üzerinde Yapmış Olduğu Konuşması ve Sıyasî Partilerin Ortak Bildirisi (Olağanustu).....	28.08.1992.....	285
BM Güvenlik Konseyinin KIBRIS Konusunda Aldığı Karara İlişkin Yapmış Olduğu Gündem Dışı Konuşması	02.12.1992.....	295
Azərbaycan Topraklarının İşgaline Yönelik Ermeni Saldırıları İle İlgili Gündem Dışı Konuşması	08.04.1993.....	299
TBMM'nin 73'üncü Kuruluş Yıldönümü Dolayısıyla Yapmış Olduğu Konuşması.....	23.04.1993.....	303

Konusu	Görüşme ve Teklif Tarihi	
Teror Olaylarının Çözümü, Millî Birlik ve Butunluk		
Konusunda Genel Görüşme Açılmasına İlişkin Önergesi	02 11 1993	307
1994 Mali Yılı Bütçe Kanun Tasarısı Üzerindeki Konuşması	08 12 1993	309
1994 Mali Yılı Bütçe Kanun Tasarısı Üzerinde Oyunun		
Rengini Belirtmek Üzere Konuşması	24 12 1993	315
Adıyaman Milletvekili Mahmut Kılınç'ın İddialarına Cevabı	24 12 1993	321
TBMM'nin 74 Kuruluş Yıldönümü Dolayısıyla Yapmış		
Olduğu Konuşması	23 04 1994	323
Alparslan TURKEŞ ve 2 Arkadaşının Film, Sinema,		
Tiyatro, Müzik ve Her Turlu Sanat Dalıyla İlgili		
Kanun Teklifi Görüşmeleri	08 12 1994	327
1995 Mali Yılı Bütçe Kanun Tasarısı Üzerindeki		
Konuşması	12 12 1994	331
TBMM'nin 75 Kuruluş Yıldönümü Dolayısıyla Yapmış		
Olduğu Konuşması	23 04 1995	337

19. DÖNEM

(06.11.1991 - 04. 12 1995

Verdiği Kanun Teklifleri..... 341

3213 Sayılı Maden Kanununda Değişiklik		
Yapılmasına Dair	16 02 1992	
	E No 2/166	
	Sayı 2872	343
21 06 1987 Tarih ve 3402 Sayılı Kadastro Kanununun		
26 Maddesinin 5 Fıkrasının Değiştirilmesi ve Geçici 4		
Madde Eklenmesine Dair	03 03 1992	
	E No 2/230	
	Sayı 3192	344
Veraset ve Intikal Vergisi Kanununun Sonuna		
4 Madde İlave Edilmesine Dair	01 04 1992	
	E No 2/289	
	Sayı K 3838	345

Konusu	Görüşme ve Teklif Tarihi
02.03.1984 Tarih ve 2985 Sayılı Toplu Konut Kanununun 2 nci Maddesinin (d) Fıkrasının Değiştirilmesine Dair.....	09.04.1992
.....	E. No: 2/292
.....	Sayı: 5107-1238..... 346
17.07.1964 Tarih ve 506 Sayılı SSK Kanununa Geçici Madde Eklenmesine Dair	09.12.1992
.....	E. No: 2/549
.....	Sayı: 347
Kilis Adlı Bir İl ve 4 İlçe Kurulmasına Dair	25.12.1992
.....	E. No: 2/567
.....	Sayı: 15630-3327..... 348
Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun ile Milletvekili Seçimi Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair.....	
.....	E. No:
.....	Sayı: 349
Tarihi Türk Ocağı Binası'nın Kamu Yararına Çalışan Türk Ocakları Umumi Merkezi'ne Devrine Dair	24.11.1993
.....	E. No: 2/892
.....	Sayı: 31397-8121..... 350
Niksar İsmi ile Bir İl Kurulmasına Dair	16.12.1993
.....	E. No: 2/932
.....	Sayı: 32351-8400..... 351
Manavgat Adı ile Bir İl ve Buna Bağlı Üç İlçe Kurulmasına Dair	04.01.1994
.....	E. No: 2/963
.....	Sayı: 33243-8704..... 352
Zile Adı İle Bir İl Kurulmasına Dair.....	03.01.1994
.....	E. No: 2/957
.....	Sayı: 33195-8692..... 353
Sungurlu İlçesinde Sungur'lu Adı ile Bir İl, Arif Gazili ve Demirşeyh Adlarıyla İki İlçe Kurulmasına Dair	04.01.1994
.....	E. No: 2/962
.....	Sayı: 33242-8703..... 354

Konusu	Görüşme ve Teklif Tarihi	Sayfa No
Yozgat İlinde Bozok Üniversitesi İsmi ile Bir Üniversite Kurulmasına Dair	10 05 1994 E No 2/1101 Sayı 37915-9917	355
2809 Sayılı Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hukmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanuna Bir Madde Eklenmesi Hakkında (Karaman'da Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi Adıyla Bir Üniversite Kurulmasına Dair)	30 11 1994 E No 2/1272 Sayı 44964-12180	356
Dış Türkler Bakanlığının Kuruluş ve Görevlerine Dair	14 12 1994 E No 2/1283 Sayı 45393-12275	357
Esnaf ve Sanatkârlar Bakanlığının Kuruluş ve Görevlerine Dair	24 01 1995 E No 2/1329 Sayı 47116 12926	358
Temel Araştırmalar Merkezi Kurulmasına Dair	04 05 1995 E No 2/1400 Sayı 51185-14138	359
Şereflikoçhisar Adıyla bir İl Kurulmasına Dair	24 05 1995 E No 2/1425 Sayı 51545-14297	360
Polatlı Adıyla Bir İl Kurulmasına Dair	24 05 1995 E No 2/1426 Sayı 51546-14298	361
MHP Genel Başkanı Alparslan Türkeş ın Başbakan Yardımcısı Olarak Yer Aldığı 39 va 41 Cumhuriyet Hükümetleri Donemlerinde TBMM'de Kabul Edilen Kanun Tasarıları		363
Kısaltmalar		379
Kaynakça		381

I) MİLLİ BİRLİK KOMİTESİ DÖNEMİ

(27.05.1960 - 13.11.1960)

Dönem Başı ve Sonu

27.05.1960 - 13.11.1960

30.05.1960 - 23.09.1960

MBK Üyeliği

Başbakanlık Müsteşarlığı

1- Konuşmaları ve Yasa Teklifleri

2- Bazı Tasarı ve Teklifler Üzerinde

Türkeş'in ve Üyesi Bulunduğu

Komisyonun Görüşleri

1- Konuşmaları ve Yasa Teklifleri

ANDIÇME TÖRENİ

C : 1

B : 1

O : 1

24.06.1960

M.B.K.

T. C.

Milli Birlik Komitesi

GENEL KURUL TOPLANTISI

BAŞKAN : Gürsel Cemal (BAŞBAKAN)

D. KÂTİPLERİ : Özdağ Muzaffer, Esin Numan

Açılma Saati : 18.00

Türkiye Cumhuriyeti Millî Birlik Komitesi Başkan ve üyelerinin andiçmeleri

BAŞKAN - Geçici Anayasanın 2 nci Maddesi uyarınca yemini, Başkanınız olarak, evvelâ ben yapıyorum.

YEMİN METNİ:

“Bir karşılık beklemeden, ahlâk, adalet, hukuk ve insan hakları prensiplerinden ve vicdani kanaatlerimden başka bir sınırla bağlı olmaksızın kendimi Türk Milletine adadım. Vatanın ve Milletin mutluluğuna ve Milletin egemenliğine aykırı bir ülkü gütmeyeceğim. Demokratik Cumhuriyeti yeni Anayasaya göre düzenlemek ve iktidarı yeni Meclise devretmek ülküsüne bağlılıktan ayrılmayacağım. Bunun için şerefim, namusum ve bütün mukaddesatım üzerine ant içerim”.

(Türkiye Cumhuriyeti Devlet ve MBK Başkanı, Başbakan Cemal Gürsel yeminini etti.)

BAŞKAN - Şimdi üye arkadaşlarımızı soyadlarına göre alfabe sırasıyla yemine davet ediyorum.

1- Acuner Ekrem - Andiçti.

2- Akkoyunlu Fazıl - Andiçti.

34- Alparslan Türkeş - Andiçti. (Alkışlar)

(38 MBK Üyesi yemin etti)

BAŞKAN - Yemin safhası bitmiştir.

DEVLET MEMURLARINA ÖĞLE YEMEĞİ (TAYIN BEDELİ) VERİLMESİ

*Sayın Türkeş'in gayretleriyle,
Resmi dairelerdeki memur ve hizmetlilere öğle yemeği (tayın bedeli) verilmesi istenmiş ve yapılan görüşmelerin sonunda teklif kabul edilmiştir.*

Bugün tüm devlet memurlarına yapılan yemek yardımı yararlı çalışmalarına ilk örnektir. Devletin babalığını sadece belli bir kesime değil, zamanla tüm çalışanlara yapılmasını sağlamıştır.

C : 1 B : 6 O : 1 07.09.1960 M.B.K.

BAŞKAN : Yıldız Ahmet

D. KÂTİPLERİ: Çelebi Emanullah, Karavelioğlu Kâmil

(Açılma saati: 15.00)

1960 malî yılı Muvazene-i Umumiye Kanununa bağlı (A/1) işaretili cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ile İdare Âmirleri Acuner Ekrem ve iki arkadaşının 1960 malî yılı Muvazene-i Umumiye Kanununa bağlı (A/1) işaretili cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi ve İktisat Komisyonu raporu. (1/69,2/41) (S. Sayısı: 62)

BAŞKAN - Ekseriyet vardır, celseyi açıyorum. Gündemin ikinci maddesinden itibaren müzakereye başlıyoruz.

Bu hususta Komisyon Sözcüsüne söz veriyorum.

İKTİSAT KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SOYUYÜCE ŞEFİK - Efendim, 1960 malî yılı Muvazene-i Umumiye Kanununa bağlı (A/1) işaretili cetvelde değişiklik yapılması hakkında Hükümetçe ve İdare Amirlerince yapılan iki teklif birleştirilerek bir teklif halinde gelmiş bulunuyor...

...

BAŞKAN - Şimdi müsaadenizle kanun teklifini okuyorum.

(Teklif okundu)

BAŞKAN - Söz almak isteyen arkadaşımız var mı?

Buyurun Karavelioğlu.

KARAVELİOĞLU KÂMİL - Efendim, bu teklif buraya Başbakanlığın bir tamimi üzerine gelmiş bulunuyor. Başbakanlık tamimi hakkında burada bir fikir edinelim. **Devlet dairelerinde yemek yiyen personelin** sandıklarına yapılan bu yardım hakkında acaba **Başbakanlığın tamimi nedir?**

BAŞKAN - Buyurun Sayın Alparslan TÜRKEŞ.

ALPARSLAN TÜRKEŞ - Efendim, Başbakanlıkta vazifeye başladığım zaman, Başvekâlette öğleyin memurlara sıcak yemek verildiğini gördüm. Memurlara bir yardım olmak üzere eskiden beri bunun yapıldığını söylediler.

Biz de bunu kaldırmadık, devam ettirdik. Fakat sonradan düşündük, bunun yalnız Başvekâlet memurlarına hasredilmesini uygun görmedik. Bütün Devlet dairelerine tamim yaptık, dairelerde memurlara öğle yemeği verilmesi için memur tabldotlarına yardım ediniz dedik. Esasen bu yemek bedelinin bir kısmını memurlar veriyor.

...

KARAVELİOĞLU KÂMİL - Yalnız Ankara'ya mı mahsus, yoksa büyük şehirler, İstanbul, İzmir gibi büyük şehirler de var mı?...

ALPARSLAN TÜRKEŞ - Bu büyük şehirlerde çalışan memurlar için yapılmıştır.

BAŞKAN - Nerede çalışırsa çalışsın mı?

ALPARSLAN TÜRKEŞ - Bir cüz'i yardım olarak yapılmaktadır. Meselâ bir öğün yemek iki buçuk liraya çıkarsa bunun bir buçuk lirasını memur ödiyecek, bir lirasını da Devlet verecektir.

Bunun gibi bir şeydir.

BAŞKAN - Efendim, vaziyet anlaşıldı

Birinci maddeyi okutuyorum.

(Kanunun Maddeleri görüşüldü ve kabul edildi.)

BAŞKAN - Kanunun tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

SİVİL MÜDAFAA KANUN TEKLİFİ

(Sivil Savunma Uzmanlığı)

Sayın Türkeş bu kanun teklifi ile;

Bugün tüm Devlet Kurumlarındaki Sivil Savunma Uzmanlıklarının temelini o günlerde atmıştır.

7126 sayılı Sivil Müdafaa Kanunu'nun Şümulü içine giren resmi dairelere sivil savunma hizmet ve mecburiyeti getirecek, bu kurumlarda nükleer çağın savunma ihtiyaçlarına cevap verecek teşkilatları kurmak ve gerekli tedbirleri almak için özel hizmet kadrolarının kurulması, buralarda tecrübeli, yüksek savunma bilgisine sahip askeri personelden yararlanılması, halkın can ve mal kaybının en aza indirilmesi, hayati önemdeki her türlü resmi ve hususi tesis ve teşekküllerin korunması, faaliyetlerinin devamı, acil tamir ve ıslahı, sivil halk tarafından önemle desteklenmesi, cephe gerisi maneviyatının güçlü olması için alınacak her türlü silahsız koruyucu ve kurtarıcı faaliyetleri amaçlamaktadır.

C : 1 B : 13 O : 3 19.09.1960 M.B.K.

BAŞKAN - Ataklı Mucip

D. KÂTİPLERİ : Karavelioğlu Kâmil, Özdağ Muzaffer

(Açılma Saati: 17.00)

Alparslan Türkeş' in, Sivil Müdafaa Kanunu teklifi ve İktisat Komisyonu raporu (2/39) (S. Sayısı: 68)

BAŞKAN - Oturumu açıyorum.

Bu kanun teklifinin tümü üzerinde söz alan arkadaş bulunmadığına göre maddelere geçilmesini oyunuzda sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(Maddeler üzerinde de söz alan olmamış ve yasa aynen kabul edilmiştir.)

Millî Birlik Komitesi Sekreterliğine

Savunma sekreterlikleri kurulmasına dair kanun teklifi ile 7126 sayılı Kanunun bâzı maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bâzı maddeler eklenmesine dair kanun teklifi gerekçe ve ilişkileriyle birlikte bağlı olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını arz ederim.

Başbakan namına
Müsteşar
Kurmay Albay
Alparslan Türkes

GEREKÇE

İkinci Cihan Harbi sırasında ve onu takip eden yıllarda harp konseptini geçirdiği süratli istihale bütün memleket kaynaklarının savunma gayretlerine iştirakini zaruri kılmış ve düşman taarruzlarının silâhlı savunma kuvvetlerine hattâ bâzı hallerde öncelikle harp gücünü destekleyen sivil kaynaklara teveccüh eden bir mahiyet alması karşısında milletçe hayatta kalabilmek için sivil halkın ve kaynakların teşkilâtlanıp hazırlanmasını elzem kılmıştır.

Bu gelişmeleri yakından takip eden silâhlı kuvvetlerimiz yabancı memleketlerde bu sahada yapılan çalışmalardan ilham almak suretiyle 7 yıl evvel bir Sivil Savunma kanun tasarısı hazırlanmış ve Büyük Millet Meclisine sevk etmiştir. Bu tasarı, uzun bir ihmalden sonra ve ancak birçok önemli kısımları vukufsuz müdahalelerle budanmak suretiyle kanunlaştırılabildiği.

Esasen hazırlanışı ile yürürlüğe girişi arasında geçen uzun zaman zarfında eskimiş bulunan bu kanunun bir buçuk yıllık tatbikat devresinde karşılaşılan aksaklık ve noksanlıklarını düzeltmek maksadı ile aşağıda izah edilen değişiklik ve ilâvelerin yapılmasına zaruret görülmüştür:

1. Kanunun 13 ve 15 inci maddelerinde geçen "hassas bölgeler" tâbirlerinin kaldırılması, mükellefiyet ve sığınak konuları ile ilgili bâzı müeyyide ve açıklamaların bu maddelere eklenmesi ve 29 uncu maddenin de bugünkü harp tekniği icaplarına uygun bir şekilde getirilmesi icap etmektedir.

2. Kanunun 12 ve 28 inci maddeleri şümulü içinde bulunan resmî daire ve müesseselere ait Sivil savunma hizmet ve mecburiyetlerinin her nasılsa 40. maddeye dâhil edilmemiş bulunması tatbikatta mühim bir boşluk teşkil ettiğinden resmî daire ve müesseselerin de bu madde şümulü içine alınmasına lüzum görülmüştür.

3. Kanunun 35 inci maddesinin son fıkrası da aynı kanunun 31 ve 17'nci maddelerine göre düzeltilmiştir.

4. 7126 sayılı Kanunun isteklerini tahakkuk ettirmek maksadı ile her türlü resmî ve hususi müessese ve teşekküllerin çalışmaları nükleer çağın ve topyekûn savunmanın icaplarına uygun bir istikamette yürütmek için gerekli teşkilâtı kurmak, tedbirleri almak mahalli Sivil Savunma Teşkilâtıyla iş birliği ve karşılıklı yardım faaliyetlerini plânlamak ve tatbik etmek üzere buralarda özel hizmet kadrolarının ihdasına zaruret hissedilmiştir.

Ayrıca aynı kanunun 23, 25, 31 inci maddelerinde zikredilen Sivil Savunma Koleji, İkaz Alarm merkezleri ve seyyar kollar kumanda kademe kadroları mezkûr kanuna ekli II numaralı cetvelde yer almamış olduğundan gerek bu hizmetlere ve gerekse taşra teşkilâtında millî seferberlik işlerinin lâyıkıyla yürütülmesini mümkün kılmak maksadıyla yeni kadroların ilâvesine ihtiyaç görülmüştür.

Silâhlı Kuvvetlerimizin emir ve kumanda kademelerinin gençleştirilmesi için kendi arzularıyla emekliye ayrılan Yüksek Savunma bilgisi ve genel kültüre sahip birçok uzman subayın mevcudiyeti yukarıda belirtilen personel ihtiyacının zamanında ve süratle teminine imkân veren bir kaynak teşkil etmektedir.

Ordudaki uzun hizmet yılları devamlı bir şekilde öğrenmek ve öğretmekle geçmiş olan bu subayların vazife alacakları müessese ve teşekküller bünyesinde, Sivil Savunma ve Millî Seferberlik konula-

rında olduğu kadar sosyal ve kültürel alanda da mühim hizmet ve tesirler ifa edecekleri muhakkaktır.

ALPARSLAN TÜRKEŞ'İN TEKLİFİ

7126 sayılı Kanunun bâzı maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bazı maddeler eklenmesine dair kanun teklifi

MADDE 1. - 7126 sayılı Kanunun 13 üncü maddesi aşığıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Madde 13. - Askerlikle ilgili olmayan ve kendisine Millî Savunma ile alâkalı diğer kanunlarla her hangi bir vazife ve mükellefiyet verilmemiş olan 15 yaşını bitirmiş ve 65 yaşını bitirmemiş kadın ve erkek bütün yurttaşlar Sivil Savunma hizmet teşkilâtında kendilerine verilecek görevleri yapmakla mükelleftirler. Bu mükelleflerin miktarı mahallin durum ve ihtiyacına göre Sivil Savunma idaresince tespit olunur.

Bu mükelleflerin yoklama, muayene, görevlendirme ve göreve çağırma şekilleriyle mükellefiyetten istisna veya tecil edilecekler tüzük ve yönetmeliklerle tespit edilir.

Bu mükellefler, görev sırasında duçar olacakları sakatlık veya ölüm hallerinde, Askerlik Kanununa göre silâh altında bulunan mükelleflerle aynı haklara sahip olurlar.

Sivil Savunma hizmetlerine seçilmek üzere istenen mükelleflerin isim listeleriyle icabında yer değiştirme halleri ilgili muhtarlıklarca en geç 30 gün içerisinde Sivil Savunma idare makamlarına verilir ve bildirilir.

MADDE 2. - Aynı kanunun 15 inci maddesi aşığıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Madde 15. - Çeşitli harp silâh ve vasıtalarının tesirlerine karşı Sivil Savunma bakımından şehir ve kasaba plânlarının tanzim ve tadili hususlarıyla, mühim bina ve tesislerin yer ve şekillerinin seçilmesinde ve koruyucu her cins sığınak tipleri ve bunların nerelerde ne suretle ve kimler tarafından yaptırılacağı ve kullanılacağı, bakım ve muhafazaları bir tüzük ile tespit olunur. Hükümet ve Sivil Savunma

idare merkezleri için yaptırılacak sığınaklarla, icap eden mahallerde Hükümetçe inşa ettirilecek umumi sığınakların masraflarını karşılamak üzere lüzumlu ödenek her yıl Bayındırlık Bakanlığı bütçesine konulur.

Belediyeler ve imar müdürlüklerince verilecek inşaat ruhsatlarında ve yapılacak inşaatlarda yukarda sözü geçen tüzük hükümlerinin tatbiki mecburidir.

MADDE 3. - Aynı kanunun 29 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Madde 29. - İkaz ve alârm sistemi meyanında, Sivil Savunma idaresi tarafından bir Radyolojik Savunma İhbar ve İkaz Şebekesi de vücuda getirilir. Bu maksatla Sivil Savunma idaresince gerekli personel ve malzeme yardımı yapılmak suretiyle mevcut meteoroloji teşkilât ve istasyonlarından da istifade olunur.

MADDE 4. - Aynı kanunun 35 inci maddesinin (d) fıkrasındaki «Seyyar kollardan mürekkeptir» ibaresi kaldırılmış yerine «Korunma kılavuzlarından mürekkeptir» ibaresi konulmuştur.

MADDE 5. - Aynı kanunun 40. maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Madde 40. - Resmî ve hususi teşekkül ve müesseselerin bu kanuna tevfikân vücuda getirmekle mükellef oldukları teşkil ve tesislerle alacakları tedbirler, vasıta, malzeme ve teçhizat masrafları kendilerine aittir. Bunların nelerden ibaret olduğu bir tüzük ile tespit olunur.

MADDE 6. - 7126 sayılı Kanuna aşağıdaki maddeler eklenmiştir:

Madde 1. - Bakanlıklar merkez teşkilâtındaki Savunma Sekreterlikleri bünyesinde Millî Seferberlik ve Sivil Savunma görevlerinin tedbirleri ve katma bütçeli idareleri, İktisadi Devlet Teşekkülleri ve bunlara bağlı müesseselerde 7126 sayılı Sivil Savunma Kanununda belirtilen hizmetlerin yürütülmesi için ilişik bir numaralı cetvelde gösterilen kadrolar ihdas edilmiştir.

Madde 2. - Kategorileri ilişik cetvelde gösterilen hususi müessese ve teşekküllerde 7126 sayılı Kanunda belirtilen Sivil Savunma hiz-

met ve faaliyetlerinin ifası için lüzumlu personelin adet ve unvanları ve ilgili müesseseler tarafından bunlara verilecek tazminat ilişik II numaralı cetvelde gösterilmiştir.

Madde 3. - 7126 sayılı Kanununun 23 üncü Maddesinde yazılı Sivil Savunma Koleji, 25 inci maddesinde yazılı İkaz ve Alârm Merkezleri, 31 inci maddesinde yazılı Seyyar Kolların kumanda kademelerine ait kadrolarla 34 üncü maddesinde sözü geçen iki sayılı cetvelin taşra teşkilâtı kısmına ilâve edilen kadrolar ilişik III numaralı cetvelde gösterilmiştir.

Madde 4. - Bu kanuna bağılı I numaralı cetvelde gösterilen personelin tâyinleri İçişleri Bakanlığının muvafakati alınmak suretiyle ilgili Bakanlıklarca II ve III numaralı cetvellerde yazılı personelin tâyinleri doğrudan doğruya İçişleri Bakanlığınca yapılır.

MADDE 7. - Yürürlükteki mevzuatın bu kanuna aykırı hükümleri kaldırılmıştır.

MADDE 8. - Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 9. - Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kanunun tümünü oyunuzaya sunuyorum. Kabul edenler... Kabul edilmiştir.

EMEKLİ SUBAYLARA VERİLEN İKRAMİYELERİN YATIRIMLAR (Holding) A.Ş'DE DEĞERLENDİRİLMESİ HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

Bu Yasayla, Emekli Subaylara verilen ikramiyelerin verimli sahalarda değerlendirilmesi, yeni yatırım sahalarının açılması, bu paraların yatırım şirketlerinin bünyesinde sermaye piyasası ve Holding Şirketleri kurulması, yurt içinde kârlı, verimli işletme ve kuruluşlar oluşturulmasına hukuki dayanak olmuştur.

Kanun ülkemizde küçük sermayenin, birikimlerin bir araya getirilerek yatırıma dönüşmesi, üretime geçmesi, istihdam sağlanması amacını taşımaktadır.

Sermaye birikiminin yatırımlara yönlendirilmesini teşvik eden kanun yurt içinde kârlı, verimli işletme ve kuruluşlar oluşturulmasına hukuki dayanak olmuştur.

Yatırımlar (Holding) A.Ş.'ne bazı istisna ve muafıklar verilmesine dair bu kanun 22.09.1960 tarihinde 86 sayılı kanun olarak Resmi Gazetede yayınlanıp yürürlüğe girmiştir.

Kanun hala yürürlüktedir.

C : 1

B : 13

O : 3

19.09.1960

M.B.K.

BAŞKAN -Ataklı Mucip

D. KÂTİPLERİ : Karavelioğlu Kâmil, Özdağ Muzaffer

(Açılma Saati: 17.30)

Alparslan Türkeş'in yatırımlar (Holding) Anonim Şirketine tanınacak muafiyetlere müteallik kanun teklifi ve İktisat Komisyonu raporu (2/56) (S. Sayısı: 78)

BAŞKAN- Kanun teklifinin tümü üzerinde söz isteyen var mı?.. Olmadığına göre maddelere geçilmesini oyunuza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul edilmiştir.

Birinci maddeyi okuyoruz:

Yatırımlar (Holding) Anonim Şirketine bâzı istisna ve muafıklar verilmesine dair kanun

MADDE 1. - Yatırımlar (Holding) Anonim Şirketinin kuruluşunda Türk Ticaret Kanununun âni ve tedricî teşekküle ait hükümleriyle kuruluştan sonra ihraç edeceği tahviller bakımından aynı kanunun 422'nci maddesinin koyduğu tahditler tatbik edilmez.

BAŞKAN - Kabul edenler... Kabul edilmiştir.

İkinci Maddeyi okutuyorum:

MADDE 2. - Şirkete yabancı sermaye yatıran hissedarlar 6224 sayılı Yabancı Sermayeyi Teşvik Kanununun bahşettiği haklardan istifade ederler. Yabancı hissedarların mezkûr kanundan istifadeleri için yapmak mecburiyetinde buldukları her türlü muameleleri onlar namına takip ve intaca şirket yetkilidir.

BAŞKAN - Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Üçüncü Maddeyi okutuyorum:

MADDE 3. - Şirkete ortaklarca verilecek iştirak taahhütnameleri ile esas mukavelenamenin tanzim, tasdik, tescil ve ilânı, hisse senedi ve tahvillerinin ihracı Damga Resmi ve Belediye İlân Resminden muaftır. Şirket, Ticaret ve Sanayi Odaları kaydiye ücretinden muaftır.

BAŞKAN - Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Dördüncü Maddeyi okutuyorum:

MADDE 4. - Bu kanun neşri tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN - Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Beşinci Maddeyi okutuyorum:

MADDE 5. - Bu kanunun hükümlerini yürütmeye Bakanlar Kurulu memurdur.

BAŞKAN - Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kanun teklifinin tümünü oyunuzda sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Birleşimi kapatıyorum.

(Kapanma Saati : 18.20)

Türkiye Millî Birlik Komitesi Sekreterliğine

Yatırımlar (Holding) Anonim Şirketine muafiyetler tanınmasına dair tasarı gerekçesiyle birlikte sunulmuştur.

Komitece görüşülerek kanunlaşmasını arz ve teklif ederim.

Kurmay Albay

Alparslan Türkeş

Sayın TÜRKEŞ' in Teklifi ve Kanunun Gerekçesi:

Yatırımlar (Holding) Anonim Şirketine Tanınacak Muafiyetlere Müteallik Kanun Teklifi

GEREKÇE

Emekli subaylara verilen ikramiyelerin verimli sahalara tevcih edilebilmesi ve bu suretle emekli subaylara munzam bir gelir temini ve yeni iş sahaları açılması için bu kaynakların bir «Yatırım Şirketi» bünyesinde teksif edilmesi kararlaştırılmıştır. Bu suretle, aynı zamanda memleketimizde bir menkul sermaye piyasası kurulacak ve ilk defa bir «Holding Şirketi» taazzuv etmiş olacaktır. Şirket, Ticaret Kanununun hükümlerine göre hazırlanmış bulunan bir esas mukavelenameye göre kurulacak ve işleyecektir. Ancak, memleketimizde bu kadar geniş bir hissedar kitlesine hitabeden bir şirket ilk defa kurulmaktadır. Bu hissedarlar memleketin her tarafına yayılmışlardır. Bu yüzden Ticaret Kanununun kuruluş hükümleri tatbikatta büyük zorluklar çıkarmaktadır. Bu zorlukların bertaraf edilmesi için ilişik kanun tasarısının hazırlanmasına ihtiyaç hâsıl olmuştur. Ayrıca, büyük bir sermayesi olacak bu Şirketin kuruluşu sırasında yüksek meblâğlara varan hare ve resimlerin ödenmesi icap edecektir. Bu hare ve resimlerden muafiyet, bu Şirkete müessir bir yardım teşkil edecektir. Böyle bir Şirketin taazzuvu halinde meydana gelecek hâsıla artışı ve bu yüzden ilerde Hazineye ödenecek vergiler bu muafiyeti fazlasıyla telâfi edecektir.

Vergi kanunlarımızda mükerrerliğe yol açan hükümler şimdiye kadar başka memleketlerde iktisadi gelişmeyi geniş ölçüde tahakkuk ettirmiş olan «Holding Şirketinin» memleketimizde kurulmasına imkân vermemiştir.

Vergi kanunlarımızın bu mükerrer vergiyi önleyecek şekilde tadili zaruridir. Ancak, tadil için lüzumlu zaman göz önünde tutularak, sunulan kanun tasarısı ile mükerrerliklerin önüne geçilmek istenmiştir.

Bu Şirket geniş ölçüde sermaye piyasasının kurulmasını istihdaf ettiği cihetle zamanla tahvil ihracı suretiyle de malî imkânlarını genişletecektir. İştirakleri ile malî itibarı ödenmiş sermayesinin çok üstüne çıkacak olan Şirketin tahvillerinin piyasada taleple karşılanacağı göz önünde bulundurularak Ticaret Kanununun 422'nci maddesinin vazettiği tahdidin aşılmasında mahzur görülmediği gibi ehemmiyetli iktisadi menfaatlerde mülâhaza edilmiştir.

Kurulacak bu Şirkete zamanla yabancı sermaye iştiraki sağlanması da düşünülmektedir. Teşebbüs 6224 sayılı Yabancı Sermayeyi Teşvik Kanununun maksat, gaye ve hükümlerine tamamen uyduğu cihetle yabancı sermaye ile iştiraki teshil ve formaliteleri azaltmak için bu kanunla yabancı sermayedarların 6224 sayılı Kanundan faydalandırılması uygun mütalâa edilmiştir.

Bu kanunla tatbiki istenilen istisna ve muafiyetlerin emsali de mevcuttur. Bâzı bankaların kuruluş kanunlarında ve en son İkinci Demir ve Çelik Sanayisinin kurulmasına mütedair 7462 sayılı Kanunda, bütün bu muafiyet ve istisnalar aynen derpiş edilmiştir.

ALPARSLAN TÜRKEŞ'İN TEKLİFİ

Yatırımlar (Holding) Anonim Şirketine tanınacak muafiyetlere müteallik Kanun Teklifi

MADDE 1. - Yatırımlar (Holding) Anonim Şirketi adı altında ve hususi hukuk hükümlerine göre kurulacak Anonim Şirkete aşağıdaki muafiyetler tanınmıştır.

MADDE 2. - Şirket Türk Ticaret Kanununun hükümlerine göre hazırlanacak Esas Mukavelenamenin imzalanmasını müteakip yapılacak tescil ve ilân ile hükmi şahsiyet iktisap eder.

MADDE 3. - Türk Ticaret Kanununun âni ve tedricî teşekküle ait hükümleri bu Şirkete tatbik edilmez. Bu hususlar Şirket Esas Mukavelenamesiyle tespit olunur.

MADDE 4. - Şirkete yabancı sermaye yatıran hissedarlar 6224 sayılı Yabancı Sermayeyi Teşvik Kanununun bahşettiği haklardan istifade ederler. Yabancı hissedarların mezkûr kanundan istifadeleri için yapmak mecburiyetinde buldukları her türlü muameleleri onlar namına takip ve intaca şirket yetkilidir.

MADDE 5. - a) İşbu şirketin kuruluş safhasına ait iştirak taahhüt-nameleri ile Esas Mukavelenamenin, tanzim, tasdik, tescil ve ilânı, hisse senedi ve tahvilleri Harç, Damga Resmi ve Belediye İlân Resmi ile Şirket Ticaret ve Sanayi Odaları kaydiye ücretlerinden muaftır.

b) İşbu şirket tarafından ihraç olunacak tahvil miktarı hakkında Türk Ticaret Kanununun 422'nci maddesinin vazettiği tahditler tatbik olunmaz.

c) 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 8 inci maddesinin 1 numaralı bendi hükmü şirketin Türk tâbiyetli ortakları hakkında mezkûr bendin 1 inci fıkrasında yer alan iştirak nispeti ve zamanına müteallik şartlar nazara alınmaksızın tatbik olunur.

Şirketten elde edilen temettü hisseleri üzerinden, iştirakçi şirketler 5421 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 82'nci maddesine müsteniden ayrıca Gelir Vergisi tevkifatı yapmazlar.

DEVLET PLANLAMA TEŞKİLATI'NIN KURULMASI HAKKINDA KANUN TASARISI

Devlet Planlama Kuruluşunu (Bugünkü adıyla Devlet Planlama Teşkilatını) Türk idari yapısına 5 Ekim 1960 tarihinde yürürlüğe giren 91 Sayılı Kanunla kazandırmıştır. (*)

Ekonomik kalkınmanın bilimsel kurallarını tespit eden, sebep-sonuç ilişkilerini belirleyen DPT'nin, ülkemiz kalkınmasındaki önemi hepimizce malumdur.

Ülkemiz esas planlı döneme 1960'lı yılların başında geçmiştir.

C : 1

B : 14

O : 2

29.09.1960

M.B.K.

BAŞKAN - Acuner Ekrem

KÂTİPLER : Karavelioğlu Kâmil, Özdağ Muzaffer

(Açılma Saati : 16.25)

Devlet Plânlama Teşkilâtının kurulması hakkında kanun tasarısı ve İktisat Komisyonu raporu (1/79) (S. Sayısı: 55, 55'e ek)

BAŞKAN - Celseyi açıyorum.

Devlet Plânlama Teşkilatı kurulması kanun tasarısının müzakeresine evvelki toplantılarımızda başlanmıştı. (10.9.1960, Cilt 1, Birleşim: 9, Oturum: 2)

Devam ediyoruz.

...

BAŞKAN - Kanunun tümünün okunmasını kabul edenler... Kabul edilmemiştir.

Tümü hakkında söz isteyenler; Türkeş, buyurun.

(*) M.M. Tutanak Dergisi. O: 2, C: 2, B: 28 26.10.1960)

ALPARSLAN TÜRKEŞ - Efendim; hakikaten Devletin, senelerden beri muhtaç olduğu bir teşkilâtı bize sağlayacak olan bir kanundur.

Başbakanlığın eskiden beri kurulmuş olan bir teşkilâtı vardır. Ayrıca Maliye Vekâleti tarafından Başbakanlığa sunulmuş olan bir Personel Dairesi teklifi mevcuttur. Personel Dairesi hakkında Maliye Vekâletinin teklifine göre Devlet dairelerinde çalışan bütün memurların yetiştirilmesi ve bunların durumları ile ilgili plânın yapılması vardı. Ayrıca bir de Devletin çeşitli organları tarafından yapılan istihbaratı Başbakanlıkta toplayarak bunu bir elden değerlendirmek, yorumunu, dağıtımını yapmak için istihbarat Merkez Dairesi kurulması için de ayrı bir proje mevcuttur.

Şimdi bu teşkilât, Devlet Plânlama Teşkilâtı Kanununu hazırlayan Komisyon çalışırken, Başbakanlığın eski teşkilât ile Maliye Vekâletinin teklifinin İstihbarat Merkez Dairesi hakkındaki teklifi ile ele alınması ve böylece heyeti umumiyesi ele alınarak düplikasyona meydan vermeyecek şekilde Başbakanlık Teşkilâtının ayarlanarak kül halinde bir teşkilâtın meydana getirilmesi rica edilmiş, fakat sonradan komisyon bu istikâmetten ayrılmış müstakil olarak bir teşkilât yapmıştır. Bu teşkilât Başbakanlık bünyesini yemiş olacak şekilde komitemize intikal etmiş bulunuyor. Onun için ben arkadaşlarıma şunu bilhassa arz etmek isterim ki; bir düplikasyona mâni olmak, Başbakanlığa bağlı diğer dairelerle güzel bir koordinasyonu sağlamak üzere Başbakanlık Teşkilâtının kül olarak ele alınmasını, bunun için de kül halinde bir teşkilât kanununun huzura getirilmesinin faydalı olacağı kanaatini taşımaktayım.

Benim teklifim şöyle olacaktır; bu kanunun buna göre hazırlanmak üzere iadesini, ancak;

Kanunlar incelenirken çok uzun sürüyor, meselâ bu kanun ele alınalı iki buçuk ay geçmiştir, bu sebeple iade keyfiyetinde hazırlanma hususunun zaman ziyasını önleyecek şekilde ayarlanmasını ve bir hafta içinde bu etüdün yapılarak kül halinde Başbakanlığa ait bir teşkilât kanununun komitemize sevkini arz ve teklif ederim.

ÖZGÜR SELÂHATTİN - Efendim, ben de bu kanun tasarısının müstaceliyetle kanunlaşmasını istiyorum...

...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Türkeş.

ALPARSLAN TÜRKEŞ - Efendim; Selâhattin Bey arkadaşımızın sözü hakikaten yerindedir. Ben belirttim ki; bu çok gecikti. Fakat bir hafta içinde bu teşkilâtın önümüze kül halinde gelmesini istersek ilerde bunu tekrar ele alıp uğraşmak külfetiyle karşılaşmayız. Bu suretle kısa zamanda Başbakanlık teşkilâtı yeniden teşkilâtlandırılarak rasyonel bir şekilde çalışma imkânına kavuşturulmuş olacaktır. Başbakanlığın halen bir teşkilâtı mevcuttur. Buna eklenmesi teklif edilmiş olan bir Personel Dairesi teklifi vardır. Ayrıca Güvenlik Merkez Dairesi kurulması, bir de plânlama teklifi var. Bunlar kül halinde ele alınır ve düplikasyonu önleyecek şekilde ve tasarruf zihniyeti içinde bir teşkilât kanunu bir hafta içinde hazırlanır ve çıkar.

İrfan Bey arkadaşşıma gelince:

Yabancı mütehasşsılar bu heyette çalışmadı. Ancak biz bu teşkilâta başlamadan evvel Amme Enstitüsünden, bir de Sağlık ve Sosyal Bakanlığının emrinde bulunan Sosyal Yardım Enstitüsünden kurulacak bu teşkilât hakkında rapor istedik. Bu raporlar geldikten sonra bu enstitülerdeki mütehasşsıları getirterek Başbakanlıkta ilgili memurlardan bir komisyon kurduk. Komisyon bunun üzerinde çalıştı. Komisyon kül olarak bu işi ele aldıktan sonra iş aceleye geldi. Bu teşkilât ayrı olarak Komiteye sevk edildi. Bunda mahzur görüyorum. Onun için arz ediyorum, bir hafta içinde neticeyi alalım ve bunda ısrarla duralım. Heyeti Umumiyesine ait teşkilât kanunu şekline sokulsun.

ÖZGÜR SELÂHATTİN - Efendim, bu Devlet Plânlama teşkilâtında çalışan bir mühendis arkadaşla konuştum ve tetkik ettim.

...

(DPT'nin kurulması hakkındaki 91 sayılı Kanunun tadiline dair kanun tasarısının görüşmelerine daha sonra devam edilmiş ve 26.10.1960 tarihli 28. birleşimde görüşülerek kabul edilmiştir.)

**İSTİFA EDEREK ORDUDAN AYRILAN
VE YİNE ORDUDA SİVİL KADROLARDA ÇALIŞIP
EMEKLİ OLAN MEMURLARIN MAĞDURİYETLERİNİN
ÖNLENMESİ HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

Bu Kanun Teklifi Sayın Alparslan Türkeş tarafından hazırlanmış olup;

Belli rütbelere yükseldikten sonra istifa ederek ordudan ayrılan ve yine ordu saflarında sivil kadrolarda çalışıp 25 yıl hizmetini dolduran memurların TC Emekli Sandığı Kanununun muhtelif maddelerine göre mağduriyetlerinin giderilmesi amacıyla verilmiştir.

C : 2 B : 19 O : 1 07.10.1960 M.B.K.

BAŞKAN - Er Ahmet

KÂTİPLER: Karavelioğlu Kâmil, Esin Numan

(Açılma Saati: 15.20)

Alparslan Türkeş'in, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa ek 42 numaralı Kanuna geçici bir madde eklenmesi hakkında kanun teklifi ve İktisat Komisyonu raporu (2/55) (S. Sayısı: 91)

BAŞKAN - Gündemin birinci maddesi üzerinden müzakereye başlıyoruz.

Bu teklifin tümü hakkında Sözcüden izahat rica ediyoruz.

SOYUYÜCE ŞEFİK – Gereğesinde etraflıyla arz ve izah ettiğimiz gibi, teklif, orduda bilfiil 15 yıldan fazla hizmet edip ordudan istifa suretiyle ayrılanlardan bilâhara ordu kadrolarında maaşlı memuriyetlere tâyin edilenlerin 42 numaralı kanundan istifadesini derpiş etmektedir.

...

(Gerekli izahatlar verildi)

Binaenaleyh, istifaları dolayısıyla sivil memurlardan hiçbir farkı kalmamış bulunan bu gibi kimselerin 42 sayılı Kanundan istifadeleri mümkün olmadığından kanunun reddini teklif etmiş bulunuyoruz.

...

BAŞKAN - Komisyon raporu teklifin reddini istemektedir.

Oylarınıza arz ediyorum, kabul edenler... İttifakla kabul edilmiştir.

Yani teklif reddedilmiştir.

Yasa Teklifi reddedilmiş ama Sayın Türkeş'in Teklifi ve Gerekçesi:

Sayın Türkeş' in Teklifi ve Gerekçesi:

Türkiye Millî Birlik Komitesi Sekreterliğine

5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa ek 42 numaralı Kanuna geçici bir madde eklenmesi hakkındaki teklifi ekte sunulmuştur.

Komitece görüşülerek kanunlaşmasını arz ve teklif ederim.

Kurmay Albay

Alparslan Türkeş

GEREKÇE

Orduda bilfiil 15 sene ve daha fazla hizmet ederek, binbaşı ve daha yukarı rütbelere yükseldikten sonra istifa ederek ordudan ayrılan ve bilâhara yine ordu saflarında ve fakat sivil kadrolarda hizmet görüp 25 yıl hizmetini dolduran ve askerî şahıslardan mağdur olan memurların 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa ek 7242 sayılı Kanunun geçici maddesine tevfikân, 25 yıl ve daha fazla hizmet etmelerine rağmen, gerek istekleri üzerine ve gerekse re'sen emekliye çıkarılmaları hâlinde kendilerine almakta oldukları maaşın yarısı ve 30 yıldan eksik seneler de nazarı itibara alınarak ve bu ölçüde tenkise tâbi tutularak çok düşük ikramiye ödenmesi, Dev-

let kapısından alacakları son ve bütün hayatlarının muhassalası olan bu paranın hiçbir ihtiyaçlarını ve bilhassa mesken ihtiyacını temin mevzuunda bir fayda hâsıl etmemektedir. Son defa kabul edilen 42 sayılı Kanunun da ruh ve maksadına mugayir bulunarak miktarları pek cüzi olan bu gibi askerî şahısların mağduriyetini mucip bulunan bu halin bertaraf edilmesi için işbu kanun lâyihası hazırlanmıştır.

ALPARSLAN TÜRKEŞ' İN TEKLİFİ

5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa ek 42 numaralı Kanuna geçici bir madde eklenmesi hakkında kanun teklifi

MADDE 1. - 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa ek 42 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir:

GEÇİCİ MADDE-Orduda bilfiil 15 yıldan fazla hizmet ifa edip askerlikten istifa eden ve bilâhara ordu kadrolarında maaşlı olarak memuriyete tâyin edilenlerden hizmet müddetlerini 25 yıl ve daha fazlaya tamamlayanlar 7242 sayılı Kanunun geçici maddesi gereğince istekleri üzerine veya re'sen emekliye çıkarıldıkları takdirde ikramiyeleri 30 yıl hizmet etmiş gibi ödenir.

MADDE 2. - Bu kanun 29.7.1960 tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

MADDE 3. - Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

SAVUNMA SEKRETERLİKLERİ KURULMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

Bu Kanun Teklifiyle, Topyekûn Savunma ve Milli Seferberlik Yönetmeliği ile Bakanlıklarda, Genel Müdürlüklerde, Devlet İktisadi İşletmelerinde Savunma Sekreterliklerinin Kurulup Çalıştırılması İstenmiştir ()*

C: 2 B: 26 O: 1 21.10.1960 M.B.K.

BAŞKAN - Köksal Osman

D. KATIPLERİ: Özgür Selahattin, Karavelioğlu Kâmil

(Açılma saati : 14.50)

Alparslan Türkeş' in, Savunma Sekreterlikleri Kurulmasına Dair Kanun Teklifi ve Güvenlik ve İktisat Komisyonları Raporları (2/75) (S. Sayısı: 110)

KARAVELİOĞLU KÂMİL - Bir teklifimiz var. 110 numaralı tasarının gündeme alınarak müzakeresini rica edeceğim.

BAŞKAN - 110 numaralı tasarının gündeme alınmasını Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

KARAVELİOĞLU KÂMİL - Kanunun, iktisadi mevzularına müteallik hususlarda sözcüsü benim bu hususa müteallik suallerinizi bendeniz cevaplandıracağım. Teknik hususlarda da müşavir arkadaşlarımız suallerinizi cevaplandıracaklardır. Güvenlik Komisyonuna tevcih olunacak suale de komisyonun sözcüsü arkadaşımız cevap vereceklerdir.

BAŞKAN - Tasarının tümünün açık oturumda konuşulmasını isteyenler?... Açık olarak konuşulması kabul edilmiştir.

Güvenlik Komisyonu Sözcüsü Ahmet Er buyurun...

...

(Kanun Teklifi üzerinde görüşmeler tamamlandı.)

(*) Yasa 12.09.1960 tarihinde geri alınmış, tekrar görüşülmüş ve kabul edilmiştir

BAŞKAN – Kanun Teklifinin tümünü kabul edenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Alparslan Türkeş' in Teklifi ve Kanununun Gerekçesi:

Millî Birlik Komitesi Başkanlığına

Savunma sekreterlikleri kurulmasına dair olan kanun teklifini gerekçesiyle birlikte takdim ediyorum.

Gereğinin ifasını arz ederim.

Alparslan TÜRKEŞ

GEREKÇE

1. - 5399 sayılı Millî Savunma Yüksek Kurulu Kanununa göre hazırlanan Topyekûn Savunma ve Millî Seferberlik Yönetmeliği ile Topyekûn Savunma ve Millî Seferberlik için İşbirliği Yönetmeliğine göre bakanlıklarda, genel müdürlüklerde, Devlet İktisadi İşletmelerinde kurulması gereken Savunma Sekreterlikleri düşük iktidarın bu konudaki ihmal ve ilgisizliği, teşkilât ve o zaman personel yetersizliği dolayısıyla bugüne kadar maksada uygun bir şekilde kurulup çalıştırılmamıştır.

2. - Devlet teşkilâtının ve her türlü müesseselerin topyekûn savunma ve millî seferberlik çalışmalarını, içinde bulunduğumuz nükleer çağ isteklerine ve millî savunma amaçlarına uygun bir şekilde yürütmek ve bu sahadaki noksanlarımızı süratle gidermek ancak bu teşkilâtın rasyonel bir tarzda kurulup çalıştırılması ile mümkündür. Bu iş Millî Birlik Hükümetinin hayatî önemi haiz görevidir.

3. - Silâhlı Kuvvetlerimizin gençleştirildiği bu sırada ordudan ayrılan ve ayrılacak olan önemli miktarda yüksek savunma kültürü almış uzman subayın mevcudiyeti, Savunma sekreterliklerinin en iyi bir şekilde kurulup çalıştırılmasını kolaylaştıracak mesut bir tesadüftür. Bu suretle hem topyekûn savunma çalışmalarımız muhtaç olduğu seyre girecek, hem de ordunun gençleştirilmesi ve tensiki uğrunda hayatlarının en olgun çağlarında ordudan istekleriyle ayrılan subaylarımız, ihtisaslarına uygun bir branşta memleket hizmetlerine devam edeceklerdir.

4. - Teklifte belirtilen kadrolar münhasıran emekli Harp okulları mezunu subayların görevlendirilebilecekleri uzman personel kadrolarıdır. Diğer memur ve hizmetlilerin kadroları lüzum ve ihtiyaca göre bakanlıklar ve genel müdürlüklerce tespit edilip kadrolaştırılacaktır.

ALPARSLAN TÜRKEŞ' in TEKLİFİ

Savunma sekreterlikleri kurulmasına dair kanun teklifi

MADDE 1. - Topyekûn savunma ve millî seferberlik hizmetlerini millî güvenlik amaçlarına uygun bir şekilde plânlamak ve yürütmek üzere, Millî Savunma Yüksek Kurulu Genel Sekreterliğinin teklifi üzerine, Bakanlar Kurulunca tespit olunacak, umumi muvazeneye dâhil dairelerde, mülhak bütçeli dairelerde, vilâyetlerde ve İktisadi Devlet Teşekkülleriyle bunlara bağlı müesseselerde birer «Savunma Sekreterliği» kurulur.

MADDE 2. - Savunma sekreterliklerinin muhtelif daire ve müesseselerdeki teşkilâtı ile bunların görev ve yetkileri, Millî Savunma Yüksek Kurulu Genel Sekreterliği tarafından hazırlanacak bir yönetmelikle belirtilir ve ilgili idare ve müesseselere bildirilir.

MADDE 3. - Savunma sekreterlikleri teşkilâtında; sekreter, şube müdürü ve uzman müşavir olarak, tercihan Harp okullarıyla üniversitelerin çeşitli fakülteleri ve yüksek okul mezunu emekli subaylar istihdam olunurlar. Bunların tâyini Millî Savunma Bakanlığının inhası üzerine ilgili daire ve müesseselerce yapılır.

Bu suretle tâyin olunanlara, emekli aylık ve tahsisatını almakla beraber ayrıca kadro maaşlarının üçte ikisi aylık olarak verilir.

MADDE 4. - İçişleri Bakanlığı Savunma Sekreterliği görevi 7126 sayılı Sivil savunma Kanunu ile adı geçen Bakanlıkta kurulmuş bulunan Sivil Savunma İdaresi Başkanı tarafından yürütülür.

Bu görevin icap ettirdiği kadrolar 6 ncı madde mucibince Millî Savunma Yüksek Kurulu Genel Sekreterliğince İçişleri Bakanlığı emrine verilir.

MADDE 5. - Birinci maddeye göre bünyelerinde Savunma Sekreterlikleri kurulması takarrür eden umumi muvazeneye dâhil dairelerle mülhak bütçeli idarelerin ve vilâyetlerin, mezkûr sekreterlik teşkilâtının bilcümle masraflarının karşılanması için lüzumlu tahsisatı temin ile bir ay zarfında bütçelerine koymaya Maliye Bakanı yetkilidir.

Bunların dışında kalan teşekkül ve müesseseler için gerekli tahsisatın temini, bütçelerini tasdike yetkili kurumlar tarafından bir ay zarfında icra olunur.

MADDE 6. - Umumi muvazeneye dâhil dairelerle, mülhak bütçeli idarelerin, vilâyetlerin Savunma Sekreterliği teşkilâtının gerektirdiği kadrolar ilişik cetvelde gösterilmiştir.

Bunların dairelere tevzii ve taksimi Millî Savunma Yüksek Kurulu Genel Sekreterliğince yapılarak ilgili dairelere bildirilir.

Bu idarelerdeki Savunma sekreterliklerince lüzum görülecek diğer memur ve hizmetliler, bunların isteği üzerine, bağlı buldukları idarelerde mevcut memur ve hizmetliler arasından tefrik olunarak, bu teşkilât emrine verilirler.

İktisadi Devlet Teşekküllerinin ve bunlara bağlı müesseselerin Savunma Sekreterliği Teşkilâtı kadroları Millî Savunma Yüksek Kurulu Genel Sekreterliğince bir ay içinde tespit olunarak tatbiki için mezkûr idare, teşekkül ve müesseselere bildirilir.

HARP OKULUNDAN MEZUN OLMADAN SUBAY RÜTBESİ ALMIŞ, SONRA DA EMEKLİ OLMUŞ KİŞİLERİN EĞİTİM CAMİASINA GEÇİRİLMELERİ

“Eski iktidar zamanında Harp Okulundan mezun olmamış, fakat subaylık rütbesi almış, sonra da emekli olmuş bu kişilerin Milli Eğitim Bakanlığına öğretmen olarak atamalarının yapılmasını isteyen Kanun Teklifi hakkında Sayın Türkeş;

Orduda rahatsızlık yaratan bu arkadaşların, bu sefer de Eğitim camiasında huzursuzluk yaratacağı, öğretmenlik için mesleki formasyon gibi bazı özelliklerin olması gerektiği, çok bilgi sahibi olup da bir şey öğretemeyen insanların olduğu gibi çeşitli nedenlerle, eğitim camiasına geçirilmelerinin mahszurlu olacağını belirtmesi üzerine; Yasa Teklifi teklif sahibince geri alınmış, bazı aksaklıklar ve problem yaratacak konular yeniden düzenlenerek tekrar görüşülmüş ve kabul edilmiştir.”

C : 2

B : 31

O : 2

03.11.1960

M.B.K.

BAŞKAN – Tunçkanat HAYDAR

D. KATİPLERİ: Karavelioğlu Kamil, Özdağ Muzaffer

(Açılma Saati: 15.15)

O’ Kan Sezai’nin, 42 sayılı Kanun gereğince emekliye ayrılan subaylardan isteklilerin öğretmenliğe alınması hakkında kanun teklifi ve Sosyal İşler ve İktisat komisyonları raporları (2/76) (S. Sayısı: 128)

BAŞKAN - Gündemin 10 uncu maddesindeki Sezai O’ Kan arkadaşımızın teklifinin müzakeresine başlıyoruz.

Buyurun, izah edin efendim.

O’KAN SEZAI - Muhterem arkadaşlar, biliyorsunuz, 42 sayılı Kanuna göre emekliye ayrılan subaylara muhtelif sektörlerde vazife veril-

mesini kabul etmiş bulunuyordunuz. Bu arkadaşlarımıza iki büyük sahada ihtiyaç duyulmaktadır. Birincisi Sivil Savunma Teşkilâtı, diğeri de Millî Eğitim sahasıdır. Sivil Savunma Teşkilâtı sahasında çalışacak arkadaşlarımızın hangi şartlarla ve nerelerde çalışacaklarını gösteren kanunu geçen hafta çıkarmış bulunuyoruz...

...

BAŞKAN - Alparslan.

ALPARSLAN TÜRKEŞ - Eski iktidar zamanında Harp Okulundan yetişmemiş ve fakat subaylık rütbesini almış arkadaşlar var. Bunların ordu içinde memnuniyetsizlik yarattığını da biliriz, onun için ben bu kanunda bu şekilde gelmiş emekli subay arkadaşlarımıza, Maarif Vekâletinin eskiden beri mevcut olan kanununa uygun olarak, vazife verilmemesini teklif edeceğim. Kanunun bu şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Yüksek mektep mezunu olmayan ve bu defa emekliye ayrılan arkadaşlarımızı, eskiden orduda olduğu gibi, bu defa da Millî Eğitim Bakanlığı mevcut kanununu ihlâl ederek öğretmenliğe tâyin etmemiz uygun olmaz, kanaatindeyim.

Sonra, Millî Eğitim Bakanlığının ilerde doğacak kadro ihtiyaçlarını şu kanun elimize gelmişken düşünerek 2190 yerine hattâ 2500'e çıkarılmak suretiyle artırılmasını da teklif ederim.

...

BAŞKAN - Muhterem arkadaşlarım; teklif sahibi Sezai Okan arkadaşımız yeniden düzenlemek için tekliflerini geri almış bulunuyor.

Binaenaleyh, bu husustaki müzakereleri müsaadenizle geçeceğim.

Kanun Teklifi üzerinde Sayın Türkeş'in ve Komisyon üyelerinin görüşleri:

Sosyal İşler Komisyonu Raporu

T. C.

Millî Birlik Komitesi

19 . 10 . 1960

Sosyal İşler Komisyonu

Esas No. 2/76 Karar No. 31

Millî Birlik Komitesi Başkanlığına

Komisyonumuza havale olunan «O' Kan Sezaî'nin 42 sayılı Kanun gereğince emekliye ayrılan subaylardan isteklilerin öğretmenliğe alınması hakkında kanun teklifi» Millî Eğitim Bakanlığı temsilcilerinin iştirakiyle tetkik ve müzakere olundu.

Gereğcede belirtildiği gibi Millî Eğitim Bakanlığına bağlı ortaöğrenim müesseselerinde fazla sayıda Öğretmene ihtiyaç vardır. Şöyle ki: Ortaöğrenime bağlı okullarda boş olan öğretmenliklerin sayısı 4.000, Teknik öğretime bağlı orta dereceli okullarda ise kültür derslerinde 221, meslekî ve teknik derslerinde 592 kadardır. Bu durumun meydana gelmesinde nüfus artışı ile orantılı olarak okul ihtiyaçlarının ve halkımızın öğrenime karşı ilgilerinin artmasının önemli bir payı bulunmakla beraber plânsız, programsız şahsi ve politik sebeplerle rastgele okul açılmasının büyük rolü vardır. Bu durum karşısında her şeyden evvel normal yollardan gidilerek öğretmen yetiştirmede yeni tedbirlere gidilmelidir. Bugün Millî Eğitim Bakanlığında bu yolda alınmış bâzı tedbirler varsa da kifayetli sayılamaz. Her şeyden evvel son yıllarda maddi ve mânevi bakımlardan ihmale uğradığı için mesleğe karşı çok azalan ilginin artırılması için çalışılması gerekir.

Diğer taraftan bu yoldan öğretmen yetiştirilmesi ister istemez senelere muhtaç bir iştir. Bu bakımdan ayrıca öğretmen yetiştirmede muvakkat ve acele tedbirlere ihtiyaç vardır. Ancak bu yola gidilirken de öğretmen yetiştirilmede iki esaslı hareket noktasının imkânlar nispetinde göz önünde tutulması lâzımdır. Bu iki esastan birisi öğretmeni okutacağı dersler bakımından hazırlamak ve yoklamak; ikincisi meslekî formasyon vermek yani öğretmenlik için lüzumlu olan meslek bilgileri ve tatbikatında hazırlamak ve yoklamak.

Elimizde bulunan tasarı bu açılardan ele alındığında: Yüksek tahsil görmüş olan emekli subayların ortaokul, liseler ve muadili okullarda açık bulunan derslere öğretmen olarak tâyinleri uygun bir tedbirdir.

Bunlar, emeklilik durumları kaldırılmak suretiyle orduda kazandıkları maaş dereceleriyle âsil öğretmen olarak tâyin edilmelidirler.

Yukarda arz edildiği üzere öğretmen yetiştirmede hâkim iki prensipten birincisi, yani öğretmenin okutacağı ders için hazırlanması konusunun, sözü geçen emekli subaylar yüksek tahsil görmüş olduklarından, istekleri ve hazırlıkları göz önünde bulundurulmak ve Millî Eğitim Bakanlığınca hazırlanacak bir yönetmeliğe göre tâyinleri yapılmak suretiyle halli mümkün görülmektedir.

Meslekî formasyona gelince; bu hususta bâzı hazırlıklara, denemelere ihtiyaç vardır. Çok bilgili bâzı kimselerin bilgilerinden öğretmenlikte faydalanılmadığı çok görülmüş olaylardandır. Bilgili olmakla bu bilgileri öğretmek arasındaki farkı izaha lüzum görmüyoruz. Kanun tasarısına göre sözü geçen emekliler orduda kazandıkları maaş dereceleriyle âsil öğretmen kadrolarına alınacaklar ve yeni mesleklerinin bütün haklarına ve vecibelerine sahip olacaklardır. Bugün okullarımızda vazife alan öğretmenler staj devresinden, birtakım teftiş ve murakabe usullerinden geçerek öğretmenlik mesleği bakımından başarılarını tespit ettirmek suretiyle bu derecelere ulaşmışlardır.

Bu itibarla emekli subayların âsil öğretmen olarak bu derecelerde yer almadan evvel kısa da olsa bir deneme devresi geçirmeleri hizmet bakımından da, istekliler yönünden de zaruri ve lüzumludur. Bu staj en az altı ay en çok bir yıl devam etmelidir. Esasen stajyerlik, öğretmenlik mesleğine giriş bakımından bir unvan mahiyetini taşımaktadır. Bu müddet içinde mesleğe girecek arkadaşlarımız müstakil olarak ders okutacaklardır. Yalnız 1702 numaralı Kanunun 4 üncü maddesinde belirtildiği gibi okul müdürü ve müfettişler tarafından dersleri teftiş edilmek suretiyle öğretmenlik bakımından ehliyetli bir şekilde meslekî formasyona katılacakları sağlanacaktır.

Kanun tasarısına bağlı cetvelde gösterilen 3, 4, 5, ve 6 ncı derece-

lerden 1150 kadro Millî Eğitim Bakanlığına bağlı orta dereceli okulların kadrolarına eklenmektedir. Emekli subayların âsil öğretmen olarak tâyinleri derpiş edildiğine göre, kendilerinin Devlet hizmetinde kazanmış oldukları derecelerle öğretmenliğe tâyinleri özlük haklarının tabii bir neticesidir.

Bugün yukarda sözü geçen maaş derecelerinde yer alan ve ortaöğretim kadrolarında vazife görmekte olan kıdemleri 25 ile 40 yıl arasında değişen öğretmenlerden buldukları derecelerde usulü veçhile başarıları tespit edilmiş bulunan 1040 öğretmen 1 ile 2 yıldır kadrosuzluk yüzünden terfi edememiş durumda beklemektedirler.

Diğer maaş derecelerinde terfi bekleyenlerin sayısı da 751'dir. Bu durum düzeltilmeden emekli subaylarımızın yeniden ihdas edilecek yüksek maaş derecelerindeki kadrolara atanmaları suretiyle mesleğe yeniden girmeleri halinde, bu durum bugün sayıları 13 000'i bulan ve bir kısmı kadrosuzluk yüzünden terfi edememenin teessürü içinde bulunan ortaöğretim öğretmenlerini hoşnutsuz ve işlerine karşı isteksiz bir hale sokacaktır. Bu suretle mesleğe öğretmen kazandırmak için düşünülen bir tedbir, meslekten birçok öğretmenin ayrılmasına da sebep olabilecektir. Bu halde hizmetin esaslı bir surette zarar görmesi kuvvetle muhtemeldir.

Bu sebeple, bu kanunla birlikte sözü geçen öğretmenlerin terfilelerini sağlayacak lüzumlu kadrolar da emekli subayların tâyinleri için gerekli kadrolarla birlikte, kanun tekniği yönünden yeniden kaleme alınarak ayrıca bir metinde gösterilmiştir.

Diğer taraftan kanun metninde yer almayan ve alması da gerekmeyen bir cihet olmakla beraber tasarı ile yakından ilgisi dolayısıyla şu ciheti de belirtmeyi faydalı buluyoruz.

Millî Eğitim Bakanlığı ile yapılan temaslara göre bugüne kadar öğretmenlik isteği ile başvuran emekli subayların 1022'si İstanbul, İzmir ve Ankara gibi merkezlerde ve 200 kadarı da bu merkezler dışında vazife almak üzere müracaatta bulunmuşlardır.

Bugün Türkiye içinde bu merkezlere ve benzerlerine tâyin yapılması Bakanlıkça bir usule bağlanmış durumdadır.

Meslekte 20-30 yıl hizmet ettikten sonra çocuklarının öğrenimi, karı - koca durumu, kendilerinin veya eşlerinin hastalıkları gibi ciddi mazeretlerle bu merkezlere nakil ve tâyinlerini isteyen öğretmenler sıraya alınmışlardır. Yıllardan beri sıralarının gelmesini ve bu yerlere tâyinlerini beklemektedirler. Bakanlık haklı olarak bu merkezler dışındaki okulları boşaltmamak için sıra bekleyen öğretmenleri peyderpey bu merkezlere nakletmekte, bu arada bu merkezlerde boşalan dersleri bir müddet ücretli öğretmenlerle idare etmektedir.

Mesleğe yeniden girecek emekli subayların, bu merkezlere tâyinleri müntesip hak sahiplerinin haklarını ihlâl etmeyecek şekilde Millî Eğitim Bakanlığının prensipleri dâhilinde tâyinleri yapılmalıdır.

Yukarda belirtilen prensipler muvacehesinde kanun metni yeniden kaleme alınmıştır. İktisat Komisyonuna gönderilmek üzere Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Alparslan TÜRKEŞ

ve

Komisyon Üyeleri

2- Bazı Tasarı ve Teklifler Üzerinde Türkeş'in ve Üyesi Bulunduğu Komisyonun Görüşleri

Tasarı ve Teklifler

1. Bazı görevlilerin SİYASETLE UĞRAŞMALARININ MEN edilmesine dair kanun tasarısı (1/15)

(S. Sayısı: 72)

C: 1

B: 7

O: 2

08.09.1960

MBK (x)

Bu Kanun Tasarısıyla;

-Devlet hizmetinde görevli kişileri siyaset adamlarının baskısından korumak,

-Amme menfaatini, görev ve salahiyetini siyasi düşüncesinin üstünde tutmak,

-Devlet önünde eşitlik prensibi ile hizmet etmek,

Amacı güdülmüştür.

(x) Bu satırlarda, Kanun Tasarı ve Tekliflerinin görüşme tutanakları ile Sıra Sayılarının yer aldığı tutanak dergisi belirtilmiştir.

**2. Bazı görevlilerin Andičmesi hakkında kanun tasarısı
(1/24)**

(S. Sayısı: 70)

C: 1 B: 7 O: 2 08.09.1960 MBK

Bu Kanun Tasarısıyla;

- Muhtelif teşekkül ve kurumlardaki görevlilerin, bazı zümrelerin yararına ve vatandaşa siyasi kanaatlerine göre farklı hareket etmelerini sağlamak

Amacı güdülmüştür.

**3. 1580 sayılı Belediye Kanununun 15 inci maddesinin
58 inci bendine tevfikan tesis edilen yaş meyve ve sebze
hallerinin sureti idaresi hakkında kanun teklifi (2/10)**

(S. Sayısı: 75)

C: 1

B: 10

O: 1

12.09.1960

MBK

Bu Kanun Teklifiyle;

- Halkın zaruri gıda maddelerinin hilesiz ve kusursuz temini için belediye başkanlığına çeşitli yetkilerin verilmesi,
 - Başkanlığın güçlendirilmesi,
 - Belediyelerce kurulacak toptancı hallerinin düzenlenmesi,
- Amaçlanmıştır.

**4. Devrilen iktidar zamanında SUÇ İŞLEYEN YÜKSEK DE-
RECELİ MEMURLAR hakkında yapılacak soruşturma usulü-
ne dair 45 sayılı Kanunun tatbikatının durdurulması hak-
kında kanun teklifi (2/59)**

(S.Sayısı: 84)

C: 1

B: 14

O: 1

29.09.1960

MBK

Bu Kanun Teklifiyle;

Devrilen iktidar zamanında suç işleyen yüksek dereceli memurlar hakkında yapılacak soruşturma konusunda;

45 sayılı Kanunun gereğinin genelde yapıldığı, bundan sonra da yapılacakların sonuna yaklaşıldığı, bitirilmek üzere olduğu görüldüğünden, kanunun yürürlüğünün devam etmesi yüksek dereceli memurları huzursuz ettiği, devlet işlerinin aksamasına sebep olduğu görüşü benimsenerek;

Kanunun bundan sonra uygulamasının durdurulması istenmiştir.

5. Sayıştay Soruşturma Kurulunun görev ve yetkileri hakkında Kanun Teklifi (2/60)

(S. Sayısı: 83)

C: 1

B: 14

O: 1

29.09.1960

MBK

Bu Kanun Teklifiyle;

Sayıştay'ın, kendi daire ve Genel Kurul kararları üzerinde yapacağı tetkikatlarda reis ve azalarının haklarında karar verme yetkisinin Da-nıştay Genel Kuruluna bırakılması istenmiştir.

**6. 6334 sayılı Kanun ile bu kanunu değiştiren 6732 sayılı
Kanunun kaldırılmasına dair Kanun Tasarısı (1/70)
(S. Sayısı: 81)**

C: 2 B: 18 O: 1 06.10.1960 MBK

Bu Kanun Tasarısıyla;

Basın yoluyla veya radyo vasıtasıyla işlenen suçlar hakkında

- Basının nizam altına alınması,
- Ammenin huzur ve sükûnunun bozulmaması,
- Devletin yüksek menfaatlerinin haleldar edilmemesi,

Amaçlanmıştır.

7. 1076 sayılı Yedek Subay ve Yedek Askerî Memurlar Kanununun 3 üncü maddesinin değiştirilmesine ve bu kanuna geçici maddeler ilâvesine dair Kanun Teklifi (2/72)

(S. Sayısı : 94)

C: 2

B: 20

O: 1

10-11.10.1960

MBK

Bu Kanun Teklifiyle, yedek subayların bundan sonra yüksek okul mezunlarından alınması istenmekte olup;

Harplerin ve iktisadi prensiplerin zorlamasıyla meydana gelen yedek subaylık müessesesi, bizde 1926 yılında çıkarılan 1076 sayılı Kanun ile kabul edilmiş ve o zamanın kültür durumu ve ordunun ihtiyacı dikkate alınarak ortaokul mezunlarına kadar teşmil edilmişti. Bilahare lise ve yüksek tahsil görmüş vatandaşların çoğalması üzerine bunlara inhisar ettirilmiştir.

Yüksek tahsillilerin artması üzerine yedek subay ihtiyacını fazlasıyla karşılarken, bir sınırlama yapılması gerekirken, 1953 yılında parti menfaatleri düşünülerek meslek okullarına da yedek subay adaylığı 6137 sayılı kanunla tanınmıştır.

Silahlı Kuvvetlerin aşırı yedek subay fazlalığı varken, teknik astsubay ve er ihtiyacını besleyen kaynaktan ordu mahrum bırakılmıştır. Silahlı Kuvvetlerin yedek subay ihtiyacı senede ortalama 3500 olup, ihtiyaçtan fazla 8 bin yedek subay yetiştirilmesi masraflı ve külfettir. Öte yandan teknik astsubay ve er sıkıntısı çekildiğinin unutulmaması gerektiği belirtilmiştir.

Bu nedenlerle, yedek subayların bundan sonra lise mezunlarından değil fakülte ve yüksekokul mezunlarından alınması uygun görülmüştür.

**8. Noter Kanununun 5928 sayılı Kanunla muaddel 18 inci maddesinin tefsiri hakkında Başbakanlık Tezkeresi (3/34)
(S. Sayısı: 97)**

C: 2 B: 20 O: 2 10.10.1960 MBK

Bu Tezkereyle;

Noter ve Noter yardımcılarının emeklilikleri, 65 yaşına gelince yaş haddine tabi olup, ay ve gün hesaplarında askeri ve mülki tekaüt kanunun hükümlerine tabi tutulmaları uygun görülmüştür.

T.C.

Başbakanlık 7.9.1960

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı: 72-62/2095

Millî Birlik Komitesi Başkanlığına

Noterliğe intisap eden bir kimsenin, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu'nun 105 inci Maddesindeki yaş düzeltilmesine dair olan hükme tâbi bulunup bulunmadığı bakımından, 3456 sayılı Noter Kanunu'nun 5928 sayılı Kanunla muaddel 18 inci Maddesinin tefsiri hakkında, Adalet Bakanlığından alınan 1.9.1960 tarihli ve 13179 sayılı yazının sureti ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını arz ederim.

Başbakan Namına

Müsteşar

Kurmay Albay

Alparslan Türkeş

9. Millî Eğitim Bakanlığı kuruluş kadrolarıyla, merkez kuruluş ve görevleri hakkındaki 2287 sayılı Kanunda değişiklik yapılmasına dair olan 4926 sayılı Kanuna, ek Kanun Teklifi (2/79)

(S. Sayısı Verilmemiş)

C: 2

B: 22

O: 1

12.10.1960

MBK

Bu Kanun Teklifiyle;

Lise ve muadili okul mezunları ile sanat enstitüsü ve imam hatip okulu mezunlarının askerlikte geçen sürelerinin öğretmenlikte geçmesi hususunun gerekliliği belirtilmiştir.

10. Ücretin Korunması Hakkında 95 sayılı Milletlerarası Çalışma Sözleşmesinin tasdikine ve bu Sözleşmeye katılmamıza dair kanun tasarısı (1/76)

(S. Sayısı: 107)

C: 2

B: 27

O: 2

24.10.1960

MBK

Bu Kanun Tasarısıyla;

Tarım işçilerinin ücretlerinin ödeme şekli, yeri ve zamanı gibi hususlarda işçileri korumaya matuf olduğu için Milletlerarası Çalışma Teşkilatı Sözleşmesinin uygun olduğu belirtilmiştir.

11. Af Kanunu Tasarısı (1/113)
(S. Sayısı: 116)

C: 2 B: 28 O: 1 26.10.1960 MBK

Bu Kanun Tasarısıyla;

1950'den 1960'a kadar çeşitli suçları işleyen vatandaşların,

Bundan sonra yapılacak çalışmaların ve hamlelerin başarısı için bazı istisnalarla "affı" cihetine gidilmesinin uygun olduğu belirtilmiştir.

12. 4936 sayılı Üniversiteler Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi ve bu Kanuna bazı maddeler eklenmesi hakkında Kanun Teklifi (2/100)

(S. Sayısı: 114)

C: 2

B: 28

O: 2

26.10.1960

MBK

Bu Kanun Teklifiyle;

- Milli Eğitim Bakanlığının üniversitelerin başı olduğu hükmü kaldırılmış,

- Üniversitelerin kendi iç organlarına daha geniş yetkiler vermiş, sorumluluklar yüklemiş,

- Doçentlerin üniversite ve fakülte idaresinde etkinliği artırılmış,

- Ordinarius profesörlük kaldırılmış, kürsü kurulları ihdas edilmiş,

- Doçentlerin kadrosuzluk nedeniyle, profesörlüğe terfi edememeleri önlenmiş,

- Üniversite genel sekreterlerinin ve fakülte sekreterlerinin yeterli öğrenim diplomasına sahip olmaları şart kılınmış,

Devletin en yüksek ilim merkezleri olan üniversitelerimizde yüksek ve mukaddes vazifenin mükemmel bir şekilde görülmesi ve üniversite öğretim üyeliği mesleğinin rağbet gören ve yurdun milli işlerine daha iyi hizmet eden bir hale getirilmesi,

Öğrencilere de en geniş imkânların sağlanması,

Amaçlanmıştır.

13. Hâkim ve Cumhuriyet Savcılarının Kadrolarının Artırılması Hakkında
(S. Sayısı : 120)

C: 2

B: 29

O: 1

27.10.1960

MBK

Bu Kanun Tasarısıyla;

Adaletin dağıtılması gibi önemli bir görevin icrası ile vazifeli hâkim ve cumhuriyet savcılarımızın terfilerine karar verildiği halde, müsait kadroları olmaması nedeniyle çok sayıda hâkim ve cumhuriyet savcısının terfi edemedikleri ve bu miktarın gün geçtikçe arttığı tespit edilmiştir.

Bu kişiler terfiye layık, mesleğinde her bakımdan üstün tecrübe ve bilgi sahibidirler. Bunların içinde üç senedir kadrosuzluk nedeniyle terfi edemeyenler bulunmaktadır.

Bu tikanıklığın önlenmesi ve bu suretle meslek mensuplarının teşviki ile adalet teşkilatına büyük fayda sağlanması,

Amaçlanmıştır.

14. Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Kuruluş ve Memurları Kanununa Bazı Hükümler Eklenmesine ve 4258 sayılı Kanuna bağlı kadro cetvellerinin değiştirilmesine dair olan 4862 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelde değişiklik yapılması hakkında Kanun Tasarısı (1/74)

(S. Sayısı: 123)

C: 2

B: 31

O: 2

03.11.1960

MBK

Bu Kanun Tasarısıyla;

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı memurlarının kadro ve terfilerinin düzenlenmesi,

Hukuk müşavirlerinin maaşlarının artırılması,

Yardımcı raportör kadrolarının verilmesi,

Değişik yerlerde ve kiradaki malzeme depolarının kiradan kurtarılıp hazine binalarında bir araya getirilmesi ve malzeme depolarına kadro ihdası.

Hıfzıssıhha Enstitüsüne yeterince mütehassis eleman kadrosu verilmesi,

Bu kıymetli elemanların maaşlarının artırılarak özel sektöre kaçırılmaması,

Kadro imkânsızlığı yüzünden terfi edemeyen tabiplerin mağduriyetlerini önleyerek terfilerinin sağlanması,

Ana ve Çocuk Sağlık Merkezlerinin mütehassis tabip kadrosunun artırılması,

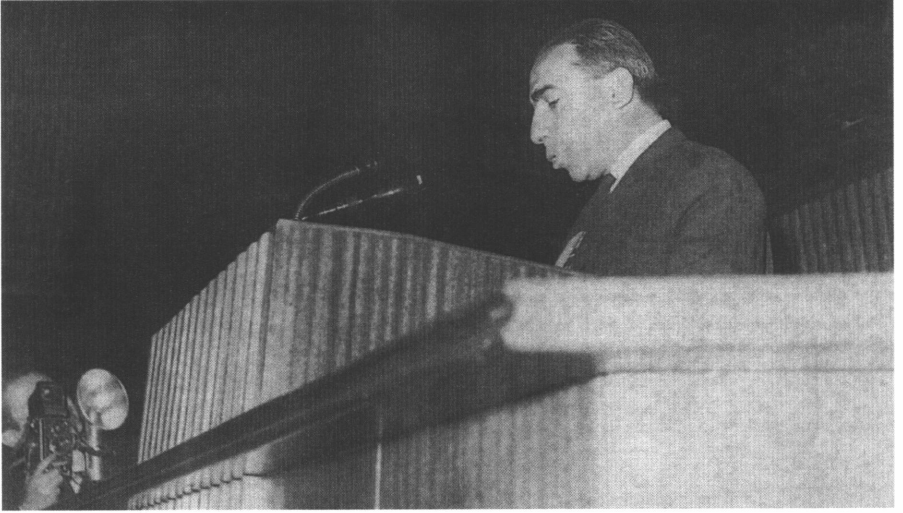
Köy Sağlığı Teşkilatı için ebe kadrosu verilmesinin

Gerekli olduğu belirtilmiştir.

II) MİLLET MECLİSİ

(22.10.1965 - 12.09.1980)

	Dönem Başı ve Sonu	Seçim Tarihi
XIII. Dönem	22.10.1965 - 12.10.1969	10.10.1965
XIV. Dönem	22.10.1969 - 14.10.1973	12.10.1969
XV. Dönem	24.10.1973 - 05.06.1977	14.10.1973
XVI. Dönem	13.06.1977 - 12.09.1980	05.06.1977

Alparslan TÜRKES Ankara Milletvekili olarak TBMM
Kürsüsünde andiçerken

22.10.1965

XIII. DÖNEM
(22.10.1965 – 12.10.1969)

SÜLEYMAN DEMİREL TARAFINDAN TEŞKİL EDİLEN 30. HÜKÜMET PROGRAMI ÜZERİNDEKİ KONUŞMASI

D: 2

B: 7

07.11.1965

MM

BAŞKAN: Ferruh Bozbeyli

KÂTİPLER: ÖnoI Şakar (Manisa), İsmail Hakkı Yıldırım (Erzurum)

Açılma Saati: 15.00

Başbakan Süleyman Demirel tarafından teşkil olunan Bakanlar Kurulunun programı

BAŞKAN - Millet Meclisinin yedinci Birleşimini açıyorum. Çoğunluğumuz vardır, müzakerelere başlıyoruz.

Gündeme geçiyoruz.

Güvenoyu müzakerelerine devam ediyoruz.

Söz sırası C.K.M.P. Grubu adına Sayın Alparslan Türkeş'indir.

Buyurun Sayın Türkeş. (C.K.M.P. sıralarından alkışlar)

C.K.M.P. GRUBU ADINA ALPARSLAN TÜRKEŞ (Ankara) - Sayın Başkan, Büyük Meclisin saygıdeğer üyeleri,

Hükümet programını dikkatle inceledik. Bu büyük vaatler ve ümitler vesikasında ifade edilen bütün iyi dileklerin gerçekleşmesini, gösterilen hedeflere hizmet süresi içerisinde ulaşılmasını temenni ediyoruz. Milletin hizmet vekâletini almış her iktidarın, her Hükümetin mutlaka muvaffak olmasını isteriz. Hizmet nöbetine gelmiş olanların başarısı ve bu başarıdan doğacak mutluluk milletindir. Bu düşünce ve duygu ile A.P. Hükümetinin başarılı olmasını samimiyetle diliyoruz. C.K.M.P. olarak Hükümete iyi niyetli ve müspet her icraatında yardımcı olmayı taahhüd ediyoruz.

Milletçe içinde yaşadığımız büyük sıkıntı ve zorluklar (ancak hep birlikte göğüsleyeceğimiz gayret ve faaliyetler neticesinde yenile-

bilir) düşünce ve idrâkinin umumileşmesini ve özellikle Hükümet edenlere, iktidar temsilcilerine hâkim olmasını zaruri görüyoruz.

Hükümet programında yer alan A.P. sinin (Anayasamızın teminat altına aldığı bütün temel hak ve hürriyetleri, millî müesseseleri korumayı, huzuru, refâhı, saadeti, affı, müsamahayı vaat ederek geldiği) ifadesiyle (Atatürk ilkelerine ve 27 Mayıs inkılâbına dayanan ve millî iradenin tasvibine mazhar olan Anayasamızın ruhu ve metni ile hâkim kılmayı şaşmaz bir hedef) olarak gösteren taahhüdün doğruluk ve samimiyetinden emin olmak isteriz. Seçimlerden önce ve bilhassa seçimler esnasında A.P. li bir çok arkadaşlarımızın halk içindeki konuşmaları, davranışları ve hareketleri, programda yer alan isabetli ve güzel görüşlerin tamamı ile tersi istikametinde olmuştur.

C.K.M.P. yeni bir devrin açılması dileği ile iktidar partisi mesullerinin programdaki ifadeleriyle tezat teşkil eden davranışlarını unutmaya hazırdır. Yeter ki A.P. liderlerinin bir sevgi, kardeşlik ve hizmet devri açma vaat ve taahhütleri bir uyutma ve avutma taktiği olmasın.

Söz ve filin uygunluğunu istiyoruz.

Umumi Devlet düzeni ve rejim meselesi :

Demokratik hukuk ve refah devletinin temel kurumlarının gerçekleşmesiyle Türkiye’imizde artık rejim meselesinin, sistem ve siyasi düzen dâvasının çözülmüş olmasını ve tartışma konusu olmaktan çıkmasını arzu ederiz.

Ama unutmayalım ki, demokrasi ve Cumhuriyet, yüksek bir fazilet rejimidir. Demokrasiyi ve Cumhuriyeti inançsızlık, faziletsizlik, kanunları ayak altına almak, yalan, iftira ve zorlama temelinden yıkar.

Milletin A.P. lisine hizmet vekâletini verişte, zararlı neticeleri henüz bütünlüğüyle anlaşılmamış bir iktidar devrine duyduğu özlemden çok Türk Milletinin özellikle mânevi değerlerinin korunacağına ve yüceltileceğine dair verilen taahhüde inanın rolü vardır. Bu sebeple A.P. si iktidarının mesullerinden yüksek bir siyasi ahlâk, fazilet ve prensiplere bağlılık beklemek ve istemek milletin hakkıdır.

Türk Milleti Büyük Meclise seçip gönderdiği insanların hareketle-

rini izlemektedir. Bu hareketlere inançların, program ve prensiplere bağlılığın hâkimiyetini istemektedir. Millet seçtiği insanların kişiliklerini menfaat karşılığında pazara çıkartmalarından politik transferlerden üzgündür.

Programda, iktidarın, muhalefetle istişare edeceğine dair bir hususa rastlayamadık. Bilhassa önemli konularda, iktidarın muhalefetle istişaresinin önemini belirtmek isteriz.

İdari reform konusu:

Aziz milletvekilleri;

Milletçe ilk ve temel arzu ve ihtiyacımız modern bir Devlet kuruluşuna, modern bir idare cihazına ulaşabilmektir.

Masraflı ve ağır işleyen, verdiği çok alan, halkı ezen, hizmetleri yetersiz kalan idare cihazının, verimli, rantabl işleyen modern demokratik bir halk hizmeti kurumu haline getirilmesi şarttır. Bu amaçla idari reform zaruridir.

C.K.M.P. nin programındaki temel taahhütlerinden olan idari reform ve reorganizasyonun Hükümetçe benimsenmiş olmasından çok memnunuz. C.K.M.P. bu yöndeki çalışmaların yardımcı ve muraakibi olacaktır.

Devlet teşkilât ve dairelerindeki israfın ve lüksün, fazla memur istihdamının gayriilmî işleyişin, ehliyetsizliğin yarattığı zararların süratle önlenmesini, memura insan onuruna ve Devlet temsilciliğine uygun yaşayış ve hizmet imkânı yaratılmasını, idarenin tahakküme değil, halka hizmete memur olduğu inancının yaygın ve hâkim hale getirilmesini isteyeceğiz. Hükümetin tarafsız ve verimli bir idare kurma çabalarının partizan tercih ve tasfiyeler için bir vesile ve imkân haline getirilmemesini temenni ederiz. Hükümeti bu noktada ikaz ederiz.

Komünizm konusu:

Kendi temel kültür ve inançlarına bağlı tam bağımsız bir millî Devlet ve millet olarak yaşama temel ülkümüzdür. Bağımsız millet varlığımıza, temel değerler sistemimize aykırı bulunan komünizme karşı yapılacak mücadeleye destek ve yardımcı olmak millî ödevi-

mizdir. (C.K.M.P. den alkışlar) Komünizme karşı mücadelede ihtilâl unsuru olan sefalet ve eşitsizlik şartlarının yenilmesini, sosyal adalet ve güvenliğin gerçekleştirilmesini temel tedbirler olarak görmekte beraber yeterli bulamayız. Korumak ve geliştirmek istediğimiz millî değerler sisteminin vuzuhlu ifadesi ve öğretilmesi milliyetçilik ruhunun, millî şuurun uyanık tutulması, millî kültürün ve düşünce hayatının geliştirilmesi, zenginleştirilmesi de bu mücadelenin başlıca dayanağıdır. (Alkışlar)

Komünizm memleketimizde gizli bir şekilde çeşitli konuları kurcalayarak ustaca tahrikler düzenlemektedir. Bu tahriklerden millî birliğimiz ve Devlet bütünlüğümüz için büyük bir tehlike teşkil eden mezhepçilik ve bölgecilik konularına özellikle dikkati çekmek isteriz. Aynı memleketin çocukları ve birbirlerinin öz kardeşleri olan çeşitli bölgelere ve mezheplere mensup vatandaşlarımızın birbirlerine karşı kışkırtılması faaliyetlerini dikkatle izlemeli ve önlemelidir.

Muhterem arkadaşlarım; Türkiye Devleti 900 yıldan fazla hayatı olan bir varlıktır. Onu, bu vatanın çocukları el ele beraber kurdular ve bugünlere kadar yan yana şanlı mücadeleler vererek beraber yaşattılar. Yabancı kuvvetler tarafından beslenen böyle ayırıcı parçalayıcı faaliyetlere karşı da yine hep beraber sert bir şekilde elbette dikileceklerdir. (Alkışlar)

Bugün Türkiye'nin sahibolduğu zengin petrol rezervlerinin çoğunlukla Fırat nehrinin doğusunda bulunuşunun bölgecilik tahriklerinin ana sebeplerinden birini teşkil ettiğine dikkati çekmek isteriz. Aleyhimizdeki kötü tahriklerin yalnız bir blok tarafından değil, çeşitli bloklara mensup kuvvetler tarafından zaman zaman kullanıldığını ve lüzum görüldükçe de kullanılacağına işaret etmeyi faydalı saymaktayız. Onun için petrol meselemizi kupkuru bir ekonomik konu olarak mütalâa etmek yerine bu konuyla ilgili siyasi sorunları da birlikte hesaba katarak, memleket için en faydalı yolu tâyin etmek gerekir.

Aziz arkadaşlar;

Komünizme karşı mücadelede birlik beraberlik olmak ancak Komünizme karşı mücadelenin fikir ve söz hürriyetinin bir tahdit ve

zincir hâline getirilmesini de sakıncalı gördüğümüzü ifade etmek isteriz.

Millî Eğitim Meselesi:

Hükümetin millî eğitim hizmeti için taahhütleri memnuniyet vericidir. Gerçekleşmesini canı gönülden arzu ederiz. Ama, bir hizmet dönemi ölçüleri içinde ve iktidarın takibettiği ve temsil ettiği politika göre ciddiyet ifade etmekten uzaktır. Milletın bütün kaynaklarının seferber edilmesi büyük fedakârlıklara, radikâl bir plânla devreye girmesi hâlinde ancak, bir neslin hayatı içinde gerçekleştirilebilecek hedeflerin yuvarlak ifadelerle bir hizmet dönemi içinde ifade edilmiş olması, güven sarsıcıdır. Programda ifade edilen ölçü ve A.P. nin temsil ettiği politika sistemi içinde bir millî eğitim hizmeti, mevcut bütçenin tümüyle dahi gerçekleştirilmez.

C.K.M.P. temel eğitimin önemini takdir eder. C.K.M.P., eğitimin her kademesinde hizmet imkânlarını artıran bir seferberliği zaruri görür. Ancak, eğitim, müstakil, iktisattan ayrı bir saha değildir. İktisadi kalkınma plân ve hedefleriyle organik olarak rabitalı olmayan bir eğitim plânı başarısızlığa mahkûmdur ve zararlıdır.

Aziz arkadaşlar;

Köylerin okula kavuşturulması, ilköğretim kadrosuna yeter sayıda öğretmen yetiştirilmesi, kabiliyetli köy çocuklarının öğretime devam edebilmesi için muhtaç olanlara Devletin yardım etmesi vaatlerini sevinçle karşılıyoruz.

Ancak millet; belirsiz, hudutsuz vaatlerin mâna ve değeri olmadığını bilmekte, belirli neticeler istemektedir.

Hükümetten taahhüdü ettiği hizmetin reel şumulünü soruyoruz!

Eğitim adaletini ne ölçüde tesis edecektir?

43 000 köyümüz var. Cumhuriyetin 43'üncü yılındayız. Bu 43 yıl içinde Devlet her köyden bir çocuğa olsun ilkokulun üstünde bir eğitim imkânı hazırlamış mıdır?

Yazık ki yüksek tahsil köylü ve işçi çocukları için bir hayal olarak kalmıştır, kalmaktadır.

Cumhuriyetin 43 yılı boyunca her köyden bir çocuk eğitmemize

karşılık, her yıl her köyden 8-10 delikanlıyı hudut nöbeti beklemeye davet ederek tarlasından, işinden ayırdığımızı, köyden hep aldığımızı ama ona hiç vermediğimizi hatırlayalım.

Biz C.K.M.P. olarak bu adaletsiz hali Türk köylüsü adına protesto ediyoruz.

Hükümetten eğitim adaletini gerçekleştirmek köylü, işçi varlıksız aile çocuklarını okutmak için müessir ve yeterli tedbirler almasını istiyoruz.

Hükümet programında idari reforma değinilmiş ve geniş bir reform yapılması zorunluluğu belirtilmiştir. Biz de buna katılmaktayız. Buna ilâve olarak adalet cihazımızda da reform yapılmasını ve süratli, adaletli uygulama sağlanarak vatandaşların bu sahadaki işlerinin kolaylaştırılmasını çok önemli görmekteyiz. Özellikle köylü, işçi, yoksul vatandaşlarımız için de adalet işlerinde rehber olacak, kendilerine yardım ve destek sağlayacak bir düzenin kurulmasını tavsiye etmek isteriz. Özel bilgi ve uzmanlık isteyen adalet ve hukuk işlerinde avukat tutamayacak durumda olan ve yol, yöntem bilmiyen vatandaşlarımıza gerekli imkânları sağlamak üzere, kurulması Hükümet programında yer almış olan sosyal sigortalar çerçevesi içinde bir adalet sigortası da sağlanmalıdır.

Programda seçim sisteminin değiştirileceği de yer almış bulunmaktadır. Şimdiki Seçim Kanunu henüz bir kere tecrübe edilmiştir. Mahzurlu olup olmadığı da incelenmeye muhtaçtır. Birkaç devre kullanılmadan bir kanunun acele yeniden değiştirilmeye kalkışılması isabetli olmayacağı kanaatindeyiz. Geçmiş devrelerde başka iktidarlar da bir devre uygulanmakla yetinerek bu gibi değişiklikler yapmışlar ise, böyle bir davranış örnek olarak alınmamalıdır. Geçmiş birçok iktidarlar zamanında her hangi bir Hükümet muhalefet tarafından tenkit olundukça kendisini haklı göstermek için tenkit edenlerin de iktidarda iken bu gibi davranışlarda bulunduğunu ileriye sürmüşlerdir. Fakat, unutulmamalıdır ki, tenkit edenlerin evvelce hatalı davranışlarda bulunmuş olmaları iktidarların da yeni hatalar işlenmesine hak kazandıramaz. (Bravo sesleri ve alkışlar)

Programda memleket gerçeklerine uygun şümüllü bir af kanun

tasarısının da hazırlanacağı ifade olunmuştur. Bunu da yerinde ve faydalı bulmaktayız. Böyle bir tasarıda siyasi suçlularla basın suçlularının da yer almasının memlekete huzur getireceğine inanmaktayız.

Tasarruf bonoları konusundaki Hükümetin beyanını yeterli bulmadık. Bu müessese bugün simsarlar elinde dejenere bir hale gelmiştir. Fakir memur ve görevliler tasarruf bonolarını ancak % 25 ilâ 30 değerine simsarlara kaptırmaktadırlar. Tasarruf bonolarının münasip tedbirleri bulunarak toptan kaldırılmasına çalışılmasını uygun görüyoruz.

Programda adları zikredilmeden geçilmiş olan eski emekliler konusuna da işaret etmeyi vazife sayıyoruz. Bugün yurdumuzda çeşitli yıllarda emekliye ayrılmış olan vatandaşlarımızın emeklilik maaşları arasında büyük farklar bulunmaktadır. Bir başka haksızlık ve huzursuzluk konusu olan bu durumla da Hükümetin yakından ilgilenmesini dilemekteyiz.

İktisadi kalkınmada gaye olarak sadece fert başına düşen geliri süratle artırmak ve bölgeler arasında denge meydana getirmek yeterli değildir kanısındayız.

Bunlarla beraber ve bunlara ek olarak ana konularda kendi kendine yeten ve artan bir memleket haline gelmeyi de düşünmek gerekir. Belirli bir ölçüde kendi iç kaynaklarına ve iç pazarlarına dayanmayan ekonomiler, sağlam kabul olunamaz. Şoven bir otarşiye karşı olmakla beraber, kalkınmamızın hedefi ana konularda kendi kendine yeter hale gelmek olmalıdır. Onun için mutedil bir otarşi sistemine yönelmeyi isabetli gördüğümüzü belirtmek isteriz.

Yatırımlar konusunda da önemli gördüğümüz bir noktaya işaret etmeden geçemeyeceğiz. Yatırımlar, kesinlikle üretimi âzami dereceye çıkarma gayesiyle yapılmalıdır.

Plânlama konusuna gelince;

Plânlama Teşkilâtı ve plân faaliyetleri üzerinde Hükümetin ileriye sürdüğü bâzı görüşlerle esaslı ayrılıklarımız vardır. Plân demek ilmi ve teknik esaslara dayanarak öncelikler tayin etmek ve ekonomik faaliyetleri keyfilikten kurtararak bir disipline sokmak ve memleket

ihtiyaçlarına göre belirli bir yöne çevirmektir. Hükümet programında (emredici plânın demokratik ilkeler ve Anayasa düzeniyle bağdaşması mümkün değildir. Plân, ancak mme sektörü için bağlayıcı ve emredici bir nitelik kazanabilir) denilmektedir. Bu görüşün çok yanlış olduğu inancındayız. Bu, şu demektir. mme sektörü için plân vardır olacaktır; fakat özel sektör için plân yoktur yani plnsızlık esas olacaktır. Keyfilik esas olacaktır. Böyle bir şey uygun görülemez, israf ekonomisine sebebolan rastgele ekonomik ve ticari faaliyetler memleket için daima zararlı olmuştur. Türkiye'nin süratle kalkınmasını sağlıyacak esaslara göre hem kamu sektörü için hem de özel sektör için bağlayıcı, yol gösterici ve yönetici vasıfta bir plânlama esas olarak kabul olunmalıdır.

Ziraatın kalkındırılması için programda yer alan isabetli tedbirlere bâzi şeyleri de eklemek istiyoruz. Bunlardan birisi pancar ekiminde uygulanan ilmî çalışma ve disiplinin diğer ziraat alanlarına ve özellikle tütüne de uygulanmasını yerinde bulmaktayız. Bilhassa hli hazır pancar fiyatlarının, müstahsili zarardan kurtaracak ve emeğinin değerini elde edecek şekilde artırılması çok uygun bir hareket olacaktır.

C.K.M.P. Grubu olarak orman konusunda, bir **Orman Bakanlığı** kurulması lüzumuna işaret etmek isteriz.

Programda toprak reformundan hiç bahsedilmemiş bulunmaktadır. **Ziraat reformu** ile toprak reformunun birbirinden ayrı düşünülmesine imkân olmadığı görüşünde yiz. Bunun için ziraat reformunun başında toprak reformunu da ele almayı ve memleket menfaatlerine en uygun bir şekilde zme bağlamayı Hükümete tavsiye ederiz.

Programda **nüfusumuzun sektörlere göre dağılışının plnlanmasına** hiç değinilmemiştir. Nüfusumuzun bugünkü dağılışını plânlı bir şekilde yeniden tanzim etmek ve değiştirmek zorunluluğundayız. % 77'si köylerde ve ziraat sektöründe bulunan halkı, ll bir oranla sanayi, ulaştırma ve diğer hizmetler sektörlere aktarmak gereklidir. Nüfus dağılışını başıboş bırakmak ileride bütün kalkınma faaliyetlerini altüst edecek güçlükler ortaya getirir.

Programda **yerleşme konusuna** da değinilmemiştir. Türk mille-

tinin bugünkü yerleşme durumunu ilmî bir şekilde inceliyerek yeniden düzenlemek gerekir. Bu, Türkiye kalkınmasının temel sorunlarından biridir. Bu konu ile birinci olarak köy ve köylü vatandaşlarımızın durumu göz önüne alınmalıdır. Hükümet programında köyden başlanmayan ve köylüye dayanmayan bir kalkınmanın kalkınma olamayacağına işaret olunmaktadır ki, bu görüşü bizler de derin bir takdir ve heyecanla karşılıyoruz. (C.K.M.P. sıralarından alkışlar)

Halen % 92'si yoldan, % 68'i içme suyundan, % 98'i elektrikten mahrum köylerimizin durumu, üzerinde duracağımız en önemli bir konudur. Yapılması gerekli 150 bin kilometrelik köy yollarından henüz 13 bin Km. si yapılmış, 137 bin Km. si hizmet beklemektedir. Bu 137 bin Km. lik yolun her mevsimde işler hale getirilebilmesi için Km. başına ortalama 60 bin liradan 8 milyar 220 milyon liraya ihtiyaç vardır. Türkiye'de 65 730 köy ve mahalle vardır bunun ancak 21 bin kadarına içme suyu sağlanmıştır. Geriye kalan 44 230 köy ve mahalle için 4 milyar 500 milyon lira masraf gerekmektedir. Türkiye'de mevcut 36 bin muhtarlıktan ancak 450 sinde elektrik vardır geriye kalan 34 550 muhtarlığı elektriğe kavuşturmak için 5 milyar 500 milyon liraya ihtiyaç vardır. Yani Hükümet programının beş satırlık küçücük bir paragrafında 18 milyar 220 milyon liralık bir harcamayı icap ettiren faaliyetler yer almıştır. Bunun gerisinde, sulu ziraat yapılması mümkün 5 milyon hektar araziden 4 milyon hektarı sulamak için yatırım yapılması gerekmektedir. Bunun için de 90 milyar Türk Lirasına ihtiyaç vardır. Görülüyor ki memleketin muhtacolduğu büyük faaliyetler, büyük imkânlarla ihtiyaç göstermektedir. Programda bunların nasıl, ne şekilde ve nereden sağlanarak yapılacağı hiç belirtilmemiş bulunmaktadır.

Programda (**Atom ve nükleer enerjiden** ne zaman ve nasıl faydalanılacağı çalışmalarına titizlikle devam olunacaktır) denmektedir. Biz, bunu da yeterli bulmuyoruz. Atom ve nükleer enerji konusunda daha süratli çalışmalar yapılmasını ve kısa zamanda hedefler tespit edilerek uygulanmaya geçilmesini gerekli sayıyoruz. Bugün ilim ve teknikte büyük ilerlemeler meydana gelmiş ve bu ilerlemeler durmadan başdöndürücü bir hızla devam etmektedir. İlim ve teknik,

milletlerin asıl gücünü ve imkânlarını teşkil etmektedir. Saha genişliğini ve nüfus kalabalığını ikinci plâna düşüren ilim ve teknik kudreti sayesinde, bugün çok küçük topluluklar dahi, kalabalık topluluklarla boy ölçüşebilecek hale gelmişlerdir. Bunun için yüksek kaliteli ilim ve fen adamları yetiştirmek ve her konu ile ilgili geniş ilmî araştırma lâboratuvarları kurmak yoluna gidilmelidir ve bu konu her konudan daha üstün bir öncelikle ele alınmalıdır.

C.K.M.P. programında yer alan temel ilkelerden ikisinin ilimcilik ve teknikçilik olması bu inançtan doğmuştur.

Muhterem arkadaşlarım;

Sosyal adaletin ve güvenliğin sağlanması konusuna programda geniş yer verilmiş bulunmaktadır. Bunları uygun görmekle beraber bütün Türk halkını içine alan geniş bir sosyal yardımlaşma teşkilâtı kurulmasını gerekli saymaktayız. Özellikle sağlık hizmetinin sosyalleştirilmesini faydalı görüyoruz. Ayrıca, hastanelerde, köyden gelecek hastalar için yatak kontenjani tespit edilmesini ve köylü vatandaşların bu bakımdan sıkıntılarının hafifletilmesini gerekli sayıyoruz. (Alkışlar) Buna ait birçok üzücü olaylar her gün meydana gelmektedir.

Dış politika:

Dış politika konusunda Hükümet gayet önemli ifadelerde bulunmuştur. Biz, dış politikamızda yabancı devletlerle münasebetlerde müteakabiliyet, yalnız millî menfaatlerimizi kaale almak ve fertlere hürriyet, milletlere istiklâl prensiplerine dayanmayı gerekli sayıyoruz. Bugün milletlerarası münasebetlerde kültür yakınlıkları kurmak ve kendi kültürümüzü başka milletlere tanıtmak ve yaymak, dünya barışı ve kendi menfaatlerimiz yönünden çok önemli bir konudur. Özellikle propagandaya büyük değer vermek gerekir. Kültür yayılması için dünya üzerindeki çeşitli devletlerde büyük müesseseler kurulmuş ve çabalar harcanmaktadır. Çünkü bu sayede büyük siyasi ekonomik menfaatler de elde edilebilmektedir. Bugünkü sınırlarımız dışında bulunan Türk kültürüne bağlı topluluklara Hükümetin dikkatini çekmeyi faydalı bulmaktayız. (Alkışlar) Bizi seven, dilimizin ve kültürümüzün temsilciliğini birçok baskılara rağmen seve seve

yapan bu insanları Birleşmiş Milletler Anayasasına göre varlıklarını, haklarını ve kültürlerini korumak ve geliştirmek için hiçbir gayretten çekinilmemelidir. (C.K.M.P. sıralarından alkışlar) Bu topluluklar yaşamakta buldukları memleketlerle memleketimiz arasında en sağlam köprülerdir. Bunlarla ilgilenmek yalnız onlar için değil Türkiye'nin varlığı için de önemlidir.

NATO ve CENTO ile olan münasebetlerimizin devamını faydalı görüyoruz. Ancak, bu işbirliğinin karşılıklı saygı ve eşit menfaat ilkelere sıkı sıkıya bağlı olarak yürütülmesine önem verilmesini isteriz. Ayrıca bu ittifakların yeniden gözden geçirilmesini, bağımsızlık ve egemenliğimizle bağdaşmayan hususların dostlarımızla anlaşarak kaldırılmasını Hükümetten önemle rica ederiz. (C.K.M.P. sıralarından alkışlar)

Komşumuz Sovyetler Birliğiyle dostluk ve iyi komşuluk münasebetlerimizin geliştirilmesini ve kuvvetlendirilmesini ittifaklarımızın vecibeleri muhafaza olunmak kaydıyla isabetli görmekteyiz.

Programda geniş bir şekilde bahsedilen Kıbrıs konusuna gelince:

Bu konuda Hükümetin geniş ve uzun beyanlarını, belirsiz ve yuvarlak manâlı olarak buluyoruz. Meselâ bu konuyla ilgili olarak (İhtilâfın tatminkâr ve nihai bir şekilde çözümlenmesinden) söz edilmektedir, burada tatminkâr çözümlenme deyimi ile Hükümet acaba neyi kastetmektedir? Hükümet için tatminkâr olarak kabul edilebilecek bir çözüm ne olabilir? Bunun hakkında bize hiçbir işaret vermemiş bulunmaktadır. Ayrıca (Oldubittilere, emrivakilere müsaade olmayacağından) bahis olunmaktadır. Kıbrıs buhranı başlıyalıdan beri iki yıldır, biz bu sözleri çok dinledik, fakat Makarios ve Yunanistan bunları dinlemiyor. Kıbrıs'ta her gün yeni oldu bittiler ve emrivakiler meydana gelmektedir. Bu gibi beyanlarda bulunarak beklemekle meseleler çözülemez. Bu şekildeki bir tutum hareket serbestliğini ve inisiyatifli Rumlara ve Yunanistan'a terk etmek demektir. Bu, bir (bekle gör) politikasıdır. Kıbrıs'ta her gün, tek taraflı oldu bittiler olmakta ve insan haklarına, Türklerin varlıklarına en çirkin tecavüzler yapılmaktadır.

Büyük Meclisin muhterem üyeleri, Kıbrıs, Türkiye için sadece orada yaşayan Türk kardeşlerimizin hakları yönünden önemli olan bir konu değildir. Türkiye'nin emniyeti ve varlığının korunması bakımından da hayati değer taşıyan bir meseledir. Kıbrıs'tan başka, Yunan sömürgecilerinin ve fanatiklerinin hangi bölgeler üzerinde hayaller beslediklerini hepimiz bilmekteyiz onlar bunları gizlememektedirler. Onun için çok uyanık ve dikkatli olunmasını ve müttefiklerimiz katında zamanında gerekli tedbirleri alarak, onların İngiltere'nin 1919 politikasına dönmek hatasını işlemelerini önlemeliyiz. (Alkışlar)

Biz C.K.M.P. olarak Kıbrıs konusunda inisiyatifin ele alınmasını ve enerjik tedbirlere başvurulması için evvelce 4'üncü Koalisyon Hükümetinden bir liderler toplantısı talebetmiştik. Bu toplantıda görüşlerimizi Hükümete ve diğer parti liderleri muhterem arkadaşlarımıza açıklamıştık. Orada Hükümetin izahatını tatminkâr bulmuyarak görüşlerimizi tekrar bir muhtıra halinde 8 Eylül 1965 tarihinde Hükümete sunmuştuk. Yapılan liderler toplantısında bugünkü Sayın Başbakan Demirel bize 4'üncü Koalisyon Hükümetinin bir bekle gör politikası takibetmediğini, Kıbrıs'taki durumun eskisinden daha iyi olduğunu ve gittikçe de daha iyiye gideceğini belirtmişler idi. Kendilerine iyimser ifadelerini bir senet kabul ettiğimizi bildirmiştim, bugün gelmekte olan yeni haberler Kıbrıs'ta durumun iyiye gitmekten çok uzak olduğunu göstermektedir. Bu konuda Hükümetin gayet süratli, realist ve enerjik tedbirlere başvurmasına kesin lüzum olduğuna işaret etmek isteriz.

Silâhlı Kuvvetlerimiz konusu:

Silâhlı Kuvvetlerimizle ilgili beyanlardan memnunluk duyulmaması mümkün değildir. Hükümetin bu konudaki beyanlarını büyük bir memnunlukla karşılıyoruz. Türk Silâhlı Kuvvetleri Türk varlığının ve Devletimizin koruyucusudur. Onu ekonomik ve fakat vurucu kuvveti, ateş kudreti hareket kabiliyeti en yüksek modern bir kuvvet olarak düzenlemek gereklidir. Son model silâh ve gereçlerle ve füzelerle donatılması için elden gelen her gayret sarf olunmalıdır. Teşkilât olarak da bugünkü kuruluşunda değişiklik yapılmasını gerekli görüyoruz. Genelkurmay Başkanlığının emrinde geniş karargâhlar halinde bulunan Kuvvet kumandanlıklarının kaldırılarak kuvvetlerin direkt

olarak Genelkurmay Başkanlığına bağlanmasını ve Genelkurmay Başkanlığı bünyesinde yer alacak her kuvvetin Kurmay Başkanı yardımcısı nezaretinde düzenlenmesini daha ekonomik ve Türkiye'nin kendi durumuna daha uygun görmekteyiz. (Alkışlar)

Ayrıca, Türk Silâhlı Kuvvetlerinin ihtiyacı olan ve memleket içerisinde sağlanması mümkün olan silâh, cephâne, donatım ve gereçlerin dışarıdan getirilmesine ve hattâ müttefiklerimiz tarafından yardım olarak da verilmesine müsaade olunmamalıdır. Müttefiklerimizden yardım olarak her verileni almak yerine bizim için lüzumlu olanları tespit ederek onları almak usulü takip olunmalıdır. Uzun zamandan beri yardım olarak Amerika'dan peçete, havlu, çatal, kaşık, çorap, hastane elbisesi, yem torbası, yular sapı gibi bizim memleketimizde daima yapılan ve bulunabilen şeyler alınmış ve bu durum yerli sanayimiz için bir darbe olduğu gibi bizim yurt içinde imâl etmemiz mümkün olmayan çok önemli şeylerin istediğimiz sayıda alınmasını da önlemiştir. Bundan sonra bu gibi hareketlere meydan verilmemelidir. Ayrıca Türk yetkili kumandanlarının ve şahsiyetlerinin girip denetleme yapamayacağı hiçbir saha, tesis ve yabancı birlik bulunmasına müsaade olunmamalıdır. (Alkışlar)

NATO emrine tahsis edilmiş olan kuvvetlerimizin bir kısmı NATO emrinden çıkarılarak millî kuvvetler haline getirilmeli veya doğrudan doğruya bizim emrimizde olacak yeni millî kuvvetler tesis olunmalıdır. (Alkışlar) NATO emrinde bulunan kuvvetlerimiz ancak müttefiklerimizin müşterek tasvibiyle kullanılma gibi durumlar dolayısıyla Kıbrıs meselesinde görüldüğü gibi bizi zaman zaman güçlüklerle karşılaştırmaktadır.

Silâhlı Kuvvetlerimize daha verimli hizmet kazandırmak için kıtada görev yapan subay ve astsubaylara daha erken terfi ve daha yüksek maaş verilmesi sağlanmalıdır.

Muhterem Milletvekili arkadaşlarım, Programda yer almış bulunan bâzı hususlar vardır ki bunları büyük bir takdirle karşılamamak mümkün değildir. Huzurunuzda bu hususları belirtmeyi gerekli sayıyoruz.

Hükümet programında, asgari müşterekler etrafında bütün partilerin birleşmesinden, 27 Mayıs'a dayanan Anayasa düzeninin her şeyin üstünde tutulmasından, Atatürk ilkelerine bağlılıktan, kırtasiyecilikle savaştan, komünizmle savaştan, her türlü suiistimâlle savaştan bahsederek geniş izahatlarda bulunmuştur. İfade ettikleri hususlara samimiyetle ve sadakatle bağlı kalarak faaliyet gösterdikleri müddetçe biz de kendilerine her çeşit yardımı yapmaya çalışacağız. (A.P. ve C.K.M.P. sıralarından sürekli alkışlar)

Hükümetin memlekete hayırlı hizmetler yaparak, halkın âcil olarak beklediği refâhı, mutluluğu, huzuru getirmesini Cenabı Hak'tan dilerken gerek şahsım adına, gerek C.K.M.P. adına Yüce Heyetinize saygılarımı sunarım. (Sürekli alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Türkeş.

(Kapanma Saati: 19.05)

KIBRIS DAVASI İLE İLGİLİ GENEL GÖRÜŞME ÜZERİNDE CKMP GRUBU ADINA KONUŞMASI

D: 2 C:2 B: 30 29.12.1965 MM

BAŞKAN - Ferruh Bozbeyli

KÂTİPLER: Şadi Binay (Bilecik), ÖnoI Şakar (Manisa)

Açılma Saati: 15.00

Birleşmiş Milletler Asamblesinde Kıbrıs dâvası için son alınan karar karşısında, Millet Meclisinin aydınlanmasına ve milli menfaatlere uygun tedbirlerin ortaya konmasına imkân vermek üzere Kıbrıs konusunda bir genel görüşme açılmasına dair C.H.P. Grubu adına verilen önerge (8/1)

BAŞKAN - Millet Meclisinin 30'uncu Birleşimini açıyorum.

Çoğunluğumuz vardır, müzakerelere başlıyoruz.

BAŞKAN-Söz sırası C.K.M.P. Grubu adına Sayın Alparıslan Türkeş'indir. Buyurun Sayın Türkeş.

C.K.M.P. GRUBU ADINA ALPARSLAN TÜRKEŞ (Ankara) - Çok muhterem milletvekili arkadaşlarım, uzun zamandan beri bütün Türk Milletini derinden ilgilendiren Kıbrıs konusu üzerinde duruyoruz. Bu konu üzerinde sözlerime başlarken önemli gördüğüm bazı hususları ifade ederek konuya gireceğim.

Her şeyden önce millî birlik ve millî bütünlüğümüzü korumanın yolunu bulmalı ve gözetmeliyiz. Bugün yaptığımız mücadele sadece bir Kıbrıs mücadelesi değildir. Bizi çevreliyen şartlarla bir varlık ve yaşama mücadelesidir. Kıbrıs'ın arkasından başka gailelerin ortaya çıkması muhtemeldir. Onları da başarı ile çözüme ulaştırabilmekliğimiz birlik ve beraberliğimize bağlıdır. Bunu sözlerimin başında ifade etmeyi çok gerekli saydım.

Muhterem arkadaşlarım; Kıbrıs konusu üzerinde konuşurken Kıbrıs'ta bugüne kadar Türk Milletine yaraşır şekilde mücadele etmiş olan Kıbrıs-Türk halkını, Kıbrıs Mücahitlerini, başlarında bulunan Kıbrıs-Türk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Sayın Doktor Küçük olmak üzere hepsini selâmlamayı kalpten gelen sevgi, saygılarımızı ve kendilerini derin ilgiyle izlediğimizi belirtmeyi çok şerefli bir vazife sayıyorum. (C.K.M.P. sıralarından alkışlar)

Muhterem arkadaşlarım, biz C.K.M.P. Grubu olarak genel görüşme açılmasını bu konuda uygun görmemiştik. Bunun yerine Meclis araştırması açılmasını ve aynı zamanda liderler toplantısı yapılarak çözüm beklemekte olan bu konuya acele bir çözüm yolu araştırmanın daha uygun olacağını düşünmüştük. Genel görüşmenin bundan önce cereyan etmiş olan safhası; genel görüşme açılmasında, düşündüğümüz sakıncanın tezahür etmekte olduğu duygusunu bize vermiştir. Bugün gerek Yunanistan, gerekse Makarios ve bütün dünya efkârı gözlerini üzerimize çevirmiş, bizim Birleşmiş Milletlerde aleyhimize tecelli etmiş olan karar karşısında takınacağımız tavır merakla beklemektedirler. Hasımlarımızın görmek istediği manzara, elbette bizi birbirimize girmiş, birbirimizi suçlar ve esas meseleyi, çözüm bekliyen dâvayı bir kenarda unutmuş durumda görmektir. Biz bu düşünce ile acele liderler toplantısı yapılmasını ve bir taraftan da kanunun derinliğine-genişliğine incelenmesi için Meclis Araştırması açılmasını en uygun yol olarak düşünmüştük. Liderler toplantısı yapılması yolundaki teklifimiz Sayın Hükümet Başkanı tarafından benimsenmedi. Fakat şu ana kadar ne Hükümette, ne de iktidarı temsil eden partide, çözüm bekliyen bu konunun acele çözülmesi için tedbirler alınması yolunda bir hareket görmüş değiliz. Halbuki bizce genel görüşme üzerinde karşılıklı tartışma o kadar önemli değildir. Önemli olan, süratle çözüm bekliyen meseleye çözüm yolu araştırmak ve harekete geçmektir. (C.K.M.P. sıralarından alkışlar)

Bu mesele, Türk Milletinin varlığıyla ilgili olan ve Türk Halkının samimiyetle kalbinin derinliklerinden gelen ilgiyle benimsemiş olduğu bir dâvadır. Hiçbir Hükümetin, hiçbir siyasi teşekkülün bunun üzerinde gösterecek en küçük biraz ilgi müsamaha ile karşılanmaz

Türk halkı tarafından. Bunun üzerine dikkatinizi çekmekte çok fayda mütalâa ediyorum.

Kıbrıs meselesinin önemi :

Muhterem arkadaşlarım, bir devletin genel politikası her şeyin başında gelir. Bunun dışında, münferit meseleler ancak genel politika-
nın ışığı içinde görülür ve genel politikaya uygun bir çözüm yoluna doğru yöneltilir. Onun için Kıbrıs meselesini düşünürken Türkiye'nin genel politikasını, millî hedeflerini ve millî politikasını düşünmek ve bunun ışığında, bunun çerçevesinde Kıbrıs'ın ne şekilde bir çözüme doğru yöneltilmesi icabedeceğini araştırmak gereklidir.

Türkiye'nin genel politikasının anadayağı; Türk Milletinin bağımsızlığının, egemenliğinin ve vatan bütünlüğünün her çeşit tehlikelere karşı teminat altında bulundurulması ve onu en ufak tehdit, tecavüz tehlikesi altında bırakmamaktır. Bu anapolitikanın ışığında Kıbrıs meselesini ve bununla ilgili diğer bütün meseleleri değerlendirme, çözüm bekleyen meselelerimizde vuzuh için şarttır.

Kıbrıs, Türk Milleti için yalnız orada yaşayan 120 bin Türkün varlığı dolayısıyla önemli olan bir konu değildir. Bunun ötesinde, bunun üstünde Kıbrıs adasının Türkiye'nin güvenliği, Türkiye'nin egemenliği, bağımsızlığı için taşıdığı jeopolitik önemi belirtmek yerinde olur. Türkiye, Çanakkale Boğazından itibaren bütün Ege kıyıları boyunca Antalya yakınlarına kadar Anadolu'dan kopmuş olan adalarla çevrilidir. Ve bu adalar bugün Türkiye'ye düşmanca bir hava, düşmanca istekler, düşmanca bir tutum içinde bulunan Yunanistan'ın elindedir. Bu adalar Türkiye'nin denizle olan irtibatını tıkamakta, Türkiye'nin nefes yolları üzerine hâkim bulunmaktadır. Bu adalardan sonra Kıbrıs'ın da Yunanistan'la birleşmesi, Yunanistan'ın eline geçmesi Antalya, Mersin, İskenderun gibi sadece Akdenizde bulunan limanlarımızın ve denizlerle olan irtibat yollarımızda aynı şekilde Yunanlıların tıkaçı içine girmesi ve onların kontrolü altına girmesi demek olur.

Muhterem arkadaşlarım; Kıbrıs meselesi sadece bunlarla da ilgili değildir. Kıbrıs meselesi, çok eskiden beri tanıyageldiğimiz Yunan megalos ideası ile ilgilidir. Yunan megalos ideasının dayandığı temelleri hepimiz biliyoruz. Bu temeller, eski Bizans'ı ihya etmek, Türk

toprakları üzerinde hak iddia etmek ve Türkiye aleyhinde genişleme temelleridir. Kıbrıs bunun bir safhasıdır. Yunan Devlet adamları bunun böyle olduğunu açıkça ifade etmektedirler. Meselâ bundan evvelki Yunan Başbakanı Papaendreo şöyle diyor: «Kıbrıs'ın ilhaki, Yunanistan'ın Şarka doğru genişlemesinin ilk merhalesidir.» Yine Birleşmiş Milletlerde Yunan Dışişleri Bakanı, Dışişleri Bakanımızın «Enosisten vazgeçin, biz taksimden vazgeçelim» ifadesine karşı «Tarihin seyri değiştirilemez, biz hiçbir zaman Enosisten vazgeçemeyiz.» cevabını veriyor. Bu bakımdan da Kıbrıs meselesi Türk Milletinin varlığı ile yakından ilgili olan bir dâvadır.

Muhterem arkadaşlarım, megallo ideayı bir hayal olarak tavsif edip mühimsememek ve bunu ciddiye almayıp başımızı çevirmek mümkün değildir. Bundan 53 yıl önce Türkiye'nin hudutları Atina'ya 150 kilometre mesafedeydi. Bugün Yunanistan'ın hududu İstanbul'a 150 kilometre mesafededir. Megalo idea tatbik edilmektedir. Megalo idea yürütülmektedir ve megallo idea Türkiye'nin aleyhinde olarak geliştirilmektedir. Megalo idea Yunan emperyalizminin ta kendisidir.

Muhterem arkadaşlarım, milletlerin siyasi hayatlarında olsun, fertlerin hayatlarında olsun, her hakikat, gerçekleşen her olay önce insanların kafasında, insanların muhayyilesinde nazlı bir hayâl olarak doğar. Ondandır insanların azmiyle, gayreti ile bu hayâl gerçekleşir. İki bin yıldan beri devletsiz kalan, topraksız kalan İsrail'i düşünecek olursak, iki bin yıl sonra bu memleketin nasıl devlet sahibi olduğunu, nasıl bir vatana sahib olduğunu ibretle görürüz. Bunun hakkında, bu devletin kurulmasını temine çalışan, bunun için birçok gayretler sarf eden (Roçis) isminde bir zatın yazdığı bir eser vardır, eserin adı; «Eğer sen istersen o bir hayâl değildir.»

Bu kitap 19'uncu Yüzyılın ikinci yarısının başlarında yazılmıştır. Bugün İsrail Millet Meclisinin Riyaset Kürsüsünün arkasında yazılıdır.

“Eğer sen istersen o bir hayâl değildir.”

Türk politikasının milli ve hukukî bir hedefi olmadığından bahsedildi. Yakın zamanda Hükümet Başkanlığı yapmış olan eski bir

Başbakan, Senatoda verdiği bir beyanda, Türk hükümetlerinin Kıbrıs konusunda millî ve hukukî bir politikaya sahip bulunmadıklarını, kendisinin de iktidarı aldığı zaman Türk Hükümetinin hukukî ve millî hedefinin ne olduğunu bilmediğini beyan etti. Muhterem arkadaşlarım, bu bizim için ne kadar hazin.

Muhterem arkadaşlarım, bir Devletin, millî ve hukukî politikasını, millî ve hukukî hedefini kim tesbit eder? Başbakan, Hükümet Başkanı tesbit eder. Meclis de tesbit eder. Fakat birinci derecede icranın başı olanın vazifesidir. Bunu bilmeden pusulasız gemi gibi Hükümeti nasıl yürütür? Politika demek ileriye görmek demektir, arkadaşlar. Politika demek tırtıllar gibi, böcekler gibi gününü gün edip yaşamak demek değildir. (C.K.M.P. sıralarından alkışlar.) Politika demek, 10 yıl ileriye, 50 yıl ileriye, 100 yıl ileriye, hattâ 500 yıl ileriye de düşünmek demektir.

Muhterem arkadaşlar; devletlerin daima bir anapolitikaları olur. Anapolitikaları olması gereklidir. Anapolitika millî hedefleri gösterir, millî hedeflere dayanır. Anapolitikanın yanısıra bir de günlük politika vardır. Günlük politika, günlük zaruretleri karşılamak üzere takip edilen politikadır. Bu, zaman zaman anapolitikaya aykırı gibi görülebilir. Fakat esasında anapolitikanın başarıya ulaştırılması içindir. Türk politikasını bu bakımdan çok hazırlıksız görmekteyiz. Devletlerin politik münasebetlerinde, millî menfaatların başka göze itilmesi esas olan kaidedir. Devletler arasında menfaat alışverişleri daima olagelmıştır. Bu menfaat alışverişlerinde her devlet adamının, kendi milletinin, kendi memleketinin menfaatlerini âzami ölçüde sağlamaya çalışması tabiidir. Gerek ittifaklar içerisinde olsun, gerek dostluk münasebetleri içinde olsun, devletlerin daima kişiliği olan bir politika takibetmeleri lâzımdır. Kişiliği olan bir politika.

Muhterem arkadaşlarım, Türkiye olarak biz, Dünya üzerinde söz sahibi bulunan çeşitli devletleri dikkate almak zorundayız. Yeryüzünde teşekkül etmiş olan blokları hesaba katmak zorundayız. Bu hesaba katışlarda hiçbir zaman şartların bizde yarattığı hissî tepkilerin tesiri altında kalarak hakikatleri gözden kaçırmamalıyız. Bugün varlığından çok bahsedilen Üçüncü Dünya Bloku var. Üçüncü Dünya

haddizatında bir blok değildir. Çeşitli gruplar halinde bulunan, hiçbir ittifaka girmemiş, ittifaka girmeyi kabul etmeyen devletlerdir. Bunların gerek propaganda yönünden gerek Birleşmiş Milletlerde yürütülecek siyasi mücadelelerde oy temini bakımından önemleri açık ve ortadadır. Fakat bunu dikkatte tutarken, kuvvete dayanan politikanın tesirini gözden kaçırmamak lâzımdır. Son zamanlara kadar Türkiye'yi idare etmiş olan Devlet adamları, büyük kuvvetler dışında hiçbir devlete önem vermemek gibi bir hatalı yol izlemişlerdir. Bu yol ne kadar hatalı ise, bugün de büyük kuvvetleri bir kenara iterek sadece Üçüncü Dünyaya olduğundan fazla önem vermeğe kalkışmak da aynı derece hatalı olacaktır arkadaşlarım.

Devletlerarası münasebetlerde, biraz önce işaret ettiğim gibi, kişiliği olan bir politika yürütmek ve bu kişiliği olan politikayla birlikte ittifaklarımızın da kişilikli politikamıza zarar vermiyecek şekilde idare edilmesi Türkiye'nin yüksek menfaatleri bakımından çok önemlidir.

Muhterem arkadaşlarım, Türk politikasının genel hatlarına bu şekilde işaret ettikten sonra Kıbrıs konusunda Yunanlıların çalışmalarına da işaret etmek yerinde olur. Yunanlılar bu konuda, Yunanistan içerisinde büyük hazırlıklar, faaliyetler yapmışlardır. Yunanistan dışarısında dünya ölçüsünde geniş bir propaganda faaliyeti tertiplemişler, yürütmüşler ve hâlâ yürütmeye devam etmektedirler. Bunun dışında diplomatik faaliyetlerini, kendi millî hedeflerini sağlayacak şekilde, plânlı bir şekilde yürütmüşlerdir. Ayrıca Kıbrıs içerisinde, Kıbrıs Adası içerisinde de kendi hedeflerini sağlayacak şekilde plânlı çalışmalar yapmışlar ve hâlâ yapmaktadırlar.

Yunanistan'da yapmış oldukları faaliyetleri şöyle özetleyebiliriz:

Yunan kilisesi çok eski zamanlardan beri Türk düşmanlığının körukleyicisi, Yunan emperyalizminin besleyicisi ve kışkırtıcısıdır. Bunun yanı sıra Yunan devlet adamlarının, Yunan basınının, Yunan fikir ve sanat adamlarının da Yunan halkında Türk düşmanlığını köruklemek ve megalö ideayı canlı tutmak için çabaları hiçbir zaman azalmamıştır, bugün de devam etmektedir.

Yakın zamanda Atina'nın Yeniizmir ismi verilen mahallesinde Türkleri katletmekle ün salmış olan Papaz Hristosmomos'un hey-

kelinin dikilmesi ve bu heykelin kaidesi üzerinde Türkler aleyhinde yazıların bulunması ve Yunan Başbakanının orada sarf ettiği sözler, Atina Üniversitesi Rektörünün, «Küçük Asya'da Yunan toprakları vardır, bunlar Yunanistan'ın olacaktır.» şeklindeki ifadeleri Türkiye aleyhindeki düşmanlığın, Türkiye'ye beslenen kötü niyetlerin en yakın ve en canlı misalidir. Bunun yanı sıra Yunanlılar dünya ölçüsünde yaygın bir propaganda şebekesine sahiptirler ve bu propagandayı gayet ustalıkla yürütmüşler ve yürütmektedirler. Bu propagandanın temel ilkeleri Türklerin vahşeti, Türklerin haksızlıkları, Yunanlıların haklılıkları ve Yunanlıların Türk toprakları üzerinde çok eskiden beri hak sahibi oldukları özetine dayanır.

Bu geniş, köklü propaganda karşısında Türklerin, Türk Devletinin propaganda faaliyetleri, üzülererek beyan etmek lâzımdır ki, çok itirazsızdır. Zaman zaman bâzı merkezlerde bâzı teşebbüsler halinde kendini göstermiş ve arkasından yine cansız bir şekilde son bulmuş haldedir. Propagandanın önemi üzerine Yüksek Meclisin dikkatini çekmek isterim. Toptan, tüfekten, atom bombasından çok daha kuvvetli bir vasıta. Bunun üzerinde Türk Hükümet adamları durmalı ve Türkiye'nin haklı dâvasını dünyanın kulağına duyurmak için geniş bir Türk propaganda şebekesini kurmalı, plânlamalı, hiç vakit geçirmeden faaliyete geçirmelidir.

Yunan diplomatik faaliyetleri de böyledir. Yunanlılar gerek Kıbrıs konusunda, gerek diğer kendilerini ilgilendiren meselelerde sadece 5 - 10 yıl evvelinden beri değil, 50 yıl, 60 yıl evvelinden beri plânlı olarak faaliyet sarf etmektedirler. Biz ise, kendi millî dâvalarımızda, ancak yumurta kapıya geldiği anda ortaya çıkmaktayız, Kıbrıs meselesinde olduğu gibi.

Kıbrıs'taki faaliyetler :

Kıbrıs'ta da, Yunanlılar çok eskiden beri enosisi tahakkuk ettirmek için plânlı faaliyetler göstermişlerdir. Bu, Kıbrıs'ın İngilizler tarafından işgal edildiği tarihlerden çok evveline rastlar. İşgal edildiği zaman da Kıbrıs'ın Yunanistan'a verilmesi için çeşitli taleplerde bulunmuşlar ve ondan sonra da her yıl bu taleplerini birtakım yollarla tekrarlamışlardır. Ayrıca Kıbrıs'taki Rum halkı hazırlamak için, bunları yetiştirmek için oraya devamlı öğretmenler göndermişler, subaylar göndermişler, onları kendi istedikleri istikamette hazırlamışlardır.

Muhterem arkadaşlarım, bu faaliyetlerin sonucunda geçen 10 yıl içinde cereyan etmiş olan olayları hepimiz hatırlıyoruz, biliyoruz. Bunların sonucunda Kıbrıs Cumhuriyeti meydana geldi.

Kıbrıs Cumhuriyeti nasıl bir devlettir?.. Bu, suni bir devlettir arkadaşlar. Kıbrıs Cumhuriyetini meydana getiren millet ayrı bir millet midir? Kıbrıs'ta yaşayan iki toplum vardır. Birisi Türk halkı, diğeri Yunanlı olduğunu iddia eden ve Yunanistan'ı istiyen Rum halkı. Bu iki halkın bağımsız bir devlet olarak yaşama isteği yok. Birisi Yunanistan'la birleşmek istiyor, birisi Türkiye'yi istiyor. Bu iki halkın menfaat beraberliği yok, menfaat beraberliği halinde bir devlet içerisinde, bir devlet çerçevesi içinde beraber yaşamak istemiyorlar, böyle bir istekleri de yok. O halde, bu suni bir devlet, zoraki bir devlettir.

Kıbrıs'ın Yunanistan'a verilmesi için yıllarca İngiliz'lerle mücadele etmiş, oradaki Türk halkına karşı birçok zulüm ve işkence tatbikatını teşvik ve irade etmiş olan Papaz Makarios, böyle bir cumhuriyet kurulunca, bunun da Cumhurbaşkanlığına getirilmesi kabul edildi, kararlaştırıldı.

Girit'te de buna benzer olaylar olmuştu. Girit'te, muhtariyet ilân edilmesine karar verildi ve dendi ki, Yunan Krallık ailesinden bir prens Osmanlı Valisi olarak muhtar Girit Adasını idare etsin, Osmanlı Devletine adayı yine bağlı bulundurur, hizmet eder.

Yunan Krallık ailesinden Osmanlı Valisi, Osmanlı Devletine ne kadar hizmet etti ise Cumhurbaşkanı Makarios'un da bağımsız Kıbrıs Cumhuriyetine sadakati ve bu Cumhuriyetin vatandaşı olan Türklere karşı samimiyeti ondan fazla olmazdı. (C.K.M.P. sıralarından alkışlar)

Biz bu devleti kabul ettik ve bu devletin yaşayacağına inandık. Bu arada Rumlar ve Yunanlılar Türkiye'nin iç şartlarını devamlı olarak takibetmişler, dünya gidişatını da takibetmişler ve kendileri için elverişli saatin çalışmasını beklemişlerdir. Bir taraftan Rumları silâhlandırmaya onları askerî eğitimlerle hazırlamaya koyulmuşlar, diğer taraftan dünya kamuoyunu hazırlamak için propaganda faaliyetlerini şiddetlendirmişler, diplomatik faaliyetlerini buna göre idare etmişler, yürütmüşlerdir.

Bütün bunlar olurken Türkiye ne yaptı?.. Bütün bunlar olurken, maalesef Türkiye bir şey yapmadı. Peki, Rumların silâhlanmakta olduğu, Rumların birtakım hazırlıklar içinde bulunduğu Türk istihbaratı tarafından sorumlu Türk Hükümetine, Devlet adamlarına acaba ulaştırılmadı mı? Ulaştırılmamışsa, demek ki, Devlet Teşkilâtında aksayan taraflar vardır. Ulaştırılmış ise, sorumlu devlet adamları bu bilgiler üzerine ne gibi tedbirler düşünmüştür, ne gibi emirler vermiştir, ne gibi plânlar hazırlamışlardır? Türk Devlet adamlarının gerek Yunanistan, gerek Makarios'un faaliyetlerini takibetmesi gerekmez miydi?

Amerika'nın, İngiltere'nin, Avrupa'da bulunan diğer devletler ve Rusya'nın ve üçüncü dünya devletlerinin durumunu kestirmek, hesaplamak evvelden mümkün değil miydi, icabetmez miydi?

Nihayet 21 Aralık 1963 olayları meydana geliyor. Yunanlılar ve Kıbrıs'ta Makarios uygun saatin geldiğini hesaplıyarak Türklere tarazu geçiyorlar ve Türkleri katliama kalkışıyorlar. Bu olayların teferuatını hepiniz biliyorsunuz. Bunlara karşı Türkiye'nin harekete geçmesi lâzım idi, şart idi. Fakat gerekli şiddette ve gereken tedbirler alınmadı.

Muhterem arkadaşlarım, bir önemli nokta üzerine dikkatinizi çekmeyi çok faydalı buluyorum. Zaman zaman bâzı devlet adamlarımız da düveli muazzama fobisi gördük. (C.K.M.P. sıralarından alkışlar) Düveli muazzama fobisi. Bu, eski Osmanlı Devlet adamlarında da çok görülen bir hal idi. Böyle fobilere kapılan devlet adamlarının, karşılaşılan durumlar karşısında yerinde ve isabetli karar alabilmeleri çok güçtür. Büyük kuvvetlerin ölçüsünü yapmak, çeşitli devletlerin imkân ve kabiliyetlerini hesaplamak önemlidir. Bunların küçümsenmesi lâzımgeleceğini söylemek istemiyorum. Fakat, bu hesapların üstünde eskilerde görülen birtakım alışkanlıkların, düveli muazzama fobisi dediğimiz birtakım alışkanlıkların tesiri altında kalmak ve gereken ölçülü riskleri göze alamamak Devlete çok şeye mal olur.

Muhterem arkadaşlarım; gerek siyasi, gerek askerî ve gerekse iktisadi faaliyetlerde gizliliğin önemi çok büyüktür. Bir devlet, politikasının açıklanmasında fayda umduğu kısımlarını ancak açıklar. Rek-

lâmi edilen birçok politikalar reklâm edilmesinde büyük menfaatler umulan kısımlardır. Bunun dışında kalan politika, politik niyetler ve politik plânlar gizli tutulur, gizli tutulmalıdır. Askerî hazırlıklar askerî plânlar da böyledir, ekonomik faaliyetler de böyledir. Gizliliğin çok önemi vardır. Şimdi, bizim sorumlu bir devlet adamımız bir basın mensubu ile görüşüyor; bu olayların tam civcivli sırasında. Gazetecilerimiz heyecanlı, soruyorlar; diyorlar ki; çizmeyi çekecek misiniz? Cevap olarak deniyor ki: Çizmem yok, aklım var.

Kıymetli arkadaşlarım, bunu bir yabancı devlet adamı olarak değerlendirdiğimiz zaman bunun mânası demektir ki, ben bu işi diplomatik yollardan çözmek niyetindeyim; kuvvet kullanmak, silâha sarılmak benim için bahis mevzuu değildir. Bu, bir devlet adamının niyetini açıktan açığa ortaya koyması demektir. Bunu öğrenen hasım devlet, rakip devlet ona göre kendi oyununu oynar ve kendi politikamız daha başından itibaren başarısızlığa mahkûm olur. (A.P., C.K.M.P. ve M.P. sıralarından alkışlar)

Muhterem arkadaşlar, dünyanın gözü önünde askerî hazırlık yapılmaz. Askerî hazırlıkların da gizlilik içinde yapılması şarttır. Hattâ askerliğin kaidesidir. Muvaffakiyet kazanmanın kaidesidir. Bizim bu konudaki hareketlerimiz tamamiyle dünyanın gözü önünde yürütülmüş ve âdeta tarafımızdan dünyaya ilân edilmiştir. İskenderun'da asker toplanıyor, donanma Mersin ve İskenderun'da toplanıyor. Türkiye Kıbrıs'a çıkarma yapacak, yaptı, yapacak, yaptı yapacak... Türkiye mütemadiyen tehdit ediyor. Fakat, dediklerinin hiçbirisini yapmıyor. Bunun neticesi; dünya, Türkiye'nin hiçbir sözünü ve davranışını ciddiye almıyor, şantaj ve blöf kabul ediyor.

Muhterem arkadaşlarım, Kıbrıs'a 15 bin Yunan askeri sevk edilmiştir. Bu 15 bin Yunan askerinin Yunanistan'ın her hangi bir limanında toplandığını, Kıbrıs'a sevk edilmek üzere hazırlandığını, vapurlara bindirildiğini, sevk edildiğini duyduk mu? Hayır, duymadık. Kıbrıs'a çıktuktan sonra Kıbrıs'ta faaliyete geçtikten sonra haber aldık, işittik, bütün dünya da böyle öğrendi.

Muhterem arkadaşlar; Kıbrıs meselesinin çözümünü sağlamaya çalışırken bu konuyu Türkiye ile Kıbrıs Cumhuriyeti arasında bir me-

sele halinde tutmayı bilhassa başlangıçta ben çok faydalı saymakta idim. Fakat bu yapılmadı. Bunun yerinde, bunun Türkiye ile Yunanistan arasında bir mesele haline getirilmesinde fayda görüldü. Halbuki bunun bilhassa başlangıçta sadece Kıbrıs'la Türkiye arasında bir mesele olarak görülmesi ve Kıbrıs adasının sınırları içinde çözülmesi yolunda hareket edilmesinin çok daha kolayca bizi başarılı sonuçlara götüreceğini düşünürdüm ve bugün de düşünüyorum. Zaman zaman bâzı yazarların, bâzı düşünürlerin Kıbrıs adası için, efendim, Kıbrıs adası denizaşırı bir adadır, buraya nasıl çıkılır, nasıl çıkarma yapılır? Yani denizaşırı bu. Yani, Türkiye ile Hindistan gibi Türkiye ile Japonya gibi. Halbuki Kıbrıs adası Türkiye'nin Güney kıyılarından 45 ilâ 70 - 80 mil mesafede bulunan bir adadır. Kıbrıs adası, Atina'dan 750 mil, Girit Adasından da 600 mil mesafededir. 750 mil, 600 mil mesafeden Yunanlılar 15 bin Yunan askerini Kıbrıs'a çıkarıyorlar, Kıbrıs'a silâh ve cephaneyi her şeylerini gönderiyorlar, yerli Rumları silâhlendiriyorlar, hazırlıyorlar. Onlar için Kıbrıs denizaşırı bir ada değildir; bize 45 mil ilâ 70 mil mesafededir. Biz buraya kuvvet göndermekte, burada hazırlık yapmakta denizi bir engel olarak ifade ediyoruz. Bunu ifade edenlerin ifadelerinin isabetsiz olduğu, samimiyetsiz olduğu kanaatindeyim.

Amerika Türkiye'nin Kıbrıs'a müdahalesine karşı çıkmıştır, Rusya Kıbrıs'a müdahale istemediğini bildirmiştir; bu iki devlete rağmen bir hareket yapılamazdı deniyor.

Muhterem arkadaşlarım, Yunanlıların Kıbrıs'a 15 bin kişilik bir kuvvet çıkarmasına ne Amerika, ne de Rusya ses çıkarmamışlardır. Çünkü Yunanlılar bu faaliyetlerini gizli yapmışlardır. Yunan Hükümetine bu sorulduğu zaman; «bunlar Yunan ordusundan kaçmış kaçaklardır; ben ne yapayım» demiştir.

Kûba Adasına Amerika'dan giden gönüllüler çıkmışlardır, Kûba'ya taarruz etmişlerdir. Amerika'ya bu sorulduğu zaman Amerika: «Bunlardan benim haberim yok, bunlar gönüllülerdir, ben bunları önleyemezdim» demiştir. Onun için Muhterem arkadaşlarım; Amerika müdahaleye karşı çıkmıştır, Rusya müdahaleyi istemediğini beyan etmiştir, gibi sözler de ciddiyetle bizi tatmin edecek ifadeler olmaz.

Muhterem arkadaşlarım, söz buraya gelmişken sizlere eski harblerden, olmuş bir olayı ifade etmek isterim. Bu, Amerika ile İspanya arasında çıkmış olan harbte cereyan etmiştir.

Amerikan limanlarından birisinde yatan bir Amerikan filosuna Amerikan Hükümeti bir harb görevi vermiş ve denize açılmasını, İspanyol Donanmasının karşısına çıkma vazifesini vermiştir. Fakat Amerikan Filosunun amirali, verilen vazifeye gitmemiştir. Harbin sonunda kendisini divanı harbe vermişlerdir.

Divanı harbte, verilen ödevi niçin yapmadığı sorulmuş, Amiral de haklı olarak sebeplerini sıralamıştır. Sebeplerini sıralarken şunları söylemiştir: Gemilerin yetişmiş personeli çok az idi, silâhlar tamire muhtaç idi, gemiler tamire muhtaç idi, gemilerde pek çok malzeme noksan idi, cephanemiz çok azdı, yakıtımız çok az idi, gibi gayet haklı sebepler sıralamış ve bunları vesikalarıyla, delilleriyle mahkeme huzuruna sermiştir.

Mahkeme başkanı sonuna kadar dinledikten sonra amirale şöyle hitabetmiştir: Amiralim, söyledikleriniz doğrudur fakat siz, bu görev ve gitmeyişinizin asıl sebebini henüz söylemiş değilsiniz. Amiral cevabında, efendim söyledim, hepsi tamam der. Hayır, söyledikleriniz doğru; bunlar vardı, fakat göreve gitmeyişinizin asıl sebebini henüz ifade etmediniz. O sebep; sizin bu görevi yapmak istemeyişinizdir, demiştir. Siz bu görevi yapmaya azimli olsaydınız, iradeli olsaydınız personel noksanını karadan temin edeceğimiz insanlardan, malzeme ve yakıt noksanını şuradan buradan temin eder; hiç olmazsa bir iki gemiyi limanda bırakır, onların, yakıtı ile yine bu göreve giderdiniz. Fakat sizde bu görevi ifa etmek azmi ve iradesi yoktur, onu ifade etmediniz, demiştir. (A.P. ve C.K.M.P. sıralarından alkışlar).

Amerika'nın, Türkiye'nin müdahalesine karşı çıkışına, oraya sevk edilmiş olan 15 bin Yunan askerini göstermeli idik. Bugün de orada bulunan bu 15 bin Yunan kuvvetini göstermeliyiz. Bunun dâvasını etmeliyiz. Bu kuvvetler, Kıbrıs Cumhuriyetinin kendi kuvvetleri değildir. Ada'da bulunan yabancı kuvvetlerdir. Bu kuvvetleri bir mesele yapmak vazifemizdir. Kıbrıs sorununu çözmek için biz de pekâlâ Amerika'ya danışmaksızın onun tasvibini beklemeksizin, istemeksi-

zin, Kıbrıs'ta filî bir durum yaratabilirdik, yaratmalıydık. Bugün de yaratmak zorundayız, yaratmalıyız.

Ayrıca Amerika'dan alınan silâhlar ve NATO malzemesinin kullanılması meselesi de bir engel olarak karşımıza çıkarıldığı ifade edilmiştir. Kıbrıs'ta öldürülen Türkler, Rumların elinde bulunan NATO silâhlarıyla öldürülmüştür, Türklere karşı sevk edilen Rum kuvvetleri, Yunan kuvvetleri NATO silâhları ile, NATO donatımı ile donatılmış bulunmaktadır. Bunu dâva etmeliyiz, bu konuyu hiçbir zaman elden bırakmamalıyız. Ve onlar nasıl bunu yapmışlarsa, evvelce verilmiş olan sözlerin ve evvelce yapılmış olan akitlerin, bizim de artık kendi malımız bulunan silâh ve malzemeyi istediğimiz zaman kullanmaktan alıkoyamayacaklarını bilmeli ve icabedenlere de bildirmeliyiz.

Muhterem arkadaşlarım, bâzı değerli arkadaşlarımız Süveyş meselesini önümüze getirdiler ve dediler ki, İngiltere ile Fransa Süveyş'i işgal ettikleri halde bugün Dünyanın bellibaşlı iki kuvvetinden biri olan Amerika'nın; "Çıkin oradan, orayı boşaltın." itirazı karşısında derhal Süveyş'i tahliye etmek zorunda kalmışlardır. Böyle bir misâl dururken ve Amerika böyle bir müdahale yapılmasına karşı itiraz ederken, bizim bir müdahale yapmamız mümkün olmazdı.

Muhterem arkadaşlarım, Devlet adamları her şeyi etrafı ile düşünüp tartmak zorundadırlar. Elbette ki oraya bir müdahaleden sonra, «çıkın, adayı boşaltın» talebi ile karşılaşmak ihtimalinin de bulunduğunu hesaplamak icap ederdi ve böyle bir teşebbüse kalkacağımız takdirde -ki kalkmamamız icabetmektedir- yine hesaplamamız lâzımdır.

Muhterem arkadaşlarım; böyle bir çıkarma yapılmış olsaydı ve bu taleple karşılaşmış bulunsaydık, yani Ada'ya müdahale ettik, kuvvetlerimiz çıktı, arkasından bize «Ada'nın tahliyesi » talebi verildi... Bunun karşısında, «peki beyler Adayı tahliye ediyoruz» deriz ve Ada'yı tahliye ederdik. Fakat tahliye edinceye kadar da Ada'daki istediğimiz durumu kurabilirdik. (Sağdan alkışlar.) Böyle bir hâdise Türk Hükümetini, Türk Devletinin enerjisini, kuvvetini ortaya koyar, prestijini yükseltir ve böyle bir baskı karşısında tahliye de kendisine hiçbir zarar getirmezdi. Kaldı ki, böyle bir tahliye talebi karşısında Ada'da bu-

lunan diğ er yabancı kuvvetlerin, yani 15 bin kişilik Yunan kuvvetlerinin de aynı zamanda tahliyesini istemek durumunda bulunurduk.

Muhterem arkadaşlarım, biz Cumhuriyetçi Köylü Millet Partisi olarak Koalisyonda bulunduğumuz sürece enerjik hareket edilmesi için devamlı teşebbüslerde bulunduk. Bunun için Hükümet toplantılarında bakanlarımız, düşündüklerimizin uygulanması için tekliflerde bulundular. Daha sonra biz işin sürüncemede olduğunu görerek Başbakanı müracaat ettik. Ve bir liderler toplantısı rica ettik. Bu liderler toplantısı yapıldı. Liderler toplantısında zamanın Türkiye aleyhinde çalışmakta olduğunu, Yunanlıların ise lehine çalışmakta olduğunu belirttik. Bunun için enerjik tedbirler alınması lâzımgeldiğini söyledik.

Bu tedbirleri başlıca üç genel konu halinde ifade ettik: Birisi, geç kalınmış olmakla beraber geniş bir propaganda faaliyeti düzenlenmesi icap ettiğini; ikincisi, plânlı bir diplomatik faaliyetin yürütülmesi icabettiğini, üçüncü olarak da Türkiye'yi ihtilâflara ve sorumluluğa sokmaksızın Kıbrıs'ta kuvvete dayanan fiilî bir durum yaratmak icabettiğini ileri sürdük. Ve bunları orada etraflıca izah etmeye çalıştık. Konuşmalarımız askıda kaldı. Bu konuşmalar esnasında önemli saydığım bir olayı da sizlere açıklamakta fayda görüyorum.

Muhterem arkadaşlar; konuşmalar esnasında Sayın Başbakan Ürgüplü, Dışişleri Bakanı ve diğ er ilgililer, içinde bulunan, şartlar ve durum hakkında geniş bilgi verdiler. Verilen bu izahlar ve bu açıklamalar memnuniyet verici değildi, iyimserlik verici değildi. Bu durum karşısında Hükümetin bu konuda millî hedefinin ne olduğunu sorduk ve bekle gör politikası durumunda olmanın fayda vermeyeceğini ifade ettik, inisiyatif karşı tarafa bırakmanın doğru olmadığını ifade ettik.

Bu sözü müz üzerine şimdiki Başbakan, o zamanki Başbakan Yardımcısı Sayın Demirel söz aldılar. Dediler ki, biz bekle gör politikası takibetmiyoruz. Dördüncü Koalisyon iktidara geldiğinden beri faaliyet halindedir. Bekle gör politikası gütmemektedir. Durum da kötü değildir, durum iyidir ve durumun iyiliğ i hakkında da, iyiliğ ini ifade edecek beyanlarda bulundular.

Kendilerine orada dedik ki; zâtrâlinizin ifade buyurduğunuz hu-

suslarla Sayın Başbakanın ve Dışişleri Bakanının ve diğer ilgililerin verdikleri izahat tezat halinde görülmektedir. Ama zâtîâlinizin söylediklerini biz senet kabul edelim mi? Bu kadar durum iyi ise ve bu kadar iyiye doğru seyretmekte ise bundan biz ancak memnuniyet duyarız. Bu ifadelerinizi de senet kabul edelim mi? O zaman bize dediler ki: «Ben kendi şahsi fikrimi söyledim» ve bundan sonraki gelişmeler de arkadaşlar, bizim ürktüğümüz, bizim endişe ettiğimiz şekilde oldu.

Yine o görüşmede Sayın Başbakandan ne yapılması icabettiğinin düşünüldüğünü sorduğumuzda dediler ki, «Biz kararlıyız, evet şayet Makarios şerefimize tecavüz edecek olursa» o zamana kadar hiç, etmemiş «veya Kıbrıs Anayasasını tek taraflı olarak ihlâl edecek, tadil edecek olursa» -hiç etmemiş- «veya değiştirme birliğimizin gidişine engel olmaya kalkışacak olursa, kararlıyız, müdahale edeceğiz.» Bu, inisiyatifi karşı tarafa bırakmaktır. Biz bekliyoruz şöyle yaparsa, şöyle yaparsa, şöyle yaparsa kararlıyız, müdahale edeceğiz. Böyle olmaz. İnisiyatifi ele almak lâzım. Türk Hükümeti kendi millî hedefini tesbit edip o hedefi sağlamak için diplomasi alanında, propaganda alanında ve diğer alanlarda icabeden tedbirleri plânlayıp onları icra etmek ve kendi inisiyatifine karşı tarafı tabi kılmalıdır. Yoksa karşı tarafın inisiyatifine kendisi tabi olarak beklememelidir. Bundan sonra bu görüşmelerin bizi tatmin etmediğini beyan ederek yine Hükümete bir muhtıra verdik. Bu muhtırada da düşündüklerimizi yazılı olarak arz ettik ve yapılmasında fayda umduğumuz tedbirleri işaret ettik. Daha sonra Sayın Başbakana bir mektup yazdık, dedik ki; bu konu ile ilgili olarak Güvenlik Kurulumuzun yapacağı toplantılarda bu konu ile ilgili olarak izahat vermek, geçici müşavir olarak oradaki toplantıda bâzı hususları ortaya koymak için böyle bir toplantıya bizleri de davetmelerini rica ettik. Bize verdikleri cevapta; Güvenlik Kurulu Kanununun sarîh olduğunu, bu kanuna göre Güvenlik Kurulu toplantısında kimlerin bulunacağını belirtmiş olduğunu, bundan dolayı bizlerin bu toplantıda bulunmamızın mümkün olamayacağını bildirmişlerdi. Biz Güvenlik Kuruluna üye olmak istememiştik. Sadece bu konuda orada izahatta bulunmayı, bunun için imkân verilmesini rica ettik. Nihayet yakın zamanda Birleşmiş Milletler toplantısında Kıbrıs

meselesinin konuşulması bahis konusu oluyor ve oraya heyetimiz gitmek üzere hazırlanıyor. Heyetimiz gitmeden önce daha evvel bu konuda konuşmuş olan bâzı muhalefet parti liderlerinin de belirttikleri gibi Hükümet, muhalefetle istişareye hiç lüzum görmemiştir. Eğer hakikaten samimî olarak demokrasiye inanılıyor ise ve eğer biz, muhalefetsiz demokrasi olmaz kanısında isek, muhalefetin de bu memleketin evlâtlarından müteşekkil bulunduğu kanısında isek, bilhassa dış politika konularında tam bir birlik halinde görülmenin önemli olduğu kanısında isek, mutlaka böyle durumlarda muhalefetle istişare etmenin büyük faydaları olduğu açıktır, bu yapılmamıştır. Birleşmiş Milletlere Hükümetin götürmüş olduğu çözümün, götürmüş olduğu hal tarzının ne olduğunu bilmemiştir. Bugün de açık olarak bilmemekteyiz. Heyetimiz Birleşmiş Milletlere giderken gazetelerden bir haber öğrendik. Bu havadise göre 24 Asya - Afrika devleti Türkiye'nin aleyhinde ve Yunanistan'ın lehinde bir karar tasarısı hazırlamışlar, bunu Birleşmiş Milletlere sunmuşlardır.

Şimdi Muhterem arkadaşlarım, başka önemli bir olay üzerine dikkatlerinizi çekmek istiyorum. Bu 24 devletin isimleri nedir diye merak ettik ve bunları tesbit ettik. Asya'nın en ücra yerlerinde bulunan küçük devletler ile, Afrika'da yeni bağımsızlık almış olan biribiri ile hiçbir münasebeti olmayan çeşitli devletler bir araya gelmişler ve bunların, başka işleri, güçleri yok, efendim, işleri, güçleri Türkiye aleyhine, Yunanistan lehine bir karar tasarısı hazırlamak. Hayır. Birisi Nepal, birisi Grundy. Bunların biribiri ile işi gücü yok da neden bir araya gelmişler? Bunları bir araya getiren bir şey var. Bu Yunan hariciyesidir, Yunan diplomasisidir. Makarios diplomasisidir. Birtakım menfaat münasebetleriyle, birtakım diplomatik oyunlarla, birtakım diplomatik plânlar ve faaliyetlerle bu 24 devlet çatılmış, biribirine bağlanmış ve Türkiye aleyhinde bir karar tasarısı hazırlanmıştır. Bu 24 devletin faaliyetleri bir günde, bir saatte mi olmuştur? Hayır. Mutlaka bunlar bir zaman çerçevesi içerisinde olmuştur. Bunlar biribirleriyle görüşmüşler, buluşmuşlardır. Elçileri, Dışişleri Bakanları temaslar yapmışlardır ve bu hazırlık olmuş, bu hazırlık olduktan sonra bu karar tasarısı meydana gelmiştir. Peki, bütün bunlar olurken bizim Hükümetimiz,

bizim Dışişlerimiz bunları haber alamadı mı? Haber almamışsa büyük gaflet... Haber almış ise bunları önlemek için, bunları bozmak için ve karar tasarısını aleyhimizde değil, lehimizde bir karar tasarısı haline getirmek için ne gibi bir diplomatik faaliyet plânlamıştır ve bu faaliyetin icrası için dışişleri teşkilâtına ve o memleketlerde bulunan elçiliklerimize ve diğer ilgili elçiliklere ne gibi talimat verilmiştir?

Muhterem arkadaşlarım; bundan önce Kahire Konferansı olmuştur. Kahire Konferansında da aleyhimize bir karar verilmişti. Peki, o zamana kadar ihmal gösterildi, o zamana kadar dikkatsizlik, kaygısızlık gösterildi ve aleyhimize olan o karar tecelli etti. O bizi uandırmadı mı?.. Bizim için bir intibah, bizim için bir ibret teşkil etmedi mi?

Şimdi Arkadaşlarım, 24 devletin, Birleşmiş Milletlerde 32 devlete çıkmışlardır. 32 devletin karar tasarısından sonra bunun neticelerinden hiç olmazsa ibret alıp bundan sonra bu gibi durumlarla karşılaşmamaya çalışmak hem devlet adamlarımızın, hem de hariciye teşkilâtımızın üzerinde önemle durması icabeden bir meseledir. Çünkü, aramızdaki mücadele devam etmektedir. Henüz Kıbrıs meselesi bitmemiştir. Türkiye ile Yunanistan arasındaki mesele en gergin safhadadır. Binaenaleyh, Türk Devlet adamlarının, Türk diplomatlarının hiç olmazsa bu acı olaylardan artık ders alarak gözlerini iyi açmalarını temenni etmemiz lâzımdır.

Muhterem arkadaşlarım, Birleşmiş Milletlerde bizim lehimizde oy kullanan dost, kardeş devletlere buradan teşekkür etmeyi bir borç sayarım. Bizim aleyhimizde oy kullanan, bilhassa yakın tarihimizde bizimle birçok müşterek bağları bulunan bazı devletlerin inatla aleyhimizdeki bu tutumlarını devam ettirmelerini büyük teessüfle karşıladığımı açıklamayı vazife sayarım. Bu, memleketlerimiz ve milletlerimiz arasında acı bir hâtıra olarak yaşıyacaktır.

Muhterem arkadaşlarım, Birleşmiş Milletler, kararı hukukî değildir. Biz bu kararı tanımayacağız. Nitekim, Birleşmiş Milletlerin bundan önce de vermiş olduğu bu kabîl bazı kararlarını gerek Amerika, gerek başka bazı devletler tanımamışlardır. Bilindiği gibi, Dominik meselesinde Birleşmiş Milletlerin almış olduğu kararı Amerika tanı-

mamıştır. Bunun başka misalleri de vardır. Hukuka tamamiyle aykırı olan bu kararı biz de asla tanımayacağız. Birleşmiş Milletlerde alınmış olan bu karar, Birleşmiş Milletler Anlaşmasının gerek 1'inci maddesine, gerekse 12'nci ve 24'üncü maddelerine tamamen aykırıdır. Bu bakımdan hukuk dayanağından yoksundur.

Muhterem arkadaşlarım; Kıbrıs için bugün biz, Hükümetin ve ilgili devlet adamlarımızın acele bir çözüm bulmak için faaliyet içinde olmalarını çok temenni ederdik. Burada bu konuda derinliğine, enine tartışmalara vesile verecek genel görüşmeler yerine icraat yollarını aramak ve bunu biran önce çözüme ulaştırarak Türk Milletinin beklediği sonucu sağlamak çıkar yoldur. Kıbrıs için bizim düşündüğümüz çözüm yolu şunlardır:

Bugün geç kalınmış olmakla beraber yine üzerinde ısrar ediyoruz. Geniş, dünya çapında bir propaganda teşkilâtı kurmak ve propaganda faaliyetine girişmek, Türk millî dâvasını bütün cihanın kulağına duyurmak lâzımdır. Dâvamızı bütün milletlere anlatmak ve kabul ettirmek için propaganda ile birlikte, onunla atbaşı olarak geniş bir diplomatik faaliyete girişmek, bunun yanı sıra Kıbrıs'ta kuvvete dayanan bir filî durum yaratmak lâzımdır. Bu, bugün de mümkündür. Bâzı arkadaşlarımızda şöyle bir ruh haleti görmekteyiz: Efendim, bizden evvelki Hükümetler, devlet adamları o kadar kötü idare ettiler, o kadar çok fırsat kaçırdılar ki, artık bugün Kıbrıs'ta bir şey yapmak imkânı kalmamıştır. Bu doğru değildir. Kıbrıs'ta her gün, her an netice almak imkânı vardır. Efendim, şurada tahkimat yapılmıştır, burada şu kadar silâh konulmuştur gibi sözler de başlı başına bir değer ifade etmez. Ben burada iddia ederim ki, yeryüzünde çıkarma yapılamıyacak bir tek kıyı yoktur. Kaldı ki, Kıbrıs kıyıları Atlantik duvarı da değildir. Binaenaleyh, propaganda faaliyetleri, diplomasi faaliyetleri ve bunların yanı sıra da Kıbrıs'ta kuvvete dayanan filî durum yaratma faaliyeti de şarttır. Bu yapılmadıkça bir sonuca ulaşmak mümkün değildir. Bu meseleyi de Kıbrıs'ın sınırları içine inhisar ettirmek isabetli bir yoldur. Bunun dışındaki davranışlar bize karşı hiçbir tesir icra edemez. Yunanistan'dan Türkiye'ye karşı teşebbüse geçilecek her hareket, bizim kuvvetimiz, bizim sarsılmaz azmimiz önünde parçalanmaya mahkûmdur.

Dâvayı zamana bırakarak gevşetmemek, Birleşmiş Milletlerde alınmış olan karar dolayısıyla uyanmış bir infialin saman alevi gibi geçici olacağını iddia edenler var, bilhassa yabancılar arasında. Bunun böyle olmadığını ve olmayacağını belirtmek dikkat edeceğimiz bir diğer husustur. Bu konu, bizim için çözülemeyecek bir konu değildir. Kıbrıs, Türkiye için kaybedilmiş değildir. Kıbrıs, Türkiye için her zaman elde edilebilir bir hedeftir. Eğer biz istersek o bir hayal değildir arkadaşlarım.

Hepinizi hürmetle selâmlarım. (Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Türkeş.

...

(Kapanma saati: 16.25)

1966 YILI BÜTÇE KANUN TASARISI ÜZERİNDEKİ KONUŞMASI

D: 2 C: 4 B: 58 O: 2 27.02.1966 MM

BAŞKAN - Ferruh Bozbeyle

KÂTİPLER: Abdülbâri Akdoğan (Ağrı), Şâdi Binay (Bilecik)

Açılma saati: 14.30

1966 yılı Bütçe kanunu tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporu ile 1966 yılı Bütçe kanunu tasarısında yapılan değişikliğe dair Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve Bütçe Karma Komisyonu raporu (Millet Meclisi 1/5; Cumhuriyet Senatosu 1/639) (Millet Meclisi S. Sayısı: 47; Cumhuriyet Senatosu S. Sayısı: 716)

BAŞKAN - Muhterem arkadaşlarım; bugün 1966 yılı Bütçe kanun tasarısının tümü hakkında görüşmeler yapılacaktır. Ancak bu görüşmelerin olumlu ve faydalı bir müzakereye esas olabilmesi için, sayın grupların görüşlerini ifade edebilmeleri bakımından, kendilerine daha geniş bir zaman verilmesi hususunu müşahhas olarak grup üyelerinin konuşmalarının bir saat uzatılarak kabulünü tasvibinize sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

.....

BAŞKAN-C.K.M.P. Grubu adına Sayın Alparıslan Türkeş. Buyurun efendim. (C.K.M.P. sıralarından alkışlar)

C.K.M.P. GRUBU ADINA ALPARSLAN TÜRKEŞ (Ankara) - Çok muhterem milletvekilleri, 1966 yılı bütçesini incelemiş bulunuyoruz. Yeni yıl bütçesini rakamlarda meydana gelen bâzı değişiklikler dışında 1965 ve daha evvelki yıllar bütçelerinde görülen zihniyet ve davranışın benzerliği içinde olduğunu tesbit etmiş bulunuyorum. Yani klâsik ve bürokratik bir görüşle, gelirler şu kadar, bu gelirlerle de ancak şu kadar hizmet yapılabilir denilerek geçen yıllardaki harcamalar örnek alınmış bulunmaktadır.

Türkiye bu şekilde hazırlanmış bütçelerle hızla kalkınamaz, halbuki, gelişen dünya durumu içinde bizim de modern milletlere ayak

uyduracak bir tempoya girmemiz gerekmektedir. Hükümetlerin icraat plânlarının aynası bütçeleridir. Yüce Meclisin önüne getirilmiş olan 1966 yılı Bütçesi, yüzde yüz başarı ile uygulansa bile memleketin muhtaç bulunduğu ve halkın hasretle beklediği hizmetlerin pek azı sağlanmış olacaktır. O halde bu hızla ve bu şekil bir gidişle Türkiye'nin kaç yüz yılda ileri memleketler seviyesine yetişebileceğini düşünmek gerektir.

Memleketimizin kendi gücüyle ayakta durabilecek hale gelebilmesi için, cari harcamaları asgari hadde indirmek ve ziraat alanı ile sanayi alanında üretimi süratle artıracak geniş ve büyük yatırımlara girişmek lâzımdır. Ayrıca her gün boşa gitmekte olan işgücümüzü değerlendirmek için halk enerjisini seferber etmek gerektir.

Muhterem milletvekilleri;

İçinde bulunduğumuz çağ, ilim ve tekniğin büyük gelişmeler kaydettiği bir çağdır. İlim ve teknik bugün insan toplulukları için hakiki mucizeler yaratan bir imkân kaynağıdır. Bütçenin çeşitli bölümleri arasında, bu konu için özel bir plâna ve faaliyete yer verildiğini görmedik.

Bütün bir milleti, kısa zamanda ilim ve kültür yönünden yükseltmek güç iştir. Fakat kısa zamanda 5 - 6 bin kişilik üstün kaliteli bir âlimler kadrosu meydana getirmek nisbeten kolay bir iştir. Böyle üstün kaliteli bir kadro da memleketimizi büyük hamlelere götürebilir. Geniş ilmî ve teknik araştırmalara girişilmesi ve Türkiye'nin ilmin önderliğinde hızla kalkındırılması yollarına başvurulması gereklidir.

% 7 nisbetinde bir kalkınma hızı % 18 nisbetinde bir yatırımın, Türkiye için çok az olduğunu da önemle belirtmek isteriz. Japonya'nın % 25 ve Çin'in % 40 nisbetinde yatırım yaptığı bir sırada Türkiye'nin % 18 rakamını esas alması uygun olamaz. Yapılan yatırımların yalnız üretimi artıracak sahalara yöneltilmesini, kurtuluşumuz için esas çare olarak görmekteyiz.

Memleketimizin kalkınması için sanayi alanında büyük hamlelere girişilmesi gereklidir. 1966 bütçesinde Sanayi Bakanlığı için kabul edilen ödenek, bütçenin tümünün ancak % 0,9'u nisbetindedir. Yani

genel bütçenin % 1'i kadar bile değildir. Beş Yıllık Plânın sanayi için kabul ettiği % 12,9 hızındaki ilerlemeye henüz ulaşmış olmaktan uzak bulunuyoruz. Karma Komisyon raporunda sanayi üretiminin 1965 yılında % 9,1'i bulunduğu ifade olunmaktadır ki, bu da plânın öngördüğü % 12,9 nisbetinde bir hayli uzak bir rakamdır. Türkiye süratle sanayileşmek ihtiyacındadır. Bunun için % 12,9 oranında bir artış yeterli olmayıp, en az % 20 oranında bir artış hedef olarak alınmalıdır.

Üretimin millî gelirdeki payı meselesine de kısaca dokunmak gerekmektedir. Karma Komisyon raporunda gösterilen rakamlar tarım sektöründeki kararsızlığın açık bir belirtisidir. Bu da sanayi alanındaki üretimi artırmak konusunun önemini ayrıca göstermektedir. Raporadaki çizelgelerde gösterilen rakamlar incelendiği zaman, üretimin millî gelirdeki payının artmak şöyle dursun, eksilmekte olduğu ortaya çıkmaktadır.

Rakamlarda görülen yükselmeler, daha ziyade fiyat artışlarından ileri gelmektedir. Endeks artışlarının, millî gelirden 3 ilâ 79 ve vergilerde de akis olarak 1 ilâ 113 veya 4 ilâ 197 arasında oynaması, millî ekonomimizin nabzının Hükümetin kontrolü dışında olduğunu göstermektedir. Karma Bütçe Komisyon raporunda, memlekette gallopan bir enflasyon bulunmadığından bahs olunmakla beraber, fiyat artışları bulunduğu ve bunların gözden kaçırılmaması gerektiğine işaret olunmaktadır. Evet, memlekette gallopan bir enflasyon yoktur ama, sinsi, sürekli ve oynak bir enflasyon vardır. Dikkat olunmazsa bu durum memleket ekonomisini büyük güçlüklerle karşılaştırabilir. Bu devamlı enflasyon, siyasi, sosyal ve ekonomik kararsızlıklardan ve gerilemelerden ileri gelmektedir. Acele, açık, cesur ve kararlı tedbirlere ihtiyaç göstermektedir.

Her şeyden önce, tamam, tafsilâtlı ve sıhhatli istatistiklerin önemine dikkat çekilmelidir. Bunun için, bugüne kadar uygulanmış olan sampling ve anket usulleri doğru ve güvenilir usuller değildir.

Dış borçlar meselesine gelince 1966 yılı Bütçe gerekçesine göre 30 Eylül 1966 tarihi itibarıyla, dövizle ödenecek dış borçların ana para ve faizlerinin toplamı 1 milyar 746 milyon dolardır. Birinci Beş Yıllık devrenin sonunda bu borcun 262 milyon doları ödenmiş ola-

cak fakat, buna mukabil girişilmesi öngörülen borçlarla birlikte dış borçlar, 2 milyar 234 milyon doları bulacaktır. İkinci Beş Yıllık devrenin sonunda ise, dış borçların 514 milyon doları ödenecek buna karşılık yeniden 1 milyar 250 milyon dolar borca girişilerek, toplam dış borçlar 2 milyar 969 milyon doları bulacaktır ki, bu rakama yeni girişilecek borçların faizi dahil değildir. Bunu da hesaba katacak olursak, 1972 yılı sonunda dış borçlarımız 3 milyar doların üzerine çıkmış olacaktır. Bu rakam Türkiye'nin yaklaşık olarak iki yıllık Devlet bütçesi toplamına eşittir.

Muhterem milletvekilleri;

Bugün milletlerarası karşılıklı menfaatler, karşılıklı yardımlaşma imkânlarını da beraberinde getirmektedir. Gelişme çabasında olan memleketler, kendi hürriyet ve istiklâllerinden en küçük bir taviz vermeden bu yardımlardan faydalanabilmektedirler. Türkiye'de elbette ki, aynı şekilde faydalanma yoluna gidecektir ve gitmelidir de... Ancak, bu muazzam borçların Türk nesillerine miras bırakılan ağır bir yük halini almaması için üzerinde bilhassa durulması gereken hususlar vardır. Bunları şöylece sıralayabiliriz :

1. - Borçların faizleri, taksitleri ve ödemesiz geçecek devreleri memleketimizin ekonomik şartlarına en uygun bir tarzda tesbit edilmelidir.

2. - Temin edilen kredilerin bir kısmı net döviz olarak verilmekte ve Türkiye bu krediyi istediği memleketten istediği şekilde ithalâta kullanabilmektedir. Bir kısmı ise, şarta bağlı olarak verilmekte ve sadece krediyi açan memleketten ithalâtın finansmanında kullanılmaktadır ki, bu ikinci şekil bir nevi aynî kredi mahiyetindedir. Diğer bir şekil de proje kredileridir.

Türkiye bu her üç şekildeki krediyi de kullanırken en ucuz fiyat ve üstün kalite esasını takibetmelidir. Aksi halde alınan kredi Türkiye'ye iki misline mal olur ve böylece, dış borçlardan hiçbir zaman kurtulmamız mümkün olamaz.

3. - Alınan krediler yıllık ithalât programının baliğ olduğu rakamlarla ihracat gelirimiz arasındaki aleyhteki farkın yani açığın, kapatılmasında kullanılır. O halde, açık verme pahasına yapılan bir ithalâta

ait program hazırlanırken, memleketin ihtiyaçları sıhhatli olarak tesbit edilmelidir. Meselâ: 1965 yılında 665 milyon dolarlık ithalât yapılmıştır. Bunun % 44,2'sine tekabül eden 294 milyon dolarlık kısmı ile yatırım maddeleri ve % 43,8 ne tekabül eden 291 milyon dolarlık kısmı ile hammadde ithal edilmiştir. Yani yıllık programın % 88' i yatırım maddeleri ve hammaddeler ithalâtına tahsis olunmuştur. Meselâ, 291 milyon dolarlık hammadde ithalâtına esas olan ihtiyaç, nasıl tesbit edilmiştir? Bu rakam ihtiyaçtan fazla mı yoksa noksan mı? Çünkü, 1958 yılından beri 16 adet kotada aşağı - yukarı, hep aynı ithalât yapılmaktadır. Biz o kanıdayız ki, ithalât programları hazırlanırken memleket ihtiyaçlarının ciddi bir envanterine dayanılmamaktadır. Daima bir evvelki kotadan verilen miktarlar, esas alınarak memleketin takribi ihtiyaçları hesaplanmaktadır. Eğer bu ihtiyaçlar sıhhatli olarak tesbit edilebilir, hammadde ve yedek parça ithalâtının Türk ekonomisinde kullanılma miktarları yakından incelenirse, görülecektir ki, her yıl lüzumsuz stoklar yapılmakta ve ihtiyaçtan fazla ithalâta gidilmektedir.

Yukarıdan beri sıralanan bu üç husus, dikkatle ele alındığı takdirde Türkiye'nin borçlardan sıyrılması kolay olur. Bu takdirde, yarınki Türk nesilleri kendilerine daha refahlı, mutlu bir vatan bırakılması karşısında ancak bizlere karşı minnet duyabilirler. Bu hakikatler karşısında, Türkiye için çıkar yol, Türkiye'nin tediye muvazenesini, biran önce, tesis edecek üretimi artırıcı yatırımlara imkân verecek ithalâtın yapılması ve bu nevi tesislerin kurularak yaşatılmasıdır. Türkiye, üretmekte olduğu ham maddeleri mamul veya yarımamul hale getirerek, dış memleketlere ihracına imkân verecek yatırımları süratle çoğaltmalıdır. Bu esas noktalardan sonra, alınması gerekli önemli bir tedbire işaret etmek isteriz ki; yukarıda saydığımız tedbirler ancak bu sayede değerlenebilecektir. Şu anda, 1 milyar 700 milyon dolar olan ve 1972 yılında 3 milyar doları geçecek olan bu dış borçların hiç değilse, bugünkü durumu ile, çok elverişli bir devre için ertelenmek imkânları aranmalıdır. Şayet, böyle bir imkân bulunur ve bundan sonraki borçlanmalarda ve ithalât hesaplarında da, saydığımız hususlara dikkat edilirse, Türk ekonomisinin dış borç taksitlerinin tazyiki altından kurtarılması mümkün olur. İktidarın, mevcut dış borçları

uzun vâdeli bir ertelemeye tabi tutmak üzere, ilgili memleketler nezdinde teşebbüse geçmesini, konsorsiyum çerçevesinde bu konuyu hiç değilse şimdiden gündeme aldırmasını tavsiye ve temenni ederiz.

Bütçe üzerindeki genel görüşlerimizi sunarken, Türkiye’de ilk defa Devlet Plânlama Teşkilâtını kuranlar arasında bulunmuş ve plânlama teşkilâtının ilk kuruluş emirlerinin altında imzası bulunan bir kimse olarak bu konuda birkaç noktaya işaret etmek isteriz.

Plân teşkilâtını, herşeyi düşünerek icra edecek bir varlık olarak kabul etmek ne kadar yanlış ise, bu teşkilâtı sadece bir istişare organı olarak görmek de o ölçüde isabetsizdir. Hükümet Başkanı, plân hedeflerini, plân stratejisini ve faydalanılacak imkânları tayin edip göstermekle sorumlu olduğu gibi, icra sırasında da, plânı bütün kudreti ile desteklemekle görevlidir. Plânlama teşkilâtının başta gelen görevi, eldeki imkânların kullanılışında ilmî esaslara uygun öncelikler tayin etmek ve bu öncelikleri disiplin ile uygulamaktır. Aynı zamanda, gerekli ilmî araştırmalar, incelemeleri yapmak ve Hükümet Başkanı’nın doğru kararlar almasını sağlamak üzere ona yardımcı olmaktır. Bunun için Başbakanın plân hedeflerinin tayininden itibaren, en son işlere kadar plânlama teşkilâtı ile sıkı bir işbirliği halinde olması gereklidir.

Plânlamanın sadece kamu sektörüne uygulanması ve özel sektörün plân dışında bırakılması, Türkiye’nin şartlarına uygun bir tutum değildir.

1966 yılı Bütçesinin plân devresinin bu yıla rastlıyan dilimi ile tam uygunluğu yoktur. Geçen yıllardaki tecrübeler de dikkate alınınca, bu yıl da plânlamada büyük aksamalar meydana geleceği anlaşılmaktadır.

Bütçede, toprak reformu ve ziraat reformu ile ilgili hiçbir faaliyete yer verilmemiştir. 1944 yılından beri çeşitli iktidarlar, toprak reformundan bahsetmişler, fakat 23 yıldır hiçbir iktidar ciddî olarak konu üzerinde durmamış, sadece seçim zamanlarında bu konuyu köylü vatandaşları ve topraksız çiftçileri aldatmak ve avlamak için kullanmışlardır. Bâzi partiler ise, toprak reformu meselesini gayet basit ve

ciddiyetsiz bir görüşle istismar etmişlerdir. Bu gibilerine göre, toprak reformu, topraksız veya az topraklı vatandaşlara toprak dağıtmaktan ibarettir. Bunun için de kendileri iktidara gelir gelmez, derhal köy kurulları teşkil edilecek ve bunlar, ellerinde 500 dönümden fazla toprağı olanların fazla topraklarını alarak topraksızlara veya az topraklılara dağıtacaklar ve böylece mesele çözümlenmiş olacaktır. Tabii Türkiye'yi bir anda kanlı bir anarşiye sürüklemek için, bundan daha kestirme bir yol tavsiye edilemez.

Bize göre, diğer reformlara ihtiyaç bulunduğu gibi, acele bir toprak reformuna da ihtiyaç vardır. Fakat, toprak reformunu ziraat reformundan, sanayi reformundan ve nüfusun dağılışının yeniden düzenlenmesi konusu ile sosyal ve hukukî reformlardan ayrı olarak düşünmeye imkân yoktur. Bunları dikkatle incelemek ve tamamiyle ilmî plânlara dayanarak icra safhasına bir an önce sokmak memleketin yüksek menfaatleri iktizasıdır.

Bâzıları tarafından iddia olunduğı gibi, toprak reformunu, Hükümetin ve geniş arazi sahiplerinin elinde bulunan toprakları, topraksız veya az topraklı ailelere dağıtmaktan ibaret kabul etsek bile, ancak 60 bin aileye toprak dağıtmak kabil olacaktır. Nüfusumuzun gittikçe artmakta olması ve miras yolu ile toprakların gayriiktisadi işletmeciliğe yol açacak şekilde küçülmesi, bizi hem hukukî, hem de sosyal yeni tedbirler almaya ve % 72'si ziraat sektöründe bulunan nüfusumuzun dağılışını yeniden düzenlemeye zorlamaktadır. Bunlar yapılmadan basit bir toprak dağıtım işi memleketi açlığa ve daha büyük huzursuzluğa götürmekten başka bir işe yarıyamaz. İşte Hükümet programında bahsolunduğı halde, 1966 yılı Bütçesinde toprak ve ziraat reformlarına ait hiçbir niyet ve teşebbüs görmemiş bulunmaktayız. Türkiye hakiki bir kalkınmaya yönelmek için, köklü reformlara girişmeye mecburdur. İdari reform, milli eğitim reformu, sosyal reformlar, ziraat, endüstri ve toprak reformu gibi büyük hamlelere girişmeden Türkiye'yi modern medeniyete ulaştırmaya imkân yoktur.

Türk halkı sosyal ve ekonomik teşkilâttan yoksundur. Bu yüzden her gün pek çok acı durumlarla karşılaşmaktayız. Bütün Türkiye hal-

kını içine alan bir sosyal güvenlik ve yardımlaşma teşkilâtı kurulmalıdır.

Halkımızı, tefeciler elinden kurtarmak ve özellikle ziraat alanında üretimi artırmak için, üretim ve tüketim kooperatifleri kurulması sağlanmalıdır. Küçük memur, esnaf ve sanatkârların sıkıntıdan, borçlardan kurtarılarak verimli hizmete sevk olunması için, bunların refahlarını sağlayacak tedbirlere gidilmeli, toplumun sağlam dayanakları olan bu gruplar için kolaylıklar sağlanmalıdır.

Gençliğin teşkilâtlandırılması ve yurt kalkınmasında görev alması gereklidir, özellikle tatil aylarında, gönüllü hizmetlere sevk edilmele-ri düşünölmelidir.

Muhterem milletvekilleri;

Komşumuz, Irak, Suriye, Lübnan ve Kıbrıs'ta bile televizyon kurulmuş iken, Türkiye'nin öğretici niteliği çok üstün bulunan böyle bir kuruluştan yoksun oluşu çok üzülecek bir husustur. TRT'nin daha kuvvetli ve yeni tesislere kavuşturulmasının önemini belirtmek isteriz. Bugünkü durumu ile yurdumuzun birçok bölgelerinde, TRT yayınları güçlölkle dinlenilmekte ve bizim yayınlarımızın yerini, yabancı ve kötü maksatlı yayınlar almaktadır. Yayın programlarımızın da daha etraflı düzenlenmesi gereklidir. Sınırlarımız dışında bulunan Türk kültürüne bağılı topluluklar için özel ve devamlı yayınlar yapılmasına önem verilmelidir.

Çağımızda, milletlerarası münasebetler, kültür yayılması ve dostlukla sokulma hareketleri geniş uygulama görmektedir. Her Devlet kendi kültürünü, kabil olduğu kadar geniş sahalara yaymak için gayret harcamaktadır. Bu sayede, büyük ekonomik, stratejik ve politik menfaatler sağlanması kolay olmaktadır. Biz de, imkânlarımız ölçüsünde bu konu üzerinde durmalıyız. Bunun ilk safhası, Türk kültürüne bağılı toplulukları desteklemek, kuvvetlendirmek ve onlarla sıkı münasebetler içinde bulunmaktır. Buna karşılık da, yabancı kültürlerin yurdumuzda yayılmasına karşı dikkatli ve plânlı olmalıyız.

Yurt dışına çalışmaya giden işçilerimiz için yeterli bir teşkilât kurmak ve onları yabancı diyarlarda korumak, desteklemek tedbirlerini

almalıyız. Bugün 100 binlerce işçi vatandaşımız yabancı ülkelerde perişan, dağınık ve yardımsız bir durumdadır. Bu vatandaşlarımız, çeşitli menfi propagandaların daimî hücumu altındadırlar. Bunlar için acele tedbirler alınmasına ihtiyaç vardır.

Muhterem milletvekilleri;

Bugün Hükümetin benimsediği bir davranış üzerinde de, yani doğum kontrolü meselesinde de dikkatinizi çekmek yerinde olacaktır.

Nüfusu 200 milyonu aşan ve her gün çoğalmakta olan birçok devletler, doğum kontrolüne başvuramaz iken, sayısı 30 milyonu henüz aşmış olan Türkiye'nin doğum kontrolüne gitmesi doğru değildir. Ziraat ve sanayi reformlarını uyguluyacak bir Türkiye, bugünkü nüfusunun üç mislini bile rahatça besleyebilir ve barındırabilir. Nüfusumuzun artışını sınırlandırmaya gitmek asla doğru değildir. Bundan hemen vazgeçilmesini tavsiye ederiz.

Muhterem milletvekilleri;

Anayasamızın, en geç iki yıl içinde çıkarılmasını emrettiği Hâkimler Kanunu ve uyuşmazlık mahkemesi kanunu gibi mühim kanunlar dört yıldan fazla bir zamandan beri çıkarılmamış iken, Hükümetin yapılacak başka acele işi kalmamış gibi, yeni bir seçim kanunu çıkarmaya kalkması cidden çok dikkat çekicidir.

Adalet bütçesi görüşülürken, Adalet Bakanının bu kürsüden «Mahkeme kararlarını ister uygulayım, ister uygulamam, bu benim bileceğim iştir» diye konuşması ise, demokrasimiz için çok hazin bir dönemde olduğumuzu belirtmiştir. Bir Adalet Bakanının mahkeme kararları hakkında, bu derece şüursuz ve hukuk düzenine aykırı ifadelerde bulunması görülmüş ve işitilmiş şeylerden değildir.

Bu vesile ile, sırası gelmiş iken Hükümetin çıkarmak istediği af kanunundan da bahsetmek gereklidir.

Mahiyetini öğrenmiş bulunduğumuz af tasarısı memleket huzurunu sağlayacak nitelikte olmadığı gibi aynı zamanda çok yetersizdir de. 1960 yılından beri dört af kanunu çıkarılmış bulunmaktadır. Fakat bunların hepsi de birbirine benzeyen ve mahdut sayıdaki kişileri hedef almış bulunan kanunlardır. Kısa sürelerle, sık, sık aflar

çıkarılması Devlet idaresinde bulunması gereken ciddiyetle bağdaşamaz. Hele mahkemelerin otoritesi ve kamu düzeni yönünden de ayrı bir mesele teşkil eder. Fakat İktidar Partisi, seçim öncesi yaptığı beyanlarla ve seçim bildirisindeki vaatleri ile, daha sonra da Mecliste okuduğu programı ile memlekete huzur getirici bir af kanununu süratle çıkaracağını ilân etmiştir. Fakat, Meclise gönderdiği af kanunu ile kendi vaadine uymıyan bir tutum ortaya koymuştur.

Hele 21 Mayıs suçlularının toptan affa dâhil edilmemeleri çok büyük bir haksızlık teşkil etmektedir. Memleketimizde bulunan sosyal bozukluklar ve idaredeki çeşitli aksaklıklar dolayısıyla zaten pek çok suçlu meydana gelmektedir. Ayrıca ağır suç işlemiş olanların cezalarının affına gidilirken idari ve malî cezalara çarptırılmış olanlar her seferinde af kanunları dışında bırakılmıştır. Bütün bunları dikkate alarak yurdumuzun huzurunu sağlamak için siyasi ve adî suçları ve aynı zamanda idari ve malî cezaları da kapsamına alan şümullü ve geniş bir af çıkarılması yoluna gidilmesini tavsiye ederiz.

Muhterem milletvekilleri, yurdumuzun kalkınmasında bölgeler arasında denge sağlanmasına büyük dikkat gösterilmelidir. Bilhassa Doğu için özel bir kalkınma plânının yapılması şarttır. Sosyal ve ekonomik yönden geri kalmış olan bu bölgemize, kalkınması için gereken önem mutlaka verilmeli ve bu uğurda her fedakârlık yapılmalıdır. Çeşitli iç ve dış çevrelerden yöneltilen bölgecilik ve ayrımcılık faaliyetlerine karşı süratle tedbirler düşünülmelidir.

Asıl ve kökü nereden gelirse gelsin bu topraklar üzerinde bugün bir arada yaşayan insanlar kardeşler ve bu vatanın öz çocuklarıdır. 900 yıldan fazla bir zamandan beri el ele beraber yaşamışlar ve büyük eserleri olan şanlı Türkiye Devletini birlikte inşa etmişler ve badireye karşı koyarak bugünlere ulaştırmışlardır. Nesillerden nesillere kutsal bir armağan olarak emanet edilen Devletimizin bütünlüğüne karşı geliştirilmek istenilen bölge cereyanlarını önlemeyi iktidar başlıca gaye edinmelidir.

Muhterem milletvekilleri, millî savunmamızın da önemli dayanağını teşkil eden Silâhlı Kuvvetlerimizin imkân ölçüsünde yurt içi kaynaklarından desteklenebilmesi için gerekli gayretler gösterilmelidir. Ayrıca, en modern silâh, donatım ve sistemle, hareket kabiliyeti ve

ateş gücü, vurucu kabiliyeti üstün kuvvetler bulundurma prensibine dikkat olunmalıdır.

Dış politika tutumumuzla, Millî Savunmamız arasında sıkı bir bağlantı vardır. Bu konuyu incelerken NATO'yu ele alarak bunun üzerinde de bâzı sözler söylemek gerekecektir.

Silâhlı Kuvvetlerin bir mensubu olarak yıllarca NATO Teşkilâtının en yüksek kademelerinde Genelkurmayımızı temsil etmiş eski bir asker olarak NATO hakkında konuşulan şeylerin çoğunun hakikate uygun olmadığına işaret etmek isterim. Türkiye NATO'ya eşit haklarla ve Büyük Meclisin kararı ile girmiştir. NATO Türkiye'den faydalandığı gibi, Türkiye de NATO'dan büyük istifadeler temin etmiştir ve bugün de etmektedir. Devletlerarasında tarih boyunca çeşitli ittifaklar ve karşılıklı menfaat alışverişleri olmuştur. Devletler bu yollarla birbirlerinin eksiklerini tamamlamışlar ve güçlerini birleştirerek, saldırılara karşı koymuşlardır. NATO ittifakı, başkalarına tecavüz maksadı beslemeyen tamamiyle saldırılara karşı kolektif savunma maksadı güden bir ittifaktır. Türkiye de bu ittifaka girmekle emniyet bulmuş ve çok yararlanmışır. Fakat NATO Teşkilâtının özelliğini ve işleyişini bilmiyen bâzı Devlet adamlarımızın hatâ işliyerek millet menfaatlerine aykırı birtakım imtiyazlar vermeleri bu ittifakın kusurlu olduğunu göstermez. Bu bizi idare edenlerin müttefikler ve yabancılarla münasebetlerde Türkiye'nin yüksek menfaatlerini koruyacak liyakatte olmadıklarını gösterir.

Hükümet, bu gibi hataları derhal düzeltmek için ikili anlaşmaları ve müttefiklerimizle olan durumları tekrar, gözden geçirmelidir. Ayrıca, millî kuvvetler hazırlanması ve millî bir harb sanayiinin kurulması için gerekli çalışmalara girişilmelidir.

NATO ittifakı dolayısıyla bâzı kimseler Türkiye'nin bir nükleer harpte ilk taarruzlara hedef teşkil edeceğini iddia etmektedirler. Bu doğru değildir. Böyle bir harpte ilk taarruz ve nükleer tahrip hedefleri karşılıklı olarak Amerika ve Rusya olacaktır. Bunlardan sonra da Batı-Avrupa memleketleri önemli hedefleri teşkil edeceklerdir. Türkiye, ancak Batı-Avrupa'dan sonra talî bir taarruz hedefi teşkil ede-

bilir. Türkiye'nin, Rusya'nın yumuşak karnına yakın bulunması görüşü de son zamanlarda gelişen nükleer silâhlar, kıtalararası güdümlü mermiler, atom deniz altıları ve uzun menzilli stratejik bombardıman uçakları dolayısıyla önemini kaybetmiştir. Aya ve yıldızlara füze gönderen devletlerin birbirlerini bombardıman etmek için yakın üslere sahibolmaya ihtiyaçları kalmamıştır. Bir devletin tecavüz ve taarruzlardan korunması için, silâhsızlanması ve kuvvetli ittifaklarını terk etmesi kadar isabetsiz bir görüş olamaz. Tarih boyunca, yalnızlık ve kuvvetsizlik daima tecavüz iştihları uyandırmış ve taarruzları dâvet etmiştir. Onun için biz Türkiye'nin daima kuvvetli ittifaklar içinde bulunmasını ve ittifaklarına rağmen daima kişiliği olan millî bir politika gütmesini ve elinden geldiği kadar modern bir şekilde silâhlanarak kuvvetli olmasını, tecavüzlerden korunmak için tek çıkar yol olarak tavsiye ederiz. (Alkışlar) Dostluk ve ittifaklarımız çerçevesi içinde komşularımızla ve diğer dünya devletleri ile tam bir dostluk münasebeti içinde olmalıyız. Kişiliği bulunan millî bir politikaya titizlikle bağlı kalarak yalnız, Türk Milletinin yüksek menfaatlerini sağlamaya gayret etmeliyiz. Özellikle Sovyetler Birliği ile iyi komşuluk ve samimî bir dostluk içinde bulunmaya dikkat olunmalı ve bu Devletle eski Başbakan Sayın Suat Hayri Ürgüplü tarafından yapılmış olan iktisadi anlaşma tahakkuk ettirilmelidir.

Bu arada üçüncü dünya meselesine de değinmek gerekmektedir. Üçüncü dünya denilen hiçbir ittifaka girmemiş bulunan devletler, kendi aralarında anlaşmış ahenkli bir blok halinde gelmiş devletler değildir. Bunlar da üç-dört gruba bölünmüş devletlerdir. Bu Devletlerle Türkiye kendi siyasi ve ekonomik menfaatlerinin gerektirdiği şekilde iyi münasebetler içinde bulunmalıdır. Fakat, Türkiye için Amerika ile Batı Avrupa'nın ve Sovyetleri Birliği ile Ortadoğu ve Balkan memleketlerinin ifade ettiği ciddi gerçekler, hiçbir zaman göz önünden uzak tutulmamalıdır.

Muhterem milletvekilleri;

Bütün halk efkârını ciddi şekilde üzmemekte olan Kıbrıs meselesine gelince, maalesef, Demirel Hükümeti de kendinden evvelki hükümetlerin davranışı içinde görünmekten ve hiçbir yeni hareket ve ini-

siyatif ortaya koyamamış bulunmaktan kurtulamamıştır. Kıbrıs meselesi, Kıbrıs Adasının çerçevesi içinde kuvvete dayanan fiilî bir durum meydana getirilmedikçe, Türk Milletinin menfaatlerine uygun bir çözüme ulaştırılamaz. Bunun için, Türkiye'nin klâsik askerî müdahale yönüne gitmesine lüzum yoktur. Ada'da süratle fiilî durum yaratacak başka imkânlar ve yollar vardır. Hükümetin Yunanistan'ı destekliyen bâzı mütteliklerimize, Kıbrıs meselesi konusunda güvenmemesi gerekmektedir. Kıbrıs meselesi, Akdeniz'de bir adanın Yunanistan'a katılması veya sadece oradaki 120 bin Türkün haklarının korunması meselesi değildir. Bu konu, Türkiye'yi yıkmak isteyen, devamlı olarak Türkiye aleyhinde faaliyette bulunan Elenizm hareketinin önemli bir safhasıdır. Burada, saldırgan megalo idea hareketinin kırılması ve durdurulması lâzımdır. Enerjik hareket etmekle, Türkiye'nin kazançları büyük olacaktır. Aksi halde, Kıbrıs'ta hezimete uğramak, yeni birçok gailelerin başlangıcını teşkil edebilecektir. Bugüne kadar, Hükümetin bu konudaki tezinin ne olduğunu öğrenmek mümkün olamadığı gibi, kendilerinin muhalefette iken, şiddetle tenkid ettikleri eski Hükümetlerden daha aktif bir davranışları da görülememiş bulunmaktadır.

Muhterem milletvekilleri;

Memleketimizin huzurunu ve geleceğini ciddi bir şekilde tehdit eden bir komünizm faaliyetiyle karşı karşıya bulunmaktayız. Yurdumuzda bu cereyan kanunlarla yasak edilmiş olduğu için, bugün sosyalizmi kendisine bir maske olarak kullanmaktadır. Halkımızın geri kalmış durumunu, içinde bulunduğu derin sefalet ve yoksulluğu, sosyal adaletsizliği ve idaredeki çeşitli aksaklıkları da geniş bir şekilde ve ustaca istismar ederek özellikle üniversite öğrencileri ve genç aydınlar arasında yayılma gayreti içindedir. Komünizmin, diğer sınıfları kanlı bir şekilde yok ederek proleterya diktatörlüğünü kurmayı hedef alması, din ve milliyet düşmanı olması ve Türkiye'yi parçalıyacak bir bölgecilik faaliyetini benimsemesi gibi, hayati sebepler, onu Türk Milletinin baş düşmanı olarak karşıya almaklığımızı zorunlu kılmaktadır. (Alkışlar) Türkiye sınırları dışında, başka devletlerin iç idarelerine karışmak bizim asla hatırdan geçirmedığımız bir

hususdur. Fakat, kendi topraklarımız üzerinde, komünizm cereyanı Türk Milletinin baş düşmanı olarak büyük bir tehlike arz etmektedir ve biz onunla mücadeleyi kutsal bir vazife saymaktayız. (Alkışlar) Bunun için, ilmî esaslara dayanan tedbirler alınması ve gençliğin korunması için, gerekli çalışmalara gidilmesi zorunluluğu vardır.

Birçokları, eskiden beri komünizmi benimsedikleri ve onu yaymak için faaliyet gösterdikleri halde, sıkışınca, Türk halk efkârını aldatmak için, komünist olmadıklarını, kendilerinin sosyalist bulduklarını iddiaya kalkışıyorlar. (Alkışlar) Bunları hakiki sosyalistlerden ayırmak ve maskelerini düşürmek çok kolaydır. (Alkışlar)

Bir kere kendileri birçok defalar, birçok yerlerde, birçok kimselerin önünde açıkça komünist olduklarını beyan etmiş bulunan kimselerdir. Bundan başka, bu insanlar birer Nâzım Hikmet hayranı olup ve Nâzım Hikmet'i büyük millî şair olarak gençliğe ve halka tanıtmak çabası içindedirler. («Bravo» sesleri) Bu memlekette, aklı başında hiç kimse yoktur ki, Nâzım Hikmet'in komünist olduğunu ve bütün eserlerinde komünizmi yaymaya çalıştığını bilmesin. Böyle bir adamı, halka ve gençliğe, büyük millî şair olarak tanıtmak istemelerinin ve bu maksatla gazetelerinde ve dergilerinde, geniş yayın yapmalarının sebebi açıktır. Onu bir kere sevdiren beğendirdikten sonra, onun felsefe ve doktrinini de kabul ettirmek kolay bir iş olur ve esasen bu kendiliğinden meydana gelir. Halbuki, Nâzım Hikmet açık bir komünist olduğu gibi, vatanına da hıyanet etmiş bir kimsedir. Türkiye'den kaçarak Moskova'ya gitmiş ve daha Moskova istasyonunda, «Beni yaratan Stalin'dir, ben Sovyetler Birliği'nin çocuğuyum. » diye beyanat vermiş ve daha sonra da, Polonyalılığı kabul ederek Varsanski soyadını almış ve Polonya'da yerleşmiştir. Böyle bir insanı büyük bir millî şair diye ilân ederek milleti aldatmaya kalkışanlar, sosyalist değil komünisttirler. (Sağdan ve soldan şiddetli «bravo » sesleri, alkışlar) Ama onların felsefesine göre, bir toplum birdenbire komünist olamaz. Önce sosyalist olur, ondan sonra komünizme geçer. Onlar, bu düşünce ile varılacak ilk merhale olarak sosyalizmden bahsetmiş olabilirler. Fakat, bu gibilerin sosyalizmi, milliyetçi, demokratik bir sosyalizm değildir. Bu komünizmin maskesi olan bir sosyalizmdir.

Batı - Avrupa'da, İsveç, Norveç'te, Hollânda ve Danimarka ve Hindistan gibi memleketlerde uygulanan özel teşebbüsü kabul eden ve destekliyen demokratik, hürriyetçi, milliyetçi bir sosyalizmin geri kalmış memleketlerin kalkınmasında çok yararlı olduğu bilinmektedir.

Fakat, bu rejimler diğer bütün rejimlerden daha fazla komünizme düşman olan rejimlerdir. Memleketimiz için hızla kalkınmak ve güçlenmek yolunda milliyetçi, demokratik, hürriyetçi bir toplumculuğun çok yararlı olacağına da, bu vesile ile biz de işaret etmek isteriz. (C.K.M.P. sıralarından alkışlar)

Muhterem milletvekilleri; komünistleri tanımaya yarayacak başka bir işaret daha vardır. Bu da onların kol ırgatlarını her şeyin başında görme iddialarıdır. Türkiye'de bugün onların deyimiyle, kol ırgatlarının toplamı iki milyon kişi civarındadır. Bu miktar, bütün nüfusumuzun 1/16 oranındadır. Bizler hiç şüphesiz bu vatandaşlarımızın da, diğer çalışan vatandaşlarımız gibi refaha ulaşmaları ve haklarının teminat altında bulundurulması dâvasının benimsenmesi taraftarıyız. Fakat öyleleri var ki, teşkilâtını kuracak insanların en az % 50'sinin kol ırgatlarından olmasını tüzüğüne koymuş ve gösterdiği adayların 390'ından 290'ının kol ırgatları olduğunu ilân etmiştir. Bu işaretler, bize proletarya sınıfının diktatörlüğünü kurmak niyetleri olarak görüldüğü gibi, diğer çalışan insanların yani 20 milyondan fazla köylü ve 8 ilâ 10 milyonluk küçük esnaf, sanatkâr ve memurun haklarının da hiçe sayılmak istendiğini anlatmaktadır.

Bugünün Devlet idaresi, köklü tahsil yapmış ilim sahibi insanlara ihtiyaç göstermektedir. Kol ırgatı olan vatandaşlarımız da idarede söz sahibi olmalı ve elbette temsil edilmelidir. Fakat bütün Devlet idaresinin başına yalnız bu sınıftan insanları geçirmeyi dâva edinmek diğer milyonlarca köylü, esnaf ve memur vatandaşlara ve aydın kişilere sırt çevirmektir ve bu da komünizmin ta kendisidir. («Bravo» sesleri) Bu yanlış yola girmiş olanların süratle vazgeçerek memleketin ve milletin hayrına olacak bir tutuma girmelerini tavsiye ederiz.

Muhterem milletvekilleri; rejim meselesine de temas ederek bâzi önemli noktalara işaret etmek faydalı olacaktır.

İçinde bulunduğumuz demokratik hukuk düzeninin korunması

ve yürütülebilmesi için bütün siyasi partiler ve bütün vatandaşlar müşterek bir titizlik göstermelidirler. Yalnız, bugünkü Anayasanın ve hukuk düzeninin 27 Mayıs hareketine dayanan ve 27 Mayısın getirdiği prensiplerin üstüne inşa edilmiş bulunan bir varlık olduğu hiçbir an unutulmamalıdır.

27 Mayısı kötülemek ve onu yıkmak yönünde beliren birtakım reaksiyonel hareketlerin içinde yaşadığımız Anayasa düzeninin temellerini yıkmaya kasteden hareketler olduğu hatırdan çıkarılmamalıdır. 27 Mayısı birtakım siyasi menfaatler ve istismar hırslarıyla onu kötülemeyi hedef tutanlar, bugünkü rejimin yıkıcıları durumunda bulduklarını ve onun yerine başka bir rejim getirme mevkiinde olduklarını bilmelidirler. İçinde bulunduğumuz Anayasa düzeni Türkiye'mizin yaralarını saracak ve onun yükselişini sağlayacak bir düzendir. Bu düzeni benimsemiş olanların bahsolunan yıkıcılara karşı tedbir almalarını önemle tavsiye etmek isteriz.

Muhterem milletvekilleri;

Hükümetin getirmiş olduğu bütçeyi, Hükümet programında yapmayı vaat ettiği icraata uygun bulamamış durumundayız. İktidarın benimsediği ekonomik ve sosyal politikayı, toplumumuzun dengesini bozacak, tezatları büyültecek ve aşırı cereyanları teşvik edecek istikamette görmekteyiz. Bunun için, 1966 yılı bütçesine C.K.M.P. Meclis Grubu olarak kırmızı oy vermeye karar almış bulunuyoruz.

Milletimizin her güçlüğü yenecek büyük hasletlere ve büyük kudrete sahip bulunduğu inancındayız. Bu inançla 1966 bütçesinin memleketimize hayırlı olmasını dileyerek ve Yüce Meclise başarılar temenni ederek C.K.M.P. Meclis Grubu adına hepinizi saygılarımla selâmlarım. (C.K.M.P. sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Türkeş.

KIBRIS KONUSUNDA TAKİP EDİLEN POLİTİKA DOLAYISIYLA BAŞBAKAN HAKKINDA VERDİĞİ GENSORU ÜZERİNDEKİ KONUŞMASI

D: 2 C:22 B: 12 O:1 04.12.1967 MM

BAŞKAN - Başkanvekili Âtîf Şohoğlu

KÂTİPLER:Bedrettin Karaerkek (Tokat), Fuat Avcı (Denizli)

Açılma saati: 15.00

Ankara Milletvekili Alparslan Türkeş'in, Kıbrıs Konusunda Takibedilen Politika Dolayısıyla Başbakan Hakkında Anayasanın 89'ncu Maddesi Gereğince Bir Gensoru Açılmasına Dair Önergesi. (11/58)

BAŞKAN -Birleşimi açıyorum.

Şimdi Gündeme geçiyorum arkadaşlar.

Önerenin gündeme alınıp alınmayacağı hususunda görüşeceğiz.

Önergeyi tekrar okutuyorum efendim.

Millet Meclisi Başkanlığına

Senelerden beri sürüp giden Kıbrıs buhranı nihayet, Geçitkale ve Boğazköy'de vukubulan facia ile en kritik noktasına gelmiştir. Hükümetlerin basiretsiz (Bekle gör) politikası yüzünden, mukavemetlerinin son damlasını harcıyarak varlığını korumaya çalışır hale gelmiş olan Kıbrıslı Türk mücahitler bu son tecavüz karşısında iki yoldan birini seçmeye mecbur kalmışlardı. Ya Anavatandaki Türk Devleti imdatlarına koşacak, onları canavarın ağızından alacaktı. Yahut dört yıllık şerefli müdafaaları sona erecek, kaderleri kanlı papazın elinde kalacaktı. Bir üçüncüsü ve en kötüsü olan ihtimali ise kimse düşünmek istemiyordu. Bu ihtimal, Türk Devlet idarecilerinin şimdiye kadar yaptığı gibi, Dünya efkârı önünde bir blöf sıkması, adaya çıktık çıkıyoruz, geldik geliyoruz diye oylanması; bu şiddetli kışta

askerî birlikleri yerinden kaydırıp tedirgin etmesi; Deniz Kuvvetlerimizi Kıbrıs yakınlarında ve fakat milletlerarası sularda dolaştırması; İskenderun'da, Mersin'de çıkarma talimleri yaptırması. Bu suretle dünya diplomasisinin dikkatini üzerimize çekip Hükümet üzerinde diplomatik tazyikleri artırması; arabulucuların gidip gelmesini temin etmesi; sonra kâğıt üzerinde kalmaya mahkûm bâzı taleplerin Yunanistan ve Makarios tarafından kabulünü ilân etmesi; en sonunda da bu neticeyi iç politikada bir Kıbrıs zaferi olarak gösterip Türk halk efkârını aldatmaya çalışması idi.

Maalesef Hükümet ihtimallerin en akla aykırı, en mantığa muhalif olanını seçti. Kıbrıs dâvası için kötü bir son, Türk Devleti için hacalet, dünya efkârı yönünden fiyasko olan yolu tercih etti. Böyle bir hükümetin devlet idaresindeki sorumluluğu aşikâr, suçlu elle tutulacak kadar sarîh delile müstenidolduğu cihetle, Hükümetin mesul başı olan Başbakan hakkında Gensoru açılmasını talebetmek zarureti hâsıl olmuştur.

Anayasanın 89'uncu maddesine göre Hükümet Başkanı hakkında gensoru açılması talebinin gereğine tevessül olunmasını saygılarımla rica ederim.

Ankara Milletvekili

Alparıslan Türkeş

BAŞKAN - Muhterem arkadaşlar, önergeyi dinlediniz.

Şimdi, önerge sahibi olan Sayın Alparıslan Türkeş'e söz vereceğim.

Buyurun Sayın Türkeş.

ALPARıSLAN TÜRKEŞ (Ankara) - Muhterem Başkan, muhterem milletvekilleri; kurulduğu günden beri Türkiye Cumhuriyeti'nin politikası daima barışçılık, anlaşmalara bağlılık, sadakat, verdiği sözde durma politikası olmuştur. Fakat varlığımıza, haklarımıza, bağımsızlığımıza ve şerefimize karşı yönelen saldırganlıklara karşı da, sonucu ne olursa olsun silâha sarılmak, harekete geçmek de en kutsal hakkımızdır. Böyle bir davranış insanca yaşamanın en şerefli yoludur. Hükümet geçen 20 gün içinde Kıbrıs'a asker çıkarmamakla büyük bir gaflet göstermiş ve büyük bir suç işlemiştir.

Yunanlıların gayesi nedir? Yunanlıların gayesi Bizans Devletini ihya, Türkiye'yi yıkma ve Enosis: Makarios'un gayesi de Yunanistan'ın bu gayesiyle bir ve aynıdır. Makarios'un bugüne kadar Kıbrısta uyguladığı siyaset Türkleri tethiş etmek, imha etmek, Kıbrıs'tan kaçırmak ve Kıbrıs adasını Türklerden temizlemek, böylece Enosis'e giden yolu tamamiyle açmak ve neticede Enosisi yapmaktır.

Bunlara karşı Türk Milletinin gayesi ne olmalı. Evvelâ, Kıbrısta Yunan saldırganlığını kırmak ve durdurmak ve Kıbrıs'ın kontrolünü el altında bulundurmak.

Muhterem milletvekilleri; Kıbrıs konusunda Hükümet adamlarımız daima çok çekingen, zayıf, inançsız davranmışlardır. Bu davranışlarının sebebi de bizim tesbit ettiğimize göre.

HAMİT FENDOĞLU (Malatya) - Grivas da albay, Kıbrıs'a gidip karşısına çıksana..

RİFAT BAYKAL (Mardin) - Şu adamı susturun canım, artık yeter.

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Devamla) - Ne dediniz anlıyamadım?..

HAMİT FENDOĞLU (Malatya) - Grivas'ın karşısına çıksana...

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Devamla) - Benden evvel siz çıksanız ya? (Gürültüler)

BAŞKAN - Sayın Fendoğlu, rica edeceğim.

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Devamla) - Muhterem arkadaşlar, Hükümet adamlarımız Kıbrıs konusunda daima çekinir ve zayıf bir tutum takibetmişlerdir. Bunun da şu sebepten ileri geldiğini sanıyorum: Kıbrıs'taki nüfusun çoğunluğunun Rumca konuşan insanlar olması ve self determinasyon prensibinin daima beynelmilel temaslarda, müzakerelerde Türkiye'nin karşısına çıkarılmasıdır.

Muhterem arkadaşlar, bunun aksine, bundan farklı durumlar yer yüzünde pek çoktur. Meselâ, Keşmir meselesi; Keşmir, self determinasyon kararlarına aykırı olarak Hindistan'ın senelerce idaresi altında bulunan bir bölgedir.

Batı Trakya Lozan anlaşmaları yapılırken nüfusunun yüzde 85 Türk olmasına rağmen, self determinasyon prensipleri bir kenara atılmış ve bu bölge Yunanlılara terk edilmiştir.

Karoli Berzahı dediğimiz Finlandiya toprakları, emniyet mülâhazasıyla, stratejik zaruri savunma mülâhazasıyla Sovyetlere terk edilmiştir, Sovyetlerin elindedir.

Güney Tirol bölgesi dediğimiz bölge Almanların yaşadığı bir bölgedir, fakat İtalyanların elindedir. Binaenaleyh, bir toprağın statüsünün tesbitinde munhasıran o bölgede yaşayan insanların çoğunluğu başlıca bir faktör olarak ele alınmaz.

Binaenaleyh, Kıbrıs meselesinde de bugüne kadar hükümetlerimizin çekinici bir durumda bulunmalarına sebep gibi gösterilen bu nüfus faktörü kanaatimizce isabetli değildir. Çünkü Türkiye Kıbrıs'ın kendi kıyılarından 40 mil uzakta bulunması dolayısıyla kendi yakın savunması, yakın emniyeti gibi hayati sebeplerle bu konuyla ilgilidir.

Muhterem arkadaşlarım, bunun önemi üzerinde size daha açık fikir vermek için şu hususu huzurunuzda sermeyi faydalı görüyorum. Bugün Kıbrıs'a giden Yunan jetleri Girit adasından kalkar. Bunlar Kıbrıs üzerine geldikten sonra ancak beş dakika adanın üzerinde harekât yapabilirler. Hareket sahası dolayısıyla beş dakikadan daha fazla kalmaları mümkün değil. Daha fazla kalabilmeleri için Yunanlılar yine anlaşmalara aykırı olarak Rodos'ta bir ikmal üssü tesis etmeye başlamışlardır, henüz bunu tamamlamamışlardır. Bu tamamlandığı takdirde bu ikmal üssünden ikmal yapmak şartıyla Yunan uçakları Kıbrıs adası üzerinde 20 dakika devamlı hareket eder bir kapasite elde edeceklerdir.

Muhterem arkadaşlarım, Yunanistan'dan kalkan bir Yunan jeti bugün Ankara'ya gelemes. Ankara'ya gelirse, Ankara'dan geri dönemez, üssüne dönemez. Karadeniz kıyılarına ulaşamaz. Fakat Muhterem arkadaşlar, Kıbrıs'ta üslenen bir Yunan uçağı Ankara'ya Karadenizin bütün kıyılarına ulaşabilir ve tekrar üssüne dönebilir. Kıbrıs'ın Türkiye için özel durumu bu derecede hayatidir.

Muhterem arkadaşlarım; yıllardan beri Türkiye hükümetlerinin Kıbrıs Türklerine verilmiş olan şeref sözü vardır. Türk hükümetleri Kıbrıs Türklerini her çeşit saldırıya karşı her zaman koruyacaklarını taahhüdemişlerdir. Fakat Kıbrıs Türkleri hepimizin bildiği gibi, de-

vamlı olarak saldırılara mâruz kalmışlar, devamlı olarak öldürülmüşler, ırzlarına, namuslarına tecavüz edilmiş, malları mülkleri tahribedilmiş, ellerinden alınmış ve bunun karşılığında bu suçları işleyenler, bu cinayetleri yapanlar cezasız kalmışlardır. Türkiye Hükümeti de bunlara karşı müessir hiçbir şey yapmamıştır.

Muhterem arkadaşlar; 15 Kasım olaylarını hepimiz çok iyi biliyoruz. Bu olaylar milletimiz için ve Kıbrıs'ta bulunan Türkler için çok ağır ve şerefimiz için de çok tahammül edilmez bir darbe olmuştur. Türk köylerine Rumların yaptıkları taarruz üstün kuvvetlerle yapılmış, Türkler öldürülmüş, ırzlarına, namuslarına tecavüzler olmuş, Türk Bayrakları ele geçmiş ve Türk Bayrakları delik deşik edilmiş, Türk Bayrağı tahkir edilmiştir.

Muhterem arkadaşlarım; Rumların, bu taarruzlarının başladığı Türkiye'de haber alınmış, fakat bu haberi aldıktan sonra Türk Hükümeti hemen harekete geçip, bu hareketlere karşı bir polis görevi, bir asayiş koruma görevi yapmamıştır, yapma kararı alamamıştır.

Muhterem arkadaşlarım; Kıbrıs olayları yeni değildir. 1963 yılının Kanlı Noelinden bu yana Kıbrıs'ta Türklere karşı Rumların saldırıları devam etmiştir. Hükümet bunları hesaba katarak daha evvelden herhangi yeni olayları karşılamak üzere plân yapmak, plânlı bulunmak, hazırlıklı bulunmak mecburiyetinde bulunduğu halde bu hazırlığı ve bu plânlı durumunu yapmamıştır, hazırlıklı bulunmamıştır. Hükümet önceden Kıbrıs konusunda Genelkurmay Başkanlığına siyasi bir direktif vermemiştir. 16 Kasım sabahına kadar devam eden kabine toplantısında Hükümet, Genelkurmay Başkanlığına Kıbrıs'a asker çıkarmak üzere bir direktif vermiştir. Bu direktif üzerine Türk Silâhlı Kuvvetleri gereken süratle hazırlığa girişmiş ve Kıbrıs'a ilk hücum kademesi çıkmak üzere, 16 Kasımın saat 10'unda çıkacak şekilde hazır duruma gelmiştir. Fakat saat 10'a 10 kala Hükümet yeniden müdahale ederek, çıkarma yapılmasını durdurmuştur. Daha sonra Türkiye Büyük Millet Meclisini toplantıya çağırılmış ve bu toplantıda aşağı-yukarı gazete havadislerinde bulacağımız bilgileri burada bize bir gizli celsede sunmuşlardır. Neticede Büyük Meclis ittifakla müzakerelerin sonunda Hükümete Kıbrıs'a asker gönderme, asker çıkar-

ma yetkisini tekraren vermiştir. Esasında Hükümet bu yetkiye sahip bulunuyor idi. Her Türk Hükümeti bu yetkiye sahiptir. Çünkü Londra ve Zürih Anlaşmaları Türkiye Büyük Millet Meclisince kabul ve tasdik edilmiştir. Bu anlaşmalara göre Türkiye’de Kıbrıs’ın asayişini ve emniyetini teminden sorumlu bulunan üç garantör Devletten birisidir ve bu sıfatla Kıbrıs’a lüzum gördüğü zaman asker çıkarmak yetkisine sahiptir. Bundan ayrı olarak 1964 yılında diğer bir partinin Hükümeti iktidarda iken yapılan müzakereler sonucunda Büyük Meclis yine hükümetlere çıkarma yetkisini vermişti. Tekraren yaptığımız toplantıda da Demirel Hükümetine oy birliği ile Kıbrıs’a asker gönderme yetkisini verdik.

Muhterem arkadaşlar; Hükümet bu mükerrer yetkilere rağmen, Meclisin ittifakla kendisine Kıbrıs’a asker çıkarma yetkisini vermiş bulunmasına rağmen hemen süratle harekete geçip lehimizde, dünya üzerinde meydana gelmiş olan bu büyük fırsatı değerlendirecek yerde, bir de sonradan öğreniyoruz ki, çok büyük bir karar almış, Yunan Hükümetine 4 - 5 maddelik bir nota vermiş. Verdiği notada Türk Hükümetinin Yunanlılardan istediği şeyler; Grivas’ın Kıbrıs’tan geri çekilmesi ve bir daha Adaya sokulmaması.

Muhterem arkadaşlar, Türkiye Cumhuriyeti Devletinin böyle bir şahsı kendine muhatap, hedef alması o şahıs için büyük şeref. Türkiye Devleti için büyük kayıptır. Yunan milletinin içinde binlerce Grivas var. Grivas bir harp suçlusudur. Bir canidir, bunun ancak cezalandırılması istenebilir ve bunun cezalandırılması için tedbir düşünülebilir. Bunun için de başvurulacak tedbirler vardır. Türkiye’de mahkeme huzuruna çıkarılmasından çeşitli şekilde hak ettiği cezanın verilmesine kadar yollar vardır.

Verilmiş olan notada en son Türk köylerine yapılmış olan taarruzda, o tecavüzleri işliyen suçlular hakkında bir ceza isteği yoktur. Hattâ bunların Türkiye’ye teslim edilip Türk mahkemelerinde muhakeme edilip cezaya çarptırılmaları talebi yoktur. Yunan askeri kadar Kıbrıs’a hemen Türk askeri de çıkarma talebi yoktur. Bayrağımıza tarziye verilmesi talebi yoktur. Biz biliyorsunuz, 6 - 7 Eylül hâdiselerinden sonra o zamanki Hükümet bir Bakanını memur etmiş ve İzmir’de Yunan

bayrağını bizzat Türk Hükümetinin Bakanı gitmek suretiyle ihtiramla tekrar çekirmiş, tarziye vermiştir. Türk Bayrağı Rumların ellerine geçiyor esir ediliyor, tahkir ediliyor fakat buna ait verilen notada bir tarziye talebi yoktur.

12 Adalar ve diğer adalar meselesi yoktur. Bu adaların gayrı askerî olarak muhafazası muahedelerin şartlarından bulunmasına rağmen Yunanlılar bu şartları kaldırmışlardır, bugün adaları askerî hale getirmişlerdir. Bunların üzerinde hiçbir şey yoktur. Patrikhane meselesi yoktur. Batı Trakya Türkleri meselesi yoktur. Bunların hepsi Yunanlıların başına balyoz gibi indireceğimiz kozlardandır. Yunanistanla aramızdaki meselelerin düzelmesi Kıbrıs meselesinin çözümü ile başlamalıdır. Kıbrıs meselesinin çözümü de bir tek yolla mümkündür, başka çare yoktur: Adaya kuvvet çıkararak hiç değilse adanın bir kısmını kontrolümüz altına almaktır. Bu yapılmadıkça diplomatik yollar, anlaşmalar, garantiler, Birleşmiş Milletlerin teminatı, Amerika ve İngiltere gibi devletlerin teminatı hiçbir şey ifade etmez. Çünkü Yunanlılar anlaşmalara hürmet ve riayet etmezler, sözlerinde durmazlar. Bunun misalleri çoktur: Lozan anlaşması, adaların, demin söylediğim gibi gayrı askerî tutulması icabederken bu hükümün çiğnenmesi, Londra ve Zürih anlaşmalarının birçok defalar ihlâl edilmesi. Meselâ; 1964 de gene Büyük Millet Meclisinde yapılan bir genel görüşmede o zamanki Hükümet Başkanının yapmış olduğu beyanattan alarak söylüyorum. Diyor ki, «13 Şubat 1962 den Aralık 1963'e kadar Makarios 14 defa anlaşmaları çiğnemiştir. Yunanistan 1960'dan 1963'e kadar 11 defa anlaşmaları ihlâl etmiştir. İngiltere'ye 1962'den 1963'e kadar, garantör devlet sıfatıyla, beş defa müracaat olunmuş, Adadaki Anayasanın ihlâli üzerine harekete geçmesi istenmiş fakat hiçbir netice alınmamıştır.»

Muhterem arkadaşlar, Grivas'ın 15 Kasım 1967'de iki Türk köyüne karşı tertiplemediği canavarca taarruz Kıbrıs dâvasının Türk Milletinin yüksek menfaatlerine uygun bir yönde, kestirme bir yoldan çözüme götürmek için mükemmel bir fırsat sağlamıştır.

O sıralarda 6 ncı filo hikâyelerinin asılsız olduğu bir defa daha meydana çıktı. Amerikan Hükümeti, Türk Hükümetine resmen 6 ncı

filo'nun İtalyan yarımadasının batısında bulunduğunu, tûl ve arz daireleriyle bildirdi. Gene NATO silâhlarının Kıbrıs'a karşı kullanılmayacağı yolundaki iddialara karşı da Amerikan sefaretini bu haberlerin asılsız olduğunu bir tekzipte bildirdi. Dünya kamu oyu bizi haklı buluyor ve lehimizde bulunuyordu. Yunanistan her tarafta antipati görüyor, komşularıyla arası iyi değil. Bizim ise komşularımızla da münasebetlerimiz normal bir haldedir. Bu büyük fırsattan faydalanarak Adaya askerî çıkarma yapılmalı ve ondan sonra anlaşmaya gidilmeli idi.

Makarios şimdiden anlaşmaları kabul etmedi. Kaç gündür gazeteleri görüyorsunuz, ileri sürülen anlaşmalara karşı daha şimdiden papaz çeşitli bahanelerle karşı çıkmaktadır. Bu, bugün böyle olursa, Türk Silâhlı Kuvvetleri harekete hazır bir durumda, savaş hazırlığı içinde, bu kadar baskı altında bugün böyle olursa yarın normal durum avdet edince neler olacağını kestirmek güç değildir.

Yunan gazeteleri Başbakanımızı çok çirkin karikatürlerle tasvir ediyor. Yunanca gazetelerde aleyhimize çok çirkin şeyler yazılıyor. Cunta mensupları megaloman ideadan ve Kıbrıs hakkında konuşurken «Güney Yunanistan» tabirini kullanmaktan bahsediyorlar.

Meselenin Birleşmiş Milletlere intikal etmeden elverişli fiilî bir durum bularak halli gerekirdi. İş uzun, diplomatik yollara dökmek Türkiye'nin kendisi için çok müsaıdolan elverişli bir durumu kaybetmesine sebep olmuştur. Davanın Birleşmiş Milletlere götürülmesi Türkiye'nin lehine değil, aleyhinedir. Çünkü oradan lehimize bir karar almaya imkân yoktur. Bunun sebeplerini uzun uzun saymaya lüzum görmüyorum. Yüksek Heyetiniz bunları takdir buyuracak durumdadır.

Muhterem arkadaşlarım; bu görüşlerimizde ne kadar isabetli olduğumuz, daha şimdiden, olaylarla meydana çıkmıştır. Türkiye için tatminkâr olmıyan anlaşma bile Makarios tarafından kabul edilmiştir. Rum millî muhafız kuvvetlerinin dağıtılması ve anlaşmalar dışında Adaya sokulmuş bulunan silâhların Birleşmiş Milletler kuvvetlerince toplanması kabul edilmiştir.

Ayrıca, Birleşmiş Milletler Barış Gücünün miktarının artırılması ve

yetkilerinin artırılması da Makarios idaresi tarafından kabul edilmediğiştir. Makarios çevirdiği manevralarla 1960 evveline gitmeğe çalışmaktadır: Bunun için de Birleşmiş Milletlerde kendisine arka çıkanlar bulmaktadır.

Muhterem arkadaşlarım; Makarios'un Yunanistan Hükümetinin malûmatı dışında bu çıkışları yaptığına inanmak safdillik olur.

Kıbrıs'daki Türkler, bu memleketin Türkiye'nin en aziz bir parçasıdır. Bunlar hakkında zaman zaman halk arasında maksatlı olarak çıkarılan propagandalara, söylentilere elbirliği ile tedbir bulmak gerekmektedir. Bu insanlar yıllardan beri Türk Bayrağını açarak ardında millî menfaatlerimiz için mücadele etmişler ve bu uğurda canlarını vermekten çekinmemişlerdir. Fakat bütün bu mücadelelere rağmen devamlı abluka altındadırlar, kontrol ve baskı altındadırlar, cenosit hareketine uğramaktadırlar. Rumların gayesi; bunları yoketmek ve Adadan kaçırmaktır.

Netice olarak; bugün yapılan anlaşmaların Yunanistan ve Makarios tarafından uygulanacağını sanmak ve beklemek gaflettir. Böyle bir gafletin cezasının Kıbrıs Türklerinin yokedilmesi ve Türkiye için de bir çok gailelerin başlangıcı olmamasını temenni ederim.

Özet olarak Hükümetin hataları:

1. Önceden plânlı ve hazırlıklı bulunmamak.
2. Genelkurmay Başkanlığına siyasi bir direktif vermiş bulunmamak.
3. Olayların ardından gitmek, enerjisiz ve inisiyatifsiz bulunmak.
4. En müsait bir durumu süratle değerlendirerek Kıbrıs'a asker çıkarmamak.
5. Gizlilik, örtme, aldatma ve baskın tedbirlerinden habersiz olmak.

Yapılan hazırlıkları biliyorsunuz; dünyanın gözü önünde kaç tank gittiği, kaç asker gittiği nereye gittiği rastgele herkesin ağzında.

Arkadaşlar böyle bir hükümet idaresi zayıf olur.

6. Siyasilerle görüşmemek, istişare etmemek.

Eskiden beri memleketimizde, bilhassa 1961'den beri kurulmuş olan güzel bir teamül vardır. Fakat bir buçuk iki yıldan beridir. Hükümet bu teamülü terk etmiştir. Ancak en sonunda kendileri vermiş oldukları notadan sonra Birleşmiş Milletlerden aldıkları bir tebliğ üzerine liderleri ayrı ayrı çağırarak görüşmüşlerdir, bu da son dakika olmuştur. Bunların eskiden olduğu gibi devam etmesinde fayda bulunduğu kanaatindeyiz.

7. Diplomatik faaliyetlerde ihatasız ve yetersiz olmak. Verilen nota yetersizdir, bir çok noksanları havidir.

8. İç ve dış propaganda faaliyetlerine önem vermemek. Gerek memleket içerisinde Türk halkının moralini geliştiren olaylardan haberi bulunmasını sağlamak, takviye etmek, gerek dışarda Türkiye aleyhindeki faaliyetleri önlemek ve dünya kamu oyunu Türkiye lehinde bir çizgi üzerinde bulundurmak için plânlı, uzak görüşlü propaganda faaliyetlerini plânlamak lâzımdır.

9. Yabancıların sözlerine lüzumundan fazla önem vermek.

İşte bu sebeplerden Anayasanın 89'uncu maddesi gereğince sayın Başbakan hakkında gensoru açılmasını Yüce Heyetinizden rica ederim.

Saygılarımla. (C.K.M.P. sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Ankara Milletvekili Sayın Alparslan Türkeş'in Kıbrıs mevzuu ile ilgili gensoru açılması hakkındaki önerge üzerinde evvelâ önerge sahibi, sonra söz alan grup temsilcileri ve nihayet Hükümet adına Sayın Dışişleri Bakanı konuşmuş bulunuyorlar. Şimdi Anayasanın 89'uncu maddesi gereğince bu gensoru önergesinin gündeme alınıp alınmaması hususunu oylıyacağım. Gündeme alınmasını kabul edenler lütfen parmak kaldırsınlar... Alınmamasını kabul edenler... Redd olunmuştur.

Muhterem arkadaşlar, vakit bir hayli geçti. 6 Aralık 1967 Çarşamba günü saat 15.00 de yapılacak Türkiye Büyük Millet Meclisi birleşik toplantısından sonra toplanılmak üzere birleşimi kapatıyorum.

(Kapanma saati: 19.30)

KIBRIS DAVASINDA UYGULANACAK MİLLİ POLİTİKANIN TESPİT VE TAKİBİ İÇİN VERİLEN GENEL GÖRÜŞME ÜZERİNDEKİ KONUŞMASI

D: 2 C:31 B: 35 O:1 23.01.1969 MM

BAŞKAN - Başkanvekili Âtîf Şohoğlu

KÂTİPLER : Abdurrahman Güler (Çorum), Ramazan Tekeli (Urfa)

Açılma saati : 15.00

Kayseri Milletvekili Turhan Feyzioğlu ve iki arkadaşı ile Aydın Milletvekili Reşad Özarda'nın, Kıbrıs dâvasında Uygulanacak, Millî Politikanın Tesbit ve Takibi İçin Anayasanın 88'inci Maddesi Gereğince Bir Genel Görüşme Açılmasına Dair Önergeleri (8/26, 8/27)

BAŞKAN - Millet Meclisinin 35'inci Birleşimini açıyorum.

Kıbrıs konusu ile ilgili genel görüşmeye devam ediyoruz.

.....

BAŞKAN -Şahsı adına söz sırası Sayın İsmail Hakkı Yılanlıoğlu'nun, buyurun efendim.

İSMAİL HAKKI YILANLIOĞLU(Kastamonu)- Efendim, konuşma sıramı Sayın Alparıslan Türkeş'e bırakıyorum.

BAŞKAN- Buyurun Sayın Türkeş.

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Ankara) - Çok muhterem milletvekilleri, Kıbrıs konusu üzerinde millî bir politika araştırması yapmak maksadıyla Sayın Güven Partisi Genel Başkanının bir genel görüşme önergesi vermiş olmasını ve yine bağımsız milletvekili arkadaşlarımızdan Sayın Özarda'nın bir önerge vermiş olmalarını çok isabetli, hayırlı ve teşekkürle lâıyk bir hareket olarak karşıladığımı belirtip sözlerime böyle girerim.

Muhterem arkadaşlarım, millî politika tesbiti çok evvelden yapılmış olmalı idi. Bugün geç kalınmış bulunmakla beraber, bunun üye-

rinde çalışma yapılması, Yüce Mecliste araştırma yapmak maksadıyla genel görüşme açılmış bulunması, yine de çok faydalıdır. Aslında millî politika çok evvelden tesbit edilerek ilân olunmalı ve milletçe, bütün dünyaca hiç şüpheye yer kalmaz bir durumda belirtilmeli ve benimsenmeli, bundan sonra da o millî politikanın başarıya ulaşması için gerekli imkânlar, yollar plânlanmalı, hazırlanmalıdır.

Bizim şimdiye kadar çeşitli millî davalarda olduğu gibi, Kıbrıs konusunda da davranışlarımız zaman zaman kararlı olmamış, birbirinden farklı durumlar göstermiştir. Bir zaman iktidarda bulunan bir hükümetin yetkilisi, «Kıbrıs konusu bizimle ilgili konu değildir, İngiltere Hükümetini ilgilendiren bir konudur,» demiş. Ondan kısa bir zaman sonra başka bir hükümetin yetkilisi, bunun bizimle ilgili bir millî dâva olduğunu ifade etmiş, daha sonra da Hükümetin en yetkili şahsiyetleri, Kıbrıs'ın tümü ile Türkiye'ye ait olması icap ettiğinden söz etmiş, bir müddet sonra da bundan da geri dönülmüş, taksim meselesi ortaya atılmış, derken taksimden de vazgeçilmiş, onun dışında başka çözüm yollarından bahsedilmiş, federal sistemden bahsedilmiş, onun da verilemeyeceği mucip sebepleri ileri sürülerek, askerlikten arınmış, bağımsız Kıbrıs tezini, benimsemek teklifleri dâhi ortaya getirilmiştir.

Muhterem arkadaşlarım, Kıbrıs meselesi Türkiye için nedir? Bu konuda da yetkililer zaman zaman birbirinden farklı ve bazen de zararlı, hatalı ifadeler kullanmışlardır. Meselâ, bir hükümet başkanı bir zaman demiştir ki, «Kıbrıs'ta Türkler vardır, Türklerin hakları vardır. Kıbrıs'taki Türk Cemaati haklarının sahibidir. Biz de onların destekçisi olmak durumundayız. Çünkü Türkiye Hükümetiyiz...» gibi.

Muhterem arkadaşlarım, bizim görüşümüze göre Kıbrıs meselesinde Türkiye'nin yakın emniyeti ve savunması meselesidir. Türkiye'nin varlığının korunması meselesidir. Yoksa sadece orada yaşayan 120 bin Türk'ün hakları meselesinden ibaret bir dâva değildir. Eğer Kıbrıs'ta yaşayan 120 bin Türk'ün hakları meselesi ise, o zaman Yunanistan'da yaşayan Türkler var, Bulgaristan'da yaşayan 800 binin üzerinde Türkler var. Başka memleketlerde yaşayan Türkler var ve onların da hakları meselesidir. Fakat asıl mesele Türkiye için, Kıbrıs'ın

yakın emniyet ve savunma meselesidir. Türkiye'nin varlığı ile temelden ilgili olan bir meseledir. Orada 120 bin Türk'ün halen yaşamakta bulunması, Kıbrıs'ın Türkiye için olan önemini bir kat daha artıran ilâve bir faktördür. Yoksa, tek faktör, Türkiye'yi ilgilendiren yegâne mesele değildir. Kıbrıs meselesi, Türkiye için oradaki Türklerin haklarından ibaret bir mesele değildir. Kıbrıs adasında hiç Türk bulunmamış olsaydı dahi Türkiye için bir Kıbrıs meselesi bulunacaktı ve bu mesele Türkiye'nin emniyeti meselesi olarak, yakın savunması meselesi olarak daima var olacak bir meseledir.

Bizim şimdiye kadar bu mesele üzerinde konuşmuş olan, faaliyet göstermiş olan politikacılarımızın içine düştükleri bâzı hatalara işaret etmeden geçmek istemiyorum.

Uzun zamandan beri bu memlekette milli misak ile çizilmiş sınırların dışında bu devletin ve bu milletin hakları ile ilgili bir mesele üzerinde konuşmak, söz söylemek, talepte bulunmak daima ürküntüyle, çekinilerek karşılanan bir durum olmuştur. Bize göre bu gibi durumlarda hiç çekinmeye lüzum yoktur. Millî meselelerde her şeyden önce araştırılacak nokta Türk Milletinin hakları noktasıdır; haklı olduğu, haklı dâvanın sahibi bulunduğu noktasıdır. Bir dâvamız var ve o dâvada biz haklı isek onu ortaya getirmekte çekinilecek bir mesele yoktur. Ancak onu güzel plânlamak, dünya şartlarını, dünya politikasındaki gerçekleri dikkate alarak iyi plânlamak ve yolu ile, üslûbu ile onu ortaya getirmektir. Bundan hiç çekinmemek lâzımdır.

Kıbrıs meselesinde de bu durumla karşılaştık. Evvelâ «Kıbrıs bütünü ile Türkiye'ye ait olmalıdır.» dendi. Kısa bir zaman sonra bundan dönüldü; «Taksim olmalıdır.» dendi. Neden? Efendim, tümünü vermezlermiş... Sonra taksimi de Yunanlılar kabul etmez; federal sistem!..

Şimdi muhterem arkadaşlarım, Yunanlıların başından beri Enosis diye tutturmuş olmaları ne demek? «Kıbrıs'ı tümü ile bana verin.» diyor. «Kıbrıs tümü ile Yunanistan'ın hakkıdır » diyor ve bunun için her çareye başvuruyor. Ada daha İngilizlerin bir sömürgesiyken, Ada'da yeraltı faaliyeti başlatmıştır ve İngiltere Hükümetine karşı orada bir sivil savaş açmıştır. Kim? Küçük Yunan Devleti, koskoca İngiltere Dev-

letine karşı. Yani, bunlar da amma hayalperest, Yunanistan'ın başını belâya sokacaklar, diye kimse onlara bir itham ileri sürmemiştir. Bizde ekseriya böyle olur.

Şimdi bizde; Kıbrıs İngilizlerin boyunduruğundan kurtarılmalı ve Türkiye'nin olmalıdır, diye iddia ile bir Türk vatandaşı Türkiye'de ortaya çıksaydı, günün hükümeti, günün şahsiyetleri onun hakkında her çeşit ithamı reva görmekten çekinmezlerdi.

Yunan Hükümetinin ve Yunanistan'ın Kıbrıs üzerinde hak iddia etmesinin dayandığı mesnet nedir? Sadece Kıbrıs'ta yaşayan insanların % 60'ın üstünde olan kısmının Yunanca konuşan ve Yunanistan'la birleşmek, Kıbrıs'ı Yunanistan toprağı yapmak istemesidir. Sadece nüfus faktörüdür. Bunun dışında ne ekonomik bağlantı, ne stratejik yakın emniyet zarureti, ne tarihî bir hak bahis konusu değildir.

Muhterem arkadaşlarım, ben yüksek huzurlarınızda şunu ifade etmek isterim ki, nüfus çoğunluğu bir toprağın bir devlete ait olması için mühim bir faktör değildir. Geçmişte de mühim bir faktör olmamıştır, bugün yaşadığımız dünya şartları içinde de mühim faktör kabul edilmediğine dair çok çeşitli misaller vardır. Şimdi onları sizlere arz edeceğim.

İstiklâl Savaşımızın sonunda Lozan müzakerelerinde, o sıralarda Batı Trakya'daki Türk nüfusu % 80'in üstündeydi ve Türk Heyeti haklı olarak Batı - Trakya'da referandum yapılmasını ve halkın iradesine göre Batı - Trakya'nın mülkiyetinin tâyinini talep etmiştir. Fakat bu talep kabul edilmemiştir ve denmiştir ki: «Evet nüfus çoğunluğu Türklere, referandum yapılırsa buradaki ahali Türkiye'ye katılmayı ister, fakat bu topraklar Yunan ekonomisinin tamamlayıcı bir parçasıdır ve Yunan stratejik emniyetinin ayrılmaz bir parçasıdır. Binaenaleyh, oradaki Türklere kendi millî varlıklarını, kültürlerini muhafaza edecek haklar veririz, bunları teminat altına alırız, fakat bu toprak Yunanistan'a ait olur.» denmiştir.

Bugün yaşadığımız dünya içerisinde Keşmir, halkının % 95'i Müslüman ve Pakistan'la birleşmek isteyen bir topraktır. Hindistan tarafından kuvvet kullanılarak işgal edilmiş ve bugün de Hindistan işgali altındadır, Hindistan hükümranlığı altındadır. Birleşmiş Milletler dâ-

vaya el koyup dâva üzerinde karar almıştır, Keşmir'de plebisit yapılmasını kabul etmiştir. Fakat plebisit yaptırmayı Hindistan Hükümeti hiçbir zaman kabul etmemiştir, Keşmir'de plebisit yaptırtmamıştır.

Bunun gibi, Finlandiya'da Sovyet Rusya'nın işgal ettiği Carelie Berzahı vardır. Halkı Fin'dir, fakat Ruslar bu toprağı Finlerden; «Burası Rusya'nın stratejik savunması için mühim bir bölgedir, evet nüfusu Finlidir, size aittir, fakat benim emniyetim için bana verilmesi lâzımdır» diyerek almıştır.

Tirol bölgesi vardır. Halkı Almandır, Almanca konuşur, İtalya Devletinin idaresi altında yaşamayı istemez, zaman zaman çeşitli mücadeleler, hareketler oluyor, olmaktadır, fakat İtalya'nın idaresi altındadır.

Bu misallerle Yüksek Heyetinize şunu arz etmek istiyorum ki, bir topraktaki nüfus çoğunluğu o toprağın mülkiyetinin hangi devlete ait olacağını, hangi devletle birleşmesi icap ettiğini tâyin edecek tek faktör değildir, baş faktör değildir.

Kıbrıs'ta da bu böyledir. Kıbrıs tarihî haklar bakımından Türkiye'ye aittir. Hiçbir zaman Yunanistan'a ait olmamıştır. Kıbrıs Yunanistan'dan 700 mil uzaklıkta bir adadır. Yunanistan'ın yakın savunması ile emniyetiyle hiçbir ilişkisi yoktur. Yani Kıbrıs Adası Türkiye'nin elinde bulursa veya başka bir devletin elinde bulursa Yunanistan'ın emniyeti tehlikeye girmez, Yunanistan'ın savunması ve varlığı tehlikeye girmez, fakat Türkiye için durum öyle değildir. Kıbrıs Adası Türkiye kıyılarına 40 mil mesafede ve Akdenizin en büyük adalarından biridir. Türkiye'nin Güney kıyılarını, güney limanlarını kontrol eder. Bu adanın bilhassa Türkiye üzerinde emel besleyen, Türkiye'ye her fırsatta düşmanlık gösteren bir devletin eline geçmesi Türkiye'nin yakın emniyetini tehlikeye sokar, Türkiye'nin varlığını tehlikeye sokar. Orada bunlara ilâveten bir de kuvvetli Türk azınlığı vardır. Bütün bu sebepler Kıbrıs'ın tümüyle Türkiye'nin hakkı olduğunu ortaya koyan sebeplerdir.

Bunu ifade etmekten neden çekiniyoruz ve bugün niçin çekiniyoruz? Şimdi denecek ki, dünya şartları... Dünya şartlarının dikkate alarak Türkiye için kendi millî hedefini tahakkuk ettirecek yollar ara-

nır ve bulunabilir.

Size İstiklâl Savaşımızdan küçük bir örnek vermek isterim. Erzurum Kongresinde Büyük Atatürk, Türkiye'nin millî hedeflerini tespit ederken o gün Türkiye'nin sahip olduğu imkânları ve dünya şartlarını dikkate almamıştır. Dikkate almamıştır derken, yani dünya şartları aleyhimizedir, Türkiye Birinci Cihan Savaşından mağlûp çıkmıştır, Türk Ordusu dağıtılmıştır. Binaenaleyh, millî misâk içerisinde bir devlet, müstakil bir devlet talebimiz bu müsait olmayan şartlar içinde taraftar bulmaz endişesiyle millî hedefi tayinden çekinmemiştir. Millî hedefi tâyin etmiştir, ondan sonra millî hedefin gerçekleştirilmesi için imkânları, yolları araştırmıştır. Mevcut dünya şartlarının gerçeklerini dikkate alarak gerçekçi bir plânla devletin politikasını çizmiştir ve tespit ettiği millî hedef aynen gerçekleşmiştir.

Kıbrıs için de dâva budur. Başka türlü bir çözüm yolu Türkiye'yi tatmin etmez, Türkiye'nin emniyetini sağlamaz, Türkiye'nin varlığını korumaz. Binaenaleyh, millî hedefi açıkça tespit etmek, ondan sonra da bunu dünya gerçekleri içerisinde çözmeye çalışmak lâzımdır.

Yunanistan bunu yapmıştır. Başından beri Kıbrıs için onun ortaya attığı dâva Enosistir. Enosis de onların yüz yıldan fazla bir zamandan beri uyguladıkları megalos idea, yani Büyük Yunanistan'ı kurmak fikrinin hayalinin bir parçasıdır. Yani, Yunanistan Kıbrıs'ı alacak, oradaki halkın çoğunluğu Yunan'dır, böylece onları kendi idaresine katacak ve böylece Yunanistan'ın dâvası bitecek diye bir mesele düşünülemez. Çünkü yüz yıldan fazla, bu devlet kurulduğu günden beri bu hayalin peşindedir. İşin kötü tarafı bu hayali daima Türkiye aleyhine, Türkiye'nin kesesinden, Türkiye'nin yıkılması pahasına geliştirme durumundadır. Kurulduğu zaman Mora yarımadasında idi, ondan sonra bugün nerelere kadar geldiği ve kıyılarımızın içine kadar girmiş olan adaları nasıl elde ettiği malûmdur.

Şimdi muhterem arkadaşlarım, bunları belirttikten sonra bize göre önemli saydığımız noktaları işaret etmek isterim.

Dış politika heyecanlara göre, hislere göre tayin edilemez. Dış politikanın, içinde bulunulan gerçeklere göre tespiti şarttır. Bu yönden Türkiye'nin iki açıdan meselelere bakması icap eder: Birisi cihan poli-

tikası açısından, diğeri de içinde yaşadığımız bölge açısından. Bunu bundan önceki Yüksek Mecliste yapmış olduğumuz konuşmalarda da «Kıbrıs meselesini Türkiye'nin genel politikası çerçevesi içinde dikkate almak lâzımdır» diye ifade etmiştim. Bugün de buna işaret etmeyi lüzumlu sayıyorum.

Cihan politikası yönünden Türkiye iki ideolojik gruba ayrılmış olan, aynı zamanda iki menfaat grubuna ayrılmış olan bloklardan birisine katılmayı kendi menfaatlerine uygun bulmuştur. Türkiye kendi yerini, demokrasi cephesi dediğimiz, hür dünya cephesi dediğimiz dünyanın yanında tespit etmiştir. Yunanistan da bu hür kütlesi içindedir ve hür dünya cephesi içerisinde hür dünyanın mücadele ettiği diğer cepheye karşı Yunanistan'la aynı safı işgal etme durumundayız. Fakat Yunanistan'ın, biraz önce işaret ettiğim gibi, kurulduğu günden beri hedefi, Türkiye'yi yıkarak Türkiye aleyhine genişleme olmuştur ve bugün de bu yöndeki gayelerini, bu yöndeki isteklerini gizlememektedir. Binaenaleyh bu zıt durumu dikkate almak ve Türk politikasını tespit ederken Yunanistan'la olan dâvamızın çözümü için plân çizerken bu durumu göz önünden uzak tutmamak lâzımdır.

Kıbrıs meselesi sebebiyle Türkiye'nin genel politikasını değiştirip değiştirmemek diye bir konu zannedirim ki, bahis konusu edilemez.

Kıbrıs meselesini Türkiye'nin genel politikası çerçevesi içinde birtakım yollar bularak, birtakım çareler bularak çözmek lâzımdır.

Şimdi bir konuya daha işaret etmeyi faydalı sayıyorum. Bu da; bir millî dâvanın çözümü için mücadele edilirken şu devlet bize karşı dostane davranmadı, bu devlet bizi desteklemedi gibi zaman zaman mütalâalar ortaya atılarak birtakım devletlere karşı kızgınlık, birtakım devletlere karşı sempati izharı gibi haller görülmektedir.

Bizim kanaatimize göre her millet, daha evvel konuşan değerli hâtiplerin de belirttikleri gibi, dış politikalarında daima millî menfaatlerini kendilerine pusula yaparak hareket ederler. Binaenaleyh devletleri bu açıdan ele almak lâzım, onları kendi politikamızı destekleyecek veya hiç değilse kendi politikamıza engel çıkarmayacak şekilde bir ortama getirmek çareleri, çok evvelden düşünülmesi ve plânlanması icap eder.

İkili görüşmeler konusunda da ta Viyana'dan itibaren, Viyana'da başlayan ikili görüşmeler zamanından beri biz C.K.M.P. olarak ikili görüşmelere karşı çıktık. İçinde bulunduğumuz durum ve şartlar altında ikili görüşmelere girişmenin Türkiye için faydalı olmadığı görüşünü savunduk. Bunda dayandığımız sebepler şunlardır :

Yunanlılar Kıbrıs meselesinde durum üstünlüğü elde etmişlerdir. Ada'yı hemen hemen baştan aşağıya kendi kontrolleri altına almışlardır. Beş altı küçük bölge hariç bütün Ada Yunanlıların kuvvetleri tarafından işgal edilmiştir, onların kontrolleri altındadır. Bu durumda girişilecek müzakerelerde Yunanistan'ı hangi faktörleri kullanarak elde etmiş olduğu bu elverişli durumdan vaz geçirip bizi tatmin edecek, bizim beğeneceğimiz bir çözüme getirebiliriz? Bu mümkün değildir. Bugünkü şartlar değişmedikçe ikili müzakerelerle Yunanistan'ı ve Makarios'u, ikisi birdir, birbirinden ayrılmazlar Türkiye'nin menfaatlerine uygun bir çözüm tarzını kabule yanaştırmak, ikna ettirmek mümkün değildir. Şartları değiştirmek lâzım. Şartları değiştirdikten sonra bir müzakereye girişmek belki bir hal tarzı sağlayabilir. Bu bakımdan biz ikili müzakerelerde sadece Türkiye'nin oyalanması ve Yunanistan'ın orada kurmuş olduğu de «facto» durumun yerleşmesi bakımından onların kârlı olduğu Türkiye'nin bunda kazançlı olmadığı görüşünü savunduk. Bugün de aynı görüşteyiz.

Şimdi Kıbrıs için çözüm yolları:

Biz bu konuda yıllardan beri Hükümetlere kendi görüşümüzü belirten muhtıralar takdim ettik. Şahsen de ziyaret ederek görüşlerimizi anlatmaya çalıştık. Fakat dikkate alınmadı.

Bize göre her şeyden önce millî dâvayı açık seçik dünyanın da anlayacağı şekilde tespit edip ilân etmek lâzım. Türkiye'nin isteği nedir? Bize göre bu, Kıbrıs Ada'sının tümüdür. Kıbrıs Adasının tümü Türkiye'ye ait olmalıdır; bu, Türkiye'nin hakkıdır. Tarihî hak, Türkiye'nin yakın emniyeti ve savunması, Kıbrıs Adasının Türkiye iktisadi faaliyetinin, iktisadi hayatının bir parçası oluşu ve orada bunları takviye eden bir Türk azınlığının bulunuşu ve nüfus faktörünün tek başına bir toprağın mülkiyetinin tâyini için esas faktör olmayışı dayanacağımız sebeplerdir. Bizim görüşümüz budur. Ama başkaları bu görüşte

değilse, diğer, partilerimiz ve özellikle iktidar, Sayın Hükümet bu görüşte değilse, görüşleri her ne ise -bizim görüşümüzü beğenmeyebilirler, kendi görüşleri her ne ise- bunu açık, seçik ortaya koyup ve bundan bir milimetre tâviz vermeden bunu bütün dünyaya anlatmak lâzımdır. Sözümün başı bu.

Bundan sonra daima, sağlam hukukî durum sahibi olmak ve sağlam hukukî durumu devam ettirmek. Türkiye buna da sahiptir; yapılmış olan anlaşmalar karşı tarafı daima hukuk yönünden haksız, zayıf durumda bırakmaktadır, Türkiye kuvvetli durumdadır.

Bunlarla beraber diplomatik plânlama ve diplomatik faaliyet vardır. Zaman zaman gördük ki, gerek Birleşmiş Milletlerde, gerek diğer başkentlerde yapılan milletlerarası toplantılarda daima Yunanlıları destekleyen ve Türkiye'nin aleyhinde kararlar alınmıştır. Meselâ; Kahire'de toplanan Asya - Afrika Devletleri temsilcileri böyle karar almıştır. Birleşmiş Milletlerde bu şekilde kararlar ve tutumlar görülmüştür. Biz bunları Yunan diplomasisinin faaliyetine, uzun vâdeli plânlamasına atfediyoruz. Yoksa Hindistan'ın ta Kuzeyinde bulunan Nepal Devletinin Türkiye'nin aleyhinde bir karara katılması için bir sebep yok. Bu nihayet, Türkiye'nin, Türk diplomasisinin göstereceği faaliyetle değiştirilebilecek bir durumdadır.

Bunun yanında geniş propaganda plânlaması yapmak ve propaganda faaliyeti yürütmek gerekir. Propagandanın çok önemli olduğu kanaatindeyiz. Bu yüzden Türkiye'nin büyük ihmal gösterdiği inancındayız. Özellikle Amerika'da ve Batı Avrupa memleketlerinde plânlı propaganda yürütmenin, Türkiye'nin dâvasını kazanması yönünde çok faydalı olacağı kanısındayız. Buna ait Yüksek Heyetinize bâzı misaller vermeyi faydalı sayıyoruz.

Geçenlerde Beyrut'ta ve Amerika'da bâzı ermeni cemiyetleri Türkiye aleyhinde gösteriler yapmışlardır, hattâ Newyork'taki bu cemiyetler Birleşmiş Milletlere kadar gitmişlerdir ve orada Türkiye aleyhinde Birleşmiş Milletlere müracaatta bulunmuşlardır. Sonra özel olarak bâzı kaynaklardan tespit ettik ki, bunları harekete geçiren Yunan propagandası, Yunan faaliyetidir. Bu gibi cemiyetlere dahi el atıyorlar ve bunları, kendi dâvalarını takviye etmek, desteklemek yönünde kullanmaya çalışıyorlar.

Binaenaleyh, böyle demokrasi ile idare edilen ve efkârı umumiyenin tesir gösterdiği memleketlerde özellikle propagandaya büyük önem vermek, Türkiye'nin her dâvasında olduğu gibi bu dâvasının da başarılmasını sağlamada yardımcı olur kanaatindeyiz.

Bunun yanı sıra Ada'da mutlaka fiilî bir durum meydana getirerek şartları Türkiye lehine değiştirmek lâzımgeldiği inancındayız ve bunu, Hükümetlerimize zaman zaman vermiş olduğumuz muhtıralarda da belirttik. Bu meseleyi açıklamakta fayda görüyoruz muhterem arkadaşlarım. Biz hiçbir zaman C.K.M.P. olarak Kıbrıs davasının çözümü için Ada'ya karşı resmen Cumhuriyet Silâhlı Kuvvetlerinin kullanılmasını isabetli bulmadık. Fakat bunun yerine Ada'da Türklerle kurdurulacak geçici bir Kıbrıs-Türk Hükümetinin, Kıbrıs - Türk Cumhuriyetinin organize edeceği, Ada'da değil Ada dışında organize edeceği başka gayriresmî kuvvetlerin kullanılmasıyla Ada'da bir fiilî durum meydana getirilmeye çalışılmasını, Ada'nın tümü ele geçirilmesede dahi, Ada'nın yarısının veya üçte birinin böyle bir kuvvet tarafından işgali halinde, oradaki Rum kuvvetleriyle bu kuvvet arasında çatışmalar başlayacak, buna Birleşmiş Milletler, başka devletler aracılık edecekler, ateşkesi sağlayacaklar ve saire... Fakat bu gibi hallerde o kullanılan kuvvetin elinde de Ada'nın bir kısmı kalacaktır. Ada'nın üçte biri, yarısı bu kuvvetin işgali altında kalacaktır. Ondan sonra, ikili müzakerelerle, üçlü müzakerelerle bir masa başına oturduğu zaman, Kıbrıs üzerinde istediğimiz bir çözümü elde etmek için Türkiye'nin elinde ağır basacak bir koz, dayanak meydana gelir inancında bulunduk. Bugün de bu görüşü muhafaza ediyoruz. Kıbrıs meselesinin, Türkiye'nin menfaatlerine uygun olarak çözülmesi için bu yollara başvurulması lâzımgeldiği kanaatindeyiz. Aksi halde ne Yunanistan, ne de Makariyos Kıbrıs'ın Enosis'le Yunanistan'a bağlanmasından başka hiçbir çözümü kabul etmezler. Bunu sağlamak için bizi oyalarlar, bizim zayıf zamanımızı beklerler, çeşitli hilekârlıklara başvururlar, ki bunların hiçbir sözüne güvenmek caiz değildir. Yakın geçmişte dahi vermiş oldukları sözleri birçok defalar çiğnemişlerdir...

BAŞKAN - Sayın Türkeş, bir dakikanızı istirham edeceğim.

Değerli arkadaşlarım, saat 19.00'a geldiği için çalışma müddetimiz dolmuştur.

(Genel görüşme tamamlanıncaya kadar çalışma süresinin uzatılması hakkında Artvin Milletvekili Sabit Osman Avcı ile Aydın Milletvekili Reşat Özarda'nın önermeleri okundu)

BAŞKAN - Bu önermeleri tasvibinize sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Buyurun efendim.

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Devamla) - Evet; Yunanistan'ın ve Makarios'un sözüne güvenilemeyeceği hususunu arz ediyordum.

Yakın mâziden ikili misalle bunu tekrar belirtmeyi faydalı sayıyorum. Meselâ; 13 Şubat 1962'den Aralık 1963 tarihine kadar Makarios Kıbrıs'ta 14 defa anlaşmaları çiğnemiştir. Yunanistan Devleti ise 1960' tan 1963'e kadar 11 defa anlaşmaları ihlâl etmiştir. Bu tarihlerden evvel ve bu tarihlerden sonraki ihlâlleri hesabın dışındadır. Binaenaleyh bunlarla girişilecek münasebette aranılacak çözüm yollarında sağlam esaslar tesbiti ve sağlam faktörlere dayanmak zorunludur.

Şimdi, Kıbrıs dâvasının çözümü için bir başka hususu da belirtmek isterim. Bu da, millî bir dâva olarak meselenin halkın gönlünde ve hatırasında canlı tutulması meselesidir. Devletin çeşitli müesseseleri ve Hükümet bu meseleyi, bu dâvayı daima halkın hafızasında diri tutmanın çarelerini düşünmeli, bunun için gerekli propagandayı yürütmelidir. Yoksa bunun unutulması, kendi isteklerinin gerçekleşeceği yolunda karşı tarafa cesaret verme bakımından da mahzurludur. Başka bir sebepten de meseleyi incelediğimiz zaman, bir milletin kalbinde yaşatacağı bir dâva, erken bir çözüme ulaşmasa dahi kaybedilmiş bir dâva sayılmaz. Bir milletin vazgeçmediği, daima gönlünde, hafızasında taşıdığı bir dâva mutlaka bir gün gerçekleşir, gerçekleşme yolu bulunur.

Bizim bu konuda Yüksek Meclise sunacaklarımız bundan ibarettir. Teşekkürler ederim. (C.K.M.P. sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Türkeş.

...

BAŞKAN - Genel Görüşme sona ermiştir.

Birleşimi 24 Ocak 1969 Cuma günü saat 15.00 de toplanmak üzere kapatıyorum.

1969 YILI BÜTÇE KANUN TASARISI ÜZERİNDEKİ GÖRÜŞMELERDE CHP GRUBU ADINA KONUŞAN BÜLENT ECEVİT'İN İDDİASINA CEVABI

D: 2 C:34 B: 62 O:3 25.02.1969 MM

ÜÇÜNCÜ OTURUM

BAŞKAN - Ferruh Bozbeyli

KÂTİPLER : Abdurrahman Güler (Çorum), Mazaffer Şamiloğlu
(Kars)

Açılma saati : 20.00

BAŞKAN – 62 nci Birleşimin üçüncü oturumunu açıyorum.

Oturuma devam ediyorum.

Muhterem arkadaşlarım, Sayın İsmail Hakkı Yılanlıoğlu, Başkanlığa bir önerge vererek diyor ki:

“C.H.P. Grubu adına konuşan Sayın Bülent Ecevit, partimizi ve partimiz gençlik kuruluşlarını hedef tutan sataşmalarda bulunmuştur. İçtüzüğün 95'inci maddesine istinaden itham ve sataşmaları cevaplandırmak üzere söz verilmesini rica ederim.”

Muhterem arkadaşlarım, biz Başkanlık olarak Sayın Ecevit'in Cumhuriyetçi Köylü Millet Partisini sarahaten değil, zımnen istihdaf eden bir sataşmada dahi bulunmadığı kanaatindeyiz. Bütün bunları söylerken, iktidara hücum ediyordu. Bütün bunları iktidarın tahrik ettiğini söylüyordu. Varsa bir iddia, iktidar tarafından gelmek lazımgelir. Kanaatimiz budur

İSMAİL HAKKI YILANLIOĞLU (Kastamonu) - Efendim, zımnen, hakikaten partimize sataşma olmuştur. Direniyorum, söz verilmesi için Umumi Heyetin oyuna arz edilmesini rica ediyorum.

BAŞKAN - Efendim, arkadaşımız sataşma olduğu hususunda ısrar ediyor. Tabii bu gibi hallerde Yüce Heyetinizin mütalâasını alıyoruz.

Şu halde, şimdi meseleyi Yüce Heyetinizin oyları ile halledeceğiz.

Cumhuriyetçi Köylü Millet Partisine bir sataşma olduğu hususunu kabul edenler lûtfen işaret etsinler. Kabul etmeyenler... Sataşma olduğunu Heyeti Umumiye kabul etti efendim.

Kim konuşacak?

İSMAİL HAKKI YILANLIOĞLU (Kastamonu) -Sayın Genel Başkan, Alparslan Türkeş.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Türkeş.

Şu halde, sataşma olduğunu iddia ettiğiniz hususlara inhisar et-sin lûtfen.

ALPARSLAN TÜRKES (Ankara) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri;

C.H.P. nin sayın sözcüsü, bütçenin tümü üzerinde eleştirmelerini yaparken, haksız ve yersiz olarak partimize de ağır imalarda ve sataşmalarda bulunmuştur. Bu sataşmalarına huzurunuzda cevap vermek üzere geldim.

Biz, evvelce yapmış oldukları bu konulardaki ithamlarına cevaplar vermiştik, ondan sonra da susmuştuk. Fakat, görüyoruz ki, C.H.P. meseleyi kesmiyor, kapatmıyor, her gün ısıtıp ısıtıp ortaya getiriyor ve bu defa Yüce Meclisin huzuruna da getirmiş bulunuyor.

C.H.P. nin sayın sözcüsü, neler söylüyor? Kendi konuşmalarından okuyorum; diyorlar ki :

«Koca Alman Ulusunu felâkete sürüklemiş, S.S. Birlikleri özentilerinin Hükümet tarafından gençlik üzerine, yüksek okullara saldırdığı bir Türkiye...»

Yine konuşmalarının bir yerinde, 4'üncü fıkrasında :

«Komando adı verilen, sokak saldırganlarının Hükümet tarafından tahrik edildiğini ve korunduğunu, C.H.P. nin en yetkili organları haftalardır ısrarla ileri sürüyorlar; Hükümet bu ağır ithamlara bugüne kadar hiç cevap vermediğini, veremediğini...»

Tabii bu komandolar herkesçe malûm. Bu komando tâbiri ve komando denen gençler, partimizin gençleridir ve bu ifadede de partimiz kastedilmiştir.

Yine konuşmalarının bir yerinde : «Partilerin askerî eğitim yapmak, faşist birlikler yetiştirmelerini, üniformalar, kalpaklar giymelerini yürürlükteki kanunlar yasaklamıştır, bunları önlemek için yeni

kanuna ihtiyaç yoktur. Ancak bu gibi kanun dışı kuvvetlerle işbirliği yapmıyacak bir Hükümete ihtiyaç vardır.»

Bununla da yine partimiz kastedilmektedir.

Daha sonra yine diyorlar ki: «Atatürkçü gençliğin karşısına, çağdaş gençliğin karşısına bir eski çağ gençliği çıkartılmak isteniyor. Bir medrese gençliği çıkartılmak isteniyor, bir ihtiyar gençlik.» deniyor ve daha sonra: «...çağımızın ekonomik emperyalizmi karşısında Türk bağımsızlığını korumak isteyen, gerçek milliyetçi gençliğin karşısına...» dikkat buyurmanızı rica ederim, «Türk bağımsızlığını korumak isteyen, gerçek milliyetçi gençliğin karşısına...» şunlar bunlar oluyor.

Muhterem milletvekilleri, iki yıla yakın bir zamandan beridir üniversitelerimizin özerkliğinden yararlanarak, bu özerkliği kötüye kullanarak, üniversiteler içerisinde komünizm akınları kızıştırılmaktadır. Komünist gençler kanunları, Anayasayı, nizamları, Türk ahlâk ve törelerini ayaklar altında çiğnemektedirler. Komünist tahrikçileri cam, çerçeve kırmaktadırlar. Profesörlerine, hocalarına en ağır şekilde hitap etmekte, küfretmektedirler. Bunlar, otomobil yakmakta, bayrak yakmakta, Bayazıt Kulesine **kızıl bayrak** çekmektedirler.

Bunlar mıdır Atatürk gençliği? (Adalet Partisi sıralarından «Asla» sesleri) Bunlar mıdır, Türkiye'nin bağımsızlığını savunan gençlik? Bunları himaye etmeye niçin kalkışıyor C.H.P.? Bunların niçin koruyuculuğunu üzerine alıyor? (Adalet Partisi ve C.K.M.P. sıralarından «Bravo» sesleri, alkışlar.)

Bu yıkıcı ve dünyanın tanıdığı en vahşi emperyalizm olan komünizmin uşaklığını yapan, bu komünist yardakçılara karşı, Anayasayı başlar üzerinde tutmak isteyen, kanunlara bağlı, milliyetçi Türk gençleri de, üniversite içerisinde bunlara karşı kendi inandıkları fikirlerin üstünlüğünü ortaya koymak üzere çalışırlar, harekete geçerlerse bunlar neden sokak saldırganları olurmuş?

Bunlar sokak saldırganları değildir. Bunlar vatansever, hakiki milliyetçi tertemiz Türk çocuklarıdır.

Muhterem arkadaşlarım, bunlara «Atatürkçü gençlik» diyor, sayın C.H.P. sözcüsü.

Muhterem arkadaşlarım;

Biliyorsunuz, İstiklâl Savaşımızın cereyan ettiği sıralarda Yunan Kırallı Konstantin İzmir'e gelmiş, çıkmıştır. Çıktığı zaman ayak bastığı

rihtıma bir Türk Bayrağı serilmiştir ve bu haysiyetsiz kıral, bayrağımızı çığniyerek karaya çıkmıştır.

Dumlupınar'da, Yunan kuvvetleri imha edildiği gün Türk Subayları Yunan Baş Kumandanının karargâhından getirdikleri bir Yunan bayrağını büyük Kurtarıcı Atatürk'ün önüne yere sermişler ve «Onlar çığnediler, siz de onların bayrağını buyurun çığneyin» demişlerdir. Fakat büyük adam bunu reddetmiş, «O bayrağı yerden kaldırın» demiştir. «Bir milletin bayrağı mukaddestir, hangi milletin bayrağı olursa olsun ona saygı göstermek lâzımdır, o çığnenemez» demiştir.

Arkadaşlar, bayrak yakanlar Atatürkçü olamaz. (A.P. ve C.K.M.P. sıralarından «Bravo » sesleri, alkışlar) Atatürk'ün bize bıraktığı miras hangi milletin bayrağı olursa olsun ona saygı göstermeyi gerektirir.

Bayrak yakanları himaye etmeye kalkmakla Atatürk'e ihanet etmek birdir.

Muhterem arkadaşlarım;

Sokak saldırganları diye itham edilen ve komando diye - ki bu isim bizim tarafımızdan verilmemiş ve kullanılmamıştır - birtakım isimler takılan saf, temiz, milliyetçi Türk öğrencileri, Türk çocukları, sizlere sorarım, bir yerde cam çerçeve kırdılar mı, kanunlara aykırı bir harekette bulundular mı bugüne kadar? Her hangi bir yerde otomobil yaktılar mı? Her hangi bir yere kızıl bayrak çektiler mi, astılar mı? Müttefik bir devletin bayrağını yaktılar, hürmetsizlik gösterdiler mi? Bunlar nasıl sokak saldırganı olurlar?

Muhterem arkadaşlarım;

Sokak saldırganları, gazete idarehanelerini basıp yakıp, yıkanlar, sokak saldırganları siyasi parti genel merkezlerini basıp yakıp yıkanlar ve milletvekillerine dayak atanlardır arkadaşlar ve bunları himaye edenler bunların unutulduğunu zannetmesinler. Bunları himaye edenler, birtakım yeraltı faaliyetleri hazırladıklarını bilmediğimizi zannetmesinler. Sırça köşkte oturanlar başkalarına taş atmamalıdır.

NERİMAN AĞAOĞLU (Manisa) - Siz de dövdürdünüz milletvekillerini. (C.H.P. ve A.P. sıralarından gülüşmeler, «Bravo» sesleri)

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Devamla) - Muhterem arkadaşlarım;

Bizim milliyetçi gençlerimiz, her partinin her zaman yaptığı normal gençlik teşekkülleridir. Bu milliyetçi gençler Türk milliyetçiliği üzerinde kültürlerini artırmak, spor faaliyetlerinde bulunmak ve ko-

münist fikir akımlarıyla mücadele etmek gâyesini güderek hareket etmektedirler. Kendileri, daima kanunlara saygılı, daima kanunlara bağlıdırlar, bağlı kalacaklardır. Başka türlü bir hareketlerini tesbit etmek mümkün değildir.

Muhterem arkadaşlarım;

Adli makamlara intikal etmiş olan bir meselede neticeyi beklemek lâzımdır. Aylardan beri Cumhuriyetçi Köylü Millet Partisi (ki ismimiz değişmiştir, yeni ismimizi henüz Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bildirmek fırsatını bulamadık, halen «Milliyetçi Hareket Partisi»yiz) bu partinin hakkında adalet makamları soruşturma açmışlardır, bu soruşturma devam etmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti bir Devlettir ve bir devletin bütün organlarına sahip bulunmaktadır. Bu Devletin Millî Emniyeti var, bu Devletin Emniyet Genel Müdürlüğü var, bu Devletin adliyesi var, Silâhlı Kuvvetleri var. Bunlar uyuyorlar mı? «C.K.M.P., komando teşkilâtı kuruyor, kanunları çiğniyor, askerî eğitim yaptırıyor» da Devletin bu organları uyuyor da yalnız C.H.P. nin sayın sözcüsü mü uyanıktır?

Muhterem arkadaşlarım; adalet makamlarının soruşturmalarını bir sonuca ulaştırmadan, bu sonucu beklemeden ithamlara girişmek ve devam ettirmek en azından adalete hürmetsizliktir, hukuk zihniyetine, hukuk anlayışına hürmetsizliktir.

Muhterem arkadaşlarım; burası millet kürsüsüdür, buraya her milletvekili çıkıp görüşlerini söyleyecektir. Fakat buradan itham ileri süren milletvekili arkadaşlarımız ithamlarını ispat etmek mecburiyetindedirler. Bu ithamlarını ispat etmeleri, itham edilenler tarafından istenir ve bu ithamlarını ispat edemezlerse bu kürsüde haysiyet ve şereflerini bırakarak ayrılmış olurlar.

Muhterem arkadaşlarım; biz böyle ithamlara alışkınız, böyle ithamlardan korkumuz yoktur. 1944 yılında da C.H.P. nin en yüksek şahsiyeti birçok vatandaşlar hakkında daha adli makamlar takibata bile başlamadan en ağır ithamlarda bulundular, fakat o vatandaşların istisnasız hepsi de mahkemeler tarafından suçsuz görülmüşler ve beraat etmişlerdir.

Muhterem arkadaşlarım; C.H.P sözcüsü bir taktik kullanmakta ve bizim Hükümetle anlaşmalı hareket ettiğimizi ve himaye edildiğimizi ifade ederek böylece bir taşla üç kuş vurmaya çalışmaktadır.

Hükümeti bizim üzerimize saldırtacak, Hükümetle bizi boğuşturacak böylece iki rakibini birbirine bertaraf ettirecek, aynı zamanda da üniversitelerde şurada burada yuvalanmış olan komünist gençliğin desteğini ve sevgisini kazanmış olacak. Fakat, biz Hükümetle ne işbirliği yapıyoruz, ne de iktidarın himayesindeyiz. Ama, C.H.P. ve onun Sayın Lideri Anıt Kabrin merdivenlerinden itibaren Sayın Demirel'in kolunda, kol kola.. (A.P. sıralarından gülüşmeler) Ve Cumhurbaşkanı seçiminden idare meclisi üyeliklerinin taksimine kadar işbirliği yapmış ve yapmaktadır. Biz, Cumhurbaşkanlığı seçiminde de daima istiklâlimizi muhafaza etmiş bir partiyiz.

Muhterem arkadaşlarım, bize yapılan ithamlara daima cevap vereceğiz. Aynı ton, aynı hacimle, itham yapanlar cevaplarını alacaklardır. Biz, kanunları, Anayasayı kendimize rehber edinerek hareket etmekteyiz. Bunun için hiçbir ithamdan korkumuz yoktur. Kanunsuz hareketlerimiz varsa adalet makamlarına karşı hesap vermeye ve hareketlerimizin icapettiği her çeşit mesuliyetini yüklenmeye daima hazırız,

Yüce Heyetinizi saygıyla selâmlarım. (Alkışlar)

BAŞBAKAN SÜLEYMAN DEMİREL'İN KONUŞMASINA YERİNDEN MÜDAHALESİ (1969 YILI BÜTÇE KANUN TASARISI ÜZERİNDEKİ GÖRÜŞMELER)

D: 2 C:34 B: 62 O:3 25.02.1969 MM

BAŞBAKAN SÜLEYMAN DEMİREL (Devamla) - E, onun için müsaade edin de yakın mazide ne cereyan ettiğini ve onun ne şekilde "interpreté" söyleyelim.

Bir şey ifade edeyim, bir Yassı Ada fobisi içinde misiniz, hayır. Hiç bir fobinin içinde değiliz. («Bravo» sesleri alkışlar) Ama bir Yassı Ada gerçeği var, ama Yassı Adaya götürülmüş bir Parlâmento var, bunlar gerçek ve Türkiye'de asılmış bir başvekil var, bunlar gerçek.

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Ankara) - Bunları söylemeye ne lüzum var, tekrara ne lüzum var?

BAŞBAKAN SÜLEYMAN DEMİREL (Devamla) - Sizden öğrenecek değilim neye lüzum olduğunu Sayın Türkeş. Müsaade edin.(A.P. sıralarından gürültüler)

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Ankara) - Sayın Başbakan bunlar unutulsa, örtülse iyi olur.

BAŞBAKAN SÜLEYMAN DEMİREL (Devamla) - Bir türlü unutulamıyor ve örtülemiyor işte. Memlekette bir yara açılmış, bu yarayı kapatılm uğraşıyoruz.

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Ankara) - Ama siz açıyorsunuz yarayı.

BAŞBAKAN SÜLEYMAN DEMİREL (Devamla) - Biz onu hep kapatarak geldik. Biz, kapatarak geldik!

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Ankara) - Kabuk kurusun, düşün, bırakın.

BAŞKAN-Sayın Türkeş lütfen efendim.

...

BAŞKAN - Muhterem arkadaşlar bütçe üzerindeki görüşmeler bitmiş, oylanmış ve kabul edilmiştir.

Bütçe Kanun Tasarısının milletimize ve memleketimize hayırlı olmasını temenni ederim.

(Kapanma saati: 00.45)

XIV. DÖNEM
(22.10.1969 - 14.10.1973)

Çankırı Milletvekili Seçiminde Seçilmiş Olanlara Verilecek Tutanak

B) Adımsız

İsim ve Adı	Değerler parti ve Çevre	Mevki ve Mesleki	En yüksek öğrenim derecesi ve Sınıfı	İşyeri bilgileri (işyeri adı ve adres)	DÜŞÜNCELERİ
Alparslan Türkeş		Emekli P. Genel Başkanı H. H. Z. M. H. H. H. H. H. H. 1911	M. H. P.	19712	

Milletvekili seçimi ve 40 yaşlı Yürürlükten önceki seçim sonuçları —Alparslan Türkeş—
en yüksek öğrenim derecesi ve sınıfı ile en yüksek öğrenim derecesi ve sınıfı ile seçime girdi

14.10.1967

Alparslan Türkeş
Başkan
Diyarbakır
Beşir Özlü
Diyarbakır
Başkan

31. CUMHURİYET(II. Demirel) HÜKÜMETİNİN PROGRAMI ÜZERİNDEKİ KONUŞMASI

(03.11.1969-06.03.1970)

D: 3 C:1 B: 5 O:1 10.11.1969 MM

BAŞKAN - Ferruh Bozbeyle

KÂTİPLER : Zeki Çeliker (Siirt), Şevket Doğan (Kayseri)

Açılma saati : 15.00

Başbakan Süleyman Demirel tarafından teşkil olunan Hükümet Programının görüşülmesi.

BAŞKAN - Millet Meclisinin 5'inci Birleşimini açıyorum.

Çoğunluğumuz vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Söz, şimdiye kadar Başkanlığa müracaat ederek söz istemiş olan arkadaşlarımdan Sayın Alparıslan Türkeş' indir.

Sayın Türkeş, buyurun efendim.

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Adana) - Sayın Başkan, muhterem arkadaşlarım;

Yeni Hükümetin çalışma programını inceledik. Program hedefler bakımından kâfi vuzuha sahip değil, fakat ihtiva ettiği konular, vaat ettiği konular bakımından bu memleketin evlâtları olarak herkesi memnun edecek, sevindirecek konuları ihtiva etmektedir. Programın eleştirisine girerken, bunda, düşüncemizin her şeyden önce önümüzdeki 4 yılın çok iyi değerlendirilmesini, önümüzdeki 4 yılda âzami ölçüde milletin, memleketin ihtiyaçlarını karşılayacak icraatın yapılmasını samimiyetle arzu etmiş olmayı, olmamızı belirtmek isterim.

Programın baş tarafı, 7 nci sayfaya kadar hukuk düzeni, seçim, millî iradenin serbestçe tezahürünü temin etmek ve bunun gibi memleketini seven, memlekette hakikaten demokratik düzenin yerleşme-

sini isteyen, millî iradenin serbestçe tezahürünü isteyen kimseleri memnun edecek ifadelerle doludur. Bu ifadelerinde Sayın Hükümet Başkanı, «Seçimler geçmiştir, bunun üzerinde artık münakaşalara girişmeden, bunları geride bırakarak memleketin ihtiyacı olan meseleler üzerinde konuşalım, elbirliği edelim ve çalışalım» demesine rağmen bunu söyledikten sonra yine müteakip sayfalarda seçimlere sözü getiriyor ve bunun üzerinde kendi görüşlerini belirtiyor.

Muhterem arkadaşlarım; Hükümet, Programında 7 sayfayı bu konuya ayırmıştı, burada huzurunuzda ben bu konu üzerinde konuşmayacaktım, fakat Hükümet birçok şeyler söylemiştir. Bunlar üzerinde çok önemli saydığım bir iki meseleyi belirtmeyi faydalı buluyorum.

Söylemek, yazmak, ifade etmek kâfi değildir. Söyleneni, yazılanı samimî olarak benimsemek, inanmak ve onu memlekette davranışı ile, uygulaması ile hâkim kılmak lâzımdır. Yoksa, kâğıt üzerinde ve yahut parlak cümleler halinde ifade edilip te uygulanmayacak olduktan sonra hukuk düzeninden bahsetmek, vatandaşın iradesinin serbestçe tezahüründen bahsetmek, bunlar bizi bir yere götürmez. Onun için, Hükümetin bu programda ileri sürmüş olduğu görüşleri bir senet olarak kabul ediyorum, ancak geçmiş olan seçimlerde iktidarın tutumunun bu sözlerine kefil olmadığını hatırlatarak, bundan sonra bu sözlere harfiyen, samimî olarak riayet edilmesini ve vatandaşın hür iradesini, hiçbir baskıya mâruz bırakmadan tezahür ettirmeyi hepimizin bir memleket, bir vatan borcu kabul ederek, hukuk düzenine karşı asgari saygı, riayet icabı saymamız gerektiğini belirtmek isterim.

Muhterem arkadaşlarım, her ne pahasına olursa olsun kazanmak için değil, dürüst olarak, kanunları çiğnemenin, hukuk düzenini ihlâl etmeden, Anayasayı ihlâl etmeden, vatandaşın her çeşit baskıdan, korkudan, tecavüzdü mâsum olarak iradesinin serbestçe tezahürünü sağlayarak kazanmak gaye olmalıdır. Hasımlarımızın, rakiplerimizin de saygısını kazanarak galip gelmek gaye olmalıdır. Aksi davranışlar, hukuk nizamına aykırı davranışlar, Anayasayı ihlâl ederek oy avcılığına girişmek, ahlâk kaidelerini çiğneyerek oy avcılığı

ğına girişmek sadece ve sadece hukuk düzenini, demokratik rejimi yaralar ve büyük tehlikeye sokar. Biz memleketimizde, gerek Hükümetin ifade ettiği gibi, gerek diğer sayın muhalefet sözcülerinin belirttiği gibi hakikaten bir kardeşlik havası içinde, millî birlik ruhu içinde hukuk düzeninin hâkim olmasını, lekesiz bir demokratik sistemin yerleşmesini ve bu milletin mensupları olarak, aynı milletin evlâtları olarak elele milletimizin biran önce refaha kavuşmasını sağlamayı, görmeyi arzu ediyoruz. Bu hususta da iktidara elimizden gelen her çeşit müzaheretini de yapmaya çalışacağız.

Seçim sistemindeki aksaklıkları ifade eden görüş müspet bir anlayıştır. Getirilecek yeni sistemin millî iradenin cüz'ü olan toplulukların parlâmentoya iştirakini sağlayacak bir yapıda olmasını temenni etmekteyiz. Millî iradeyi hakkı ile parlâmentoya aksettirmeyen sakat seçim sistemlerinden demokrasimizi ve memleketimizi biran önce kurtarmak lâzımdır.

İcra kademelerinde yeniden bir düzenlemeye gidilmesi ve verimli hizmetin elde edilmesine çalışılmasını takdirle karşılıyoruz. Bu mekanizmanın kendi taraftarlarına rüçhaniyet bahşetmesi dışında, hizmeti ifa edecek ehil şahıslara görev verilmesinde en büyük faydayı görmekteyiz. Bakanlıklara ve mahallî idarelere tanınacak geniş yetkilerin tatbikatta büyük huzursuzluklar ve dengesizlikler meydana getireceği ve zararlı olacağı kanaatindeyiz. İcradaki formalitelerin basitleştirilmesi iş akımını sağlamak bakımından zorunludur.

Kalkınma plânlarının hazırlanması ve uygulanmasında mahallî idarelerin, teknik ve iktisadi konularda yönetici uzmanlardan mahrum bulduklarından faydalı çalışmalar yapabilmelerini imkânsız görüyoruz. Hattâ mahallî idarelerin yapacağı plân taslakları genel anlamdaki plân politikasını zedeleyebilir, yanlış bir istikamete sevk edebilir görüşündeyiz. Plânın kalkınmada etkili bir araç olduğunu kabul ediyoruz. Ancak plânda tatbik edilecek metodların, kaynakları değerlendirmede sağladığı faydalar nispetinde etken bir vasıta olduğunu daima göz önünde tutmalıyız. Meselâ, hammadde ve malzemesi dışı bağılı yatırımları ve yabancı sermayenin teşvikini millî ekonomiyi tahribedici nitelikte bulmaktayız.

Sosyal güvenliğin temini için grev ve lokavt hakları kifayetli birer tedbir değildir. Sosyal güvenliğı temin için hayat seviyesinin yükseltilmesini ve hizmet talebedenin lehine çevirecek tam istihdam politikasının tatbikini zaruri görmekteyiz.

Hükümet Programındaki, suçların önlenmesi için ileri sürülen maddi tedbirlerin artırılması görüşünü kifayetli bulmuyoruz. Bunun, ancak suçların ve onları takibe memur edilenlerin adedini artırıp, suçluların azaltılmasında önemli bir etken olmadığını belirtmek isteriz.

Eğitim konusu üzerinde de, memleketimizde uygulanan eğitim sisteminin, Türkiye'nin sosyal ve ekonomik ihtiyaçlarıyla uygun bir sistem olmadığını belirtmek isteriz. Hükümet Programında buna ait bir işaret görememiş bulunuyoruz. Türkiye'nin sosyal ve ekonomik ihtiyaçlarına göre plânlanmayan bir eğitim, Türkiye'nin kalkınmasına yararlı olamaz. Eğitim meselemizi düşünürken ve plânlarken, öncelikle Türkiye'nin hızla kalkınmasını sağlayacak, dünya çapında yüksek kaliteli ilim adamları ve teknisyenler kadrosu yetiştirmeyi birinci plâna almak zaruretini duyuyorum. Her yere ortaokul, her yere lise ve ondan sonra da buradan mezun olacakları alıp yetiştirecek üniversiteler bulmakta güçlük çekmek, memleketimizin ihtiyaçlarını gidermek için öncelikle başvurulacak bir yol değildir. Memleketimizin biran önce kalkınması için, Türkiye'nin ilim alanında dünya çapında teknisyenler ve ilim adamları kadrosu kurmayı birinci plâna alması, buna öncelik vermesi lâzım.

Üniversitelerin yönetiminde Üniversitelerarası Yüksek Kurulun tekâmüle yönelmiş istikrarlı bir faaliyeti sağlayacağını tahmin etmiyoruz. Bu kuruluşun huzursuzlukları körükleyeceğinden endişe duyulmaktadır.

Her kademedeki öğretim ve eğitim konusunda ileri sürülen fikirlerin tatbikatta iyi neticeler vermediğı bir vakiydir. Aksaklıkların giderilmesi için millî eğitimde köklü bir reform yapılmasını zorunlu buluyoruz. Özellikle teknik eğitime yönelmenin zaruretini görüyoruz.

Dürüst ve yurtsever müteşebbise yol gösterici, teşvik edici ve yardımcı olmak kalkınma yönünden zaruridir. Ancak, vurguncular için

programda önemli tedbirlere işaret edilmemesi diğer bir üzüntü vesilesidir.

Köylümüzün kalkınması için açıklanan hususların köklü tedbirler olmadığını, gerçekleşmesi çok güç, iyi temenniler olduğunu mütalâa etmekteyiz. Köy kalkınması, mahallin özelliğine göre bölgesel gruplaşmalara gidildiği takdirde, asgari maksatla en kısa zamanda gerçekleşebilir. Modern işletmecilikten söz eden program, modern işletmeciliğin asli unsuru olan sevküidare ile çalışma düzeninde faaliyet gösterecek fertlerin nasıl eğitileceği ve nitelik kazandırılacağı konularında bilgi vermemektedir.

Ormanların faydasını izaha lüzum yoktur, fakat getirilen tedbirlerin kifayetsiz olduğunu görmekteyiz. Çünkü, orman bölgelerinde yaşayanların eğitimi ve geçmişte orman olan bölgelerin yeniden ormanlaştırılması gizli işsizliğin bu yönde değerlendirilmesi, ayrıca orman ürünlerini değerlendirme sanayiinin biran önce gerçekleştirilmesi program dışı bırakılmış görülmektedir.

Şehircilik ve mesken politikası yalnız şehirler için düşünülmüş gibi görünüyor. Köylülerin mesken edinmesi konusunda tedbirleri düşünmek ve programa koymak lüzumludur. Keza köklü tedbirler alınmadıkça ve köylerden şehirlere akımı durduracak bölge şehirleri kurulmadıkça, büyük şehirlerin mesken probleminin müspet bir sonuca varacağı hususundaki ümitlerimiz zayıftır.

Doğu bölgesi için özel bir kalkınma programı hazırlanmasını ve bu programdan mahallî kaynakların özelliklerine göre yatırımlara gidilmesini bir prensip olarak uygun bulmaktayız. Kanaatimizce, uygulanacak yeni program Doğu ile Batı arasında gelişmezlik farkını daha da büyütecektir. Bunun için, toprağın özelliklerini dikkate alan yeni bir program hazırlamanın gerekli olduğu kanaatindeyim.

Ordunun harp silâh vasıtalarının millî ekonomide yer alacak harp sanayii ile hazırlanması millî varlığımız için zaruridir. Harp silâh vasıtaları mühimmat ve teçhizatı dışı bağı bir otoritenin milletlerarasında siyasi başarılarla ulaştığı görülmemiştir. Yakın tarihte bu yokluğun ıstırabını çektiğimiz hepimizce malûmdur. Bunun üzerinde Hükümet ne kadar çok önemle durursa, o derece milletimizi kazanacağı şüphesizdir.

Hammadde ve malzemeden başlamak üzere mamule doğru muhtelif kademelerde uygulanan istihsal vergisi, fiyatların yüksek seviyede teşekkülüne sebep olmaktadır. Türk sanayi mamullerinin dış pazarlarda rağbet görmemesinin asıl sebebi budur. Buna bir çare düşünmek gerekirdi.

Fabrikalarda, millî sanayide yeni yatırım imkânları veren fiyatların teşekkülünü sağlayacak tedbirler Hükümet Programına alınmış olmalıydı. Yabancı sermaye ve yabancıların elde ettiği gelirlerin dar mükellefiyet kapsamında çıkartılarak, Türk müteşebbisleriyle aynı düzeye getirilmesi millî bir vazife olarak telâkki edilmelidir. Program malî politika yönünden noksan görülmektedir.

Yüksek faizli banka kredileri politikasını, mevduatın, yatırımların hızlanmasını engelleyen ve Türkiye’de sermaye piyasasının teşekkülünü kısıtlayan önemli bir faktör olarak görmekteyiz. Halbuki, vatandaşımızın yatırımlarını hızlandırma bakımından finansmana ihtiyaç açıktır. Türkiye’de yabancı sermaye ile kurulan hammadde dışı bağlı şirketlerde yabancı ortak iştirakinin % 49 u geçmemesi daima gözetilmelidir.

Ulaştırma sektöründe en önemli meselemiz ihracı mümkün maddelerin ve yurt dışından getirilecek maddelerin kendi ticaret filomuz ile naklini gerçekleştirmek konusudur. Deniz ticaret filosunun yola bağlılığı, emniyet, sürat gücü sağlanmalıdır. Yaşlı tekneler yararlı hale getirilerek ek kapasiteler yaratılmalıdır. Diğer taraftan, milletlerarası seyrüseferin tanziminde koordinasyon üzerinde önemle durulmalıdır.

Hükümetin koruyucu tababeti Türk toplum hayatında tedaviden daha önemli görmesi takdire şayandır. Ancak, programda gıda maddelerinin kontrolü ile ilgili tedbirler zikredilmemiştir. Keza bugün yurdumuzun 20 küsur çeşitli ilâca ihtiyacı olmasına rağmen piyasada 2 000 den fazla benzer müstahzarlar mevcuttur. Hammaddesi dışı bağlı bu müstahzarlar bir kontrole tabi tutulmalıdır. Bunların memleketin ihtiyacını karşılayacak şekilde bir nizama bağlanması lâzımdır.

Dış politika konusunda, Hükümetin tatbik etmiş olduğu politikayı kifayetsiz bulmaktayız. Bu konunun en önemli meselesi Kıbrıs meselesidir. Hükümet Kıbrıs meselesinde bugüne kadar aktif bir politika takibedememiştir.

Günümüzün en önemli meselesi, Türkiye'nin Ortak Pazara katılması konusudur. Biz, Ortak pazara katılmayı milli sanayiimizin korunmasını sağlamak amacı ile zamansız bulmaktayız. Türkiye'de iktisadi kalkınma çabaları yabancı memleketlerce yakından izlenmektedir. Bundan önceki devrelerde olduğu gibi, Türkiye'yi iyi bir piyasa olarak gören memleketlerin, çeşitli yollardan büyük projelerin gerçekleştirilmesini baltalamak amacıyla bazı önemli faaliyetlerde bulunabileceğini bu vesile ile Yüce Meclise arz etmeyi bir vazife sayıyorum.

Bunun dışında Hükümet Programında zikredilmemiş olan şu önemli konuları da huzurunuzda ortaya getirmeyi yararlı sayıyorum:

Memleketimiz kaçakçılıktan büyük zarar görmektedir. Hudutlarımızın korunması yeni tedbirlerle sıkı bir şekilde sağlanmalıdır. Memleketimizin bir yakıt politikasına ve bir gıda politikasına ihtiyacı vardır. Türkiye'nin ekonomik alanda hızla kalkınmasını sağlamak için denizcilik faaliyetlerine geniş önem vermek lâzımdır.

Gecekondu meselesine de bir iki kelime ile işaret etmek isterim:

Seçimlerden önce bu konuda alabildiğine bir başıboşluk göze çarpmasına rağmen, seçimlerden sonra da zaman zaman birçok vatandaşların evleri yıkılma yoluna gidilmiştir. Bafa gölü ve Elmalı'daki Karagöl meseleleri üzerinde de Hükümetin dikkatini çekmek isterim.

Doğum kontrolü üzerinde de dikkatinizi çekerim. Doğum kontrolü Türkiye için başvurulacak bir tedbir değildir. Memleketimizdeki nüfus çoğunluğu başka memleketlerle kıyaslandığı takdirde, memleketimizde henüz boşlukların olduğu nüfus artışından korka-

çak bir durumun olmadığı görülecektir. Memleketimizin kalkınması, sahip olduğumuz zenginliklerin işletilmesi ve değerlendirilmesi ile mümkün olur. Nüfus kontrolünün bunda bir çare olarak düşünülmesi doğru bir yol değildir.

Hükümet programı hakkında özet olarak mâruzatım budur. Yüce Meclise saygılarımı sunarım.

BAŞKAN - Hükümet programı üzerindeki tartışmalar bitmiştir.

12 Kasım Çarşamba günü saat 15.00 te toplanılmak üzere Birleşimi kapatıyorum.

(Kapanma Saati: 00.55)

XV. DÖNEM
(24.10.1973 – 05.06.1977)

İSMET İNÖNÜ'NÜN TARİHİ KİŞİLİĞİ VE HİZMETLERİ ÜZERİNDEKİ KONUŞMASI

D: 4 C:1 T: 1 B:25 27.12.1973 MM

BAŞKAN : Kemal Güven

KÂTİPLER: Kasım Parlar (Çorum), Nâzım Baş (İçel)

Açılma Saati : 15.00

BAŞKAN - Millet Meclisinin 25'inci Birleşimini açıyorum. Çoğunluğumuz vardır.

İsmet İnönü'nün tarihi kişiliği ve hizmetleri hususunda söz talepleri vardır. Sırasıyla söz vereceğim.

.....

BAŞKAN -Söz sırası Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Sayın Alparslan Türkeş' in.

Buyurun efendim.

M.H.P. GENEL BAŞKANI ALPARSLAN TÜRKEŞ (Adana) - Büyük devlet adamı, büyük asker Sayın İnönü; milletimizin yok edilmek istendiği bir zamanda, büyük Atatürk'ün yanında, bir husumet dünyasına karşı mücadele etmiş büyük bir Türk kahramanıdır. Boynunda idam fermanı olduğu halde, Türk milletini kurtarmak için, yokluklar içinde çalışarak Devletimize ve memleketimize büyük hizmetler ifâ etmiş olan büyük bir asker ve büyük bir Devlet adamıydı.

Cihanın galiplerine karşı hiçbir ülkede, hiçbir milletin baş kaldırmaya cesaret edemediği günlerde, yıllarca sürmüş savaşıardan bitkin, yorgun çıkmış olan Türk Milletinin yok edilmek istenen bağımsızlığı için, varlığı için, cesaretle, ilk defa Türk'ün yüce sesini, haklı sesini cihana duyurma mücadelesini açmış olanların başında yer almıştır.

Büyük karar adamı olan, cesur kararlar veren eşsiz Atatürk'ün ya-

nında titiz bir plâncı, teferruatı seven bir yardımcı olarak değerli hizmetler ifâ etmiştir.

Millî misakı sağlamak, onlar için, uğrunda her fedakârlığı yapmak esas olan kutsal bir davaydı. Türk milletinin millî misak ülküsünü di-
rayetle, fedakârlıkla, kahramanlıkla gerçekleştirdiler.

Türk milletinin birliği, Türk vatanının bölünmezliği ve Türk Dev-
letin kayıtsız şartsız bağımsızlığı uğrunda her fedakârlığı yapmak,
onlar için vazgeçilmez kutsal bir dava olmuştur.

İmtiyazsız, sınıfsız, kaynaşmış bir kitle halinde Türk Milletini de-
ğerlendirmek, Türk gençliğine ve Türk aydınlarına örnek verdikleri
kutsal bir değerdir.

Muntazam aile hayatı, ahlâk ve terbiye, Sayın İnönü'nün temsil
ettiği değerlerdir.

Yüksek vazife duygusu, vazifeyi her şeyin üstünde tutmak, inti-
zam, nizam, disiplin, Türk terbiye ve töresinin emri olarak ve şerefli,
kutsal asker ocağının dayanağı olan değerler olarak, Sayın İnönü'nün
şahsında her zaman tezahür etmiştir.

Fani hayattan ebedî hayata intikal eden büyük Türk askeri, büyük
Türk Devlet adamı Sayın İsmet İnönü'nün, yıllarca, hayatı boyunca
mücadele ettiği bu değerler; Türk milletinin birliği, Türk vatanının
bölünmezliği, Türk Devletinin bağımsız oluşu ve Türk milletinin sı-
nıfsız, imtiyazsız, kaynaşmış bir kitle halinde yükselmesi, gelişmesi
ve yaşaması, bugünkü Türk aydınlarının, Türk gençliğinin, Türk mille-
tinin de onlardan şerefli bir emanet olarak devralıp ebediyete kadar
yaşatacakları, devam ettirecekleri kıymetli bir eserdir.

Ebedî hayata intikal eden Sayın İsmet İnönü'ye Cenabı Hak'tan
mağfiret ve rahmetler dilerim. Üyesi bulunduğu şerefli Türkiye Bü-
yük Millet Meclisine, siz değerli üyelere, muhterem ailesine ve aziz
Türk milletine başsağlığı diler, taziyetlerimle birlikte saygılarımı su-
narım.

1974 BÜTÇE KANUN TASARISI ÜZERİNDEKİ KONUŞMASI

D: 4 C:5 T: 1 B:90 30.05.1974 MM

BAŞKAN : Başkanvekili Memduh Ekşi

D. ÜYELERİ : Tufan Doğan Avşargil (Kayseri), Mehdi Keskin
(Kastamonu)

Açılma saati : 10.00

1974 yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu Raporu İle 1974 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısının Reddedildiğine Dair Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı Tezkeresi ve Bütçe Karma Komisyonu Raporu (M. Meclisi : 1/65; C. Senatosu : 1/243) (M. Meclisi S. Sayısı : 51)

BAŞKAN - Millet Meclisinin 90'ıncı Birleşimini açıyorum.

.....

BAŞKAN -1974 Yılı Bütçe Kanun Tasarısı üzerinde söz sırası Sayın Alparslan Türkeş'indir. Buyurunuz Sayın Türkeş.

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Adana) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Devletimizin bugün en önemli meselesi millî birliğimizin korunması ve vatan bütünlüğümüzün, Türk Vatanının bölünmezliği ilkesinin titizlikle herkes tarafından gözetilmesidir. Bunu sözlerimin başında ifade etmeyi bir vazife sayıyorum.

Sayın Hükümetin bütçesinde ve bugüne kadar duyduğumuz beyanlarında memleketimizin millî birliği ve vatan bütünlüğü üzerinde gerekli titizliği belirtecek ifadelere rastlamamış olduğumuzu söylemek isterim. Biz o kanaatleyiz ki, rastladığımız çeşitli olaylar, Türk Milletinin millî birliğini bozmaya ve Türk vatanını parçalamaya yönelik birtakım sapık hareketler memleketin yer yer çeşitli köşelerinde göze çarpmaktadır. (C.H.P. sıralarından «Doğru, doğru» sesleri)

BAŞKAN - Müdahale etmeyiniz Değerli Arkadaşlarım, lütfen müdahale etmeyiniz.

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Devamla) - Doğru olduğunu şimdi daha iyi anlayacaksınız.

Türk vatani, bugünkü Türkiye bize bir emanettir ve bu Türkiye toprakları üzerinde yaşayan insanların hepsi Türk Milletinin evlâtlarıdır, aynı milletin çocuklarıdır. Türk Milletinin birliği ve Türk vatanının bölünmezliği üzerinde Türk Milleti kararlıdır, bunun aksi yönde tutum ve zihniyet sahibi olanlar hüsrana uğrayacaklardır. (A.P. ve D.P. sıralarından alkışlar ve «Bravo» sesleri)

Muhterem arkadaşlarım, bir iktidar bütün milletin iktidarı olmak mecburiyetindedir. Başarılı olmak için bütün milletin sevgisini, itimadını ve desteğini kazanmaya, muhtaçtır. Bu da ancak tarafsız idare kurmak, hak, adalet ve insafı hâkim kılmak, herkese karşı fark gözetmeksizin iyi niyetli olmak, insan hakları teminatı sağlamak, tecavüzlere karşı kanun himayesi sağlamakla mümkün olabilir.

3,5 aydan beri iktidara gelmiş olan Hükümeti, bu saydığımız ilkelere uymuş olarak görmedik. Bugün iktidarda bulunan Hükümet, iktidara peşin hükümlerle, önyargılar, art düşüncelerle gelmiştir. (C.H.P. sıralarından gürültüler.) İktidara geldiği günden itibaren memlekette bir bozkurt düşmanlığı almış yürümüştür. (C.H.P. sıralarından gürültüler) Göğsünde bozkurt rozeti taşıyanlara harp ilân edilmiştir.

Muhterem arkadaşlarım, fikir özgürlüğünden bahsedenler bir bozkurt rozetine dahi tahammül gösteremiyorlar. (Gürültüler) Muhterem arkadaşlar, bozkurt, Türk Milletinin bir millî semboldür. Bunun üzerinde Hükümete verilmiş sorularımız vardı. Sorularımız İçtüzüğe ve Anayasaya uygun şekilde madde madde cevaplandırılmamıştır. Başbakan namına cevap vermiş olan Millî Eğitim Bakanı, üstünkörü bir cevap vermiş ve verdiği cevapta: “Bozkurt millî bir semboldür; ama siyasî maksatlarla istismar konusu yapıldığı için buna karşı birtakım hareketlerin olduğunu” ima etmiştir

Muhterem arkadaşlarım, her siyasî parti milleti temsil eden sembollere sahip çıkar. Bunun en başında Türk bayrağı gelir. Her siyasî parti merkezinde, il merkezinde, ilçe merkezinde Türk bayrağını asar. Bir parti Türk bayrağını asar. Bir parti Türk bayrağını asıyor diye, o partiye Türk bayrağını istismar ediyor, kendi siyasî emelleri için Türk

bayrağını alet ediyor denemez. Bozkurt'a sahip çıkan bir partiye de bozkurt millî semboldür; ama siyasî maksatlarla istismar ediliyor denemez arkadaşlar. (C.H.P. sıralarından gürültüler)

EKREM DİKMEN (Trabzon) - Bravo Sayın Türkeş. (Gürültüler)

BAŞKAN - Değerli Arkadaşlarım, hatibi lütfen sükûnetle izleyelim.

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Devamla) - Muhterem arkadaşlar, Hükümet önyargılarla milleti ikiye bölmüştür. 18 Mayıs'ta Sayın Başbakanın vermiş olduğu demeç çok esef vericidir. Sayın Başbakan bu demecinde sağcılarının devamlı tahrikleri olduğunu, solculara karşı, ilericilere karşı devamlı baskılar yaptıklarını; bundan dolayı solcuların, ilericilerin sabırlarının tükendiğini ifade etmiştir. Yani bu ifadeleriyle kendisi sağcılara karşı olduğunu, sağcılarını tasvip etmediğini, solcuların haklı olduğunu peşin olarak ilân etmiştir.

Muhterem arkadaşlar, bir Başbakan sağcının da Başbakanıdır solcunun da Başbakanıdır, hırsızın, katilin, mahkûmun da Başbakanıdır. (C.H.P. sıralarından gürültüler)

... Bir milleti meydan'a getiren bütün vatandaşların Başbakanıdır. Onun için her vatandaşa karşı peşin hükümlerle değil, dürüstlikle, şefkatle, hepsinin haklarını koruyucu şekilde durum takınması icap eder. Başbakan bu beyanatı ile nasıl önyargılar içinde bulunduğunu ortaya koymuştur.

Muhterem arkadaşlarım, bu arada Hükümete mensup bazı bakanların zaman zaman çıkışları da olmuştur. Meselâ, bir bakan üniversitelerde faşist eğilimler olduğunu, bunları sileceklerini söylemişlerdir. (C.H.P. sıralarından «Doğru, doğru» sesleri) Doğru değil, yalandır; hem de kuyruklu yalandır. (A.P. ve D.P. sıralarından alkışlar, C.H.P. sıralarından gürültüler)

Muhterem arkadaşlar, «faşizm» sözü «faşizm» ithamı kuyruklu bir yalandır. Komünistler milliyetçileri her yerde faşistlikle itham ederek leke sürmeye çalışırlar. Türkiye'de faşist yoktur, ama komünistler ol-

duğunu mahkeme kararları ortaya koymuştur. Size soruyorum, faşistlikten hüküm giymiş, mahkemeye verilmiş veya takibata uğramış tek vatandaş gösteremezsiniz...

BAŞKAN - Sayın Türkeş, 2 dakikanız var efendim.

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Devamla) - Muhterem arkadaşlarım, Eskişehir'de gece pusu kurmuş solcular, 7 tane milliyetçi genci bıçaklamışlar, yaralamışlardır.

İstanbul'da yurtlara baskın yapılmış, 50 genç yaralanmıştır. Başka yerlerde başka hâdiseler olmuştur. Ortada saldırı yapan hep solcular, hep komünistlerdir. Buna karşılık Hükümetin ağzında devamlı olarak... (C.H.P. sıralarından gürültüler ve anlaşılmayan müdahaleler)

EKREM DİKMEN (Trabzon) - Sükûneti temin edin.

BAŞKAN - Sayın Dikmen, bir şey mi var efendim?

EKREM DİKMEN (Trabzon) - Ne oluyor böyle? Sükûneti temin edin.

ALİ FUAT EYÜBOĞLU (Yozgat) - Sayın Başkan, hatibi dinleyemiyoruz..

BAŞKAN - Sayın Eyüboğlu, ben sükûneti temin etmeye gayret ediyorum. Bütün üyeler sizin gibi ayağa kalkarşa ve konuşursa hatibi dinlemek mümkün olur mu?

ALİ FUAT EYÜBOĞLU (Yozgat) - Fakat olmaz ki.

BAŞKAN - Hakkınız var mı söz almadan konuşmaya? İstirham ederim... Oturun efendim.. (A.P. sıralarından ayağa kalkmalar ve gürültüler)

Beyefendi, sık sık müdahale ediyorum, lütfen yerinize oturunuz efendim. (A.P. sıralarından anlaşılmayan müdahaleler)

Ricadan, istirahatından başka elimizde herhangi bir silâh var mı?

NAHİT MENTEŞE (Aydın) - İçtüzük var. (A.P. sıralarından «Var var» sesleri)

BAŞKAN - İstirham ederim.

Değerli Arkadaşlarım, lütfen hatibi sükûnetle takip edelim efendim.

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Devamla) - Arkadaşlar, bundan başka Tokat'ta, 16 yaşında bir ortaokul çocuğu göğsünde bozkurt rozeti taşıyor diye solcu bir öğretmen tarafından başına demirle vurularak ölümüne sebebiyet verilmiştir. Burdur'un Yeşilova İlçesinde, ülkücülerle geziyor diye başka bir öğrenci yine üç solcu öğretmen tarafından komaya sokuluncaya kadar dövülmüştür... (C.H.P. sıralarından, «Yalan yalan» sesleri ve gürültüler)

Arkadaşlar..

MUSTAFA GÜNEŞ (Gaziantep) - Yalan söylüyorsun.

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Devamla) - Yalanı siz söylüyorsunuz..

BAŞKAN - Sayın Güneş, istirahat ederim efendim, müdahale etmeyin.

MUSTAFA GÜNEŞ (Gaziantep) - Yalan söylüyor.

BAŞKAN - Sayın Güneş.

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Devamla) - Yer göstererek, olay göstererek söylüyorum; yer gösterip, olay gösteriyorum...

MUSTAFA GÜNEŞ (Gaziantep) - Komünist, senin yetiştirdiklerindir..

BAŞKAN - Sayın Güneş..

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Devamla) - Arkadaşlar, bütün bu olaylar meydana iken... (A.P. ve C.H.P. sıralarından ayağa kalkmalar, karşılıklı söz atmalar ve gürültüler)

...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Türkeş.

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Devamla) - Evet arkadaşlar, olaylar meydana, olaylar gösteriyor ki, her yerde saldırgan olan solculardır, baskın yapan onlardır. Silâhla, silâh zoru ile kaba kuvvet kullanarak başkalarına, kendi fikrinde olmayanlara kendi fikirlerini silâh zoru ile empoze eden onlardır. Böyle olduğu halde, hükümet, milliyetçilere «Siz silâhla, bomba ile başkalarına fikirlerinizi empoze edemezsiniz» diye ithamlar ileri... (C.H.P. sıralarından anlaşılamayan müdahaleler)

BAŞKAN - Sayın Ceran..

Sayın Türkeş, süreniz bitti efendim..

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Devamla) - Gençlik ve Spor Bakanı petrol müessesesine gidiyor.. (C.H.P. sıralarından anlaşılmayan müdahaleler, A.P. sıralarından şiddetli gürültüler)

BAŞKAN - İstirham ederim beyefendi, saati ben tutuyorum burada, siz yönetmiyorsunuz Millet Meclisini. Sizin keyfinize göre yönetecek değilim, önümde saat var, istirahat ediyorum.

Sayın Hocaoğlu, rica ediyorum sizden, lütfen oturun efendim.

İHSAN TOMBUŞ (Çorum) - Sataşmalarla çalınan zamanı hesapladınız mı Başkan?

BAŞKAN - Sayın Tombuş çok rica ederim, futbol oynatmıyoruz burada. Çalınan zaman hesabı yapamam ki burada. Hangi hatibe yaptım şimdiye kadar, istirahat ederim...

Buyurun Sayın Türkeş, sözlerinizi tamamlayın.

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Devamla) - Evet arkadaşlar, her yerde saldırı yaparak, silâh zoruyla, kendileri gibi düşünmeyenlere, kendi fikirlerini empoze edenler solculardır, Marksistlerdir, bölücülerdir. Böyle olduğu halde, Hükümet her yerde milliyetçileri itham ederek, onların silâh zoruyla, kaba kuvvetle, kendileri gibi düşünmeyenlere karşı baskı yaptıklarını itham etmektedir. Bu bir iftiradır, bunu reddediyorum.

Muhterem arkadaşlarım, memleketimizde Türk gençliği bir bütündür ve bu gençlik vatansever gençliktir, milliyetçi gençliktir. Onlar, memleketinin menfaatini bilen İnsanlardır. Bunlar kaba kuvvet değillerdir. Bunların hepsi aydın kişilerdir, fikir özgürlüğüne ve demokrasiye saygılı kişilerdir; fakat memlekette doktrinler bir rejim kurmak isteyen ve dışarıdan beslenen, yabancı ideolojilere satılmış olan elemanların devamlı tecavüzlerine, hücumlarına uğramaktadırlar.

BAŞKAN - Sayın Türkeş, söz süreniz bitti efendim. Değerli Arkadaşlarımın arzusuna göre de bitti. Lütfen sözlerinizi bağlayınız.

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Devamla) - Evet arkadaşlar, şimdi, Sayın Başbakan bu kürsüde konuşurlarken tarafsız olduklarını ifade ettiler. Ben de oturduğum yerden, «sözlerinizle hareketleriniz birbirine uymuyor», dedim.

Muhterem arkadaşlar, Sayın Başbakanın tarafsız olmasını gönülden arzu ediyoruz. Fakat şimdiye kadar izlediği tutum tarafsızlıkla taban tabana zıttır. En son 18 Mayıs'ta yaptığı konuşma ile...

BAŞKAN - Sayın Türkeş, söz sürenizin bittiğini söyledim efendim, istirahat ediyorum, Başkanlığa yardımcı olunuz.

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Devamla) - Bağlıyorum efendim.

18 Mayıs'ta yaptığı konuşma ile şahsen beni ima ederek ve partimi ima ederek, üniversiteli gençlerin artık ayıldıklarını, bundan sonra artık çocuklarla uğraşıldığını ileri sürmüş ve bizim artık...

BAŞKAN - Sayın Türkeş, sözünüzü kestim efendim, özür dilerim.

Değerli Arkadaşlarım, bu suretle 1974 yılı Bütçesinin görüşmeleri bitmiştir. Hayırlı ve uğurlu olsun.

(Kapanma saati: 01.08)

**DIŞ SİYASİ OLAYLARIN MEYDANA
GETİRDİĞİ GELİŞMELER ÜZERİNDE
YAPTIĞI KONUŞMASI
20 TEMMUZ 1974
KIBRIS BARIŞ HAREKÂTI**

T: 13 C:13 B: 4 23.07.1974 TBMM

**BİRLEŞİK TOPLANTI
BİRİNCİ OTURUM**

BAŞKAN : Kemal GÜVEN

**D. ÜYELERİ : Enver AKOVA (Sivas), Tufan Doğan AFŞARGİL
(Kayseri)**

Açılma Saati: 15.00

BAŞKAN – TBMM'nin 4'üncü Birleşimini açıyorum.

Çoğunluğumuz vardır, görüşmelere geçiyoruz.

Muhterem arkadaşlarım, bundan evvelki birleşim gizli olarak cereyan etmişti. Bu birleşime ait tutanak özetinin okutulabilmesi için gizli celseye geçmemiz lâzım. Bu itibarla salondaki misafirlerin, dinleyicilerin, basın mensuplarının salonu terk etmelerini rica ediyorum.

Tutanak özeti okunduktan sonra açık oturuma devam edeceğiz.

(Genel Kurul salonu boşaltıldı)

(Kapanma Saati: 15.05)

İKİNCİ OTURUM

(GİZLİ)

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma saati : 15.10

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisi 4'üncü Birleşiminin Üçüncü oturumunu, açık olarak açıyorum.

Görüşmelere başlıyoruz.

Kıbrıs Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Rauf Denктаş'ın göndermiş olduğu telgrafı okutuyorum:

TBMM Başkanlığına

Garanti andlaşması altında almış olduğunuz karar neticesinde, hak ve adaletin tecellisi için Türk Silâhlı Kuvvetleri semalarımızda ve aramızdadır. Tarihî kararınız ve mutlu olayın Türk Ulusuna mutluluklar ve Bağımsız Kıbrıs Devletine daimi huzur ve barış getirmesini gönülden dilerim.

(Sürekli alkışlar)

Rauf DENKTAŞ

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Dış Siyasî Olayların Meydana Getirdiği Şartlardaki Gelişmeler Üzerine Görüşmeler

BAŞKAN – Gündem gereğince, Dış Siyasî Olayların Meydana getirdiği şartlardaki gelişmeler üzerindeki görüşmelerimize devam ediyoruz efendim.

Bu konuda Sayın Alparslan Türkeş ile birlikte Başbakan Bülent Ecevit, Dışişleri Bakanı Turan Güneş, Kontenjan Grubu adına Nihat Erim, MBK Adına Fahri Özdilek, A.P.D.P.M.S.P. Grupları ve Yasin Hatipoğlu söz istemişlerdir.

Konuşma sırası Sayın Alparslan Türkeş' te.

Buyurun Sayın Türkeş.

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Adana Milletvekili) - Sayın Başkan, Türkiye Büyük Millet Meclisinin sayın üyeleri;

Cumhuriyetimizin tarihinde, geçen 5 gün önce alınmış olan karar, cidden bir dönüm noktası teşkil etmiştir.

On yıldan fazla bir zamandan beri Türk milletinin iştiyakla beklediği bir karar, Cumhuriyet Hükümeti tarafından alınmıştır. Bu karar Kıbrıs'ta Londra ve Zürih Antlaşmalarıyla kurulmuş olan nizamın altüst edilmesi ve orada yaşayan Türklerin haklarının tehdit altına girmesi; Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin haklarına, güvenliğine karşı bir tehdit meydana gelmesi üzerine, anlaşmaların Türkiye Hükümetine verdiği hak, Türk Silâhlı Kuvvetlerini kullanmaya karar vermek suretiyle kullanılmıştır.

Bu bütün milletimizi memnun eder. Yıllardan beri milletimizin içinde bir birikim meydana getirmiş olan duyguları coşturan bir karar olmuştur. İktidariyle, muhalefetiyle Türkiye Büyük Millet Meclisi de bu kararı tasvip etmiş ve Cumhuriyet Hükümetine, istemiş olduğu yetkiyi de, Büyük Meclis hiç tereddüt etmeden ittifakla vermiştir.

Muhterem arkadaşlarım, yapılmış olan harekât, Türk Silâhlı Kuvvetlerinin, binlerce yıllık tarihinden gelen yüksek vasıflarını korumaya devam ettiğini göstermiş, şanlı Türk askerinin binlerce yıldan beri gösterdiği büyük başarılarının yeni bir örneğini teşkil etmiştir.

Sözün burasında, binlerce yıllık tarihinden taşıdığı büyük şan ve şereften kuvvet alan ve ona lâyık olduğunu göstermiş bulunan Türk Silâhlı Kuvvetlerimizi şükranla, takdirle ve minnetle anmayı şerefli bir vazife sayıyorum.

Bu harekât dolayısıyla, Türk Milletinin yüce hakları uğrunda, Türk Vatanının güvenliği uğrunda hayatlarını feda etmiş olan şehitlerimize Cenabı Haktan rahmet diler, onların aziz hatıralarını hürmetle anarak, onlara da minnet ve şükranlarımızı arz etmeyi vazife sayırım.

Muhterem arkadaşlarım, girilmiş olan harekât, istenilen neticeye varmış mı, varmamış mı? Bunun üzerinde konuşmayı bugün için erken ve gereksiz sayıyorum. Bir kere, elimizde henüz durumu aydınlatacak yeterli bilgi yoktur.

Cumhuriyet Hükümeti tarafından da Büyük Meclise gerekli bilgiler henüz verilmiş değildir. Benden önce konuşan değerli arkadaşlarımın işaret buyurdıkları gibi, yapılmış olan harekât hakkında,

tarafımızdan uğranılmış olan zayıat hakkında, karşı tarafın uğramış olduğu zayıat hakkında Hükümetimizin, gerekirse gizli celse yaparak Büyük Meclisi aydınlatmaktan çekinmemesi bir zarurettir. Buna kesin ihtiyaç vardır.

Yabancıların bildiği, yabancı basında yer alan, yabancı ajanslarda çeşitli şekillerde ifade edilen hususlar mutlakâ, Türkiye Büyük Millet Meclisine, Onun Hükümeti tarafından hiç çekinme gösterilmeden, gerekiyorsa gizli bir celse yapılarak açıklanmalı, ifade edilmelidir; hatta Türk Kamuoyuna da ifade edilmelidir. Demokrasi açıklık rejimidir ve Hükümet de, yapılan harekâtı aynı zamanda demokrasinin bir zaferi olarak benimsemiş ve ilân etmiştir. Demokrasiye bağlı olan Cumhuriyet Hükümetinin, demokrasinin bir kuralı olan kamuoyunu aydınlatmak ve Büyük Meclisi de aydınlatmak görevini bir an önce yerine getirmesi, millî menfaatlerimiz bakımından çok hayırlı bir husus teşkil eder.

Bunları belirttikten sonra, önümüzdeki çeşitli ihtimaller üzerinde de Büyük Meclisin dikkatlerini çekmeyi bir vazife sayıyorum.

Muhterem arkadaşlarım, tarihimizde birçok büyük zaferler kazanmışızdır; fakat zaferden sonra, kazandıklarımızı diplomasi masalarında kaybetmişizdir. Bugün Türk Silâhlı Kuvvetleri tarafından, Hükümetin aldığı isabetli kararlar, 59 saat içinde girilmiş ve başarılı olan harekât, Hükümetin bu harekâta başlanmadan önce Kıbrıs'ta elde etmeyi gaye olarak göstermiş olduğu siyasî hedefleri elde edecek vüsati bulmamıştır. Bu bakımdan girişilecek müzakerelerde harekâta başlamadan önce Hükümetin siyasî hedef olarak ortaya koymuş olduğu, ilân etmiş olduğu hedeflerin müzakere masalarında sağlanabilmesi mühim bir konu teşkil etmektedir.

Hükümetin ilân etmiş olduğu hedefler:

«Kıbrıs'ta meydana gelmiş olan gayri meşru rejimi kaldırmak ve Londra, Zürih Andlaşmalarına göre Kıbrıs Anayasasına uygun meşru düzeni yeniden tesis etmek, ENOSİS'e giden yolu kapamak, Kıbrıs Cumhuriyetini ve onun toprak bütünlüğünü teminat altına almak, garantör devlet olarak bunu temin etmek, orada yaşayan soydaşlarımızın güvenliğini (Hükümetin deyimiyle) «güvence altına almak.»

Bunlar, özet olarak, Hükümetin ilân etmiş olduğu siyasî hedeflerdir. 59 saatlik askerî harekât, bu hedefleri kolayca teminat altına alacak bir vüsate erişmemiştir. Önümüzde bir vüsat meselesi vardır; ama şu saatte bu konu üzerinde daha geniş konuşmayı gerekli bulmuyorum. Eğer, Büyük Meclisimiz gizli oturumda olsaydı, bunun üzerinde ve daha bazı başka konularda daha geniş olarak görüşlerimi yüksek takdirlerinize arz etmek isterdim.

Muhterem arkadaşlarım, Kıbrıs konusu Türkiye'nin güvenliği konusudur. Türkiye'nin ekonomik entegrasyonu sıklıkla sıkıya bağlantılı bir konudur. Kıbrıs, Yunanistan'a 700 mil uzakta olup, ne onun emniyetiyle, ne ekonomik bütünlüğüyle hiç bir ilgisi olmayan bir adadır. Kıbrıs'ta yaşayan nüfusun çoğunluk teşkil eden kısmının kendini Yunanlı sayması (gerçekte Yunanlılıkla da ilgileri şüphelidir) bu adanın Yunanistan'la birlik olması için bir hak teşkil edemez. İleri sürülen self determinasyon meselesi de hiç bir zaman ciddiyetle ele alınacak bir mesele kabul edilemez.

Aynı mesele Lozan'da Batı Trakya için bizim tarafımızdan da bahis konusu edilmişti; ama o zaman, bir toprağın kime ait olacağı meselesi bahis konusu olunca, "Evvelâ self determinasyon değil; evvelâ o toprak hangi ülkenin güvenliğiyle ve ekonomik entegrasyonu ile ilgilidir; bu gelir" demişlerdi bize.

Bu gerekçelerle karşımıza çıkanlar, bugün self determinasyon meselesiyle ve dünya kamuoyunu da çeşitli oyunlarla karıştırarak Kıbrıs'ı, Elen Emperyalizminin bir parçası haline getirmek istemektedirler.

Alınmış olan kararlar, bu isteğe, Türk Milletine yakışır bir ciddiyetle ve enerjiyle karşı çıkmıştır. Girişilmiş olan harekâtın, bundan sonra da milletimiz ve memleketimiz için hayırlı sonuçlar vermesini temenni edeceğim ve Büyük Meclisimizin, bir kaç gün önce gösterdiği gibi, bundan sonra da aynı birliği göstererek, millî davamızın çözümlenmesinde Cumhuriyet Hükümetinin arkasında aynı birlik ve beraberlik içinde desteği göstererek millî hedeflerimize beraberce varmamızın mümkün olmasını Cenabı Haktan niyaz ediyorum ve bu vesileyle hepinize saygılarımı sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın TúrkeŐ.

(Başbakan Bülent Ecevit, Dışişleri Bakanı Turan Güneş, Kontenjan Grubu adına Nihat Erim, MBK adına Fahri Özdilek, A.P. D.P. M.S.P. Grupları ve Yasin Hatipoğlu konuşmuşlardır)

...

BAŞKAN - Muhterem arkadaşlarım, olağanüstü toplantıyı gerektiren konunun görüşülmesi bitmiştir.

(Kapanma Saati: 19.10)

**ANKARA, İSTANBUL, TEKİRDAĞ, KIRKLARELİ,
EDİRNE, ÇANAKKALE, BALIKESİR, MANİSA, İZMİR,
AYDIN, MUĞLA, ADANA, İÇEL VE HATAY İLLERİNDE
EVVELCE İLAN EDİLMİŞ OLAN SIKIYÖNETİMİN 2 AY
SÜRE İLE UZATILMASINA İLİŞKİN BAŞBAKANLIK
TEZKERESİ**

CİLT: 13 B: 5 TOP: 13 O:1 19.08.1974 M.M. (B.T.)

BİRLEŞİK TOPLANTI

Açılma Saati: 15.00

BAŞKAN : Kemal Güven

D. ÜYELERİ : Zekai Yaylalı (Erzurum), İlhami Çetin (Yozgat)

Kıbrıs barış harekâtında şehit olan Silâhlı Kuvvetler mensuplarımız ile mücahitlerimiz için saygı duruşu.

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısının 5'inci Birleşimini açıyorum.

Çoğunluğumuz vardır, görüşmelere geçiyoruz.

Muhterem arkadaşlarım, Kıbrıs Barış Harekâtında şehit olan Kahraman Silâhlı Kuvvetlerimiz mensuplarının ve mücahitlerimizin aziz hatıraları önünde Yüce Heyetinizi bir dakikalık ihtiram duruşuna davet diyorum.

(Saygı duruşunda bulunuldu)

BAŞKAN - Teşekkür ederim efendim.

Cumhurbaşkanı Fahri S. Korutürk ile Kıbrıs Cumhurbaşkanı Yardımcısı ve Türk Cemaati Yürütme Kurulu Başkanı Rauf Denктаş'a Başkanlıkça, «Hoş geldiniz» denilmesi.

BAŞKAN - Muhterem arkadaşlarım, şu anda Sayın Cumhurbaşkanımız ile Yavru Vatan Kıbrıs'ın Cumhurbaşkanı Yardımcısı ve Türk Cemaati Yürütme Kurulu Başkanı Sayın Rauf Denктаş Genel Kurul sa-

lonuna teşrif etmiş bulunuyorlar. Kendilerine Yüce Kurulunuz adına hoş geldiniz derim. (Şiddetli ve sürekli alkışlar)

...

Ankara, İstanbul, Tekirdağ, Kırklareli, Edirne, Çanakkale, Balıkesir, Manisa, İzmir, Aydın, Muğla, Adana, İçel ve Hatay illerinde evvelce ilân edilmiş bulunan Sıkıyönetimin iki ay süre ile uzatılmasına ilişkin Başbakanlık tezkeresi. (3/125)

BAŞKAN - Başbakanlık tezkereleri var, okutuyorum efendim.

(Başbakanlık Tezkeresi okundu)

(Gruplar ve şahıslar adına konuşma yapacakların isimleri belirtildi)

.....

BAŞKAN -Söz sırası Sayın Alparslan Türkeş' te.

Buyurun Sayın Türkeş.

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Adana Milletvekili) - Sayın Başkan, Türkiye Büyük Millet Meclisinin sayın üyeleri; İkinci Kıbrıs harekâtı da zaferle sonuçlanmıştır. Böylece, Türk Milletinin enerjik karakterine ve yıllardan beri süren özlemine uygun, alınmış kararlarla Kıbrıs'ta Türk Milletinin davası, insan hakları, barış sağlanması gibi gayeler daha sağlam teminata kavuşmak imkânını bulmuştur. Bu zafer Türk Milletini çelik bir birlik haline getirmiştir. Cumhuriyet Hükümetinin isabetli kararı bütün Milletçe, Meclisiyle, partileriyle desteklenmiştir.

Bu arada vakarlı tutumuyla, değerli demeçleriyle daima milletimize yüksek moral vermiş, yol göstermiş olan Sayın Cumhurbaşkanımızın çevresinde ve Cumhuriyet Hükümetinin desteğinde şerefli Türk Silâhlı Kuvvetleriyle sıkı sıkıya, el ele vererek Cumhuriyetin kuruluşunun 51 nci yılında tarihimize yeni şerefler ve yeni zaferler kazandırmıştır.

Bu kazanılan zaferler dolayısıyla büyük milletimizi, büyük Meclisimizi, başta Sayın Cumhurbaşkanımız olmak üzere Cumhuriyet Hükümetini ve Türk Silâhlı Kuvvetlerini yüksek huzurunuzda kutlamayı şerefli bir vazife sayıyorum.

Bu büyük ve şerefli harekâtın icrasında canlarını, kanlarını feda etmiş olan, bu uğurda şehit olmuş olan değerli memleket evlâtlarını huzurunuzda minnetle, tazimle anıyorum, Cenabıhaktan kendilerine rahmet dileyerek, ailelerine ve büyük Türk Milletine başsağlığı diliyorum.

Bu zafer harekâtında değerli hizmetler ifa ederek gazilik mertebesini kazanmış olan Silâhlı Kuvvetlerimiz mensuplarına da minnet şükran ve saygılarımızı sunmayı yine şerefli bir vazife sayıyorum.

Bu arada, yıllardan beri Kıbrıs'ta Türklüğün şerefini, Türk Milletinin büyük varlığının, menfaatlerinin korunmasını her çeşit güç şartlar altında yapmış olan ve bu uğurda her türlü zulme, baskıya karşı kahramanca göğüs germiş olan Kıbrıs'lı soydaşlarımızın hatıralarını anmayı ve bu mücadelede yıllarca kan dökmüş, can vermiş olan şehitlerimizi tazimle yadetmeyi kendilerine minnet ve şükranlarımızı sunmayı Cenabıhaktan rahmetler dilemeyi yine şerefli bir vazife saymaktayım.

Bu mücadelede Kıbrıs Türklüğüne önderlik etmiş olanların ve bugünkü Kıbrıs Türklerinin cemaat reisi olan ve Kıbrıs Cumhurbaşkanı Yardımcısı bulunan Sayın Rauf Denktaş'ın hizmetlerini de huzurunuzda takdirle ve minnetle yadetmeyi yine milletimiz için şerefli bir iş sayıyorum.

Muhterem arkadaşlarım, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti başından beri insan haklarına saygılı, barışçı ve milletlerarası antlaşmaların çizdiği yolda bulunmayı şiar edinmiş ve bunu bütün dünyaya ilân ederek hareket etmiştir. Buna karşılık, karşımızda bulunanlar İnsan Hakları Evrensel Beyannamesine rağmen, Birleşmiş Milletler Anayasasına rağmen, insan haklarına rağmen her çeşit vahşeti, cinayeti işlemekten geri durmamışlardır. Kıbrıs'ta soydaşlarımıza karşı çok eskiden beri Rumlar tarafından başlatılmış olan baskılar, zulümler, cinayetler hiçbir gün durmamıştır. Bugün de devam etmektedir. Gerek Rumlar, gerek Yunanlılar bu cinayetlerin durdurulması yolunda bir niyet sahibi olduklarını da göstermemektedirler. Bu cinayetlerin durdurulması için kendilerine yapılan gayet insancıl çağrılara karşı da cinayetlerini durdurmayacaklarını ifade etmek inadını göstermişler ve göstermeye devam etmektedirler.

Muhterem arkadaşlarım, Kıbrıs'ta Türklere karşı Rumlar tarafından yıllardan beri işlenmekte bulunan cinayetler bugün de işlenen ve işlenmeye devam eden cinayetler insanlığa karşı işlenmiş suçlardır, insanlığa karşı işlenmiş cinayetlerdir, genocide hareketlerdir. Buna karşı Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin Birleşmiş Milletlere başvurarak Birleşmiş Milletler tarafından milletlerarası tarafsız, âdil bir soruşturma kurulunun teşkilini isteyip, bu kurulca Kıbrıs'ta işlenen cinayetlerin soruşturulmasını, tahkikatının yapılmasını istemesi yerinde olur. Bununla da yetinmeyerek, İkinci Dünya Savaşından sonra olduğu gibi, insanlığa karşı işlenmiş olan suçların suçlularını, canilerini, katillerini muhakeme etmek için nasıl milletlerarası bir mahkeme kurulmuş ise, yine Kıbrıs'ta Türklere karşı girişilen cinayetler, insanlığa karşı işlenmiş cinayetler mahiyetini almış bulunduğu ve bu cinayetler durmadan devam etmekte olduğundan ve devam edeceği de inatla, ısrarla söylendiğinden, belirtildiğinden bunlara karşı da bunların suçlularını muhakeme etmek üzere yine milletlerarası tarafsız bir mahkeme kurulmasını Birleşmiş Milletlerden istemek yerinde olur kanaatindeyim.

Birleşmiş Milletler aracılığı ile bahsedilen bu kurulların sağlanması mümkün olmadığı takdirde Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti dünyaca tanınmış çeşitli milletlere mensup hukuk kurumlarını harekete geçirmeyi denemeli ve bu hukuk kurumlarından seçilecek hukukçuların katılmasıyla kurulacak tahkik heyetleri meydana getirilmeli ve bu cinayetlerin tahkikatının yapılmasının teminine çalışılmalıdır.

Bütün bunlara rağmen, bütün iyiniyetimize rağmen cinayetler devam ettiği takdirde Türklere karşı her çeşit insan hakları çiğnendiği takdirde Cumhuriyet Hükümetinin bundan önce gösterdiği enerjik davranışı yeniden ele almasında ve Atilla - III harekâtına girişerek Kıbrıs'ın tümünü işgal altına alarak Rum çetelerini, cinayet çetelerini silâhtan tecrit edip, canileri de âdil mahkemelere sevk etmek yoluna gidilmesi başvurulacak son çare olmalıdır.

BAŞKAN - Sayın Türkeş, bir dakikanız kalmıştır efendim.

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Devamla) - Bunlar yapılırken bu tedbirler alınırken ve alındıktan sonra etraflı uzun vadeli, sürekli, yaygın, plan-

lı bir propaganda faaliyeti unutulmamalıdır. Dünya kamuoyunu aydınlatacak ve tarafımıza, lehimize çevirecek tedbirler almaya gayret göstermeliyiz. Ayrıca tesirli ve olaylara yön veren diplomatik faaliyetler de unutulmamalıdır.

Türkiye aleyhinde gerek Birleşmiş Milletlerde, gerekse Birleşmiş Milletler dışında ortaya çıkan kararlar Türk Dışişleri Bakanlığının birer yenilgisidir. Türk diplomatları, Türk Dışişleri aleyhimizde yürütülen faaliyetleri çok önceden sezmeli, çok önceden öğrenmeli, çok önceden gerekli tedbirlerini almalıdır. Türk Dışişleri Teşkilâtının kuruluş hikmeti bu olsa gerek kanısındayız.

Bunlarla beraber komşularımız modern silâhlarla silahlanmaktadır. Türk Silâhlı Kuvvetlerini biz de en modern silâhlar, araçlar ve gereçlerle her çareye başvurarak süratle donatmayı birinci vazife saymalıyız. Daima saldırılara karşı, aleyhimizdeki çeşitli düşmanca faaliyetlere karşı caydırıcı, alıkoyucu güçte, vasıfta Silâhlı Kuvvetlerimizin bulunması barışın en büyük teminatı olacaktır.

BAŞKAN - Sayın Türkeş, süreniz bitmiştir, lütfen bağlayınız.

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Devamla) - Peki Sayın Başkan.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin sayın üyeleri, hepinize en derin saygılarımı sunarım (Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim efendim.

Muhterem arkadaşlarım, Sayın Cumhurbaşkanımız Sayın Denктаş ile birlikte salonumuzu terketmektedirler (Ayakta sürekli alkışlar)

(Sayın Alparslan Türkeş'le birlikte, C.G.P., D.P., M.S.P., A.P., Kontenjan Grubu ve Enver Akova konuşmuşlardır)

...

BAŞKAN - Muhterem arkadaşlarım, konu üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır. Şimdi, görüşmelere esas olan son Hükümet tezkeresini tekrar okutup oylarınıza sunacağım.

(Tezkere okundu oylandı ve ittifakla kabul edildi)

BAŞBAKAN SADİ IRMAK TARAFINDAN KURULAN 38. CUMHURİYET HÜKÜMETİ PROGRAMI ÜZERİNDEKİ KONUŞMASI

D: 4 C: 7 T: 2 B: 10 27.11.1974 M.M

BAŞKAN : Başkanvekili Rasim Hancıoğlu

D. ÜYELERİ : Oral Mavioğlu (İçel), İdris Arıkan (Siirt)

Açılma saati : 15.00

Başbakan Sadi Irmak tarafından kurulan Bakanlar Kurulu programının görüşülmesi.

BAŞKAN - Millet Meclisinin 10. Birleşimini açıyorum. Çoğunluğumuz vardır.

Sayın milletvekilleri, gündemimiz gereğince, Pazar günü Genel Kurula sunulmuş bulunan Hükümet Programı üzerindeki görüşmelere geçiyoruz.

Görüşmede Siyasi Parti Gruplarına, şahıslara ve hükümete söz vereceğim.

Şimdi söz sırası Sayın Alparslan Türkeş'te.

Buyurun efendim. (A.P., D.P. ve M.H.P. sıralarından alkışlar)

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Adana) - Sayın Başkan, sayın üyeler;

Bugün Millet Meclisinde, yeni görev almış Sayın Irmak Hükümetinin Programı tartışıldı. Bundan önce konuşan bir konuşmacının haklı olarak işaret ettiği gibi, Hükümet Programı, üzerinde en az konuşulan konuyu teşkil etti, herkes geçmiş aylara ait çeşitli tartışmaları, çeşitli ithamları birbirlerine karşı tekrar ettiler.

Memleketimiz büyük sıkıntılar içindedir. Milletimiz sıkıntılar içindedir. Geçim darlığı, pahalılık, halkın zarurî ihtiyaç maddelerinin yokluğu, çarşılarda bir kaşık yağın dahi bulunmaması, şekerin zaman zaman ortadan kalkması meseleleri halkımızı sıktığı gibi, gençlerin eğitim bunalımı, eğitim konusu da büyük sıkıntı teşkil etmektedir.

Bunlarla beraber, Kıbrıs millî davası başta olmak üzere Türkiye'nin önemli dış meseleleri de çözüm beklemektedir. Tabii, bunların çözümlenmesi için görev başında işlerin üzerine eğilmiş, çalışan hükümet lâzımdır.

Geçen yıl seçimlerden sonra 100 gün süren hükümet bunalımı ile karşılaşıldı. O günlerde de Parlamentoda grup teşkil etmiş olan partilerimiz başta olmak üzere, partiler arasında koalisyon güçlüğü başgösterdi.

Demokrasi ile idare edilen birçok memlekette uzun senelerden beri, programı itibarıyla, inançları itibarıyla birbirlerinden çok farklı siyasî partilerin, hükümet kurma konusunda koalisyon yapmaya gittikleri daima görülen bir olay, görülen bir hareket olmuştur.

Türkiye'deki partiler, yabancı memleketlerdeki partilerin, program ve inanç, görüş ayrılıkları kadar şiddetli bir şekilde birbirlerinden ayrı bulunmadıkları halde, koalisyon kurmakta, hükümet bunalımını çözmekte büyük güçlükler hasil olmuştur ve bu, hemen 1973 seçimlerinin sonuçlarına yüklenmiş, âdeta 1973 seçimlerinde oy kullanan vatandaşların, bu şekilde oy kullanmış olmakla yanlış hareket etmiş bulunmaları cihetine işaret edilme manasını taşıyan mütalaalar ortaya atılmıştır.

Halbuki, Türk vatandaşı demokrasiyle idareyi isteyen ve oyunu bilerek kullanan insandır. Türk vatandaşı, 1973 seçimleriyle hiçbir partiyi iktidar yapmak istememiştir. Partilerin birbiriyle uzlaşarak, anlaşarak, beraberlik halinde koalisyon hükümetleri kurarak memleketin idaresini bu şekilde yürütmelerini istemiştir. Bunu böyle karşılamak lâzımdır.

Demokrasiye inanan, hukukun üstünlüğüne, parlamenter rejime inanan insanların seçim sonuçlarını bu şekilde yorumlaması, bu şekilde karşılaması lâzım. Hemen seçim olmuş, seçim sonuçları belli, bu sonuçları benimsememek ve bu sonuçlardan dolayı bu şekilde oy kullananları, âdeta, «Siz böyle oy kullandınız, o halde bunun neticesine katlanın, bunu çekin » gibi bir tavır takınarak karşılamak, her şeyden evvel demokrasinin üstünlüğüne, hukukun üstünlüğüne, halkın oy hakkına, seçimin üstünlüğüne inanmakla bağdaştırılmaz.

Bu güçlüklerden sonra bir koalisyon hükümeti teşekkül etti; hem de, birbirlerine program ve inanç itibariyle en uzak sayılan iki parti arasında bir koalisyon hükümeti kuruldu ve koalisyonun ortakları, tarihî bir yanılığını düzelttiklerini ve aralarında devamlı bir işbirliği kurduklarını, memlekete iyi neticeler getireceklerini de ilân ettiler. Fakat bu koalisyon, bildiğimiz gibi belirli bir zaman neticesinde parçalandı, dağıldı.

Biz bunun dağılmasında birkaç sebebi önemli görüyoruz. Bunda her şeyden önce, Sayın Cumhuriyet Halk Partisinin ve onun Sayın Liderinin fırsatları kendi lehlerine değerlendirmek arzusunu, isteğini en önemli sebep olarak görüyoruz.

Memleketin, Kıbrıs gibi önemli, millî bir davası çözülmeden ortada duruyor, memleketin ekonomik konuları gittikçe ehemmiyet kesbediyor; pahalılık, darlık, gübre fiyatlarında artış, bunun sebep olduğu birçok sıkıntılar, müstahsilin maruz kaldığı sıkıntılar, kredi darlığı vesaire bütün bu meseleler hepsi çözüm beklerken ve kendi ortaklarıyla mühim sayılmayacak meseleler varken; daha önce, başbakan vekilliğini, ortağı olan Partinin Genel Başkanına bırakmakta mahzur görmezken, yeni çıkacağı seyahatte âdeta koalisyonun bozulmasını sağlamak maksadıyla bunda değişiklik yapmak ve bu istikamette erken seçim istekleriyle ortaya çıkmak suretiyle memleketimizi en önemli bir zamanda hükümete, hükümet bunalımına sürüklemekle kanaatimizce büyük sorumluluk yüklenmişlerdir.

Muhterem milletvekilleri, bundan sonra Sayın Cumhurbaşkanı yeni bir hükümet kurulması için partiler arasında görüşmelere girişmiştir, temaslara girişmiştir. Bu temaslar bir türlü uygun bir çözüm getirmemiştir. Fakat temaslar sürüyor. Bu temasların bir devresinde Sayın Ecevit'in, bugüne kadar Cumhuriyet tarihinde görülmemiş ve bildiğim kadar, başka demokratik memleketlerde de görülmemiş bir tutumla ortaya çıktığını gördük. Bu da; «Bir iki hafta içinde yeni hükümet kurulur, kurulmadığı takdirde ben Başbakanlığı, diğer Cumhuriyet Halk Partili bakanlar da bakanlıkları bırakıp gideceğiz»

Sayın Devlet Başkanı, Sayın Meclis böyle bir, âdeta ultimatomla karşı karşıya gelmiştir. Halbuki, yeni hükümet kuruluncaya kadar

eski hükümetlerin göreve devamı her yerde, demokrasi ile idare edilen her memlekette usuldür. Böyle bir durum ortaya çıkmıştır.

Diğer partiler arasında sürdürülen temaslar bir türlü bir koalisyon imkânı meydana getirmemiştir. Aylarca, partiler arasında bir uzlaşma meydana gelmesi için şahsen ben de çalıştım. Dostluklara ve yakın ilgiye güvenerek birçok değerli sayın milletvekilleri ve lider durumunda bulunan muhterem zevatla görüşmeler yaptık. Fakat bir türlü bir uzlaşma, bir anlaşma, partilerin koalisyonu ile Meclise dayalı bir hükümet kurulması imkânı doğmadı. Şimdi, mevcut koalisyonu bozmuşlar, yeni bir koalisyon anlaşması yapılamıyor. Bütün çabalara rağmen, Cumhurbaşkanının Başkanlığında yapılan toplantılara rağmen, Sayın Cumhurbaşkanının Sayın Ecevit'e vazife vermesi, daha sonra Sayın Demirel'e vazife vermesi, daha sonra yeniden uzlaşma zemini aramalarına rağmen bir koalisyon imkânı bulunamıyor. Meclis'e dayalı bir hükümet kurma imkânı bulunamıyor ve istifa etmiş olan hükümet de, «Belirli bir süreden sonra, bakanlıkları, Başbakanlığı bırakıp gideceğim» diye ultiatomunu vermiş.

Bu durumda, memleketi hükümete bırakmamak görevini taşıyan Sayın Devlet Başkanı ve Türkiye Büyük Millet Meclisi elbette bir şeyler yapmak mecburiyetinde idi. Sayın Devlet Başkanı, Sayın İrmak'ın başkanlığında bir hükümet kurma yoluna gitti. Bu da, istifa etmiş olan Hükümetin, bakanlıkları bırakıp gittiği takdirde, Türkiye Devletini hükümete bırakmamak kaygısından doğdu.

Şimdi burada konuşan sayın liderleri dinledim. Uzun uzun konuşmalar... Sayın Arkadaşlarım, bir de memleketimizde icraat yaptıktan çok konuşma merakı var. Saatlerce konuşuyoruz, bir-iki cümleyle ifade edeceğimiz fikirleri, görüşleri sahifelerce konuşma yoluna gidiyoruz. Bu konuşmaları dinlerken hatırıma çok eski, tarihî bir hadise geldi. Bizans'ın son günlerinde papazlar, -tabii Büyük Meclisi bu misalden tamamiyle tenzih ederim.- «Melekler erkek mi dişi mi» diye aylarca, yıllarca birbirleriyle otururlar tartışmışlar. Ortada bir hükümet meselesi var. Millet açıklıkla, sıkıntıyla, geçim derdiyle işsizlikle karşı karşıya; çocuğunu okutamamak derdiyle karşı karşıya; yağ bulamıyor, şeker bulamıyor, müstahsil malını değerlendiremiyor,

pamuk kuyrukları, konuşmalarda belirtildiği gibi, ortada, binbir dert sürüyor gidiyor. Bunları çözecek hükümet yok ve hükümet kuracak çare yok. Bu, dikkatle üzerinde durulması icap eden bir konudur. Bütün memleket insanlarının ve her şeyin üstünde, memleketin insanlarının seçmiş olduğu vekiller olarak, milletvekilleri olarak, Millet Meclisi olarak bu Meclisin mensubu olan değerli insanlara, değerli milletvekillerinin, üzerinde durması icap eden bir konu ve mutlaka bir uzlaşma bir koalisyon yolunu bulmaları lâzımdı. Bu kadar aydın, bu kadar yetişmiş, bu kadar tecrübeli, bu kadar değerli memleket evlâtları, birbirleriyle mutlaka bir ortak uzlaşma zemini bulabilirler, bulmaları lâzımdır, bulmaları zaruridir, zorunludur; eğer bu Türk demokrasisini şaibesiz, lekesiz yaşatmak, devam ettirmek arzusu varsa ki eminim bu arzu hepimizde mevcuttur.

Meclise dayalı hükümet kurulmuyor, istifa etmiş olan Hükümet yeni hükümet kuruluncaya kadar hizmeti sürdürmüyor, Sayın Cumhurbaşkanının görevlendirdiği Hükümete oy verilmiyor; peki çıkış yolu? Ben memleketimizin, Meclisimizin böyle bir noktaya getirilmesinden çok üzüntülüyüm ve bunu memleketimiz için de, demokrasimiz için de çok mahzurlu sayıyorum.

Muhterem milletvekilleri, bazı partilerin, koalisyon kurma konusunda, aralarında bazı korkuların, endişelerin hüküm sürdüğünü sezdim. Bilhassa Cumhuriyet Halk Partisini muhalefette bırakarak diğer partilerin koalisyon yapmalar konusunda o partilerde bu endişeyi, bu korkuyu sezdim, sezer oldum. Yani Cumhuriyet Halk Partisi muhalefette olursa sokağı harekete geçirir, nümayişleri başlatır, üniversitede olayları başlatır, bununla başedemeyiz. Bu endişeyi sezdim. Bu endişeyi taşıyanlara şunu söyleyeyim ki, hukukun üstünlüğünü prensip olarak ele alıp, Anayasayı başlar üzerinde tutmayı her şeyin üstünde gözeterek iş başına gelecek olan bir hükümet, kanunsuz her hareketin hakkından gelebilir. (C.H.P. sıralarından «Bravo» sesleri)

Sokak hareketleri, kanun tedbirleri ile önlenir, devlet kuvvetleri, kanun yoluyla bunların hakkından gelecek güçtedir. Memleketin sağlam kuvvetleri vardır. Arkadaşlar, anarşiye karşı olan, yıkıcılığa karşı olan ve Türk milletinin köleliğe, bir nevi esirliğe, uşaklığa gö-

türülmesini sağlayacak, o gayeyle uğraşan yabancı ideolojilere an-gaje olmuş yıkıcılara karşı gerekli tedbirleri alacak sağlam kuvvetleri vardır; Türk milletinin sağduyusu vardır, tarihten gelme bağıışıklığı vardır, gücü vardır.

Bu bakımdan, Cumhuriyet Halk Partisi muhalefette olursa, bunun karşısında dayanılmaz, sokak hareketlerini başlatır, bunun sert muhalefeti ile başa çıkılmaz endişesine kapılan partiler veyahut liderler, o zaman görevlerini terk etmeli, böyle bir endişeye kendilerini kap-tırmayacak olan kimselere yerlerini vermelidirler. (C.H.P. sıralarından «Bravo» sesleri, alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Türkeş, vaktiniz dolmuştur efendim, cümlelerinizi bağlayın. Konuşmanız 20 dakikayla tahdit edildiği için, vaktiniz dolmuştur; cümlelerinizi bağlamanızı rica edeceğim.

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Devamla) - Bağlıyorum.

Evet, biz de, şimdiye kadarki, konuşmacı arkadaşlarımızın yaptığı gibi, Hükümet Programına girmeden süremizi doldurmuş bulunuyoruz.

Yalnız, Hükümet Programıyla ilgili, bir-iki noktayı kısaca söyleyerek konuşmamı bağlamak istiyorum.

Hükümet Programında, Kıbrıs meselesine yer verilmiştir. Kıbrıs meselesi ile ilgili olarak şu hususu belirtmeyi yararlı sayıyorum.

Kıbrıs eski Cumhurbaşkanı Makarios'un, bugünlerde Kıbrıs'a dönmesi bahis konusu edilmektedir. Kanaatimce, Makarios artık Kıbrıs Cumhurbaşkanı değildir. Kendisi evvelce Anayasayı çiğnemiş, Anayasa dışına çıkmış olmakla, esasen gayrimeşru bir kişi durumuna düşmüştür. Ayrıca, 15 Temmuzda meydana gelen darbeyle, fiilen de Cumhurbaşkanılığından uzaklaştırılmış ve yurdunu terk ederek, vazifesini terk ederek kaçmış olan bir kişidir. Kendisini darbeyle iktidardan uzaklaştıran ve yerine geçen zat da, bir süre sonra Cumhurbaşkanılığından ayrılmış, onun yerine de üçüncü bir şahıs Cumhurbaşkanı olarak gelmiştir. Bundan sonra, tekrar Makarios'un, Kıbrıs'ın Cumhurbaşkanı olarak, Kıbrıs Devletinin başına geçmek üzere Kıbrıs'a dönmesi doğru bir hareket değildir ve bunu Türkiye kabul

etmemelidir. Böyle bir tutum, Türklerin hayatını tehlikeye sokacağı gibi, Rumların hayatını da tehlikeye sokar; Kıbrıs'ta barışı tehlikeye düşürür, Anayasa düzenini alt üst eder ve Türkiye'nin güvenliğini de yıkar. Bu sebeplerden, böyle bir hareket karşısında Türkiye Cumhuriyetinin, üçüncü harekâtı başlatacağını mutlaka Hükümet ilgililere bildirmeli, hatta açıkça ilan etmelidir, ki Makarios Kıbrıs'a tekrar dönmemelidir.

BAŞKAN - Sayın Türkeş, vaktiniz dolmuştur efendim.

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Devamla) - Bağlıyorum efendim.

Sayın İrmak Hükümetinin Programında, konuşmacıların da belirttikleri gibi, daha ziyade her tarafı memnun edecek bir zihniyet, tutum hâkim olmuştur. Bu da kuruluşunun icabı, bünyesinin icabı, partilerden oy almayı sağlama maksadına mebni olsa gerek. Aslında kurulmuş olan Hükümet, bütün üyeleriyle memleketimizin seçkin kişilerinden meydana gelmiş, bugüne kadar Devlet hizmetinde iyâkatle hizmet etmiş, tecrübeli, değerli, memleket aydınlarından meydana gelmiş bir Hükümettir; ama programı tabii birçok yönlerden tenkit edilecek durumdadır. Ben sözlerimi bu kadarla burada bağlıyorum.

Yüce Meclise saygılar sunarım. (A.P. ve M.S.P. sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Türkeş.

(Kapanma saati 23.42)

MALATYA MİLLETVEKİLİ HÜSEYİN DENİZ'İN İDDİALARINA CEVABI

D: 4 C: 7 T: 2 B: 22 07.01.1975 M.M.

BAŞKAN : Başkanvekili Rasim Hancıoğlu

DİVAN ÜYELERİ : Mehdi Keskin (Kastamonu), İlhami Çetin (Yozgat)

Açılma saati: 15.00

Malatya Milletvekili Hüseyin Deniz, öldürülen öğrenci Şahin Aydın ve öğrenci olayları hakkında gündem dışı konuşması.

BAŞKAN - Millet Meclisinin 22. Birleşimini açıyorum.

Gündem Dışı konuşmalara geçiyoruz efendim.

Sayın Hüseyin Deniz, öğrenci olayları ve öldürülen Şahin Aydın ile ilgili Gündem Dışı konuşmanızı yapmak üzere buyurun efendim.

HÜSEYİN DENİZ (Malatya) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri;

...

(Hüseyin Deniz konuşmasını yaptı)

BAŞKAN - Teşekkür ederim efendim.

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Adana) - Sayın Başkan, Hatip, gerek partimin, gerekse benim adımla zikretmek suretiyle açıkça sataşmada bulunmuştur. Cevap vermek için söz rica ediyorum.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Türkeş. (A.P. ve M.S.P. sıralarından alkışlar)

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Adana) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; biraz önce konuşan Cumhuriyet Halk Partisi milletvekili arkadaşımız, meydana gelen öğrenci olaylarını ele alarak, sayın Genel Başkanlarının her zaman uyguladığı bir usule baş vurmuş ve bunu Meclisin kürsüsünden de tekrarlamıştır. Bu usul şudur: Ortaçağ karanlığında

engizisyon devrinde, engizisyon papazlarının masum insanları, suçlama usulüdür bu. Bu usulü Cumhuriyet Halk Partisinin Sayın Genel Başkanı her zaman uygulamaktadır. Burada konuşan değerli milletvekili arkadaşımız da bu usule baş vurmıştır.

Kendileri, kendileri gibi düşünmeyenleri, «çağ dışı» diye vasıflandırmaktadırlar, ama kendileri çağ dışıdır. (A.P., D.P. ve M.S.P sıralarından alkışlar) Memleketin savcıları mevcut ve vazife başındadır. İstanbul, Ankara, Adana şehirleri, bahsettikleri olayların cereyan ettiği şehirlerdir. Bu şehirlerde Sıkıyönetim idaresi bulunmaktadır. Ayrıca Devletimiz ayaktadır. Devletin emniyet müdürleri var, polis teşkilâtı var, adliye teşkilâtı var, bağımsız mahkemeleri var, valileri var, kaymakamları var. Sayın Ecevit başta olmak üzere, burada konuşan arkadaşım da dahil, ne demek istiyorlar? Yani bu vazifelilerin hiç birisi vazife yapmıyor, komando diye şikâyet ettikleri gençlerin, çeteler halinde, masum insanları öldürmelerine hepsi göz yumuyor, bunları himaye mi ediyorlar? (C.H.P. sıralarından «Doğru» sesleri) Arkadaşlar eğer doğru diyorsanız, bu çok hazin bir ithamdır. (C.H.P. sıralarından gürültüler)

BAŞKAN - Müdahale etmeyelim efendim.

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Devamla) - Memleketin bütün savcılarının bütün hâkimlerinin, bağımsız mahkemelerinin, valilerinin, kaymakamlarının, emniyet müdürlerinin, emniyet teşkilâtının Milliyetçi Hareket Partisini ve Sıkıyönetim Komutanlıklarının da Milliyetçi Hareket Partisinin gençlerini himaye ediyor, sadece himaye etmek değil, onlarla işbirliği yapıyor diye tavsif ediyorsunuz demektir ki, gerçeklere taban tabana aykırıdır. Memlekette görevliler vazifeleri başındadır. Suç işleyen vatandaşları kovuşturacak durumdadırlar ve kovuşturuyorlar.

Muhterem arkadaşlarım, size yakışmıyor bu şekilde ithamlarda bulunmak. Hukuka inanmış ve Türkiye Cumhuriyeti Devletinin hukuk devleti olduğuna inanmış, milletvekili sıfatı taşıyan, bir partinin Genel Başkanı sıfatını taşıyan, Başbakanlık makamı gibi yüksek vazife yükselme imkânı elde etmiş olan vatandaşlarımıza bu şekilde ithamlar yakışmıyor.

Muhterem arkadaşlarım, arkadaşımızın bahsettiği Şahin Aydın isimli gencin ölümüne sebebiyet veren kavgaya gelince. (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN - Müdahale etmeyin efendim.

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Devamla) - Bu olayı tahkik ettik. Olay meydana geldiği gün, Sayın Cumhuriyet Halk Partisinin yetkilileri, olayın suçlusu olarak, Milliyetçi Hareket Partisini, onun gençlerini ve onun Genel Başkanı olarak beni suçladılar. (C.H.P. sıralarından gürültüler)

BAŞKAN - Müdahale etmeyin efendim.

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Devamla) - Daha hiçbir araştırma yapmadan, hiçbir soruşturma yapmadan, aynı şeyi Adana'da meydana gelen bir işçi vatandaşımızın ölümüne sebebiyet vermiş olan kavgada da yaptılar.

Muhterem arkadaşlarım, bir yerde vatandaşlar arasında kavga çıkabilir. Bu kavgada yer alan vatandaşların bazıları, bazı partilere de mensup olabilirler. Ama, bu o partiyi o partinin genel başkanını, o partiyi, hükmi şahsiyet olarak suçlamayı gerektirmez. Biliyorsunuz, bundan bir iki ay önce Ceyhan'da İş Bankası şubesi soyuldu. Bu soygun olayına Cumhuriyet Halk Partisi Ceyhan İlçe sekreteri de karışmış, onun ismi de yer aldı. Ama bizim hiç bir zaman aklımızdan, «Bu banka soygununu Cumhuriyet Halk Partisi düzenlemiştir» demek geçmedi. (A.P. ve M.H.P. sıralarından alkışlar) Aklımızdan hiçbir zaman «bu banka soygununu Cumhuriyet Halk Partisinin Sayın Genel Başkanı yapmıştır.» demek geçmedi. Hiçbir zaman aklımızdan, partili arkadaşları gösteri yürüyüşüne sevk ederek sokaklarda; «soyguncu Ecevit, hırsız Ecevit» diye bağtırmak geçmedi. (A.P. ve M.H.P. sıralarından «Bravo» sesleri, alkışlar)

Arkadaşlar, bu çirkin yollardan vazgeçiniz. Siz, öldürülen işçiyi, öldürülen genç öğrenci hadisesini bahane ederek taraftarlarınıza sokaklarda gösteriler düzenlettiniz ve «Katil Türkeş» diye bağtırttınız. (C.H.P. sıralarından «Doğru, doğru» sesleri)

Doğru değil, yalandır; yalan söylüyorsunuz.

BAŞKAN - Müdahale etmeyin efendim, müdahale etmeyin.

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Devamla) - Biz hiçbir zaman, hiçbir kanlı olaya müsaade etmiyoruz ve kanlı olayların çıkarılmasına taraftar değiliz. Biz, saldırganlığa ve saldırganlara karşıyız arkadaşlar.

Siz, kendi solcu gruplarınız arasında çıkan kavga neticesinde bıçaklanarak ölümüne sebebiyet verilen gençlerin öldürülmesini başkalarına yükleyemezsiniz.

DENİZ BAYKAL (Antalya) - Yalan, yalan! (C.H.P. sıralarından «yalan» sesleri)

BAŞKAN - Müdahale etmeyin efendim.

Sayın Türkeş..

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Devamla) - Resmî makamların tahkikatı var Sayın Baykal, polisin tahkikatı vardır. Eğer biz öldürtmüş olsaydık, polis bunu ortaya koyardı.

BAŞKAN - Sayın Türkeş, lütfen sözlerinizi bağlayınız, vaktiniz dolmuştur.

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Devamla) - Muhterem arkadaşlarım, biz dürüst yoldayız, doğru yoldayız. Size de dürüstlüğü tavsiye ederiz, hukuk yolunu tavsiye ederiz.

Arkadaşlar, fırtına eken bora biçer, bunu unutmayınız. (A.P., M.H.P ve C.G.P. sıralarından alkışlar, C.H.P. sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar Gündem Dışı konuşmalar bitmiştir, gündeme geçiyorum.

1975 YILI BÜTÇE KANUN TASARISI ÜZERİNDEKİ KONUŞMASI

D: 4 C: 10 T: 2 B: 50 27.02.1975 M.M

BAŞKAN : Kemal Güven

D. ÜYELERİ: Tufan Doğan Avşargil (Kayseri), İdris Arıkan (Siirt)

Açılma Saati : 10.00

1975 yılı Bütçe Kanunu tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporu ile 1975 yılı Bütçe Kanunu tasarısında yapılan değişikliğe dair Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve Bütçe Karma Komisyonu raporu (Millet Meclisi: 1/210; C. Senatosu: 1/277) (M. Meclisi S. Sayısı: 128; C. Senatosu S. Sayısı: 406)

BAŞKAN - Millet Meclisinin 50 nci Birleşimini açıyorum.

Görüşmelere devam ediyoruz.

Sayın Türkeş, lehte mi, aleyhte mi konuşacaksınız?

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Adana) - Lehte. (A.P., C.G.P. ve M.S.P sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Buyurun efendim.

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Adana) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri;

1975 yılı bütçesi Meclislerimizde görüşülmüş, tartışılmıştır. Devlet çarkının aksamadan işlemesi için, Devlet bütçesinin, Anayasamızın öngördüğü tarihte çıkarılmış olması şarttır. Bu bakımdan, bütçenin hazırlanması ve zamanında Meclislere sunulması, Meclislerde görüşülmesinin, müzakeresinin sağlanarak, yine, zamanında yürürlüğe girmesi hususunda birbiriyle birlik kurmuş olan partilerin yapmış oldukları çalışma, Devlet ve millet tarihinde önemli yer tutacak ve övgüye değer bir çalışma olmuştur. (C.G.P. ve A.P. sıralarından alkışlar)

Muhterem milletvekilleri, bütçeyle ilgili yapılan konuşmalarda, bütçeye kırmızı oy vermekten bahseden bazı konuşmacılar, bütçeye kırmızı oy verecekleri görüşlerini bazı mucip sebeplere bağlamışlardır. Bu mucip sebepler arasında, bazı partilerin, memlekette zorbalığı hâkim kılmak isteyen, zorba hareketleri yürüten bazı örgütlerle işbirliği yaptıklarını ileri sürerek eleştirilerde bulunmuşlardır.

Bunu söyleyen sayın konuşmacı, doçentlik payesine çıkmış bir ilim adamı kimliğindedir. İlim adamı olan bir kişinin her şeyden önce gerçeklere dayanarak konuşması lâzımdır. Yapılacak olan ithamların mutlaka gerçeklere dayandırılması, vesikalara istinat etmesi gereklidir.

Aynı konuşmacı, barış mitinglerinden, partisinin, barışı, iç barışı yurda getirmek istemesinden de bahsetmişlerdir.

Muhterem arkadaşlarım, barış, kin saçarak, gazezkâr sözler söyleyerek sağlanamaz. Barış, herşeyden evvel, iyi niyet göstererek, sevgi ifade eden sözlerle sağlanabilir.

Bir an için iddialarınızın doğru olduğunu var saysak bile ki, doğru değildir, tamamıyla gerçeklere aykırıdır; böyle olsa bile, bu tutum içinde bulunanlara karşı da iç barışı sağlayabilmek için yine iyi niyet göstermek, sevgi göstermek, kin ve gazez göstermeyerek, iyi niyetle, doğru yolu anlatmaya çalışmak icap eder. (C.G.P. ve A.P. sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Kaldı ki, ilim adamı hüviyetini taşıyan sayın konuşmacı, konuşmalarında, gerçekleri tamamıyla ayaklar altına almıştır ve gerek kendileri, gerek, sözcülüğünü yaptığı partilerinin bazı mensupları ve sayın liderleri de daima bu eda ile konuşmuşlardır. Âdeta, hüküm veren hâkim edasıyla, suçluyu tayin eden mahkeme edasıyla konuşmaktadır.

Bu zihniyet, yaşadığımız çağa uymayan, yaşadığımız çağın çok gerisinde kalmış ortaçağ karanlığını temsil eden engizisyon zihniyetidir. (A.P. ve M.H.P. sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Muhterem arkadaşlarım, kaba kuvvete karşıyız, hukuk üstünlüğünün taraftarıyız; bunu her zaman söylüyoruz. Bu memlekette

mahkemeler var, adalet teşkilâtı var, güvenlik teşkilâtı var, Devletin bütün organları faaliyettedir.

Sayın Cumhuriyet Halk Partisi Sözcüsünün ithamları hakaret taşımaktadır. Doğrudan doğruya, partimizi, Milliyetçi Hareket Partisini hedef alarak hakaret taşımaktadır; ama yalnız partimize karşı hakaret taşımamaktadır; aynı zamanda, bu Devletin adalet teşkilâtına, başsavcılığa, Yargıtay'a, Anayasa Mahkemesine, güvenlik teşkilâtına da hakaret taşımaktadır. (C.H.P. sıralarından "Allah Allah" sesleri)

BAŞKAN - Efendim, rica ederim.

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Devamla) - Çünkü, ileri sürmüş olduğu iftiralar gerçek ise, bu organların, vazifelerini yapmaları lâzım ve bizim hakkımızda derhal kovuşturma açmaları lâzımdır. (A.P. ve M.H.P. sıralarından «Bravo» sesleri, alkışlar)

REŞİT ÜLKER (İstanbul) - Sayın Başkan, usule uygun mu bu?

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Devamla) - Böyle bir durum bugüne kadar olmadığına göre, söyledikleri, tamamiyle iftira demektir.

Muhterem arkadaşlarım, zorbalığın, kaba kuvvetin en iğrenci, en aşağılığı, iftiraya, yalana istinaden tedhiş yapmaktır. (A.P., M.H.P., C.G.P., M.S.P., D.P. sıralarından «Bravo» sesleri, alkışlar)

Biz, Milliyetçi Hareket Partisi, Anayasa çerçevesi içinde, kanunların himayesi altında çalışan bir siyasî parti olarak, bugün Cumhuriyet Halk Partisinin, onun liderinin ve sözcülerinin tedhişine uğramaktayız, saldırılarına uğramaktayız. (C.H.P. sıralarından «Yalan, yalan» sesleri)

BAŞKAN - Efendim, rica ederim.

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Devamla) - Tamamiyle iftira, tamamiyle gerçeklere aykırı ithamlarla karşı karşıyayız. Bu kaba kuvvettir, bu zorbalıktır arkadaşlar. (Gürültüler)

...

Arkadaşlar, delil göstermeden, ispatını yapmadan, âdil mahkemelerin bir hükmüne dayanmadan hakaret etmek, itham etmek, zorbalıktır, tedhiştir; iftira edilmiştir...

... İnsanları, iftiralar savurarak, onların şeref ve haysiyetlerini lekeleyecek, gerçeğe dayanmayan iftiralar savurarak tedhiş etmek en büyük kaba kuvvettir arkadaşlar.

Muhterem arkadaşlarım, hukukun dayanağı olan iki prensip vardır: Birisi, bağımsız bir mahkemenin hükmüyle, suçlu olduğu karar altına alınmadıkça, her insan suçsuzdur.

Muhterem arkadaşlarım, ikincisi; suçlar şahsîdir. Bir insan bir yerde suç işleyebilir. O insan, herhangi bir köyün halkından olabilir, herhangi bir şehrin halkından olabilir, herhangi bir ülkenin halkından olabilir veya bir parti mensubu olabilir.

Onun bir partiye mensup olması, o partinin o suçta methaldar olması anlamına gelmez. Bu, hukuku çiğnemek olur. Siz hukuku çiğnemektesiniz.

BAŞKAN - Sayın Türkeş, bir dakikanız var, rica ediyorum efendim.

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Devamla) - Muhterem arkadaşlarım, iftiralarla, suçsuz insanları itham altında bırakmak, şeref ve haysiyet katili olmaktır. İnsan öldürerek katil olmaktan, şeref ve haysiyet katili olmak daha aşağı bir harekettir. (A.P. ve M.H.P. sıralarından «Bravo» sesleri, alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Türkeş, biraz da 87 nci maddeye uygun konuşunuz, rica ediyorum; size, 87 nci maddeye göre söz verdim.

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Devamla) - Muhterem arkadaşlarım, bütçeye olumlu oy vereceğiz (Gürültüler)

BAŞKAN - Efendim, rica ediyorum.

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Devamla) - Devlet çarkını işler tutmak için olumlu oy vereceğiz. Memleketimizin kalkınma hareketlerini devam ettirmek için olumlu oy vereceğiz.

Milliyetçi Hareket Partisi daima milletin, devletin menfaatine olan kararlar verir ve böyle bir hareket tarzı üzerinde yürür.

Böyle olmasına rağmen, Milliyetçi Hareket Partisi bilhassa son za-

manlarda devamlı olarak, bütün komünistler tarafından, bölücüler tarafından, vatan yıkıcıları tarafından saldırılara uğramaktadır.

BAŞKAN - Sayın Türkeş, süreniz dolmuştur, rica ediyorum.

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Devamla) - Niçin? Çünkü Türk Milletinin birliğini, Türk Devletinin bütünlüğünü, Türk vatanının bölünmezliğini, her fedakârlığı göze alarak savunmaktadır. Bunu, uğruna mücadele edilecek baş değer kabul etmektedir.

A. DOĞAN ÖZTUNÇ (İstanbul) - Nedir o?

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Devamla) - Türk milletinin birliğine, Türk vatanının bütünlüğüne, Türk Devletinin bütünlüğüne ve korunmasına karşı olanlar, bu yolda olduğumuz için bize saldırmaktadırlar.

Muhterem arkadaşlarım, bir soru ile sözlerimi bağlayacağım. (Gürültüler)

BAŞKAN - Efendim, rica ederim.

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Devamla) - Türkiye'de beynelmilel komünizmin oyunları yok mu, Türkiye'de, başka yabancı merkezlerden beslenen yıkıcı hareketler yok mu, Türkiye'de, çeşitli başka kuvvetlerin Türkiye'yi sömürmek, çeşitli karışıklıklar çıkarmak için kışkırttığı hareketler yok mu ki, Türkiye'deki bütün bu karışıklıklarda, bu çıkan olaylarda, milliyetçiler ve Milliyetçi Hareket Partisi sorumlu görülmektedir?

A. DOĞAN ÖZTUNÇ (İstanbul) - Doğru, doğru, tabii doğru.

REŞİT ÜLKER (İstanbul) - Çok güçlüsünüz, çok güçlüsünüz.

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Devamla) - Bütün bu olaylar Milliyetçi Hareket Partisinin sırtına yüklenmeye çalışılmaktadır.

Arkadaşlar, Milliyetçi Hareket Partisi, Türkiye için, Türk Milleti için hayırlı olduğuna inandığı yolda yürümeye devam edecektir. Karşısına çıkanlar hüsrana uğrayacaktır.

Saygılar sunarım. (A.P. ve C.G.P. sıralarından alkışlar, C.H.P. sıralarından gürültüler)

BAŞKAN- Teşekkür ederim Sayın Türkeş.

...

BAŞKAN - Muhterem arkadaşlarım, 1975 Malî Yılı Bütçe Kanun tasarısının kesin oylama sonucu gelmiş, Meclisimizce kabul olunmuş ve kanunlaşmıştır.

Yüce Ulusumuza ve Ülkemize hayırlı, uğurlu olmasını diler, uygulayıcılarına, Meclisimiz adına başarılar dilerim.

(Kapanma saati: 13.47)

39. CUMHURİYET (IV. DEMİREL) HÜKÜMETİNİN PROGRAMININ GÖRÜŞMELERİ SIRASINDA CHP GRUP SÖZCÜSÜNÜN İDDİALARINA CEVABI

D: 4 C: 11 T: 2 B: 63 09.04.1975 O: 1 M.M

BAŞKAN: Başkanvekili Memduh Ekşi

D. ÜYELERİ: İdris Arıkan (Siirt), Tufan Doğan Avşargil (Kayseri)

Açılma Saati: 15.00

Başbakan Süleyman Demirel tarafından kurulan Bakanlar Kurulu programının görüşülmesi.

BAŞKAN - Millet Meclisinin 63'üncü Birleşimini açıyorum.

Görüşmeler için gerekli çoğunluğumuz vardır, görüşmelere geçiyoruz efendim.

Sayın milletvekilleri, şimdi, daha evvelce Yüce Kurulunuza sunulmuş bulunan Sayın Başbakan Süleyman Demirel tarafından kurulan Hükümet programının görüşmelerine devam ediyoruz.

Sayın Türkeş, sanıyorum sataşma nedeniyle söz istiyorsunuz?

DEVLET BAKANI - BAŞBAKAN YARDIMCISI ALPARSLAN TÜRKEŞ (Adana) - Evet.

BAŞKAN - Konuşma, takdir buyuracağınız veçhile çok uzun sürdü. Arkadaşlarımdan rica ettim, isteğiniz üzerine zabıtları da getirterek inceledim efendim. C.H.P. sayın Grup Sözcüsünün konuşmasında, sizinle ve partinizle ilgili olan bazı hususlar var.

Hangi konularda açıklama veya sataşma iddiasındasınız? Bunu açıklamanız mecburiyeti İttüzüğün zorunlu bir halidir; buyurunuz efendim.

DEVLET BAKANI - BAŞBAKAN YARDIMCISI ALPARSLAN TÜRKEŞ (Adana) - Arz edeyim efendim: «Devlet kuvvetlerine karşı güvensizlik

gösteriyor; devlet kuvvetlerine karşı kuvvet hazırlıyor; askerî eğitim yaptırıyor; askerî eğitim gören gençlik teşkilâtı kuruyor» iddiasında bulundular ve bunun gibi, gerçekte katiyen alâkası olmayan, bizim asla düşünmediğimiz fikirleri bize isnat ettiler.

BAŞKAN - Efendim, bir gazeteye izafeten C.H.P. Grubu sözcüsü bu konuları işlemiştir. Açıklama hakkınız vardır, buyurunuz efendim.

DEVLET BAKANI - BAŞBAKAN YARDIMCISI ALPARSLAN TÜRKEŞ (Adana) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin değerli Sözcüsü Partisinin görüşlerini ifade ederken, ne şahsen benim, ne de Partimin hiçbir zaman uygun bulmadığı, düşünmediği ve daima karşısında olduğu düşünceleri ve filleri bize iftira olarak isnat etmiştir. Her zaman yaptıkları gibi, bu usule başvurarak kendilerine siyasî yarar temin etme gayesini gütmüşlerdir.

Gerçek dışı konuşmalarla siyasî yarar temin edilmez.

Ben, bu hareket tarzını, gerek Sayın Uğur'un, gerek Sayın Cumhuriyet Halk Partisinin durumuna yakıştıramıyorum.

Bakınız Sayın Uğur neler söylüyor. Bu kürsüde, milletin huzurunda, değerli milletvekillerinin huzurunda yapmış olduğum konuşmalarımı alıyor ve ne ifadelerimde bulunan, ne de hiçbir zaman kastetmediğim düşünceleri bana mal etmeye çalışıyor: «Memleketin sağlam kuvvetleri var» şeklindeki cümlemi alarak, «Bununla devlet kuvvetlerini kastetmiyor; devlet kuvvetlerine güvensizlik gösteriyor. Bununla, kendi komandolarını kastediyor» diyor.

Bu, tamamiyle gerçek dışı bir beyandır. Biz, devlet kuvvetlerini, memleketin en sağlam kuvvetleri olarak kastediyoruz. (A.P. ve M.S.P sıralarından «Bravo » sesleri, alkışlar) Daima devlet kuvvetlerinin yanında bulunduk. Hiçbir zaman devlet kuvvetlerine karşı çıkmadık.

NECDET UĞUR (İstanbul) - İhtiyacı yok ki,

DEVLET BAKANI - BAŞBAKAN YARDIMCISI ALPARSLAN TÜRKEŞ (Devamla) - Milliyetçi gençlik, bizim «Bozkurtlar» dediğimiz, gerek Partimizin gençlik teşkilâtı, gerek milliyetçi gençler, daima devlet kuvvetleriyle elbirliği etmişler, onlara yardımcı olmuşlar, kanunlara, nizamla bağlı hareket etmişlerdir. (A.P., M.S.P. sıralarından «Bravo» sesleri, alkışlar)

Devlet kuvvetlerine karşı silâh çekenler, komünistlerdi. Orta Doğu Teknik Üniversitesinde saatlerce, devletin jandarma gücüyle, polisiyle silâhlı çatışma yapan, komünist gençlerdi. (A.P., M.S.P., C.G.P. sıralarından «Bravo» sesleri, alkışlar)

DENİZ BAYKAL (Antalya) - Mahkemelerde hesap veriyor onlar.

DEVLET BAKANI - BAŞBAKAN YARDIMCISI ALPARSLAN TÜRKEŞ (Devamla) - Bundan büyük yalan yok; bundan büyük iftira olamaz.

HASAN YILDIRIM (KARS) - Yüzde doksanına, «Komünist» diyemezsin; ayıp, ayıp.

DEVLET BAKANI - BAŞBAKAN YARDIMCISI ALPARSLAN TÜRKEŞ (Devamla) - Milliyetçi gençler hiçbir zaman devlet kuvvetlerine karşı çıkmamış; devlet kuvvetlerini desteklemiş, onun emirlerine itaat etmiştir. (A.P., M.S.P. sıralarından «Bravo » sesleri, alkışlar)

Sayın Uğur.. (Balıkesir Milletvekili Orhan Üretmen ile Bolu Milletvekili Müfit Bayraktar arasında tartışmalar, C.H.P. ve A.P. sıraları arasında karşılıklı gürültüler)

BAŞKAN- Sayın Üretmen, Sayın Üretmen, istirahat ediyorum, efendim.

Sayın Orhan Üretmen, istirahat ediyorum. Bir daha ikaz ediyorum sizi.

DEVLET BAKANI - BAŞBAKAN YARDIMCISI ALPARSLAN TÜRKEŞ (Devamla) - Muhterem arkadaşlarım.

BAŞKAN - Sayın Bayraktar siz de sakin olun efendim.

DEVLET BAKANI-BAŞBAKAN YARDIMCISI ALPARSLAN TÜRKEŞ (Devamla)- Değerli milletvekilleri, Sayın Necdet Uğur, ileri sürmüş olduğu iddialara eğer kendisi de hakikaten inanıyor idiyse, bu kürsüye gelinceye kadar acaba niye bekletti? Niçin savcılıklara başvurmadı? Niçin savcılıklara ilgili delilleri, vesikaları vermedi? Çünkü, bahsettiği tutumlar kanunlarımıza göre büyük suçlardır. Bir partinin silâhlı eğitim yaptırması, bir partinin askerî eğitimle teşkilât kurması, bir partinin veyahut herhangi bir kişinin devlet kuvvetlerine karşı silâhlı kuvvetler hazırlaması.. Bunlar büyük suçlardır. Bunları niçin savcılıklara götürmüyorlar? Niçin bunu yapanları mahkeme huzuruna çıkarmı-

yorlar da, bu kürsüye gelip, bu kürsüden birtakım yalan ve iftiralarla, tamamiyle Anayasa çerçevesi içinde, kanunlar çerçevesi içinde hizmeti kendine şiar edinmiş olan bir siyasî partiyi, kendi siyasî rakipleridir diye lekelemeye çalışıyorlar? (A.P. ve M.S.P. sıralarından «Bravo» sesleri, alkışlar C.H.P. sıralarından gürültüler)

Muhterem arkadaşlarım, Sayın Necdet Uğur'a bir tavsiyem var. (C.H.P. sıralarından «Kendine» sesleri) Sayın Necdet Uğur, hareketlerinde, davranışlarında, zibidi zaptiye zihniyetine dayanan jurnalcilikten vazgeçmelidir. (A.P. sıralarından «Bravo» sesleri, alkışlar; C.H.P. sıralarından gürültüler)

BAŞKAN - Sayın Türkeş. Sayın Türkeş.

DEVLET BAKANI - BAŞBAKAN YARDIMCISI ALPARSLAN TÜRKES (Devamla) - Zibidi zaptiye zihniyetine dayanan jurnalcilikten vazgeçmeli... (C.H.P. sıralarından şiddetli gürültüler, kürsüye yürüme-ler, «Sözünü geri al» sesleri)

AZMÎ YAVUZALP (Niğde) - Sözünü geri alsın, Başkan.

BAŞKAN - Sayın Türkeş... (C.H.P. sıralarından gürültüler)

Efendim, istirham ediyorum, lütfen yerinize oturun efendim. (C.H.P. sıralarından gürültüler) Lütfen yerinize oturun efendim, gerekli ikazı yapacağım efendim, istirham ediyorum, rica ediyorum.

...

DEVLET BAKANI - BAŞBAKAN YARDIMCISI ALPARSLAN TÜRKES (Devamla) - Bunların aksini mahkemelerde ispat etmeye hazırız, siz de yalanlarınızı ispat edin. (C.H.P. sıralarından gürültüler)

BAŞKAN - Sayın Türkeş, sözünüzü kestim; bir dakika, istirham ediyorum.

DEVLET BAKANI - BAŞBAKAN YARDIMCISI ALPARSLAN TÜRKES (Devamla) - Siz de yalanlarınızı ispat edin. Yalancı...

BAŞKAN- İstirham ediyorum, rica ediyorum oturun efendim.

Sayın Türkeş, konuşmanızda, "Kaba ve yaralayıcı söz" söylediniz; İçtüzüğümüzün tabiri bu. İstirham ediyorum, bu "Zibidi" kelimesini geri alın efendim.

DEVLET BAKANI - BAŞBAKAN YARDIMCISI ALPARSLAN TÜRKEŞ (Devamla) - Bir dakika Sayın Başkan, söyleyeceğim... (C.H.P. sıralarından gürültüler)

...Sayın Başkan, söyleyeceğimi lütfen dinleyin.

BAŞKAN - Almazsanız, sözünüzü kesmek zorunda kalacağım efendim.

DEVLET BAKANI - BAŞBAKAN YARDIMCISI ALPARSLAN TÜRKEŞ (Devamla) - Söyleyeceğimi dinleyin. (C.H.P. sıralarından gürültüler)

Sayın Başkan, ben bu sözü Sayın Uğur'un şahsına söylemedim; bu sözümü Sayın Uğur'un şahsına söylemedim.

BAŞKAN - Ne diye söylediniz efendim?

DEVLET BAKANI - BAŞBAKAN YARDIMCISI ALPARSLAN TÜRKEŞ (Devamla) - Bu, bu zihniyete yaraşan şekilde bir jurnalciliğe benziyor; bu sözleri dedim.

BAŞKAN - İstirham ederim; rica ediyorum, lütfen sözünüzü geri alın.

DEVLET BAKANI - BAŞBAKAN YARDIMCISI ALPARSLAN TÜRKEŞ (Devamla) - Geri aldım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim. (C.H.P. sıralarından gürültüler)

O. YILMAZ KARAOSMANOĞLU (Rize) - Başbakan yardımcısısın.

BAŞKAN - İstirham ediyorum Sayın Karaosmanoğlu, Sayın hatip sözünü geri almıştır efendim.

DEVLET BAKANI - BAŞBAKAN YARDIMCISI ALPARSLAN TÜRKEŞ (Devamla) - Arkadaşlar, siz de yalan ve iftiralarınızı geri alacaksınız; siz de yalan söylüyor ve iftira ediyorsunuz; siz de bunları geri alacaksınız. (C.H.P. sıralarından gürültüler)

Siz bağırarakla çağırarakla beni yıldırılmazsınız. (AP ve MSP sıralarından, «Bravo» sesleri, alkışlar; C.H.P. sıralarından gürültüler) Asla Yılmam.

BAŞKAN - Efendim, Sayın Baykal, Sayın Baykal, hatibi izlemek imkânı verin, istirham ediyorum efendim. Sayın Güngör.. (C.H.P. sıralarından gürültüler)

DEVLET BAKANI - BAŞBAKAN YARDIMCISI ALPARSLAN TÜRKEŞ
(Devamla) - Kabadayılıkla beni yıldırılmazsınız. (C.H.P. sıralarından
gürültüler)

BAŞKAN - Sayın arkadaşlarım, Sayın milletvekilleri, oturumu ta-
til etmek zorunda kalacağım efendim.

Sayın Türkeş, bir dakikanız kalmıştır efendim.

DEVLET BAKANI - BAŞBAKAN YARDIMCISI ALPARSLAN TÜRKEŞ
(Devamla) - Sayın Başkan.

BAŞKAN - Konuşmanıza arayı dahil ettim efendim; bir dakika-
nız kalmıştır.

DEVLET BAKANI - BAŞBAKAN YARDIMCISI ALPARSLAN TÜRKEŞ
(Devamla) - Sayın Başkan.

BAŞKAN - Şahsınız adına cevap veriyorsunuz efendim.

DEVLET BAKANI - BAŞBAKAN YARDIMCISI ALPARSLAN TÜRKEŞ
(Devamla) - Söyleyeceğim çok şeyler var.

BAŞKAN - Söyleyeceğiniz çok şeyler var; ama Sayın Türkeş, İç-
tüzüğümüz genel konuşma süresini şahıslar adına 10 dakika ola-
rak sınırlamış bulunmaktadır. İstirham ediyorum efendim, rica
ediyorum.

DEVLET BAKANI - BAŞBAKAN YARDIMCISI ALPARSLAN TÜRKEŞ
(Devamla) - Sayın Uğur, konuşmasında bana birtakım iftiralar is-
nat ederek...

... Benim, Hükümette görev alamayacağımı ifade ettiler.

Sayın arkadaşlarım, 10 yıldır ben, Türk milletinin iradesi ile, bu
şerefli Meclisin üyesiyim. (A.P. sıralarından «Bravo» sesleri, alkış-
lar)

Eğer, Sayın Uğur'un dedikleri doğru olsa, bu büyük millet beni
bu Meclise lâıyk görerek seçmezdi. (Gürültüler) Eğer sizde arka-
daşlar insaf, vicdan varsa, bu yalanlardan vazgeçiniz. (C.H.P. sırala-
rından gürültüler)

BAŞKAN - Sayın Nurettin Karsu hatibi izleme imkânını verin, istihdam ediyorum.

DEVLET BAKANI - BAŞBAKAN YARDIMCISI ALPARSLAN TÜRKER (Devamla) - 27 Mayıs'tan bahsettiler arkadaşlar. Bu ayrı bir hikâyeye (C.H.P. sıralarından «Hangi hikâyeye, hangi hikâyeye?» Sesleri; şiddetli gürültüler).

Arkadaşlar, 27 Mayıs'ta (C.H.P. sıralarından gürültüler)... 27 Mayıs'ta ben memlekette gerçek demokrasinin kurulması için çalıştım; memlekette demokrasi kalsın diye çalışmadım. (Gürültüler)

Ama memlekette gerçek demokrasinin vücut bulmaması için çalışanlar, kendi menfaati peşinde koşanlar vardı. (Gürültüler)

BAŞKAN - Sayın Türkeş, Sayın Türkeş, söz süreniz bitmiştir efendim; rica ediyorum bitirin.

DEVLET BAKANI - BAŞBAKAN YARDIMCISI ALPARSLAN TÜRKER (Devamla) - Sayın arkadaşlarım, Sayın Başkan söz süresinin bittiğini bildirmişlerdir. Sayın Başkana saygılıyım. Sözümü burada bağlayacağım; fakat bu hattı hareketiniz hiçbir şekilde, ne Cumhuriyet Halk Partisinin, iddia ettiğiniz, demokrasiye bağlılık zihniyetine, ne fikir özgürlüğüne hürmet zihniyetine uymaz. Burada söylediklerinizi her yerde cevaplandıracağım arkadaşlar. Her hareketinizin aynıyle misillemesini, cevabını alacaksınız. (A.P. sıralarından «Bravo» sesleri, alkışlar; C.H.P. sıralarından «Yuh» sesleri, şiddetli gürültüler)

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

...

CHP BURDUR MİLLETVEKİLİ ALİ SANLI'NIN İDDİALARINA CEVABI

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Adana) - Sayın Başkan, şahsıma sataşma var, söz istiyorum efendim.

BAŞKAN - Aldım tezkerenizi sayın Türkeş, aldım efendim.

Sayın Türkeş, Sayın Sanlı'nın, konuşmasında isminizden bahisle sataşma yaptığı yolunda önerge gönderdiniz.

Konuşmada iki yerde isminiz geçiyor. Bunlardan birisi komandolarla ilgili olarak, diğeri de zatiâlinizin, bir yerde Hitler'e benzetilerek, Hitler'in Avusturyalı olduğu, Almanya'yı kurtarmak istediği; sizin de Kıbrıslı olduğunuz ve Türkiye'yi kurtarmak istediğiniz yönünde bir iddia var. Komandolarla ilgili hususu biraz evvel zatiâliniz cevaplandırdınız. Bu, Almanya ve Avusturya, Türkiye ve Kıbrıs konusunu ben Başkanınız olarak sataşma telâkki etmiyorum. (A.P., M.S.P. sıralarından "Aa..." sesleri)

Efendim istirham ederim, rica ederim, ben kanaatimi söylüyorum. Sayın Üyenin, Sayın Milletvekilinin, Sayın Başbakan Yardımcısının direnme hakkı var. Direnir, oylarım. Genel Kurul kabul ederse elbette uygulamam, istirham ederim. Her sözü "Oo..." ile karşılıyorsunuz Sayın Demir.

Sayın Türkeş bu konuda direniyor musunuz efendim?

DEVLET BAKANİ BAŞBAKAN YARDIMCISI ALPARSLAN TÜRKEŞ (Adana) - Direniyorum.

BAŞKAN - Sayın Türkeş, Sayın Sanlı'nın, konuşmasında kendilerine sataşma olduğu iddiasındadır.

Başkanlığınız bu kanaata iştirak etmemektedir. Sayın Türkeş'e Sayın Sanlı'nın sataştığı hususunu kabul edenler. Kabul etmeyenler... Sataşma kabul edilmiştir.

Buyurunuz efendim (A.P., M.S.P., D.P. sıralarından alkışlar).

Süreniz 10 dakika Sayın Türkeş.

DEVLET BAKANI BAŞBAKAN YARDIMCISI ALPARSLAN TÜRKEŞ
(Adana) - Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri;

Burada Cumhuriyet Halk Partisine mensup değerli arkadaşlarımız konuşurken, çoktan beri itiyat edinmiş oldukları uydurma şeylerle rakiplerine, kendilerinden farklı siyasî görüş sahibi olanlara iftiraya devam ediyorlar.

MUSTAFA KEMAL ALVER (Balıkesir) - Sermayeleri onların.

DEVLET BAKANI BAŞBAKAN YARDIMCISI ALPARSLAN TÜRKEŞ (Devamla) - Evet sermayeleri bu.

Şimdi evvelâ şunu söyleyeyim; Milliyetçi Cephe teşekkül ettiğinden beri daima Cumhuriyet Halk Partisinde gördüğümüz ve bu akşam bu kürsüde konuşan sayın mensuplarında da tekrarına rastladığımız bir husus var. Milliyetçi Cephe..

İLTER ÇUBUKÇU (Adana) - Sayın Başkan, sataşma ile ne ilgisi var?

DEVLET BAKANI BAŞBAKAN YARDIMCISI ALPARSLAN TÜRKEŞ (Devamla) - Sataşmaya cevap veriyoruz.

Milliyetçi Cephe kurulduğundan beri Cumhuriyet Halk Partisinde Adalet Partisini koruma, Adalet Partisinin tehlikeden kurtarılması endişesi, Adalet Partisine karşı kardeşçe bir şefkat gösterisi başladı. (Gülüşmeler)

«Milliyetçi Hareket Partisiyle aynı yerde bulunmak Adalet Partisini tehlikeye sürüklüyor (C.H.P. sıralarından «Doğru» sesi), bundan vaz geçin, demokrasiye zarar vereceksiniz» vesaire şeklinde bir şefkat gösterisi bu kürsüde yer aldı. Buna bir defa işaret etmeyi gerekli sayıyorum. Cumhuriyet Halk Partisinin muhabbetinden Cenabı Hak A.P. yi de, hepimizi de korusun arkadaşlar. (A.P. ve M.S.P. sıralarından «Bravo» sesleri, alkışlar)

Arkadaşlar Sayın Konuşmacı, benim kendime «Başbuğ» adını taktığımı zikrederek, her zaman usul ettikleri gibi, bize hücumla söze girişti. Dikkat buyurmuşsanız, bu akşam Cumhuriyet Halk Partisinin sözcüleri, sair zamanlarda da olduğu gibi, Parlamentoda mevcut partiler sırasında Türkiye Birlik Partisinden bir önce (üç milletvekili ve iki senatörüyle) Parlamentoda temsil edilmekte bulunan Milliyet-

çi Hareket Partisini bütün hücumlarının hedefi olarak seçmişlerdir. Devamlı bu. Bu, Cumhuriyet Halk Partisinin milliyetçilerden, Milliyetçi Hareket Partisinden ne kadar ürktüğünün delilidir arkadaşlar. (A.P. ve M.S.P. sıralarından «Bravo» sesleri, alkışlar)

Muhterem arkadaşlarım, meydanda; hücumlarınızla meydanda.

Sizin sayı bakımından karşınızda bulunan Adalet Partisidir, ondan sonra Millî Selâmet Partisidir. Ondan sonra gelen partiler var..

Fakat siz onlarla değil, yalnız Milliyetçi Hareket Partisiyle; biz bundan şeref duyuyoruz, biz de sizinle mücadele edeceğimiz sonuna kadar arkadaşlar. (A.P. sıralarından «Bravo» sesleri, alkışlar)

Edeceğiz.

DENİZ BAYKAL (Antalya) - Çok gördük Cumhuriyet Halk Partisiyle mücadele etmek isteyenleri.

DEVLET BAKANI BAŞBAKAN YARDIMCISI ALPARSLAN TÜRKEŞ (Devamla) - Şimdi muhterem arkadaşlarım, «Kendisine «Başbuğ» dedirten» diyor konuşmacı; ben hiç bir zaman kendime «Başbuğ» dedirtmedim, denmesini de kimseden istemedim; ama Aziz Milletimiz bana Başbuğ ismini münasip görmüş, kendi liderlerine de «Karaoğlan» ismini münasip görmüş arkadaşlar. (A.P. sıralarından «Bravo» sesleri, alkışlar; C.H.P. sıralarından gülüşmeler) Meydanda. Bu bizim seçimimizle olmuyor, milletin seçimiyle oluyor. Türk Milleti, kendi liderlerine «Karaoğlan» ismini münasip görüyor; bana da «Başbuğ» ismini. Ben milletimin iradesine, tensibine hürmetkârım. (A.P. sıralarından alkışlar, C.H.P. sıralarından gürültüler)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, hatibi sükûnetle takip edelim, istirahat ediyorum, rica ediyorum.

DEVLET BAKANI BAŞBAKAN YARDIMCISI ALPARSLAN TÜRKEŞ (Devamla) - Muhterem arkadaşlarım, sayın konuşmacı, birçok zaman komünistlerin zavallı zihniyetiyle bize sürmeye çalıştıkları çirkin bir yakıştırmayı bu kürsüye getirdi, o da şu: Hitler Avusturya'da doğmuş Almanya'yı kurtarmaya kalkmış, ama Almanya'nın başını belâyaya sokmuş; Türkeş de Hitler'miş, Kıbrıs'ta doğmuş Türkiye'yi kurtarmaya kalkmış.

Arkadaşlar, Büyük Atatürk Selânik'te doğdu Türkiye'yi kurtardı.
(C.H.P. sıralarından gürültüler)

Muhterem arkadaşlar, bu zihniyetten vaz geçin. Kıbrıs'ta doğmak bir suç değildir.

Kıbrıs'ta doğmayı bir kusur olarak göstermeye kalkmak, ancak zavallı komünist zihniyettir.

DENİZ BAYKAL (Antalya) - Atatürk'le nasıl mukayese edersin kendini?

DEVLET BAKANI BAŞBAKAN YARDIMCISI ALPARSLAN TÜRKÜŞ (Devamla) - Tabii işinize gelmez. Atatürk'le mukayese etmiyorum, gerçeği söylüyorum.

BAŞKAN - Herkes kendisini nasıl görür, onu bilemem ki, Sayın Baykal.

DEVLET BAKANI BAŞBAKAN YARDIMCISI ALPARSLAN TÜRKÜŞ (Devamla) - İşinize gelmez. Ağzınıza tıkacağım her yalanınızı, her iftiranızı ağzınıza tıkacağım.

Arkadaşlar, ben Türk Milliyetçisiyim. Ben ne Hitler'i, ne Musollini'yi, ne Mao'yu, ne Lenin'i taklit etmeyi şerefsizlik sayarım...

(Gürültüler)

İftiracılara ihtar ediyorum. Biz onların zıddıyız. Biz kendi tarihimizin yetiştirdiği büyük adamları beğeniriz; onları taklide özeniriz, yabancıları değil. (A.P. sıralarından alkışlar)

O. YILMAZ KARAOSMANOĞLU (Rize) - Grivas Türkleri öldürmeye çalışıyor, sen de Türkleri öldürmeye çalışıyorsun.

DEVLET BAKANI BAŞBAKAN YARDIMCISI ALPARSLAN TÜRKÜŞ (Devamla) - Arkadaşlar, konuşmacı bir de Grivas meselesini geveledi. Komünistlerin âdetidir, her zaman bana hücum ederlerken, Grivas'ı ortaya sürerler.

Arkadaşlar, kanlı katil Yunanlı Grivas' la hiç bir Türk'ü ben mukayese etmem. En uzak köydeki en sade vatandaşımı da kanlı katil Yunanlı Grivas' la mukayese etmem arkadaşlar. Bu memlekette bir siyasî partinin lideri olmuş olan, memlekette az çok kalabalık bir Türk

Vatandaşı topluluğunun liderliğini yapan bir insanı Grivas' la mukayeseye kalkan insanın ancak ideolojisi çarpık olmalı. (C.H.P. sıralarından gürültüler) Başka türlü bunu yapamaz.

Muhterem arkadaşlarım, Kıbrıs olayları patlak verdiği zaman 1963 yılında, ben Türkiye'ye Hindistan'dan yeni gelmiştim. Bu olaylar patlak verdiği zaman o gün Halk Partisi iktidardaydı. Cumhuriyet Halk Partisi'nin iktidarda bulunduğu bu dönemde, Cumhuriyet Halk Partisi Hükümetine telgrafla müracaat ederek, Kıbrıs'ta vazife almak istediğimi bildirdim. Aynı zamanda Genelkurmay Başkanlığına da aynı müracaatı yaptım. Benimle beraber Millî Birlik Komitesi üyeliği yapmış olan birçok arkadaşlarım da bu müracaatı yaptılar. Bizim müracaatlarımıza hiç bir cevap verilmedi.

Arkadaşlar, daha sonra İngiltere'de bulunan Kıbrıs'lılar aralarında 750 kişilik bir gönüllü topladılar. 50 bin sterlin de iane topladılar. İçlerinden 5 kişilik bir heyet yaptılar. Bu heyeti Türkiye'ye gönderdiler. Bu heyet buraya geldi, beni gördü. Dediler ki: "750 kişi gönüllü topladık. 50 bin Sterlin de yardım parası topladık. Bunu ne yapacağız?"

Ben düşündüm, o zaman Parlamentoda milletvekili bulunan C.K.M.P. Kastamonu Milletvekili Sayın İsmail Hakkı Yılanlıoğlu' nu çağırdım. Kendilerine durumu anlattım ve dedim ki: "Ben gönüllüleri, bu temsilcileri Hükümetle, o zamanki Başbakanla, Millî Savunma Bakanıyla, Dışişleri Bakanıyla temas ettirin."

BAŞKAN - Bir dakikanız var Sayın Türkeş,

DEVLET BAKANI BAŞBAKAN YARDIMCISI ALPARSLAN TÜRKES (Devamla) - Ve temas ettirdim. Kendileriyle görüşüldükten sonra, en nihayet kendilerine söylenen söz şu oldu. "Niçin Türkeş'e gittiniz? Bu bakımdan Hükümet sizin müracaatınızı şimdilik dikkate almak istemiyor."

Şimdi muhterem arkadaşlarım, bir vatandaş olarak Kıbrıs'a gönüllü gitmek, oraya hizmet olmaz, oradaki çalışmalarını karıştırmak olur. Kıbrıs'a eğer Türk Hükümeti vazife verseydi ve ben gitmeseydim, bunu buraya getirip o konuşmacı söylese haklı olurdu, ama ben vazife talebinde bulundum ve bu talebime karşılık hiç bir cevap verilmedi.

HASAN VAMİK TEKİN (Giresun) - General rütbesi mi verilecekti sana? Ne sıfatla vazife verilecekti? General rütbesi verilecek. Grivas kendilerini general yapacaktı her halde.

BAŞKAN - Sayın Türkeş söz süreniz bitti efendim.

DEVLET BAKANI BAŞBAKAN YARDIMCISI ALPARSLAN TÜRKES (Devamla) - Arkadaşlar biz kimseden generallik istemedik.

HASAN VAMİK TEKİN (Giresun) - Ne sıfatla gidecektiniz Kıbrıs'a Sayın Türkeş? Ne görevi verilecekti size? (Gürültüler)

BAŞKAN - Sayın Tekin rica ediyorum.

DEVLET BAKANI BAŞBAKAN YARDIMCISI ALPARSLAN TÜRKES (Devamla) - Muhterem arkadaşım meşru hükümet, devlet görev vermezse, siz nasıl gidebilirsiniz? (Gürültüler)

BAŞKAN - Sayın Türkeş müddetiniz bitti.

Sayın İmamoğlu bu hassasiyeti yine gösteriyordur, müddeti bitti çünkü Sayın Türkeş'in.

Sayın Türkeş, bitti efendim, lütfen son cümlelerinizi söyleyin.

DEVLET BAKANI BAŞBAKAN YARDIMCISI ALPARSLAN TÜRKES (Devamla) - Oranın komutanı var, oranın idarecisi var. Hükümetin emrinde çalışıyor. Siz gidip kendi kendinize ne yapabilirsiniz?

Benim, Sayın Cumhuriyet Halk Partisine bir tavsiyem var: Haklara riayet ederek, şeref ve haysiyetlere riayet ederek, iftiraya başvurmaktan hareket etmekle memlekete hizmet etmek, memlekette barışa dayanan, birliğe dayanan münasebetler yaşayabilir, gelişebilir. Aksi halde, bir zaman yine bu kürsüden konuştuğumda sizlere ifade ettiğim gibi fırtına eken, bora biçer.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Sayın milletvekilleri, Başbakan Sayın Süleyman Demirel tarafından kurulan Hükümet Programının görüşülmesi tamamlanmıştır.

(Kapanma saati: 02.30)

**III) CUMHURİYET
SENATOSU
GÖRÜŞMELERİ
(01.04.1975 -13.05.1976)**

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCILIĞINA ATANMASI

B: 46 C: 21 T: 14 O:2 01.04.1975 C.S

BAŞKAN: Başkanvekili Mehmet ÜNALDI
KÂTIPLER: Bahriye ÜÇOK (Cumhurbaşkanınca S.Ü),
Osman Nuri CANPOLAT (Konya)
Açılma Saati: 16.00

BAŞKAN – 46. Birleşimin İkinci Oturumunu açıyorum.
Müzakerelere devam ediyoruz.
Bir Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi var, takdim ediyorum:

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

İlgi: 19 Mart 1975 gün ve 4212 sayılı yazımız.

Başbakan Süleyman Demirel'in, 4951 Sayılı Kanun Hükümlerine istinat eden teklif üzerine:

1. Yeniden 3 adet Devlet Bakanlığı teşkili ile bunlardan Prof. Dr. Necmettin ERBAKAN, Prof. Dr. Turhan FEYZİOĞLU ve Alparslan TÜRKES'e Başbakan Yardımcılığı görevinin verilmesi,

2. Köyişleri ve Kooperatifler Bakanlığının Köyişleri Bakanlığı olarak isimlendirilmesi,

Uygun görölmüş ve ilişik Bakanlar Kurulu listesinde gösterilen Bakanlıklara, seçilen zevat, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 102'nci maddesi gereğince atanmıştır.

Arz ederim.

Fahri S. KORUTÜRK
Cumhurbaşkanı

Bakanlar Kurulu Listesi:

Başbakan: Süleyman Demirel (Adalet Partisi Genel Başkanı, Isparta Milletvekili)

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı: Prof. Dr. Necmettin Erbakan (Millî Selâmet Partisi Genel Başkanı, Konya Milletvekili)

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı: Prof. Dr. Turhan Feyzioğlu (Cumhuriyetçi Güven Partisi Genel Başkanı, Kayseri Milletvekili)

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı: Alparslan Türkeş (Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı, Adana Milletvekili)

...

(Devamındaki Bakanlar Kurulu Listesi okundu)

BAŞKAN – Yüksek Heyetin bilgilerine sunulur.

Cumhuriyet Senatosu adına memleketimize ve Milletimize hayırlı ve uğurlu olmasını dilerim.

(Kapanma saati: 16.15)

CHP GRUP SÖZCÜSÜNÜN İDDİALARINA CEVABI

B: 49 C: 21 T: 14 O: 1 10.04.1975 C.S

BAŞKAN: Başkanvekili Necip Mirkelâmoğlu
KÂTİPLER: Hüsamettin Çelebi (Cumhurbaşkanınca,S.Ü),
Mehmet Çamlıca (Kastamonu)
Açılma Saati: 15.00

BAŞKAN – Çoğunluğumuz vardır. 49’uncu Birleşimi açıyorum.

Sayın üyeler, bundan evvelki Birleşimde okunmuş olan Sayın Demirel Hükümeti programı üzerinde müzakere açıyorum.

Grupları ve şahısları adına söz alan Sayın Üyelerin isimlerini arz ediyorum:

(Üyelerin isimleri okundu ve konuşmalarını yaptılar)

...

BAŞKAN - Başbakan Yardımcısı Sayın Alparıslan Türkeş, şahsınıza düşünmediğiniz fikir ve fiillerin isnat edilerek sataşıldığı iddiasıyla. Cumhuriyet Halk Partisi Sözcüsünün bu konudaki fikirlerine cevap vermek üzere söz istemiş bulunuyorsunuz. Sadece sataşılan konulara münhasır ve onunla sınırlı olmak üzere buyurunuz efendim.

DEVLET BAKANİ-BAŞBAKAN YARDIMCISI ALPARSLAN TÜRKEŞ (Adana Milletvekili)- Sayın Başkan, sayın senatörler; Cumhuriyet Halk Partisinin Senato Grubunun sayın sözcüsü konuşmalarında, şahsen beni ve partimi faşist olmakla ve faşizmin de komünizm gibi bir tehlike olduğunu ileri sürerek, “Komünizme karşı tedbirden bahsediyorsunuz; fakat bu partiyi de koalisyona, yanınıza aldınız, bu tehlikeyi hiç görmüyorsunuz” mealinde fikirler ileriye sürmüştür.

Bu arada, bizim partimizin gençlik kollarını da kastederek, komandoların, düşünceden mahrum et ve kemik insan olduğunu, bunların tehlike teşkil ettiğini beyan etmiştir.

Görüşlerini cevaplandırmadan önce, önemli bir hususu Yüce Senatoya belirtmeyi yararlı görüyorum. Dün akşam Millet Meclisinde konuşan Cumhuriyet Halk Partisinin sayın Sözcüsünün üslubuna göre, bugün Senatoda konuşan sayın Sözcüsünün üslubu arasında büyük fark göze çarpmıştır. Senatodaki Sözcünün üslubu, hakikaten nezaket çerçevesi içerisinde, ağırbaşlı, kendisinin duyduğu veyahut doğru olduğunu zannettiği fikirleri, durumları eleştirme mahiyetini taşımıştır. Bu bakımdan bu üslubu, bu davranışı takdire şayan gördüğümü belirtmek isterim. Dün akşam kendilerinin de üzüntü duyduğunu beyan ettikleri Millet Meclisindeki görüşmelerde, hakikaten Cumhuriyet Halk Partisi Millet Meclisi Grubunun Sözcüsü çok ağır hakaretlerle dolu ifadelerle beyanlarda bulunmuşlardır ve o kadar tahammülsüzdürler ki, en ağır hakaretlere karşı kendinizi, meşru savunma hakkınızı kullanarak, “Bunlar yalandır.” demenize dahi tahammül gösteremiyorlar ve bu hakkı dahi tanımıyorlar. Buradaki sayın Sözcü, ifadeleri ve üslubu itibarıyla tamamıyla nezaket çerçevesi içinde fikirlerini beyan etmiştir; bu bakımdan şayanı takdir ve memnuniyet bulduğumu ifade etmek isterim.

Şimdi sayın Sözcünün “Faşistlik” ithamına geliyorum. Bu itham, şimdiye kadar bize birçok siyasî rakiplerimiz tarafından yapıldığı gibi, bilhassa komünistler tarafından yapılmıştır ve yapılmaktadır.

Sayın senatörler;

Başında bulunduğum siyasî parti, Anayasaya göre kurulmuş ve Anayasa sınırları içinde, kanunlar sınırları içinde Türkiye’imizde faaliyet gösteren ve 15 yıldan daha fazla bir zamandan beri de devamlı olarak Türkiye Büyük Millet Meclisinde temsil edilen bir partidir. Bu partinin Genel Başkanı olarak, ben de 10 yıldan beri şerefli Türkiye Büyük Millet Meclisinin üyeliğini ifa etmekteyim. 10 yıldan beri Türk vatandaşlarının meşru oylarıyla, milletvekili sıfatıyla Yüce Parlamento vazife görmekteyim.

Sayın senatörler;

Benim bu 10 yıl içerisinde, siyasî görüşlerimizi dile getiren 10 kadar kitabım yayınlanmıştır. Bu kitaplarım bugün serbest, her yerde satılmaktadır, gençlik arasında da okunmaktadır. Ayrıca partimin, 30

kadar yayınlanmış kitabı, eserleri vardır; Parti Programı vardır, Partimizin Tüzüğü vardır. Bunun dışında, 10 yıldan beri çeşitli mitinglerde, çeşitli toplantılarda yaptığımız konuşmalar vardır, verdiğimiz konferanslar, demeçler, radyo konuşmaları vardır. Bunların hepsi meydandadır. Kanunlarımıza göre de, faşizm suçtur. Bu iddiayı ileri süren sayın sözcülerin, bu kitaplarımızdan bir tek satırı, şimdiye kadar yaptığımız konuşmalardan bir cümleyi, bir kelimeyi bu isnatlarına vesika, delil yapmaları icabeder. Kaldı ki, biz her zaman komünizme karşı olduğumuz kadar, faşizme de karşı olduğumuzu, faşizmin, Nazizmin de yabancı ülkelerin kendi şartlarından doğmuş sakat sistemler olduğunu, iflâs etmiş sistemler olduğunu ifade ettik, bunlara karşı olduğumuzu belirttik; ama biz komünizme de karşıyız ve Türkiye'nin bir komünizm tehlikesiyle, bölünme tehlikesiyle, kardeşi kardeşe düşman ederek Türk Milletinin birliğinin yıkılması, Türk vatanının parçalanması, Türk Devletinin bölünmesi tehlikesiyle karşı karşıya bulunduğumuz inancı içindeyiz ve bunu da komünizmin temsil ettiği, komünistlerin bu işin başında faaliyet gösterdikleri kanaatindeyiz. Milletimiz, Devletimiz için bunu başta gelen tehlike olarak görmekteyiz.

Komünizm, malumları olduğu üzere, bir doktrin bir ideoloji olarak ifade edilmektedir; ama yabancı bir ideolojidir ve bu ideoloji, özellikle gençler arasına sokulmaya, bilhassa aydınları avlamaya yönelmiştir.

Arkadaşlar;

Fikirler, ancak fikirle yenilir. Bu yabancı ideolojiyi sadece zabıta kuvvetiyle, silâhlı kuvvetlerle karşılamak, yok etmek mümkün değildir. Bu bakımdan biz, komünizm ideolojisinin karşısına, Türk milliyetçiliği ideolojisini çıkarmayı doğru bulan ve bu uğurda Türk gençlerine telkinde bulunan bir tutumun içindeyiz.

Her partinin olduğu gibi, Milliyetçi Hareket Partisinin de gençlik teşkilâtı vardır ve bu kanuna uygundur. Kanunlarımız, her partiye, 18 yaşını doldurmuş olan vatandaşların üye olmasını serbest saymaktadır. Bizim de gençlik teşkilâtımız vardır. Bunlar 18 yaşını doldurmuş, çoğunlukla da yükseköğrenimde bulunan üniversiteli gençlerdir

ve biz bunlara Türk Milletinin içinde haksızlıklar olabileceğini, Türk vatandaşlarının birbirleri arasında, birbirlerini sömürenler, birbirlerinin hakkını çiğneyenler olabileceğini, bunların hiçbir zaman tasvip edilmeyeceğini; fakat bu haksızlıklardan kurtulmak için, «Bir kısım Türkler, diğer bir kısım Türklerin hakkını çiğniyor, hakkını yiyor.» diye bütün Türkleri başka yabancıların kölesi haline getirecek, başka yabancılar tarafından haklarının sömürülmesine sürüklenmesini sağlayacak komünizm ideolojisine başvurmanın sakat, çıkmaz yol olduğunu ifade edip, anlatmaya çalışmaktayız ve bunda başarılıyız. Bu sayede yüksek öğrenimde bulunan gençliğin büyük bir kısmını, Dev-Genç'e üye olmaktan koruduk. Onları, milliyetçi, vatansever, Atatürkçü, Cumhuriyete sadık, kanunlara sadık kişiler halinde, mevcut rejimin yardımcıları durumunda muhafaza ettik. Bunu, bir kısım arkadaşlarımız yadırgıyor ve bu sözümüzü bizim kanunsuz tutumlar içinde olduğumuza delil gibi göstermeye kalkıyorlar. Biraz önce burada konuşan çok değerli, sevdiğim eski arkadaşımız da bunu üstü kapalı imâ ettiler.

Sayın senatörler;

Yüksek takdirinize arz ediyorum; her vatandaşın kanunlara saygılı Devlet güçlerine yardımcı olması tabii görevi değil midir?.. Bırakınız her vatandaş; her medenî insanın, nerede bulunursa, bulunsun, bulunduğu her yerde bulunduğu memleketin kanunlarına karşı saygılı olması, polisine yardımcı olması, Devlet kuvvetlerine yardımcı olması medenî insanın medenî vazifelerinden sayılmaz mı?..

SÜREYYA ÖNER (Siirt) – İhkakı hak olmaz mı Sayın Başbuğ?..

DEVLET BAKANI - BAŞBAKAN YARDIMCISI ALPARSLAN TÜRKEŞ (Devamla) – İhkakı hakkı biz hiç bir zaman tasvip etmedik beyefendi.

BAŞKAN - Devam buyurunuz.

DEVLET BAKANI-BAŞBAKAN YARDIMCISI ALPARSLAN TÜRKEŞ (Devamla) - Biz, hiç bir zaman, bizim gençlik örgütümüzün Devlet güçlerinin yerine kaim olduğunu veyahut olmak iddiasında olduğunu söylemedik. Böyle bir iddianın sahibi olmadık, bugün de değiliz.

Sayın Cumhuriyet Halk Partisi sözcüsü; Sayın Demirel'in bundan önce yapmış oldukları konuşmalarını zabıtlardan okuyarak zikrettiler. O görüşlerde yadırganacak bir taraf göremedim; ben de o görüşleri paylaşıyorum. Bizim «Komando» diye isim takılmış olan gençlerimiz, Devleti korumakla görevli veyahut Devleti koruyacağız iddiasında bulunan ...

BAŞKAN - Sayın Feyyat, Sayın Hazerdağlı karşılıklı konuşmayınız lütfen.

Siz buyurun efendim.

DEVLET BAKANI-BAŞBAKAN YARDIMCISI ALPARSLAN TÜRKER (Devamla) - Devleti korumak iddiasında bulunan gençler değildir, böyle bir iddiamız hiç bir zaman olmamıştır, bugün de yoktur; ama memleketin vatandaşı olarak elbette kanuna hürmetkâr olacaklar, elbette Devlet kuvvetlerine kendi çaplarında, kendi sahaları içerisinde yardımcı olacaklardır; karşı değildirler.

(İstanbul Milletvekili Mehmet Feyyat ile Ankara Milletvekili Yiğit Köker arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

BAŞKAN- Sayın Türkeş, buyurunuz.

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI ALPARSLAN TÜRKER (Devamla) - Memleketimiz bugün, oynanmak istenen bir oyunla karşı karşıyadır sayın senatörler.

Bu da, memleketimizdeki haksızlıkları dile getirerek vurgunculuğu, tefeciliği ileri sürerek, bunun arkasından yabancı bir ideoloji olan ve çeşitli yabancı ideolojiler, yabancı kültürler arasında memleketimiz için en yakın tehlikeyi teşkil eden komünizmi memlekete yaymak teşebbüsüdür.

Memleketimizde elbette haksızlıklar olmaktadır. Bundan hepimiz şikâyetçiyiz, biz de bu haksızlıkları gidermek iddiasındayız. Biz de, karaborsacılığı kaldırmak, biz de vurgunculuğu kaldırmak, biz de tefeciliğe mâni olmak iddiasındayız; ama bunlar vardır, bu gibi haksızlıklar oluyor diye, bunları ileri sürerek; bunun çaresi kızıl rejime gitmek; memleketin parçalanması, bölünmesi, Türk milletinin aynı evlâtları olan, kardeş olan insanların birbirine düşman edilmesi, bunların kışkırtılması çıkar yol değildir. Memleketin birliğini...

RAHMİ ERDEM (İstanbul) - Öyle diyen var mı, yapan var mı?..

BAŞKAN - Sayın Erdem, rica ediyorum efendim.

RAHMİ ERDEM (İstanbul) - Hayır, sual soruyoruz; yapan var mı, diyoruz.

BAŞKAN - Efendim, sual sormanın usulü o değil ki Sayın Erdem.

DEVLET BAKANI - BAŞBAKAN YARDIMCISI ALPARSLAN TÜRKER (Devamla) - Memleketin birliğini, vatanın bütünlüğünü, Devletin bütünlüğünü, üzerinde taviz verilmesi mümkün olmayan, korunması icap eden temel değerler olarak görmekteyiz ve bunu...

SIRRI ATALAY (Kars) - Sayın Başkan, şahsı adına mı, Hükümet adına mı konuşuyor?..

BAŞKAN - Müsaade buyurunuz, açıklarım efendim.

SIRRI ATALAY (Kars) -Hükümet adına konuşuyorsa o zaman sual soracağız.

DEVLET BAKANI - BAŞBAKAN YARDIMCISI ALPARSLAN TÜRKER (Devamla) - Bunu Partimizin gençlik teşkilâtını da bu şekilde bir terbiyeci ülkü olarak öğretmekteyiz, anlatmaktayız.

Her teşekkürün içinden sınırı aşanlar çıkabilir arkadaşlar; ama suçlar şahsıdır. Sonra, herhangi bir gazetenin herhangi bir zamanda çeşitli maksatlarla vermiş olduğu bir haberi resmî bir teşekkürle maletmek mümkün değildir, doğru değildir.

Demin konuşan hatipler, böyle bir gazetede, hiç bir zaman bize ait olmayan bir beyanı, bir gerçekmiş gibi alarak; «Devletin istihbarat teşkilâtından bizim daha güçlü istihbarat teşkilâtımız var» iddiasında bulunduğumuzu ileri sürdüler. Bizim böyle bir iddiamız olmamıştır; çıkan haberi de yalanlamışızdır. Katiyen, bizim teşekkürlerimize mensup olan hiç kimse bu şekilde bir beyanda bulunmamıştır, ama solcu bir gazetede, böyle maksatlı olarak bir haber yayınlanmıştır. Bu bizi ilzam etmez.

Açıklayacaklarım bu kadardır. Sayın Senatoya saygılar sunarım. (A.P. sıralarından alkışlar).

XVI. DÖNEM
(13.06.1977 – 12.09.1980)

DÖRDÜNCÜ BEŞ YILLIK KALKINMA PLANI ÜZERİNDEKİ KONUŞMASI

D: 5C: 7 T: 2 B: 9 23.11.1978 O: 1 M.M

BAŞKAN : Başkanvekili Memduh Ekşi

D. ÜYELERİ : Recep Özel (İstanbul), Yılmaz Balta (Rize)

Açılma saati : 14.00

BAŞKAN - Millet Meclisinin 9'uncu Birleşimini açıyorum,
Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı üzerindeki görüşmelere kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Efendim söz sırası Milliyetçi Hareket Partisi grubu adına Sayın Alparslan Türkeş'te. Buyurunuz Sayın Türkeş. (M.H.P. sıralarından alkışlar)

M.H.P. GRUBU ADINA ALPARSLAN TÜRKEŞ (Adana) - Sayın milletvekilleri; Dördüncü Beş Yıllık Plan üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubunun görüşlerini sunmak için huzurunuzdayım.

Milliyetçi Hareket Partisinin Plan üzerindeki görüşlerinin anahatlarını huzurunuzda bugün ben sunacağım. Ayrıca teferruatlı incelemelerini, değerli arkadaşlarım daha sonraki Parti Grubumuza ayrılan saatte sunacaklardır. Ben sadece anakonular, anahtarlar üzerinde görüşlerimizi belirteceğim.

4'üncü 5 Yıllık Plan çalışması çok uzun sürdü ve bir yıl gecikti. Parti gruplarına da bu Planı incelemeye yetecek zaman bırakmadan sunuldu. Müzakerelerin başlamasından 24 saat önce Plan elimize geçebildi.

Plan hazırlanırken 1'inci strateji hazırlanmış beğenilmemiş, 2 nci strateji hazırlanmış beğenilmemiş, 3'üncü strateji o şekilde hazırlanmış ki, Planda her tarafa mavi boncuk dağıtmayı esas almış, bir sıklet merkezi meydana getirmemiş.

Plan 1978 fiyatlarını esas almış. 1978'in fiyat endeksleri henüz belli olmadan, evvelce 1976'nın fiyatını esas alan plandaki durumu

değiştirip 1978 fiyatlarını almak tabii ki birçok gerçeklerin ortaya konmasını güçleştirmiştir. Plan enflasyon nispetini % 40 kabul etmiş; hâlbuki son Devlet İstatistik yayınlarında bu nispet daha yüksek olarak tespit edilmiş bulunmaktadır.

Planda bütün hesaplar % 35,1 oranında marjinal tasarruf esasına dayandırılmıştır. Bundan önceki 1'inci, 2'nci, 3'üncü Beş Yıllık Planlarda bu tasarruf ortalama % 15'tir. % 35 bir tasarrufun gerçekleşmesi mümkün görülmemektedir.

Plan % 8 bir kalkınma hızını genel olarak hedef almış; fakat memleketin içinde bulunduğu gerçekler ve dış finansman ihtiyaçları dolayısıyla, bu nispetin de gerçekçi bir nispet olmayacağı tahmin edilmektedir.

Planda üretimi artıracak şekilde kaynak tahsisi yerine, daha ziyade toplumun yapı değişikliğini sağlayacak ve masrafı artıracak tertiplere yönelinmiştir. Plan, hizmetler sektörünün artırılması yoluna gitmiştir. Eski planın aksine olarak gerek tarım gerek sanayi sektöründe nispetler azaltılarak hizmetler sektörü yükseltilmiştir. Bu ise, üretimi artırmak yerine kaynak eritmeye yönelik bir politikadır ve daha ziyade bunun amacı, politiktir. KİP, KÜP gibi projeleri dahi henüz belirlenmemiş birtakım politik faaliyetlere yöneleceğinin işaretidir. Kamu yatırım oranıyla özel sektör arasındaki oran da değiştirilmiş, özel sektör % 43'e düşürülmüş, kamu sektörü % 57'ye çıkarılmıştır, ki bu bundan önceki planlarda gerçekleştirilmiş olan yarı yarıya nispetten ilk defa bir ayrılışı ifade etmektedir. Üçüncü Beş Yıllık Plan bir perspektife göre hazırlanmış plandı; Dördüncü Beş Yıllık Planda böyle bir perspektif görülmemektedir ve Üçüncü Beş Yıllık Planın 1990'ları hedef alan perspektifinden bahsedilmemiştir.

Planda sosyal güvenlik meselesine gerekli önem verilmemiştir. Bugün Türkiye'deki nüfusumuzun ancak % 20'si sosyal güvenliğe sahip bulunmaktadır. Vatandaşlarımızın % 80'i sosyal güvenlikten yoksun bulunmaktadırlar. Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planında vatandaşlarımızın sosyal güvenliğe kavuşturulması hedefi görülmemektedir. Hiç değilse halen % 20'si sosyal güvenliğe kavuşmuş olan

halkımızın, biraz daha sosyal güvenliğini artıracak hedefler konulmalıydı. Bu % 20 nispeti % 30'a, % 40'a çıkarılması düşünülmeliydi.

Memleket büyük bir enflasyonla karşı karşıyadır. Pahalılık memurları, işçileri, dar gelirlileri çok büyük sıkıntılara sokmuştur. Planda dar gelirliler için, bunların yükünü hafifletecek tedbirler görülmemiştir.

Planda, benden önce konuşan Değerli Arkadaşımız Milli Selâmet Partisinin Sayın Genel Başkanının belirttiği gibi, manevi kalkınmaya da yer verilmemiştir. Planda milli savunma sanayiine gerekli yer verilmemiştir. Halbuki, Türkiye geçirdiğimiz yıllar içerisinde Amerikan ambargosu dolayısıyla bu milli savunma ihtiyaçları konusunda büyük sıkıntılara düşmüştür. Tabii milli savunma sanayii bir anda, göz açıp kapayıncaya kadar kurulmaz, fakat Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planında bunu da dikkate alan hedefler tespit edilmeli ve hazırlıkları yapılmalıydı. Memleketin milli savunma hedefleriyle ilgili planda hiçbir açıklama yok. Halbuki geçirdiğimiz bu Cumhuriyet Halk Partisi ağırlıklı 11 aylık Hükümet döneminde Sayın Başbakanın ağzından «Yeni ulusal savunma kavramı» diye sözler işittik. Bu yeni ulusal savunma kavramının ne olduğunu açıklayan bir açıklama göremedik. Bunu araştırdık. Yani «yeni ulusal savunma kavramı» ne olacak? Parlamentoda bulunan değerli generallerin bazılarına bu hususta bir bilgileri olup olmadığını sordum, kendileri de dediler ki, bir bilgimiz yok. «Acaba Türkiye'nin yeni ulusal savunma kavramı nasıl olacaktır, hiç bir fikrimiz yok» dediler.

Sonra Kontenjan Senatörü Sayın Metin Toker'in bir gazetede yayınlanan bir yazısından bunun ne olduğunu, bununla ne kastedildiğini okumak ve öğrenmek fırsatını bulduk. Şimdi onu aynen Yüksek Meclisin itilâına sunmak istiyorum:

«Yeni ulusal savunma kavramı, esas hatlarıyla bir ülkenin ulusal savunma kavramı o ülkenin bir gün kendini tek başına savunma durumunda kalabileceği varsayımına dayandırılmalıdır.

Demek ki, savunma gücü tehlikeleri karşılayabilecek düzeyde olmalıdır; fakat bir ülkenin savunma gücünü o ülkenin ekonomisinden ayrı düşünmek imkânı yoktur.

Bugün Türkiye'nin ekonomisi, karşısında bulunduğumuz tehlikeleri karşılayacak düzeyde bir gücü oluşturacak halde değildir. Türkiye'nin ekonomisini bir anda geliştiremeyeceğimize göre karşısında olduğumuz tehlikeleri azaltmak lazımdır. Bu tehlikeler daha fazla saygınlığı bulunan bir ülke olduğumuz takdirde azalır. Çünkü saygın ülkelere tecavüz ihtimali daha azdır.

Demek ki, biz, bir savaş bloku olan NATO'dan ayrılırsak, hele emperyalizmin kurbanı mazlum milletler arasında yer alırsak dünyada saygınlığımız artacaktır. Saygınlığımızın arttığı oranda tehlikeler azalacaktır, tehlikelerin azaldığı oranda savunma gücümüzü eksiltmemiz olanağı doğacaktır. Savunma gücümüzü asker-sivil el ele prensibini üzerine bina edersek, yani ağırlığı muntazam asker üzerinden alıp milis kuvvetlerini esas tutarsak, ekonomimiz daha rahat eder. Böylece her alanda daha fazla işgücü serbest kalır. Muntazam asker de, barışta, bir emekçi olarak ekonomiye katkıda bulunur. Bunun bir örneği, Kurtuluş Savaşı Türkiye'sidir. Bugünden örnek savunma gücü gösterilecekse, Yugoslav ordusudur, Vietnam ordusudur.

Şimdi, yeni ulusal savunma kavramı, bu gazetede yayınlanan yazıya göre, bu imiş.

Sayın milletvekilleri, bir milletin kalkınmasını sağlayacak olan plan hazırlanırken, o milletin içinde bulunduğu şartlar, gerçekler, iç politikası, dış politikası bir bütün olarak göz önünde bulundurulmak mecburiyeti vardır. Bir milletin savunması, en hayati meselesidir. Türk milleti bu meseleyi kendi bağımsızlığı için en önemli bir mesele görmüştür ve Türkiye'yi idare edenler de, yıllarca, bunun nasıl olacağını âdeta gelenek haline gelmiş prensipler haline sokmuşlardır. En başta Atatürk'ten başlayarak meseleyi ele alırsak, Büyük Atatürk, «Yurtta Barış, Cihanda Barış» ilkesiyle Türk politikasına bir yön vermiştir. Bu, Cumhuriyet Hükümetlerinin devam eden geleneksel politikası olmuştur.

Daha sonra memleketi yönetenler, Türkiye'nin toplu bir güvenlik semsiyesi altında bulunmasını, memleketin savunması için gerekli saymışlardır. Bunun için çalışmalara girmişlerdir. Bu çalışmalar ne-

ticesinde ta 1945'lerde, 1946'larda başlayan bu çalışmalar 1951 de neticelenmiş ve Türkiye NATO ittifakına bir üye olarak girmiştir.

Türkiye'nin savunması bu prensipler içinde düzenlenmiştir. Türkiye'nin bugün kara sınırları 2753 kilometredir, deniz sınırları da 8333 kilometredir. Türkiye bu kadar geniş sınırlara sahip olan bir Devlettir ve sınırlarını her yerde korumak, güvenlik altında bulundurmamak mecburiyetindedir. Türkiye'nin saygınlık kazanması, saygın bir Devlet olması, her şeyden önce güçlü olmasına bağlıdır. Silâhlı Kuvvetleri azaltılmış, savunmasını milis kuvvetine bağlamış ve toplu güvenlik sağlayan, hedefi de savunma olan, saldırganlık olmayan bir ittifak sisteminden ayrılıp mazlum milletlerin arasına, üçüncü dünya devletleri arasına karışmış bir Türkiye'nin saygınlığı çoğalmaz, azalır. Eğer gerçekten Sayın Başbakanın ifade ettiği, yeni ulusal savunma kavramı bu ise, bu millet için, memleket için çok büyük tehlikedir. Bunu burada bu fırsattan yararlanarak ifade etmeyi bir vazife sayıyorum.

Plan hazırlanırken o memleketin, o milletin içinde bulunduğu gerçeklerin dikkate alınması ve gerek iç politikasının, gerek dış politikasının dikkate alınması, planda varılmak istenen hedeflere göre de politikaların tanzimi gereklidir. Türkiye'nin dış politikası yıllardan beri prensiplere bağlanmıştır. Biraz önce işaret ettiğim gibi bu politika, Atatürk'ün koymuş olduğu «Yurtta barış, Cihanda barış» esasına dayalı ve batı medeniyetine dönük politikadır.

Daha sonra gerek Merhum İnönü zamanında başlamış olan ve onu takibeden Demokrat iktidarı zamanında neticelendirilmiş olan NATO ittifakına üye olarak Türkiye'nin kendi savunmasını ve bu ittifak şemsiyesi altında toplu güvenliğin sağladığı imkânları da değerlendirerek kalkınmasını planlaması esasına dayanması gereklidir. Bunun için Türkiye'nin dış politikasını bu esaslara göre yöneltmek lâzımdır. Dış politikada bir ülkenin çıkarlarını sağlayabilmek, her şeyden evvel açık olmaya bağlıdır. Güvenilir, dürüst, açık politika gütmeye bağlıdır.

Bugün 11 aydan beri iktidarda bulunan Hükümetin dış politikası Türkiye'nin menfaatlerini zedelemiştir. Bu Dördüncü Beş Yıllık Planda

ele alınmış olan hedeflerin ihtiyaç göstereceği imkânları sağlamayı da güçleştirmiştir. Bugünkü Dördüncü Beş Yıllık Planda hedef alınmış olan kalkınmayı sağlamak için, dışarıdan 8 milyar dolarlık bir dış finansman temini öngörülmüştür. Bu dış finansman nereden temin edilecektir? Türkiye'nin daha çok müttefikleri olan memleketlerden temin edilmesi muhtemeldir. Binaenaleyh, Türkiye'nin hükümetlerinin planın öngördüğü hedefe göre dış politikasını tanzim etmesi lâzımdır. Bakalım şimdi, bu Hükümet iktidara geldiği günden beri dış politikayı nasıl yönetmiştir:

İktidara gelir gelmez Yunan Başbakanı ile re'sen görüşerek Türkiye ile Yunanistan arasındaki meseleleri kısa yoldan halledeceğim, demiştir. Güzel bir teşebbüsle Montrö'de iki Başbakan buluşmuşlardır; fakat bu teşebbüs daha küçük seviyede hiçbir hazırlık yapılmadan girişilmiş bir teşebbüstü. İki Başbakan arasında görüşmeler oldu. Bu görüşmeleri faydasız saymak doğru değildir; fakat bu görüşmeler sırasında Türkiye Başbakanının Türkiye'nin müttefikleri bulunan Amerika Birleşik Devletleriyle ilgili hesapsız, kendi uzmanlarına danışmaksızın ayaküstü, alelacele öfkeli çıkışlar oldu. Daha sonra Sayın Başbakan, Türkiye için tehditlerin değiştiğini söyledi. «Sovyetler Birliğinin Türkiye için artık tehdit olmaktan çıktığını» ifade etti. Hâlbuki NATO ittifakı Sovyetler Birliğinin yayılma politikasının hür dünyaya karşı meydana getirdiği tehdiye karşı kurulmuştur. O tehdiye karşı Batı Avrupa demokrasileri kendilerini beraberce savunmak için, sırf savunmak maksadıyla bir saldırıya karşı hür dünyayı savunmak maksadıyla, bu ittifakı kurmuşlardır ve bu ittifakın temelinde de Sovyetlerin yayılma tehdidi bulunmaktadır.

Bu tehdit Türkiye için vardır, olmuştur. İkinci Cihan Savaşından sonra resmen Türkiye'den toprak istenmiştir. Boğazların birlikte savunulması istenmiştir ve Türk hükümetleri tarafından o zaman haklı olarak bu istekler de reddedilmiştir.

Türkiye bu tehditler karşısında kendi savunmasını daha sağlam hale getirmek için, Batı demokrasilerinin meydana getirdiği NATO ittifakına girmeyi yararlı görmüştür. Bunun için teşebbüslere girişmiştir; ilk safhada bu teşebbüsleri olumlu karşılanmamıştır. Birçok

çalışmalardan sonra, nihayet 1951 yılında Türkiye'nin bu teşebbüsü başarıya ulaşmış ve Türkiye bu pakta üye olabilmıştir.

Üye olduktan sonra Türkiye, bu savunma paktından çok yararlanmıştır, güvenliğini güçlendirmiştir. Ekonomik kalkınmasında dostlarından yardımlar elde etmiştir. Silâhlı Kuvvetlerini modern silâhlarla donatımda bu ittifakın çok yararlarını görmüştür.

Türkiye'nin bugün de yüksek menfaatleri NATO ittifakının bir üyesi bulunmakta devama bağlıdır. Türkiye'nin NATO'dan ayrılması Türkiye'nin menfaatına değildir. Türkiye'nin NATO'dan ayrılması Türkiye'nin saygınlığını artırmaz. Bir devletin saygınlığı, o devletin gücüyle orantılıdır. Gücü olmayan bir devletin saygınlığından da söz edilemez. Milletlerarası, devletlerarası münasebetlerde esas olan realite her devletin gücüdür.

Ayrılıp üçüncü dünya devleti olmakla Türkiye'nin saygınlığı artmaz, aksine, saygınlığı eksilir.

Bir günlük gazetede yayınlanmış olan bu, yeni ulusal savunma kavramı, Türkiye Cumhuriyeti Devletinin hayatına bir kasıttır. Hele bu sözü Türkiye Cumhuriyetinin Başbakanı olan zat söylese ciddi tehlike vardır. Bu gazetede yazılan ulusal savunma kavramına, Sayın yazarın kendisi de katılmıyor. Burada ifade edilen ulusal savunma kavramını, değerli yazar çok veciz şekilde eleştiriyor ve diyor ki: «Avusturya gayet saygın bir Devletti. Finlandiya'da öyle. Biri karşısında Hitler, öteki karşısında Stalin hiç fütur duymadılar. Bugün çok saygın İsviçre'yle, İsveç savunma gücü için en yüksek harcamaları yapan iki ülkedir ve bloklar dışı olmaları ekonomilerinin buna dayanacak güçte bulunması sayesinde. Kurtuluş Savaşına gelince, onu, Çerkez Etem'in milislerinin değil, kurulan muntazam ordunun kazandığını herkes bilmektedir»

Değerli milletvekilleri, dış politikada bu Hükümetin ciddi hataları sürmüştür. Sayın Başbakan, «Sovyetler, Türkiye için tehdit değerildir» sözünü söyledikten sonra, NATO Konseyi toplantısında Başkanlık etme sırası Türkiye'ye gelmişti. Kendileri bu toplantıya gittiler ve Türkiye'nin Başbakanı olarak toplantıya Başkanlık da ettiler. Orada temaslar da yaptılar; fakat bu geziden ve bu toplantıdan döner

dönmez, hemen araya hiçbir zaman koymaksızın bir Sovyet Rusya gezisine gittiler bu gezide Sayın Başbakan, Kıbrıs konusunda Sovyetlerle aramızda anlaşma olduğunu, Sovyetlerin Kıbrıs konusunda Türkiye'nin görüşünü benimsediğini, eski görüşlerinden vazgeçtiğini ifade ettiler. Aradan kısa bir zaman geçmeden Sovyetlerin TASS Ajansı, Sovyet görüşünün değişmediğini, eski görüşlerinde ısrar ettiklerini beyan etti. Yani, Sayın Başbakanı yalanladı. Daha sonra yine Sayın Başbakan Sovyetlerden bahsederken, «Sovyetlerle aramızda güvence vardır» şeklinde konuştular. Aradan az bir zaman geçmeden, Türkiye'ye konulmuş olan Amerikan ambargosunun kalkmasına karşı Sovyetler resmen karşı çıktılar. Sovyet Rusya dedi ki: «Türkiye üzerine Amerika'nın koymuş olduğu silah ambargosunun kalkması Doğu Akdeniz'de barışı tehlikeye sokar.» Şimdi, Sayın Başbakanın «Sovyet Rusya ile aramızda güvence vardır» sözünü bizzat Sovyetlerin kendileri bu açıklamalarıyla açıklamış oldular. Silah ambargosu Türkiye'ye konalı nihayet bir iki yıl olmuştur. Ondan önce silah ambargosu yoktu ve Türkiye'nin her tarafında barış hüküm sürmüştür. Türkiye'nin üzerine konan silah ambargosunun kaldırılmasıyla barışın tehlikeye düşmesinin bir münasebeti yoktu. Bu, Sovyetlerle Türkiye arasında güvenceden söz etmenin büyük hata olduğunu ortaya koymaktadır.

Değerli milletvekilleri, daha sonra bu hatalar sürdü. En son, yeni bir olay, Sayın Başbakanın Cumhuriyet Halk Partisi Kurultayındaki konuşması: Duvara sıkışma, duvara atlama hikâyesi.

Değerli milletvekilleri, 8 milyar dolarlık dış finansman bulmayı öngören bir plan hazırlayacaksınız ve bu finansmanı NATO üyesi olan Ortak Pazar üyesi olan müttefikiniz, dostunuz ülkelerden temin etmeyi tasarlayacaksınız ve dış politikanızın üzerine şüphe düşürecek, Türkiye'nin güvenilir bir müttefik olup olmadığı konusunda şüphe yaratacak, Türkiye'nin Hükümetinin, Türkiye'nin dış politikasını nereye götüreceği konusunda şüphe yaratacak, bu şekildeki beyanlar Dördüncü Beş Yıllık Planla bağdaşmaz, Türkiye'nin yararlarıyla da bağdaşmaz.

Değerli milletvekilleri, dış politika konusundaki görüşümüzü bu şekilde özetledikten sonra, iç politika konusuna da ve memleketimizin iç güvenliği konusuna da değinmek istiyorum.

Sayın milletvekilleri, bir planın uygulanması, başarıya ulaşması, bir hükümetin başarıya ulaşması her şeyden önce kendi vatandaşlarının güvenine sahip olması, sevgisine sahip olması ve desteğine sahip olmasına bağlıdır. Muvafık - muhalif bütün vatandaşlarının güvenini kazanmayan, desteğini kazanmayan bir hükümetin, ne kadar mükemmel plan yaparsa yapsın, o planı başarıya ulaştırması mümkün olmaz.

Bugünkü Hükümet, iktidara geldiği dakikadan itibaren, memlekette vatandaşlar arasında farklılıklar gözetmiştir, yan tutmuştur, ayrılıklar gözetmiştir -yabancı bir kelimeyi, yabancı bir terimi kullanarak ifade etmek istiyorum- ilk defa Cumhuriyet tarihinde bir kısım vatandaşlara karşı diskriminasyon getirmiştir.

Değerli milletvekilleri, Anayasamız, Türkiye Cumhuriyeti Devletinin vasıflarını tayin etmiştir. Bunlar da; insan haklarına dayalı, demokratik, laik Cumhuriyet, karma ekonomiyi benimseyen ve ülkesiyle milletiyle bölünmezliğini esas alan birtakım vasıflarıdır. Bu Hükümet, iktidara geldiği günden itibaren kanunlara riayetsizliğin örneğini vermiştir. Yargı kararlarını uygulamamak suretiyle, yargı kararlarına karşı, kendisinin de iddialarının aksine olarak saygılı olmadığını göstermiştir. İktidara gelmeden önce en büyük şikâyetleri, yargı kararlarına saygı gösterilmemesi idi; fakat iktidara geldikten itibaren yasama kararlarına en büyük saygısızlığı zaman zaman bu Hükümet göstermiştir. Ayrıca kanunları çiğnemek, Anayasa ihlalinde çok açık örnekler vermiştir.

Değerli milletvekilleri, bu şekilde memleketin içinde farklılıklar yaratmak, kanunsuzlukları âdet haline getirmek, TRT gibi, Anadolu Ajansı gibi, Yurt-Kur gibi, Merkez Bankası gibi, tamamiyle tarafsız

olması ve kanun çerçevesi içinde görev yapması icap eden kurumları zorla işgal ederek, bunları taraflı şekilde kullanmak memleketin vatandaşları arasında Hükümete karşı güvensizlik, Hükümete karşı antipati ve Hükümetin uygulayacağı planlarda başarı sağlamasını temin edecek destekten yoksun kalmasını sağlar; buna sebep olur. Bugünkü Hükümetin durumu ve tutumu budur. Her şeyin temeli insandır. İnsanı nazarı itibara almak ve insanda güven yaratmak, şevk yaratmak ve insanlarımızın benimseyeceği bir planı onların sevgisiyle, onların desteğiyle, fedakârlığıyla uygulamakla ancak memleketimizin kalkınması mümkün olabilir. Bu Hükümet bu vasıflardan mahrum olduğunu 11 aylık icraatıyla ortaya koymuştur.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'nin kalkınmasında tasarruf, üretimi artırmak ve ihracatı artırmak, içinde bulunduğumuz sıkıntıların çözümünde anahatlar itibariyle başvurulacak başlıca çarelerdir. Bu Planda tasarrufa ait esasları bulamadık. Türkiye'nin gerek devlet idaresinde, gerek dışında büyük israf vardır, savurganlık vardır. Mutlaka Türkiye'nin içinde bulunduğu sıkıntılardan çıkması için, geniş kapsamlı tasarruf tedbirleri almak ve bunları süratle uygulamak lazımdır.

Bu Hükümet, iktidara geldiğinden beri memur ve öğretmen kıyımına girişmiştir. Bunun neticesinde, tecrübeli ve yetenekli memurlar ya sürülmüşler, ya atılmışlar veya kızağa çekilmişlerdir ve devlet kadrolarında şişirilmiş gizli işsizlik meydana gelmiştir.

Planda dış istihdama gerekli önem verilmemiştir. Dış istihdam politikası tespiti gerekli olan bir husustur. Bir de Hükümetin getirmek istediği vergi tasarıları vardır. Bu vergi tasarıları kanunlaştığı takdirde, piyasanın kontrol edilememesi sebebiyle, pahalılık daha çok artacak ve özellikle işçi ve dar gelirliler ezilecektir. Pahalılık baş döndürücü bir hızla arttığı halde, Planda emekliler için, emekli işçiler için, esnaf için bunları, bu pahalılığın ezici tesirinden koruyacak tedbirlere yer verilmemiştir.

Bu beşer yıllık planlar hazırlanırken, plan dönemi başladığından bu yana bir usul benimsenmiştir. Bu da, hazırlanan plan, uluslararası kolokyuma da açılırdı; Dördüncü Beş Yıllık Planda, bu da yapılmamıştır.

Değerli milletvekilleri, Planda, bölgelerarasındaki dengeyi sağlayacak tedbirlere de gerçekçi olarak yer verilmemiştir. Üçüncü Plan döneminden beri projesi hazırlanmış olan, Aşağı Fırat Projesi, bölgelerarasındaki dengesizliği gidermede çok önemli hizmet yapacak olan bir projedir. Planda, bu projeyi hızlandıracak, hatta bunun akşamadan yürütülmesini sağlayacak tedbirlere de yer verilmemiştir. Plana göre, Türkiye’de 146 büyük proje vardır; bu 146 projenin içinde bu Aşağı Fırat Projesi de.

Bu projeler için, 56 milyar lira tahsisat öngörülmüştür. Bunun 10 milyar lirasının özel teşebbüsten sağlanacağı düşünülmüş; böylece geriye 46 milyar kalıyor. Bunu, 5 yıla böldüğümüz zaman, yılda 9 milyar harcama olması gerekiyor. Yani, 146 projeye yılda 9 milyar bir ödenek düşünülmüştür ki, bu miktar çok yetersizdir.

Halbuki, bu Aşağı Fırat Projesi üzerinde sıklet merkezi yapılsa ve süratle bu Aşağı Fırat Projesi gerçekleştirilse, sadece bu bölgeden, Türkiye’nin tümünün ürettiği tarımsal ürünleri sağlamak imkân dahiline girecektir ve Türkiye’nin birçok sıkıntılarının çözümlenmesi mümkün olabileceği gibi, o bölgenin de fakirlikten kurtulması süratle sağlanabilir hale gelecektir.

Benden önce konuşan arkadaşlarımızın işaret ettikleri gibi, kooperatifçilikte de zorlayıcı bir sistem benimsenmiştir. Türk köylüsü ve Türk vatandaşı mülkiyet hakkına bağlıdır, bütün insanlar mülkiyet hakkına bağlıdır. İnsanları harekete geçiren faktörlerin en önemlisi mülkiyet hakkıdır. Bu bakımdan, zorlayıcı kooperatifçiliğin yararlı olmayacağı açıktır, Anayasamıza da uygundur.

Değerli milletvekilleri, bizim görüşümüze göre, bu Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı, Türkiye’nin yapısını değiştirmeyi öngören bir zihniyetle hazırlanmıştır. Halbuki, Türkiye’nin yapısı, yürürlükte bulunan Türkiye Cumhuriyeti Anayasasıyla belirlenmiştir. Planın da, bu Anayasanın esaslarına uygun olması gereklidir. Dördüncü Beş Yıllık Plan buna aykırı olarak hazırlanmıştır.

Bu bakımdan, Milliyetçi Hareket Partisi olarak, bu Planın partimiz tarafından benimsenmesi mümkün değildir.

Değerli arkadaşlarım Plan üzerinde ayrıca teferruatlı incelemelerini de sunacaklardır.

Ben, sözlerimi burada tamamlıyorum; sayın üyelere saygılarımı sunuyorum. (M.H.P. sıralarından alkışlar.)

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlarım, bu suretle Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planının birinci tur görüşmeleri tamamlanmış bulunmaktadır.

(Kapanma saati: 20.00)

V) TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
19. DÖNEM
(06.11.1991 – 04.12.1995)

TÜRKİYE CUMHURİYETİ DEVLETİ'NİN SSCB'DEKİ TÜRK CUMHURİYETLERİ VE MUHTAR BÖLGELERİ İLE İLİŞKİLERİ KONUSUNDA GENEL GÖRÜŞME ÜZERİNDEKİ KONUŞMASI (8/2)

D: 19 B:15 C: 1 Y.YILI: 1 O:1 12.12.1991 TBMM

BAŞKAN : Başkanvekili Fehmi Işıklar

KÂTİP ÜYELER: Cengiz Üretmen (Manisa), Lütfü Esengün (Erzurum)

Açılma Saati : 15.00

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 15 inci Birleşimini açıyorum.

1 inci sıradaki, Yozgat Milletvekili Alparslan Türkeş ve 16 arkadaşının, Türkiye Cumhuriyeti Devletinin Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliğindeki Türk Cumhuriyetleri ve muhtar bölgeleri ile ilişkileri konusunda Anayasanın 98 inci, içtüzüğün 100 ve 101 inci maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesinin ön görüşmesine başlıyoruz.

Hükümet? Burada. Önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliğinde uygulanmaya başlanan Prestroika ve Glasnost politikaları, bütün dünyanın gözlerinin bu ülkeye çevrilmesine yol açan gelişmelere neden olmuştur.

S.S.C.B'deki gelişmeler, Türkiye Cumhuriyeti Devletini çok yakından ilgilendirmektedir. Çünkü, S.S.C.B'de, soy ve kültür birliği içerisinde olduğumuz 5 tane Türk Cumhuriyeti ile, çeşitli cumhuriyetle-

re dağılmış olan Türk kökenli nüfusun çoğunlukta olduğu muhtar cumhuriyetler bulunmaktadır.

S.S.C.B'deki Türk Cumhuriyetleri; Azerbaycan, Özbekistan, Kazakistan, Kırgızistan ve Türkmenistan'dan sadece Kazakistan bağımsızlığını ilan etmemiştir. Çeşitli cumhuriyetlere dağılmış olan muhtar bölgelerin ise bağımsızlık yolundaki çalışmaları sürmektedir.

S.S.C.B'deki Türk Cumhuriyetleri ile İran, Arap ülkeleri, başta Almanya olmak üzere çeşitli Avrupa ülkeleri ve A.B.D. çok yakından ilgilenmektedirler. Bu ilginin iki temel nedeni bulunmaktadır. Birincisi, S.S.C.B'yi, kendi kontrol mekanizmaları altında tutmak için Türk cumhuriyetlerini koz olarak kullanmak; ikincisi ise, ekonomik sömürüdür. Türk Cumhuriyetleri, geniş bir coğrafya ve nüfusa, değerli hammadde kaynaklarına ve büyük bir ekonomik potansiyele sahip bulunmaktadırlar. Avrupa ülkeleri ve A.B.D. bu ekonomik kaynaktan mümkün olduğu kadar büyük pay kapabilme yarışındadırlar. Bu konuda epeyde mesafe almışlardır. İran ve Arap ülkelerinin Türk Cumhuriyetlerine ilgileri ise daha çok ideolojik olup, kendi kültür, mezhep ve itikatlarını yayma gayreti içerisindeyler. Bu suretle, Türkiye'nin, bu Türk Cumhuriyetleri üzerindeki tesirini azaltmayı hedeflemektedirler. Bütün bu ilişkiler, Türkiye Cumhuriyeti'nin, bugün çok müsait bulunan zeminini yarın kaybetmesine yol açacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti, S.S.C.B'deki Türk Cumhuriyetleri ile ekonomik, kültürel ve siyasal alanda yeterli ilişkiler kuramamış, diğer devletlerin gerisinde kalmıştır. Devlet politikası dışındaki birtakım özel çabalar, bu yetersizliği ikame edememektedir.

Türkiye Cumhuriyeti Devletinin, S.S.C.B'deki Türk Cumhuriyetleri ile ekonomik, kültürel ve siyasal anlamda uzun vadeli, sağlam temelli ilişkiler kuramamış olması, dış politikamızda bir boşluk doğmasına da yol açmaktadır. Bu durum, İran, Arap ülkeleri ve Batının, Türk Cumhuriyetleri üzerindeki planlarını gerçekleştirmeleri için fırsat doğurmaktadır. Türkiye Cumhuriyeti Devletinin, S.S.C.B'deki Türk

Cumhuriyetleri üzerinde belirleyici bir rol oynamaması, dünyanın değişen dengeler içerisinde hak ettiği yerin gerisinde kalmasına yol açacaktır. Bütün bu sebepler dolayısıyla, Türkiye Cumhuriyeti Devletinin, başta Azerbaycan olmak üzere, S.S.C.B.'deki Türk Cumhuriyetleri ve muhtar bölgeleri ile ilişkileri konusunda, Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 100 ve 101 inci maddeleri uyarınca, bir genel görüşme açılmasını öneriyoruz.

Gereğini saygılarımızla arz ederiz.

Alparslan Türkeş

Yozgat Milletvekili

ve 16 arkadaşı

BAŞKAN - İtzğmze göre, genel görüşme açılıp açılmaması hususunda, sırasıyla, Hükümete, siyasi parti gruplarına ve önergedeki birinci imza sahibine veya onun göstereceği bir diğer imza sahibine söz verilecektir.

(Hükümet adına Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Erdal İnn, ANA.P. Grubu adına Vehbi Dinçerler, S.H.P. Grubu adına Ali Dinçer, D.Y.P. Grubu adına İsmail Köse, R.P. Grubu adına Zeki nal görüşlerini belirtmişlerdir.)

Önergede birinci imza sahibi adına Sayın Alparslan Türkeş'e söz veriyorum.

Buyurun efendim. (Bağımsızlar sıralarından alkışlar)

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Yozgat) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; sözlerime başlarken muhterem heyetinizi en derin saygılarla selamlıyorum.

Konuşan arkadaşlarımızın, verdiğimiz önergenin kabul edilerek Yüce Meclisimizde görüşme açılmasını desteklemelerinden dolayı bütün gruplara şükranlarımızı arz ediyorum.

Konu çok önemlidir. Tabii, Türkiye'nin dış politikası, genel görüşme konusu yapılmalıdır. Biz nergemizde Türkiye'nin dış politikasını söz konusu etmedik. Sovyetler'de bulunan Türk cumhuriyetleriyle,

muhtar bölgelerde yaşayan Türklerin oluşturduğu yeni birimlerin ve faaliyetler karşısında Türkiye'nin izlemesi icap eden dış politikanın ne olmasının görüşülmesi konusunda önergemizi hazırladık. Türkiye'nin dış politikası ayrı konudur. Balkanlar'a önem vermek, bütün cihana açılan bir dış politika takip etmek, bugünkü dünyanın gelişme gösterdiği bir ortamda gereklidir. Bizim, özellikle bu konuyu genel görüşme yapılması için Yüce Meclisin huzuruna getirmemizin sebebi, bu konu diğer dış meselelerden ayrı özellikler taşımakta olmasıdır. Bir defa, Sovyetler'deki Türk cumhuriyetleri ve muhtar bölgelerdeki Türk yönetimleri konusu, bugüne kadar Türkiye'nin dış politikasında hiç yer almamıştır. Türkiye, dış politikasını Sovyetler Birliği'ne göre ayarlamıştır; ama dünyadaki gelişmeler, burada güzel konuşmalar yapmış olan değerli grup temsilcilerinin de ortaya koymuş oldukları Glasnost, Perestroika gibi gelişmeler, Sovyetler'deki yeni oluşumlar ve dünyanın diğer yerlerindeki yeni gelişmeler, Türkiye'nin önüne Sovyetler'de bulunan Türklerle diplomatik münasebetler kurmak, onları tanımak, tanımamak, bundan sonra ilişkilerini nasıl ayarlayacağı gibi konuları getirmiş bulunmaktadır. Daha önce Türk Dışışleri bu konularla meşgul olmamıştır. Türk Dışışleri, doğrudan doğruya Sovyetler Birliği'ni hedef almış, bunların içinde bulunan Türkler hiç konu edilmemiştir; hatta Türkiye'mizde çeşitli sebeplerle Türkiye dışındaki Türkler konusunu ele almak, hele siyasî alanda korkulu bir konu olarak görülmüştür, zararlı bir konu olarak görülmüştür, bunu söz konusu edenler suçlanmıştır, küçük görülmüşlerdir.

Bildiğiniz gibi, siyaset alanında uzun zamandan beri bulunmuş eski bir arkadaşınız olarak, ömrümün 55 yılını bu konularla uğraşarak geçirdim. Birleşmiş Milletlerin son zamanlarda yapmış olduğu istatistiklere göre, yeryüzünde en çok konuşulan diller arasında Türkçe beşinci sırayı almaktadır. Birinci sırada Çince, ikinci sırada İngilizce, üçüncü sırada İspanyolca, dördüncü sırada Arapça ve beşinci sırada Türkçe geliyor, yani bu sıralamaya göre birçok felaketler yaşamış olmasına rağmen, hâlâ Türk Milleti yeryüzündeki en kalabalık milletlerden birisidir. "200 milyon insan Türkçe konuşuyor" demek, "200 milyon Türk vardır" demektir.

Yeryüzündeki Türklerin bir kısmı imparatorluğumuzun dağılmasından sonra terk ettiğimiz topraklarda kalan kardeşlerimizdir; bir kısmı da, imparatorluğumuza dahil olmamış olan anayurdumuzda ve yaşadığımız diğer bölgelerde varlıklarını sürdürmüş olan soydaşlarımızdır ki, bunlarla da çok yakın kültür ve soy birliğimiz bugüne kadar devam etmiştir.

Bunlardan Sovyetler Birliğinde yaşayan beş cumhuriyet var. Bu beş cumhuriyetin dışında da, muhtar cumhuriyetlerde yaşayan soydaşlarımız var. Son zamanlarda Sovyetler'de meydana gelen gelişmeler karşısında, bunlar da kendi bağımsızlıklarını ilan etme yoluna gitmişlerdir; bunların bir kısmı bağımsızlıklarını ilan etmiş, bir kısmı da ilan etmemiştir.

20 nci Yüzyıl, bilindiği gibi, imparatorlukların yıkıldığı bir yüzyıldır. 20 nci Yüzyılın sonlarına geldiğimiz ve 21 inci yüzyıla yöneldiğimiz şu günlerde dünyada, insan hakları, hürriyet ve bağımsızlık ve demokrasi rüzgârları esmektedir. Bu rüzgârlar bütün imparatorlukları çökertmiştir.

Son günlere kalan Sovyet İmparatorluğu ile, Çin İmparatorluğu da sarsıntı geçirmektedir; bu arada Sovyet İmparatorluğu dağılma ve çözülmeye başlamıştır. Burada yaşayan beş Türk cumhuriyeti bulunmaktadır; bunlar Azerbaycan, Türkmenistan, Özbekistan, Kırgızistan ve Kazakistan'dır. Bunlardan Kazakistan dışında kalanlar, bağımsızlıklarını ilan etmişlerdir. Evvelce bunlarla bir münasebetimiz olmamıştır; Dışişlerimizde, dış politikamızda bunlar bir yer tutmamışlardır; ama, şimdi bağımsız devletler olarak ortaya çıkmaktadırlar. Bu Türk cumhuriyetlerinin dışında kalan Ermenistan, Gürcistan, Ukrayna, Beyaz Rusya, Rusya gibi topluluklar da bağımsızlık ilan etmişlerdir. Son zamanlarda, İngiliz Milletler Topluluğuna benzer bir "bağımsız milletler birliği" şeklinde Sovyet Rusya'da bir oluşum söz konusu edilmektedir. Böyle bir oluşum, gelişse bile, demek ki, gene bunların içinde Türk cumhuriyetleri bağımsız varlıklarını koruyacaklardır.

Sovyetler'le ve onların elçilik mensuplarıyla yapmış olduğumuz görüşmelerde biz onlara daima, "Bugüne kadar Türkleri sömürge

olarak kullandınız; ama bundan sonra bunu sürdüremezsiniz. Esasen, kendini insan bilen toplulukların, başka toplulukları haksız bir şekilde sömürmesi, hürriyetlerinden mahrum etmesi, insanlık onuruna aykırıdır. Sizin kendi içinizden de bunu doğru bulmayan insanlar çıkmıştır, yazılar yazmışlardır. Onun için, siz, Türklerin de hakkını teslim ederek, onlara da insan haklarını ve bağımsızlığı tanıyarak, eşit şartlarda ve barış içinde münasebetlerinizi yeni esaslara göre anlaşmalı şekilde ayarlamalısınız” dedik. Şimdi, ona doğru bir gidiş, bir gelişme var demektir.

İşte bütün bunları dikkate aldığımız zaman, Türk cumhuriyetleriyle Türkiye'nin dış münasebetleri, dış politikası ne olmalıdır; o cumhuriyetlerin jeopolitik özelliklerini dikkate alarak, sahip oldukları ekonomik imkânları, kaynakları dikkate alarak, sosyal yapılarını dikkate alarak ve Türk olmayan diğer birimlerin, Ermenistan gibi, Gürcistan gibi ve diğerlerinin de durumlarını dikkate alarak, Türkiye'nin politikası ne olmalıdır diye, akılcı ve ilmî esaslara dayalı yeni bir siyasî plana ihtiyacımız vardır. Böyle, hazırlıksız, rastgele, ayaküstü tutumlarla bu dış politika düzenlenemez. Nitekim son yıllarda hepimizi üzen bazı şeylerle karşılaştık. Bir gün baktık ki, bir devlet adamımız, Azeriler için “Bunlar Şii'dir, bunlar bizden çok İran'a yakındır” deyiverdi. Ne kadar üzücü bir şey! Tabii, onları da çok üzdü, bizi de çok üzdü...

Onun için, bunlar soy itibarıyla, kültür itibarıyla, din itibarıyla bizimle aynı olan insanlarımızdır, kardeşlerimizdir ve kendileri, bize karşı sevgi beslemektedirler, Türkiye'yi sevmektedirler, Türkiye'den önderlik beklemektedirler. Binaenaleyh, onların bu özelliklerini de dikkate alarak ve Türk olmayan diğer cumhuriyetleri tanımamızın da, bunlar üzerinde ne gibi etkileri olacağını dikkate alarak, yeni, ilmî esaslara dayalı bir politika planlaması yapmaya ihtiyaç vardır.

Geçenlerde yine bir haber yayınlandı: “Türkmenistan'ı tanıdığımız göre, Ermenistan'ı da tanıyabiliriz” denildi. Ermenistan, uzun zamandan beri hem Azerbaycan'a karşı, hem Türkiye'ye karşı bir düşman politikası güdüyor, düşman tavrı içindedir. Ermenistan'ı tanırsak, Azerbaycan bundan memnun olur mu, olmaz mı? Olmamaacağı aşikârdır. Tanımamız bize ne sağlayacaktır? Ermeniler “Ev-

vela ticaret yapalım, sonra da siyaseti ayarlayalım” diyorlar. Evvela siyaseti ayarlayalım da, sonra ticaret yapalım. Evvela, Türkiye’mizin menfaatlerini ve kardeş ülke olan Azerbaycan’ın menfaatlerini gözetelim, diğer cumhuriyetlerin menfaatlerini de düşünelim, ona göre politikamızı ayarlayalım.

Bütün bu konular, Yüce Meclisin huzurunda, geniş bir şekilde görümlürse, yeni Hükümete de yararlı olacağı; Dışışleri Bakanlığımıza da ışık tutmuş olacağı kanaatindeyiz. Bu düşüncelerle bu önergemi-zi verdik.

Konuşmacı arkadaşlarımızın bir kısmı, Sovyetlerdeki olaylar; Perestroika ve Glastnost üzerine geniş görüşmeler yaptılar, yararlandık; bazıları da, önergemin dar sınırlar içinde tutulduğunu söylediler.

Tabii, dış politikamızı geniş olarak, ayrıca, Meclisin huzuruna getirip, kısım kısım görüşmemizde de yine yarar vardır; ama bunlar ortaya yeni çıkan cumhuriyetlerdir; evvela bunlarla bir münasebetimiz olmamıştır ve aynı zamanda konu aceleyi gerektiriyor. Çünkü çeşitli ülkeler, bu cumhuriyetler üzerinde faaliyet yapmak ve bunlar üzerinde tesir meydana getirmek yarışı içindedirler. Bir kısmı, bu cumhuriyetlerin sahip olduğu hammadde kaynaklarından yararlanmak için veya bu cumhuriyetleri kendi etki alanlarına alarak Sovyetler üzerinde tesirli olmak için veya kendi millî kültürlerini mezheplerini, itikatlarını buralarda yerleştirmek için veya Türkiye’nin bu cumhuriyetlerde sahip olduğu sempatiyi, etkiyi zayıflatıp silmek için yarış halindedirler.

Bu cumhuriyetler, ilim adamlarıyla, aralarında yaptıkları toplu çalışmalarla, Türkiye’de kullandığımız alfabemizi benimsemeyi kararlaştırmışlardır. Yalnız, bazı seslerin ifade edilebilmesi için, bizim yirmi dokuz harfli alfabemize beş harf daha eklemeyi uygun görmüşler, otuz dört harfli yeni bir alfabe meydana getirmişlerdir. Yeni değil, bizim alfabemizdir, ilave beş harf koymuşlardır.

Bu, çok önemli bir gelişmedir. Eskiden de aramızda alfabe birliği vardı, sonradan bu alfabe birliği parçalandı. Şimdi, bu yönde güzel bir adım atılmıştır. Bunu önlemek için, komşu bazı Müslüman ülkeler, oralara gönderdikleri dinî temsilcileriyle vesaire ile, “Sakın o alfabe-”

kabul etmeyin, onu kabul edeceğinize, halen kullanmakta olduğunuz kiril alfabesini muhafaza edin veya bizim kullandığımız Arap alfabesini kabul edin” şeklinde yoğun propagandalar yapmaktadırlar.

Hâlbuki bu, bizim için çok önemlidir. Bu alfabe birliği sağlanırsa, kültür birliğimizde önemli bir adım atılmış olacaktır ve rahmetli **Gaspıralı İsmail Beyin**, yüzkır sene evvel bütün Türk toplulukları için ortaya koymuş olduğu **“dilde, fikirde, işte birlik”** ilkesine önemli bir katkı sağlayacaktır; o ilkenin büyük bir adımı atılmış olacaktır. Aramızda alfabe birliği oldu mu, onların yazdığını biz rahatça okuyacağız, bizim yazdığımızı onlar rahatça okuyacaklar.

İşte, bütün bu konuların, Yüce Meclisin huzurunda, genişliğine görüşülmesi, dış politikamızı aydınlatacaktır, Dışişlerimize de aydınlık getirecektir, Hükümetimize de yararlı olacaktır. Bu kanaatle bu önergeyi verdik.

Değerli partilerimizin, büyük bir anlayışla, bunu, lütfedip kabul buyurmalarından çok memnun ve mütehassis olduk. Tekrar teşekkürlerimi sunarak, Yüce Meclisi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Sağ olun. (Alkışlar)

BAŞKAN - Genel görüşme önergesi üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, genel görüşme açılmasını oylarınıza sunacağım: Genel görüşme açılmasını kabul edenler... Kabul etmeyenler... Genel görüşme açılması kabul edilmiştir.

Genel görüşme günü, İçtüzüğün 101 inci maddesine göre, Danışma Kurulunca tespit edilecek ve Genel Kurula sunulacaktır.

(Kapanma Saati: 18.29)

TÜRKİYE CUMHURİYETİ DEVLETİ'NİN S.S.C.B.'DEKİ TÜRK CUMHURİYETLERİ VE MUHTAR BÖLGELERİ İLE İLİŞKİLERİ KONUSUNDA GENEL GÖRÜŞME ÜZERİNDEKİ İKİNCİ KONUŞMASI (8/2)

D: 19 C: 1 Y.Yılı: 1 O: 1 B: 16 17.12.1991 TBMM

BAŞKAN: Başkanvekili Yasin Hatipoğlu

KÂTİP ÜYELER: Halil Çulhaoğlu (İzmir), Cengiz Üretmen (Manisa)

Açılma Saati: 15.00

BAŞKAN – Biraz evvel alınan karar gereğince, Genel Kurulun 12.12.1991 tarihli 15 inci Birleşiminde açılması kabul edilen; “Yozgat Milletvekili Alparıslan Türkeş ve 16 arkadaşının, Türkiye Cumhuriyeti Devletinin, Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliğindeki Türk cumhuriyetleri ve muhtar bölgeleri ile ilişkileri” konusundaki genel görüşmeye başlıyoruz.

Sayın Hükümet... Burada.

Önergede birinci imzası olan Sayın Türkeş, zatı âliniz mi konuşacaksınız?

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Yozgat) - Evet.

BAŞKAN - Buyurun efendim.

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Yozgat) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dünyada meydana gelen gelişmeler, iletişimdeki büyük gelişmeler dünyayı küçülmüştür. Bunun için, dış politikada eskiden olan uzak yakın mefhumu da değişmiştir. Bugün, devletlerin kendi menfaatleri için dış politikalarını planlamaları sırasında cihana, açılma ilkesi, göz önünde bulundurulması lazım gelen bir ilke haline gelmiştir.

Cumhuriyetimizin kurulduğu tarihten beri dış politikamıza temel olan bazı ilkeler vardır. Bunların başta geleni, "Yurtta barış, cihanda barış" ilkesidir. Bunun yanında, komşularımızla dostluk, iyi münasebetler, barışçı münasebetler de, devletimizin, dış siyasetinde takip ettiği diğer bir ilke olmuştur. Bunların çerçevesi içinde, dış politikamızın diğer konularını dikkate almak, memleketimizin çıkarları bakımından gereklidir.

Bu esasları dikkate alarak, Sovyet Rusya'da meydana gelmekte olan değişiklikleri hesaba katıp, ona göre dış politikamızı yeniden düzenlemek, planlamak zorundayız.

Bilindiği gibi Sovyetler, Marksist yönetimi terk ederek, Marksizmin totaliter yönetiminden vazgeçerek, "Perestroika" ve "Glasnost" denen ilkelerin ışığında yeni bir yapılanmaya yöneldikten sonra, dünya siyasetinde tesirini gösteren Sovyet tehdidi ortadan kalkmış; gerçi İslav cumhuriyetlerin sahip olduğu potansiyel tehdit tamamıyla kalkmış kabul edilemezse de, Sovyet tehdidi eskisi gibi söz konusu olmaz duruma gelmiştir. Bunun neticesinde, NATO İttifakının anlamı değişikliğe uğramıştır. Bu değişiklik dolayısıyla, Batı dünyası ile Türkiye'nin ilişkilerinde göze çarpan birtakım hafiflemeler, değişiklikler meydana gelmiştir. Bütün bunların ışığında, Sovyetlerde meydana gelen değişiklikleri de dikkate alarak, orada bulunan Müslüman Türk cumhuriyetleri ile politikamızı yeniden düzenlemek ihtiyacındayız.

Sovyetler Birliğinde yaşayan Müslüman Türk cumhuriyetleri başlıca 5 tanedir. Bunların yanında da muhtar bölgeler, muhtar cumhuriyetler bulunmaktadır. Müslüman Türk cumhuriyetlerinden Kazakistan, diğer cumhuriyetlere göre farklılık göstermektedir. Kazakistan'da Rus nüfusu fazla bulunmaktadır. Diğer cumhuriyetlerde ise Müslüman Türkler çoğunluktadır. Her cumhuriyetin kendisine göre özelliği vardır. Azerbaycan Cumhuriyetinin, gerek lehçeleri, dilleri itibarıyla, gerek sahip oldukları milli kültürleri, kaynakları ve jeopolitik konumları itibarıyla diğer cumhuriyetlerden farklılıkları vardır. Sovyetler'deki Türk cumhuriyetlerinin muhtar bölgelerini genel olarak Hazar Denizinin batısında olanlar, Hazar Denizinin doğu-

sunda olanlar diye iki kısma bölerek dikkate alabiliriz. Hazar Denizi'nin batısında olanların Türkiye ile tarih boyunca çok yakın ilişkileri olmuştur. Hatta, zaman zaman Osmanlı İmparatorluğunun yönetimi altına geçmişlerdir ve Kırım da bunun içindedir.

Hazar Denizinin doğusunda olanlar, bildiğimiz gibi, Türkmenistan Cumhuriyeti, Özbekistan Cumhuriyeti, Kırgızistan Cumhuriyeti ve Kazakistan Cumhuriyeti ile Başkurt Muhtar Bölgesi ve Kazan Tatar Bölgesidir. Bunların dışında, daha doğuda ve kuzeydoğuda olan bölgelerde de Çuvaşlar gibi, Saha Türkleri gibi, küçük küçük nüfuslara sahip muhtar Türk bölgeleri vardır; fakat, bugün dış politikamızı yakından ilgilendirenler, bağımsızlıklarını ilan etmiş olan Müslüman Türk Cumhuriyetleridir.

Dünyanın değişen dengeleri içinde, bilhassa Sovyet tehdidinin kalkması sonucunda, NATO'da karşılaşılan değişiklikler ve Batı Avrupa'nın kendi arasında yeni bir Batı Avrupa Devletleri Birliği kurması, bunların kendi aralarında kendi savunmalarını sağlayacak şekilde yeni birtakım bölünmelere gitmeleri, Almanya ile Fransa'nın kendi aralarında yeni bir müşterek savunma ittifakı yapmaları, Türkiye'yi yakından ilgilendirmektedir.

Bu gelişmeler karşısında Türk diplomatlarının, dışişleri ile ilgili aydınlarımızın ortaya getirmiş oldukları Karadeniz Refah ve İşbirliği Bölgesi teşkilatlanması konusu da, tabii dış politikamız için üzerinde durulacak önemli bir konudur.

Bunun da ışığında, Türkiye, yeni dengeler meydana getirmek zorundadır. Dünyadaki bu gelişmeler ve Türk cumhuriyetlerindeki uyanış ve bağımsızlık ilanı, Türkiye için yeni fırsatlar meydana getirmiştir. Bu fırsatları ilmî bir şekilde, süratle bir plan hazırlayarak, devletimiz değerlendirmek mecburiyetindedir.

Değerli milletvekilleri, bunları yaparken, başta işaret etmiş olduğum "Yurtta barış, cihanda barış"; "komşularımızla dostluk ve barışçı iyi münasebetler" ilkelerinin çerçevesinde politikamızı planlamak gereklidir.

Türk cumhuriyetlerini tanıma, onlarla ilişkilerimizi geliştirme meselesini, "Bir Turan İmparatorluğu kurulacak" şeklinde propagandaların yapılmasına meydan ve imkân vermeyecek şekilde düzenlemek ve planlamak zorundayız. Şimdiden Türkiyemizin karşısında olan birçok devlet, bu şekildeki propagandalarla dünya kamuoyunda aleyhimize tesirler yapma çabası içindedirler. O bakımdan, Türkiyemizin, insan haklarını geliştirmek, barış ve dostluk içinde karşılıklı saygıya dayanan dostluklar kurmak, ekonomik, kültürel münasebetler geliştirmek gayesiyle dış politikasının tanzim ettiği her zaman vurgulanmalı ve dünya kamuoyuna da anlatılmalıdır.

Bu görüşlerin ışığında, gerek Azerbaycan Cumhuriyetiyle, gerek Türkmenistan, Özbekistan, Kırgızistan ve Kazakistan cumhuriyetleri ile süratle, çok yakın kültürel, ekonomik ve siyasi dostluk ilişkileri içine girmek, devletimiz için gayet yararlıdır. Yaşadığımız dünyada, bilindiği gibi, devletler, çeşitli devletler ve toplumlarla münasebetlerinde başarılı olmak ve çıkarlarını temin edebilmek için, çeşitli ülkelere kendi kültürlerini ve ideolojilerini ihraç etmeye çalışmaktadırlar. Bu maksatla, çeşitli ülkelerde okullar açarlar, kendi dillerini öğretip yerleştirmeye, kendi kültürlerini yaymaya, kendi ideolojilerini aşılarmaya çalışırlar. Bu maksatla, yurdumuzda da kurulmuş olan, çeşitli milletlere, devletlere ve bunların kültürlerine ait kuruluşlar vardır; bunları hepimiz biliyoruz. Bu Türk cumhuriyetlerinde ise, Türkiye için, kendi kültürümüz ve soy birliğimize dayanan, yararlanacağımız birçok imkânlar kendiliğinden vardır; hepsi Türkçe konuşmaktadırlar -gerçi lehçe farkı vardır; ama, aynı dili konuşmaktayız- aynı soy birliği şuuru vardır, aynı dine mensubuz; onların da hepsi Müslümandır. Bunların içinde ufak bir grup hariç -Gagavuzlar, Saha ve Yakut Türkleri gibi ufak grupların dışında- bütün bu Türk Cumhuriyetlerinin hepsi Müslüman cumhuriyetlerdir. Bu bakımdan da, aramızda birlik mevcuttur. Bunlara dayanarak, bunların bağımsızlıklarını elde etmelerini de değerlendirmek suretiyle, çok yakın münasebetler kurmanızın, devletimiz için de yararlı olacağı kesindir. Ancak, bu münasebetleri kurarken, bu bölgelerin, bu cumhuriyetlerin sahip olduğu değerli hammadde kaynakları, değerli ekonomik potansiyel, başka

devletlerin de ilgisini çekmektedir. Bu cumhuriyetlerle Batı devletleri, özellikle Almanya, Amerika Birleşik Devletleri de yakından ilgilenmektedirler. Bunların yanı sıra da, İran ve özellikle Suudi Arabistan da bu cumhuriyetlere yakın ilgi göstermektedir. İran ve Suudi Arabistan'ın ilgisi, daha ziyade, kendi itikat, mezhep ve ideolojilerini bu ülkelere yerleştirme gayreti şeklindedir. Bu çabaların da asıl gayesi, Türkiye'nin, bu ülkelerde sahip olduğu potansiyeli zayıflatmak, Türkiye'nin etkisini önlemek ve bu ülkeleri mümkün olduğu kadar kendi etkileri altına almaktır.

Değerli milletvekilleri, bu gerçekler karşısında, tabii ki yıllarca bu ülkeleri sömürmüş olan sömürgeci ülkeleri dikkatten uzak tutmak lazımdır. Bunlar, bildiğimiz gibi, Ruslardır; bugün üç cumhuriyet halinde birlik kurduklarını ilan etmiş olan Rusya, Beyaz Rusya ve Ukrayna Cumhuriyetleridir, yani İslav kökenli cumhuriyetlerdir. Bunların, bu gelişmeler dolayısıyla, bu bölgelerdeki menfaatlarından ve ilgilerinden kolayca vazgeçecekleri kabul edilemez; ama, bu bölgelerde, Amerika Birleşik Devletleri gibi Avrupa devletleri gibi, Almanya gibi devletlerin nüfuz kazanmasındansa, Türkiye'nin bu bölgelerde, söylediğim prensipler çerçevesinde, cumhuriyet kurulduğundan beri takip ettiğimiz geleneksel, barışçı, dostluk, iyi komşuluk esaslarına dayanan dış politikamızın ışığında, çerçevesinde, diğer cumhuriyetlerle, yani İslav cumhuriyetleriyle de kültürel, ekonomik, siyasi münasebetler kurup geliştirmesi, diğer devletlerin buralarda yerleşip ilgi ve menfaat elde etmesine karşı, bu İslav cumhuriyetleri tarafından tercih edilebilecek bir durum olabilir, onların kendi çıkarları bakımından da olması kuvvetle muhtemeldir. Binaenaleyh, bu politikamızı ayarlarken, İslav cumhuriyetleriyle olan komşuluk, dostluk esaslarına dayanan barışçı ve iyi münasebetlerimizi daima göstermek ve o çerçeve içinde bu cumhuriyetlerle olan münasebetlerimizi de geliştirmek gerekmektedir.

Bunlarla beraber, Türk olmayan diğer cumhuriyetlerle münasebetlerimizi de, Müslüman Türk cumhuriyetleriyle yürüteceğimiz dış politikamızla ayarlamamız gerekmektedir. Bu konuda en önemlisi Ermenistan meselesidir, Ermenistan Cumhuriyetidir.

BAŞKAN - Sayın Türkeş, süreniz 10 dakikaydı, konuşmaya başlayalı 15 dakika oldu. Sözlerinizi toparlar mısınız?

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Devamla) - Peki efendim; toparlayacağım Sayın Başkan.

Bilindiği gibi, Ermenistan Cumhuriyetiyle sınırdaşız; fakat, Ermeniler, devamlı Türk düşmanlığına dayanan bir politika içindedirler. Türkiye'ye karşı da düşmanlık politikası güdülmüştür; fakat, bizden daha fazla, Azerbaycan'a karşı düşmanca bir politika takip etmektedirler. Bilhassa Karabağ meselesi, sömürgecilerin de ustaca kurcalamaları dolayısıyla, Azerbaycan Türkleriyle Ermeniler arasında her gün çatışmalar meydana getirmektedir. Bugün Ermenistan, gerek Azerbaycan, gerekse Türkiye tarafından çevrili durumdadır ve ekonomik yönden büyük sıkıntı içindedir. Bu sıkıntıdan kurtulmak için, Türkiye ile münasebetlerini yumuşatma çabası içindedir. Bilhassa, siyasî münasebetleri geliştirmeden çok, "evvela ticarî ve ekonomik münasebetlerimizi geliştirelim; bunun neticesinde siyasî münasebetler de gelişir" şeklinde, bize teklifler ileri sürmektedirler. Çünkü, çok sıkıntılıdır; ama, biz Türkiye Cumhuriyeti olarak Azerbaycan Cumhuriyetiyle kuracağımız siyasî münasebetlerimizi planlarken, Ermenistan'ın ve Gürcistan'ın durumlarını göz önünde bulundurmak zorundayız ve Ermenistan'ın Azerbaycan'a karşı da düşmanca politikalarından vazgeçip, dostluk ve barış politikasına dönmesini istemeliyiz. Ancak böyle bir gelişmeyle Ermenistan'ı tanımak, dış politikamızda menfaatimize uygun olabilir.

Bunun yanı sıra, bu cumhuriyetlerin yaşamış oldukları tarih dolayısıyla, bugün ideolojik bir boşluk içinde olduklarını göz önünde bulundurmak mecburiyetindeyiz. Çünkü, Marksist ideoloji çökmüştür, iflas etmiştir. Bu cumhuriyetlerde yetmiş yıldan beri her şey Marksist ideolojiye göre ayarlanmıştır. Bundan dolayı, burada yaşayan insanlar, bugün ideolojik ve manevî bir boşluk içindedir. Bu manevî boşluktan yararlanılarak, burada bazı Ortadoğu devletleri tarafından birtakım köktenci akımlar yayılmaya çalışılmaktadır. Türkiye'nin, İslamın gerçek, güzel manasına dayanan, barışçı, kardeşliği esas alan, insan haklarını esas alan, hoşgörüyü esas alan manevî değerlerini bunlara götürmesi, anlatması, hem bu ülkeler için hem de gelecek münasebetler için iyi bir netice verir kanaatindeyiz.

Bütün bunların ışığında, bu cumhuriyetlerin, "Türkistan" dediğimiz bir mefhum içinde birbirleriyle münasebetlerini geliştirmeleri yönünde de bunlara yardımcı olmak yararlı olur. Yıllardan beri uygulanmış olan, gerek Çarlık döneminin sömürgeci politikaları, gerek Sovyetlerin sömürgeci politikaları neticesinde, bunları, birbirine düşman, birbirinden farklı etnik gruplar haline getirerek, parça parça ederek, birbirinden farklılaştırarak ve birbiriyle zıtlılaştırarak, "Böl ve yönet" ilkesini uygulayarak yönetmeye çalışmışlardır. Bunu gidermek için de politikamızda gerekli ilkeleri tespit etmemiz lazımdır.

Ayrıca, bu bölgede, yine sömürgeciliğin sömürge gayesiyle uyguladığı, "monokültür" dediğimiz, sadece pamuk ekimi yaptırmak ve buna göre bir sömürü uygulamak siyaseti, bölgede büyük zararlara yol açmıştır.

Ayrıca, Kazakistan'da yapılan atom denemeleri, bu bölgede toprakların geniş ölçüde radyoaktif kirlenmeye maruz kalmasına sebep olmuştur ve bunun neticesinde hayvancılık büyük zararlar görmüştür, ayrıca insanlarda ağır hastalıklar baş göstermiştir; bilhassa kanser, Kazakistan'da büyük tahribatlar yapmıştır ve yapmaktadır. Bu monokültüre dayanan pamuk ziraatı dolayısıyla, Türkistan'ı sulayan iki büyük nehir üzerinde yapılmış olan sulama kanalları, ilaçlama, havadan yapılan ilaçlamalar, büyük ölçüde çevre kirlenmesine yol açmış, kadınlarda ölü doğumlara, düşük yapmalara, erken ölümlere ve birçok hastalıkların baş göstermesine sebep olmuştur. Dolayısıyla, nesiller, ırklar, toplumlar, büyük tahribata maruz bulunmaktadır. Buralardaki çevre kirliliğinin önlenmesi yönünden, Birleşmiş Milletlerin bu konuyla meşgul olan teşkilatları içinde Türkiye'nin bunlara yardımcı olacak şekilde öncülük etmesinde büyük yarar vardır; bu da, onlarla kuracağımız dış politikamızı olumlu yönde etkileyecektir. Bu sulamaların neticesinde, Aral Gölünün suları 18 metre alçalmış, genişliği de 114 kilometre küçülmüştür. Bunun neticesinde, evvelce gölde meydana gelen buharlaşma nedeniyle kuzeyden gelen soğuk rüzgarları önleyen set kaybolmuştur.

BAŞKAN - Sayın Türkeş, istirham ediyorum...

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Devamla) - Bağlıyorum Sayın Başkan.

Bu ekolojik sıkıntılar da dikkate alınmalı ve ilmî araştırmalar yapılarak, ilmî esaslara dayalı bir dış politika planlanmalıdır. Bunu yapabildiğimiz takdirde, bu bölgelerden Türkiyemiz büyük destekler elde edecektir; hem Birleşmiş Milletlerde bize daima destek olacak yeni üyeler kazanacağız, hem de ekonomik ve kültürel alanda büyük faydalar hâsıl olacaktır.

Bütün bunları Yüce Meclisin ve Sayın Hükümetin dikkatine arz ediyorum, saygılar sunuyorum. (Bağımsızlar ve D.Y.P. sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Türkeş'e teşekkür ediyoruz.

(Önergede birinci imza sahibi olarak Sayın TÜRKEŞ' in konuşmasından sonra, Genel Görüşme üzerinde D.Y.P., S.H.P., R.P., ANA.P Grupları ile Hükümet adına Devlet Bakanı Akın Gönen, şahısları adına da Ankara Milletvekili Halil Őıvgın konuşmuş ve Genel Görüşme tamamlanmıştır.)

(Kapanma Saati: 18.56)

İÇ GÜVENLİK SORUNLARI İLE İLGİLİ GENEL GÖRÜŞME ÜZERİNDE DEMOKRATİK HAREKET PARTİSİ (DHP) GENEL BAŞKANI OLARAK KONUŞMASI

D: 19 C: 2 Y.Yılı: 1 O: 2 B: 21 26.12.1991 TBMM

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 18.20

BAŞKAN : Başkanvekili Yıldırım Avcı

KÂTİP ÜYELER : Ali Günaydın (Konya), Halil İbrahim Artvinli (Kocaeli)

D.Y.P., S.H.P., ANA.P, R.P. Grup Başkanvekilleri ile Yozgat Milletvekili Alparslan TÜRKEŞ ve Arkadaşlarınca Verilen; Ülkemizin İç Güvenlik Sorunları Konusunda Genel Görüşme Açılmasına İlişkin Önergeleri (8/3)

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 21 inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

.....

BAŞKAN -Bir genel görüşme önergesi vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Türkiye'nin bugün en öncelikli sorunu iç güvenlik sorunudur. Güneydoğu Anadolu'da yoğunlaşan ayrılıkçı terör ve büyük kentlerde, özellikle İstanbul'da odaklaşan anarşik nitelikli terör, uzun müddettir varlığını sürdürmekte ve hatta tırmanma eğilimi göstermektedir. Bu iki terörün birbiri ile belli bir ilişki ve karşılıklı beslenme içinde olduğu da gözlenmektedir. Bunun sonucunda her yıl yüzlerce masum insan ya canını yitirmekte ya da sakat kalmaktadır. Birçok olayın suçlusu bile yakalanamamaktadır. Maddî zarar her yıl çoğalmaktadır. Binlerce insan göç etmek zorunda kalmaktadır. Birçok yerleşim

yeri oturamaz hale gelmektedir. Birçok yerde eğitim yapılamaz olmaktadır. Ekonomik ve sosyal aktivite kimi yörelerde tüm canlılığını yitirmek üzeredir.

Ülkenin kimi yöreleri olağan hukuk yolları ve yönetim biçimleriyle idare edilemez bir görünüm vermektedir. Mücadelenin yoğunluğu içinde zaman zaman yurttaşın demokratik hak ve özgürlüklerinin korunmasına da yeterli özen gösterilememektedir.

Bütün bu olumsuzluklar devlet-yurttaş ilişkisini ciddi bir biçimde zedelemektedir. Yurttaş, devletin, canını ve malını koruyabileceğinden zaman zaman kuşkuya düşmektedir. Yurttaş, olayların suçlularının mutlaka yakalanacağı ve cezalandırılacağı yolundaki inancını kimi zaman yitirmektedir. Yurttaş, devletin, demokratik insan haklarına ve hukuka bağlı niteliklerinin yitirilebileceği korkusuna düşmektedir. Tüm terör hareketlerinin temel amacı da budur; yani, devlet-yurttaş ilişkisini zedelemek, yurttaşı devlete karşı güvensiz kılmak, otorite ve devlet boşluğu yaratmak ve mümkünse demokratik devleti yıkarak, onun yerine buyurgan ve baskıcı bir yönetim kururmaktır. Böylece, halk-devlet özdeşliğinin daha da zedeleneceği ve halkın, devletin dışındaki otorite odaklarına daha kolay ve hızla yanaşacağı varsayılmaktadır. Tüm terör örgütleri için temel hedef devlet-halk ilişkisini bozmaktır. Yoksa, hiçbir terör örgütü, özünde devlet kadar güçlü ve organize olamaz. Aslında, hiçbir terör örgütü devletle baş edemez. Ancak, bozulan devlet-halk ilişkisi, terör örgütlerini, devlete karşı başarılı olma şansını verir. Bu nedenle terör olaylarına karşı yürütülen mücadeleyi yalnızca bir polis ya da hükümet işi saymak yanılgılı bir teşhistir. Hareket, doğrudan bütün unsurlarıyla devlete, topluma ve devlet toplum ilişkisine yöneliktir. Bu nedenle teröre karşı yürütülen mücadelede de devletin ve toplumun tüm unsurlarının yerine getireceği görevler ve katkılar vardır.

Türkiye, demokratik hukuk devleti yollarından ayrılmadan, terör sorununu temelli çözüme konusunda bugüne değin istenildiğince başarılı olamamıştır.

Terör olayları ve eylemleri zaman zaman geriletılmıştir. Ama hiçbir zaman da bir daha canlanmamak üzere söndürülemediştir. Terör konusunda yapılacak en büyük yanlışlık, sorunu basite indirgemek,

kısa süreli saymak ve kolay çözülebilirliğine inanmaktır.

Tüm sorunların çözümünde olduğu gibi, ülkemizdeki terör sorununun çözümünde de doğru yöntem ve yaklaşımlar, ancak serbest bir tartışma ortamının yaratılmasıyla bulunabilir. Bu serbest tartışma ortamı, özellikle terör sorunu için daha da vazgeçilmezdir. Çünkü bu sorunun çözümü, ancak devletin ve toplumun tüm unsurlarının belli bir uzlaşma çerçevesinde üstlerine düşen görevleri bilmeleri ve bunları yerine getirmeleriyle olanaklıdır.

Türkiye, terörü mutlaka yenecektir, yenmek zorundadır. Türkiye’de kaba kuvvet, şiddet ve saldırganlık mutlaka yenilecektir. Terörü bir mücadele yöntemi olarak benimseyenler kavramalıdır ki, terörle, ancak ülkenin gündemi bir süre işgal edilebilir ama, terörle hiçbir zaman hiçbir kalıcı kazanım sağlanamaz. Terör karşısındaki en güçlü silah meşruiyetçi güçlerin aralarındaki diyalog, dayanışma ve terör karşısındaki direnme kararlılığıdır.

Bu nedenle, biz aşağıda imzası bulunan milletvekilleri, ülkemizin iç güvenlik sorunları konusunda Anayasanın 98 ve İktüzüğün 99, 100 ve 101. maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasını arz ve talep ederiz.

D.Y.P., S.H.P., ANA.P, R.P. Grup
Başkanvekilleri ile Yozgat Milletvekili
Alparslan Türkeş
ve 16 milletvekili

BAŞKAN - Son söz Alparslan Türkeş’indir.

Sayın Türkeş, buyurun. (D.H.P. sıralarından alkışlar)

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Yozgat) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; altı saatten beri, memleketimizi yakından ilgilendiren iç güvenlik konusu üzerinde değerli konuşmalar dinledik. Konuşmacıların hepsi, memleketimiz için yararlı birçok görüşler ortaya koydu; ama, meseleye bakarken, memleketimizin tarihini özetleyerek konuya girmekte yarar görüyorum.

Türkiye Devleti kurulalı -1071·yılından başlatırsak- bugün 920 yılını doldurmuş, 921 inci yıla başlamış bulunuyoruz. Bu 921 yılda, bu

memleketin bütün insanları aynı dine mensup olarak, aynı kibleye secde ederek, aynı Yüce Peygamberin ümmeti olarak, aynı kutsal kitaba bağlı olarak haşır neşir olmuş, yaşamışlardır. Bildiğiniz gibi, Müslümanlar kendi aralarında kız alıp kız verirler, evlenirler. 920 yıldır Anadolumuzda yaşayan bütün insanlarımız birbiriyle her bakımdan yoğrulmuşlardır, haşır neşir olmuşlardır ve memleketin düşmanlarına karşı, devletimizin düşmanlarına karşı beraber, vatan savunması için, tevhit için birbirlerinin kucağında şehit olmuşlardır.

Milletimizin geçirdiği kültür tarihini de özetleyecek olursak; orada da dikkate değer hususlar vardır. Selçuklu İmparatorluğu kurulduğu zaman, devletin resmî dili yüzon yıl Arapça olmuştur. Bütün kayıtlar Arapça tutulmuş, fermanlar Arapça yazılmıştır. Yüzon yıl sonra, Fars kültürünün cazibesine kapılan yöneticiler Arapçayı terk ederek, Farsçayı resmî dil yapmışlardır. Bütün kayıtlar Farsça yazılmış ve Farsça konuşulmuştur. Ta ki, Osmanlı İmparatorluğunun başlangıcına yakın dönemde Karamanoğlu Mehmet Beyin Konya'yı zaptederek, Farsçayı yasaklayıp, Türkçeyi devletin resmî dili ilan etmesine kadar... Ondan sonraki dönemde de, bugün Osmanlıca diye bahsettiğimiz, o günün aydınlarının ve devlet yöneticilerinin benimsediği dil kullanılmıştır. O dil de, bildiğimiz gibi, Farsça, Arapça ve Türkçe kelimelerden oluşmuş bir dildi.

Cumhuriyet devrinden sonra, memleketimizin yöneticileri, kültürümüzü millileştirmek için, yabancı tesirlerden arıtmak için, birçok tedbirlere başvurmuşlardır. "Osmanlıca" dediğimiz dil, bahsettiğim gibi, Farsça, Arapça ve Türkçe kelimelerden oluşmuştu. Bugün, yurdumuzun doğu ve güneydoğu kesimlerinde, Kürt dediğimiz insanların, kardeşlerimizin bizden ayrı konuştukları dil, ilim adamlarının yaptıkları araştırmalara göre, bu üç dilin kelimelerinden oluşmuş, 8.200 kelime olarak tespit edilmiş bir diyalektir.

Buna işaret ederek konuya girmek istiyorum; çünkü, yıllardan beri önümüze getirilen mesele, vatanımızın bölünmesi, milletimizin bölünmesi meselesidir. Meseleyi iyi teşhis etmemiz lazımdır. İyi teşhis edersek, çaresini kolay bulabiliriz. İyi teşhis edemezsek, işte, yıllardan beri, bugüne gelinceye kadar geçirdiğimiz acı birtakım hadiseleri yaşamaya devam ederiz ve bu acı hadiseler her geçen gün

devletimizi daha çok yıpratır.

Memleketimizde terör her gün gücünü artırmaktadır. Yangın bacayı sarmıştır. Bunun arkasında, birçok konuşmacıların belirttikleri gibi, yabancı güçler, emperyalizm vardır. Türkiye'den toprak koparmak, kendi millî çıkarlarını temin etmek maksadıyla milletimizin bölünmesi için, vatanımızın parçalanması için, ustaca, ilmî esaslara dayalı bir plan uygulanmaktadır.

Türkçemizde halk arasında birçok zaman söylenen bir söz vardır: "Bir insana kırk gün deli derseniz, deli olur" derler. Psikoloji ilminde de birtakım kurallar vardır. Bir memleketin insanlarını elde etmek isterseniz, karıştırmak isterseniz, sosyal ve psikolojik yönünü iyice inceleyerek, analiz ederek, ona göre bir plan uygulama suretiyle, insanları kendi kardeşlerinden, kendi devletinden soğutabilirsiniz; kendi devletine karşı, kendi insanlarına karşı harekete geçirebilirsiniz. Bu bir bilimdir, bu bir sistemdir ve birçok ülkeye karşı kullanılagelmiştir, şimdi de Türkiye'ye karşı kullanılmaktadır. Halbuki, tarih özetinde bahsettiğim gibi, doğulusuyla, batılısıyla, memleketimizin insanları birbirinin kardeşleridir. Kürtçe konuşan kardeşlerimiz ne kadar Kürtse, biz de onlar kadar Kürdüz; biz ne kadar Türksek, onlar da bizim kadar Türk. (D.H.P. ve D.Y.P. sıralarından alkışlar)

Milletimizin gücü, devletimizin ayakta durması, her şeyden evvel, millî birliğimizin sağlam tutulmasına bağlıdır. İç güvenlik dediğimiz zaman, dış güvenlik bundan ayrılamaz. İç güvenliği olmayan bir devletin dış güvenliği de olmaz. Onun için, memleketimizin dışa karşı da güçlü olabilmesi bakımından iç güvenliğimizin sağlam tutulması lazımdır.

Şimdi, burada konuşan bazı değerli arkadaşlarımız, bu olayların arkasında haksızlıkların yattığından bahsettiler, bölgenin ihmal edildiğinden bahsettiler, vatandaşlarımızın birçok ihtiyaçlarının ihmal edildiğinden bahsettiler. Bazıları ise, adeta, bu terör cinayetlerine mazeret teşkil edecek sebepler ortaya koymaya çalıştılar. Bunlar yanlıştır, söylenenler de gerçeğe aykırıdır.

Değerli milletvekilleri, söylediğim gibi, bunun arkasında, Türkiye'yi parçalamak isteyen, Türkiye'den parça koparmak isteyen

yabancı güçlerin faaliyetleri vardır, suikastları vardır ve kandırabildikleri, aldatabildikleri insanlarımızı memleketimize zarar verici bu hareketlere sürüklemiş olmaları durumu vardır.

Gerçeği olduğu gibi görmemiz lazımdır. Türkiye, bölgede nüfusu 60 milyona ulaşmış, 30 kadar üniversite açmış, sanayileşme ve kalkınmaya çalışan güçlü bir devlet durumundadır. Bu durumdan hoşlanmayanlar vardır. Ortadoğu'yu pazar olarak, sömürge olarak kullanmak isteyenler ve kullananlar bundan endişe duymaktadırlar.

Ayrıca, güneydoğu bölgemizde -henüz bol miktarda çıkaramıyoruz ama- çok zengin petrol yatakları vardır. Petrol kokusu emperyalizmin ağzını sulandırmaktadır.

Ayrıca, zamanımızda petrolden daha önemli olarak da su meselesi vardır. Biliyorsunuz ki, topraklarımızdan çıkan Fırat ve Dicle Nehirleri Suriye ve Irak olmak üzere iki ülkeyi meydana getirmektedir. Bu iki nehir olmasaydı bu iki ülke olmazdı. Bu iki nehir üzerinde inşasına başlamış olduğumuz GAP, güzel bir projedir. Bu projeye, iki nehir ve bunların kolları olan ırmaqlar üzerinde 22 baraj inşa edilmektedir. Bu proje tamamlandığında, Türkiye'nin geleceğini refaha götürecektir büyük imkânlar doğacaktır. Proje tamamlandığı zaman yılda 27,5 milyar kilovat ilave elektrik enerjisi kazanacağız. Bölgede, sulama kanalları ve 57 kilometre uzunluğunda iki tünel hizmete açılmıştır. Sulu tarıma geçildiği zaman, Diyarbakır, Urfa ve Mardin ovaları yılda üç defa ürün verecektir. Bunlar da birçok dış güçlerin iştahını uyanırmaktadır.

Bu bölgede kukla bir devlet kurdurarak, bunu istismar edip, kullanmak ve bu sulara el atıp, bu sulardan yararlanmakta olan Ortadoğu ülkelerini istedikleri gibi sömürmek, bu dış güçlerin iştahlarını kabartmış durumdadır.

Bütün bunlara ilave olarak, Sovyetlerde yaşayan Türklerde büyük bir uyanış vardır. Türk cumhuriyetleri bağımsızlıklarını ilan etmişlerdir. Bunların gözü Türkiye'dedir ve Türkiye ile yakın ilişkiler kurma çabası içindedirler. Gördüğümüz gibi, her gün bunların devlet adamlarından birisi Türkiye'ye gelmektedir. Bunlarla olan münasebetlerimizin gelişmesi neticesinde, Türk Milletinin, Türkiye'nin daha güçlü

hale gelmesi birçok devletlerin endişesine yol açmaktadır.

Biz, bütün bu faktörlerin ışığında, güneydoğu topraklarımızda meydana gelen terörün dışarıdan beslendiği kanaatindeyiz; bunun delilleri de vardır. Kullanılan silahlar dışarıdan verilmektedir. Bu terör çeteleri dışarıdan finanse edilmekte ve dışarıda eğitilmektedirler. Ayrıca, faaliyetlerine arka çıkacak şekilde, dışarıda yapılan propagandalarla da moralleri güçlendirilmektedir. Yapılan bu propagandalar da kullanılan esas unsur da, insan hakları konusudur.

Demokrasi en iyi rejimdir. Hürriyeti ve hukukun üstünlüğünü esas alan demokrasi, şüphesiz, insanların tarih içinde geliştirebildikleri en yararlı, en iyi yönetim biçimidir; ama, insanları öldürmenin, çete kurmanın, terör olaylarına girişmenin, demokrasiyle bir alakası olamaz. Bunu hepimiz kabul buyurursunuz. Bugün karşı karşıya olduğumuz konu budur.

Her gün insanlarımız katlediliyor, her gün devletimizin aleyhinde bu anarşik olaylar genişliyor. Görüldüğü kadarıyla, anarşinin hedefi, memleketi halk ayaklanmasına sürüklemektir; bilhassa güneydoğu'da geniş bir halk isyanını başlatmaktır. Onun için, konu, milletimizin güvenliği bakımından, devletimizin yaşaması bakımından hayati önem taşımaktadır.

Bazı arkadaşlar, baskılardan, haksızlıklardan şikâyet ettiler. Şüphesiz, hepimiz baskılara, adaletsizliklere, haksızlıklara karşıyız; ama dışarıdan bir misal göstermek icap ederse, Amerika Birleşik Devletlerini ele alalım. Amerika Birleşik Devletleri, yetmişden fazla milletin meydana getirdiği bir memleket, bir devlettir. Çeşitli etnik kökenli topluluklar vardır; Alman vardır, Fransız vardır, İngiliz vardır. Hintli vardır, Koreli vardır, Japon vardır, Çinli vardır; ama, hepsi İngilizceyi temel alan Amerikan kültürü içindedirler, başka bir etnik kültür, etnik kimlik iddiasında değildirler ve olamazlar. Milyonlarca Alman yaşar, milyonlarca İtalyan yaşar; ama, hepsi Amerikalıdır.

Daha başka bir örnek sunmak istiyorum sizlere. İkinci Cihan Savaşında Japonlarla Amerika arasında savaş başladığı zaman, Amerika'da yaşayan 6 milyon Japonu, Amerikan Hükümeti tel örgülerle çevrili esir kamplarına topladı, kapattı. Savaş bitinceye kadar,

hiçbir suç işlememiş oldukları halde, bu Amerikan vatandaşları, sırf Japon kökenli oldukları için ve Amerika aleyhinde bir faaliyet yapabilirler endişesiyle tel örgüler arkasında tutulmuşlardır. Amerika dediğimiz devlet, demokrasinin kalelerinden birisidir. Demokrasi, insan hakları ve hukukun üstünlüğü, Amerika'da kabul edilmiş olan uygulanan bir sistemdir.

Yani, demek istiyorum ki, eline silah alıp insanları öldürmeye girişen, kendi devletine karşı isyana girişen, vatan topraklarını parçalamaya girişen insanlar, artık kanun dışına çıkmışlardır. Kanun dışına çıkan insanlara karşı devlet, güvenlik güçleriyle gerekli önleyici tedbirleri almak zorundadır.

Sayın Başbakan çok güzel hususlara işaret buyurdular; dediler ki, "halkı kucaklamalıyız." Evet, halkı kucaklamalıyız. O bölge halkını çok eskiden beri tanırım; çünkü, o bölgede yıllarca görev yaptım. Halkı kucaklamanın birinci şartı, bölgede, şeksiz şüphesiz kanun hâkimiyetini ve hukukun üstünlüğünü tesis etmektir. Bölgede kanun hâkimiyeti yoktur, bölgede eşkiyalık hâkimdir. Halk, teröristlerin insafına kalmış durumdadır. Bu durumda, halk, mecburen teröristlerle birleşir; başka türlü, çoluğunun çocuğunun hayatını koruyamaz. O bakımdan, bu dertten memleketimizin kurtarılabilmesi için, mutlaka kanun hâkimiyetini kesin şekilde kurmak lazımdır; hukukun üstünlüğünü kesin şekilde kurmak lazımdır. Bu yola gitmek, halka karşı sevgi beslememek anlamına alınmamalıdır; çünkü, zorbalığa kalkana, mutlaka, devletin, gerekli önleyici gücü göstererek, mani olması lazımdır.

Muhterem milletvekilleri, bazı değerli konuşmacılar da bazı meselelerden bahsettiler ki, gerçeklerle bağdaşmıyor. Bölgede meydana gelen bu anarşik olayların sebebi olarak, Türk Milletinin asimilasyonculuk yaptığı, ırkçılık yaptığı, sözleri söylendi. Tarih boyu, Türk Milleti kadar hoşgörü sahibi, asimilasyonculuktan uzak, ırkçılıktan uzak bir millet gösterilemez. Türk Milleti asimile etmez, birçok ülkelerde kendisi asimile olur, olmuştur da. Yani, eğer bunu eksiklik saymak icap ederse, Türk Milletinin böyle bir eksikliği var; başkalarını asimile etmez, kendisi asimile olur. Bunun örnekleri var. Bugün misal olarak elimize Suriye'yi alsak; Türkler, Anadolu'dan evvel Suriye'ye

yerleştiller, ilk Türk devleti Suriye’de kuruldu. Bugün, Suriye’ye, “Ara-bi müsta’ribe” deniyor. Bunun anlamı, kökeni Arap değil ama Arap-laşmış Arap’tır. Neden Arab-i müsta’ribe?.. Çünkü, oraya yerleşen Türkler, zaman içinde Araplaşmışlardır, kendi dillerini bırakmışlardır, Arapça konuşur hale gelmişlerdir. Başka ülkelerde de öyle olmuştur; Hindistan’da, Çin’de birçok yerde... Türk Milleti, başkalarını asimile edici huyda, özellikle bir millet değildir; ırkçı da değildir.

Osmanlı döneminde, daha başka dönemlerde devletimizi idare edenleri düşünelim: Sadrazamların kimisi Rum, kimisi Ermeni, kimisi Arap, kimisi Fars, kimisi Arnavuttur; yani, milletimiz böyle bir ayırım gözetmemiştir.

Bu bölgedeki insanlarımıza karşı da, milletimiz hiçbir zaman, “diskriminasyon” diyebileceğimiz, horlama, aşağı görme gibi bir hata işlememiştir, zaten işleyemez; çünkü o gölgede yaşayan insanlarımız da, bizden farkı olmayan, bizim kendi insanlarımızdır.

Türkiye Cumhuriyeti kurulalı yetmiş yıl oldu; sekiz Cumhurbaşkanımız göreve geldi ve bunların dört tanesi doğuludur. Birisi, Merhum İsmet İnönü’dür ve biliyorsunuz, kökü Bitlis’e dayanır, Kürümoğullarındandır. İkincisi Cemal Gürsel Paşadır, Erzurum’un Hınıs İlçesindedir. Üçüncüsü Fahri Korutürk Paşa’dır, Erzincan’ın Kemahındandır. Dördüncüsü, şimdiki Cumhurbaşkanımız da, biliyorsunuz, Malatyalıdır ve yeri geldiği zaman da kendisi, “bende de Kürt kanı var” diyor. Yani, Türk Milleti böyle bir ayırım peşinde değildir; sekiz Cumhurbaşkanının dört tanesini oradan almış, başına oturtmuş.

O halde, bu bölücü terörün arkasında, “ırkçılık yapıldı, asimilasyoncu politika takip edildi vesaire” sözleri, gerçeklere terstir.

Gerçeği olduğu gibi görmeliyiz. Gerçek şudur: Milletimiz bölünmek isteniyor, vatanımız parçalanmak isteniyor, topraklarımızdan yağlı parçalar koparılmak isteniyor; birkısım insanlarımız zorla, tehdikle, isteyerek veya istemeyerek koparılıp, bunlara kukla, ayrı bir devlet kurdurulmak isteniyor. Büyük Meclis, bunlara karşı gerekli tedbirleri alabilecek durumdadır mutlaka. Meseleyi, esas gerçeklere dayalı olarak düşünüp görerek tedbir bulmak zorundayız. Tedbir ararken de, bu tehlikeye karşı global olarak bakmalıyız. Bununla şunu demek istiyorum: Mesele, iki ayrı bölümde cereyan ediyor. Birisi, bizim ken-

di sınırlarımız içindedir, diğeri de sınırlarımızın dışındadır. O halde, meseleyi ele alırken yalnız sınırlarımızın içini düşünürsek; odamıza, evimize dolan sivrisineklerle uğraşıp, dışarıda onları üreten bataklıkları ihmal etmiş gibi oluruz. (D.H.P. sıralarından alkışlar) Bataklıklar kurutulmadıkça da, sivrisineklerle ne kadar uğraşsak, tüketemeyiz.

Dışarıya savaş mı ilan edeceğiz? Hayır efendim, savaş ilan etmeyeceğiz; ama diplomatik yollarla, siyasetle, finansman yollarıyla, aydınlatma faaliyetleriyle ilgili birçok tedbirler vardır, bunları almalıyız.

Ayrıca, Türkiye’de bugüne kadar birçok iktidarlar tarafından ihmal edilmiş olan bir konu var, o da, dünya halkoyunu arkamıza alabilmek. Bugün halkoyunu kazanmak bir uzmanlık işidir, bunun uzmanları vardır. Bunu elde edebilmek için, uzmanlardan kurulu bir teşkilat meydana getirmeliyiz. Hatta, bunu iki bölümde düzenleyebiliriz: Birisi, Türkiye sınırları içinde kendi vatandaşlarımızı, halkoyunu daima aydınlatmak ve yönlendirmek, diğeri de, dünya halkoyunu aydınlatmak, yönlendirmek, aleyhimizdeki birtakım yanlış bilgileri gidermektir. Halkoyunu arkamıza alırsak, birçok dertlerimizi kolay çözebiliriz.

Bizimle mücadele eden komşularımız, başka devletler, halkoyunu güçlü propaganda ağlarıyla, istedikleri gibi yönlendirdikleri için, milletlerarası birçok toplantılarda, birçok teşekküllerde davalarımız anlaşılmıyor ve kayba uğruyoruz. Bu meselede de halkoyu çok önemlidir. Bizim insan haklarına bağlı olduğumuzun, demokrasiye bağlı olduğumuzun, hukukun üstünlüğüne bağlı olduğumuzun, kimseye karşı düşmanlık beslemediğimizin, kendi insanlarımızı da sevdiğimizin, onlara karşı insan haklarında bir kusurumuzun olmadığını iyice anlatmamızın, devletimizin siyasetinin başarısı için çok yararlı olacağı kanaatindeyim.

Bu geç saatlerde sizleri daha fazla yormamak için, sözlerimi burada bağlayarak, Yüce Meclise saygılarımı sunuyorum.

Sağ olun. (D.H.P., D.Y.P ve ANA.P. sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Türkeş.

(Bu Genel Görüşme üzerinde Sayın Alparslan TÜRKEŞ ile birlikte D.Y.P., S.H.P., ANA.P., R.P. Grupları ve Başbakan Sayın Süleyman DEMİREL konuşmuş ve sonunda TBMM olarak tüm Siyasi Parti Grupları ortak bir karar almışlardır.)

(Kapanma Saati: 22.12)

1992 MALİ YILI BÜTÇE KANUN TASARISI ÜZERİNDE MİLLİYETÇİ ÇALIŞMA PARTİSİ (MÇP) GENEL BAŞKANI OLARAK KONUŞMASI

D: 19 C: 8 Y.Yılı: 1 O: 1 B: 61 25.03.1992 TBMM

BAŞKAN : Hüsamettin Cindoruk

KÂTİP ÜYELER : Halil Çulhaoğlu (İzmir), Işıl Day Saygın (İzmir)

Açılma Saati : 10.00

BAŞKAN - Sayın Milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 61 inci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yetersayımız vardır.

Saygıdeğer milletvekilleri, programımıza göre, 1992 Malî Yılı Genel ve Katma Bütçeli İdareler Bütçe Kanunu Tasarıları ile 1990 Malî Yılı Kesinhesap Kanunu Tasarıları üzerinde son konuşmalara başlıyoruz. (1/325) (S. Sayısı: 25)

Komisyon?.. Hazır.

Hükümet?.. Hazır.

Şimdi, Sayın Alparslan Türkeş, (Yozgat Milletvekili) buyurunuz. (M.Ç.P. sıralarından ayakta alkışlar; D.Y.P. ve ANA.P. sıralarından alkışlar)

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Yozgat) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime başlarken, hepinizi, en derin saygılarla selamlıyorum.

Evvela, son bir iki ay içinde, gerek Erzincan'da meydana gelen deprem felaketi gerek Zonguldak'taki grizu felaketi gerek güneydoğuda meydana gelen çığ düşmesi ve son olarak da Nevruz Bayramı kutlamaları dolayısıyla meydana gelen anarşik olaylar yüzünden hayatlarını kaybeden bütün vatandaşlarımıza Cenabı Haktan rahmet,

yaralılarımıza acil şifalar, geride kalan yakınlarına ve milletimize baş-sağlığı diliyor; bu üzücü ve acı olayların son olmasını, bundan başka felaketleri Cenabı Hakkın milletimize göstermemesini niyaz ediyorum.

Değerli milletvekilleri, bu arada Erzincan'da meydana gelmiş olan deprem dolayısıyla, oradaki vatandaşlarımıza yardım için büyük bir fedakârlıkla çalışmış olan, başta Üçüncü Ordu Muhterem Komutanı olmak üzere, bütün askerlerimizin ve diğer görevli memurlarımızın göstermiş oldukları bu büyük gayretlerini minnetle, şükranla karşıladığımızı huzurunuzda beyan etmek isterim.

Değerli milletvekilleri, bunları belirttikten sonra, Türkiyemiz için çok önemli olan bazı konulara işaret etmek istiyorum.

Hukukun üstünlüğü, demokrasi ve insan hakları meselesi, memleketimizde hâlâ, çözümlenmesi gereken önemli konular olarak yer almaktadır. Bunlarla beraber, önümüzde bir de Anayasa meselesi vardır. Yürürlükte bulunan Anayasanın, demokratik olmayan şartlarda, demokratik olmayan usullerle meydana getirilmiş olan bir anayasa olduğu malumdur. Bu Anayasa, çalışanların teşkilatlanmasına imkân vermeyen, birçok hakları vatandaşlarımıza kısıtlayan ve mutlaka değiştirilmesi icap eden bir anayasadır. Bu Anayasanın demokratik yollarla ve usullerle ele alınarak değiştirilmesi ve düzeltilmesi, memleketimiz için hayati önem taşımaktadır.

Bununla beraber, demokrasinin de tam tecelli ettirilmesi gerekmektedir. Malum olduğu üzere, demokrasilerin tecellisini sağlayan temel mesele, eşit ve adil şartlarda seçimlerin yapılmasıdır. Memleketimizde çeşitli seçim dönemlerinde değiştirilen seçim kanunları ve en son olarak çıkarılmış ve uygulanmakta olan Seçim Kanunları eşit ve adil şartlarda seçim yapılmasına imkân vermeyen kanunlardır. Bu kanunlarla, memleketimizin mutluluğunu sağlayacak şekilde hukukun üstünlüğünü ve insan haklarını esas alan demokratik bir düzenin gelişmesi mümkün değildir. Bu bakımdan, Anayasa meselesi üzerinde, seçim kanunlarının düzeltilmesi meselesi üzerinde durulmasının, vatandaşlarımızın mutluluğu, demokrasimizin şaibesiz, gölgesiz bir şekilde gelişmesi ve işlemesi için şart olduğunu ifade ederek, Sayın İktidardan, bu meselelerin çözümüne eğilmelerini istirham ediyoruz.

Muhterem milletvekilleri, insan haklarıyla ilgili, memleketimizde yıllarca sürmüş olan birçok üzüntülü uygulama olmuştur. Bilhassa işkence meselesine temas etmek istiyorum. Bu işkence meselesini yurdumuzdan kesip, kazıyıp çıkarmamız lazımdır. Vatandaşlarımız, bilhassa olağanüstü dönemlerde, 12 Eylül döneminde, işkenceden çok acı çekmişlerdir. Mamak'ta kurulmuş olan, C-5 diye ün yapmış olan bir işkence barakasında, birçok hazırlık soruşturması işkence altında yapılmıştır. Bu işkence meselesini, hangi partiden olursak olalım, Hükümet-muhalefet el ele, birlikte, işbirliği yaparak, yurdumuzun adına leke getiren bu olayları kesinlikle yurdumuzdan silip çıkarmamız lazımdır. Bu hususu da Sayın İktidarın dikkatine sunuyorum ki, bu meseleden de memleketimiz kurtulmuş olsun.

Yine, memleketimizin önünde çok önemli bir konu olarak, iç ve dış güvenlik meselesi vardır. Bölücülük faaliyetleri, bölücü terör, yıllardan beri yurdumuzun gündemini işgal etmektedir. İç ve dış güvenlik, birbiriyle sıkı sıkıya ilişkilidir. İç güvenlik olmazsa, dış güvenlik de yara almış olur, dış güvenlik de sağlanamaz. Bu bakımdan, memleketini seven bütün insanlarımız el ele verip, bu bölücü terörün söndürülmesini sağlamak mecburiyetindeyiz. (M.Ç.P., ANA.P ve D.Y.P. sıralarından alkışlar)

Bölücü terörün arkasında, Türkiye'mizin düşmanı olan devletler vardır, emperyalist güçler vardır; bunlar bilinmektedir. Bunların birkaç tanesi komşumuzdur; müşterek sınırlarımız olan komşu devletlerdir. Düşmanlıkları kesindir. Bu düşmanca tavırlarını yıllardan beri ısrarla yurdumuza karşı sürdürmektedirler. Türkiye'mize karşı, adı konulmamış, ilan edilmemiş bir savaş açılmış durumdadır. Acı gerçeği ortaya koymakta yarar vardır. Gözlerimizi yumarak acı gerçeklerin ortadan kaldırılması mümkün değildir. Gönlümüz, içeride ve dışarıda barış istiyor, dostluk ve kardeşlik içinde halkımızın refahını temin edecek tedbirler üzerinde çalışmayı istiyor; ama, vatanımızın bütünlüğüne yönelik, milletimizin varlığını yok etmeyi hedef alan düşmanca faaliyetleri mutlaka görmeliyiz; bütün şumulüyle görmeliyiz. Bölücü terör sadece sınırlarımızın içinde değildir; sınırlarımızın dışında da, komşu ülkelerde de, bize uzak ülkelerde de, geniş bir teşkilat kurmuş, her yerden destek alır durumdadır.

Dış politikamızın başarılı olması, iç ve dış güvenliğimizin sağlam, emniyet altında bulunması, her şeyden evvel, millî savunma gücümüzün çok gelişmiş olmasına bağlıdır. Bu bakımdan, millî savunma gücümüzü artırmak için, devlet olarak, millet olarak her fedakârlığı göze almalıyız. Millî savunma gücü ile ekonomik refah, birbiriyle zıt faaliyetler gibidir; ama bağımsız yaşamak, toprak bütünlüğümüzü korumak, milletimizin varlığını korumak, her şeyden önemli olan konular olduğu için, bu hususta, Türk Milleti, hiçbir zaman fedakârlıktan çekinmemiştir.

Bugün de önümüzde, bize karşı açılmış, ilan edilmemiş, adı konmamış bir savaş yürütülüyor. Bunun arkasında Kıbrıs'ı aparmak var, Ege'yi aparmak var, güney illerimizi bizden koparmak var, güney illerimizde, Türkiye'yi parçalayarak ayrı bir devlet kurma ihaneti var. Bütün bunları çıplaklığıyla görmek, ona göre tedbir düşünmek zorunda olduğumuz kanaatindeyim.

Muhterem milletvekilleri, doğuda ve güneydoğuda Kürtçe dediğimiz ayrı bir şive, ayrı diyalektle konuşan insanlarımız var. Bunlar, bizim milletimizin insanlarıdır, bizim kardeşlerimizdir, öz kardeşlerimizdir. (Alkışlar)

Geçenlerde, bu yüce kürsüden yaptığım bir konuşmada da, bu kardeşlerimiz için görüşlerimi huzurunuzda sermiştım ve o zaman demiştım ki, bunlar ne kadar Kürtse, biz de o kadar Kürdüz; biz ne kadar Türksek, onlar da o kadar Türktür. Bu sözümü, yine burada tekrarlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bu insanlarımızın bizden çalınmasına, bundan önce memleketimizi yönetmiş olan çeşitli iktidarların gafleti yüzünden, meydan verilmiştir. Hepsi değil; ama, içlerinden bir kısmı... (M.Ç.P. ve D.Y.P. sıralarından alkışlar) İçlerinden bazılarının aldatılmasına, kandırılmasına, bizden çalınmasına meydan verilmiştir.

Muhterem milletvekilleri, bizden başka devletlerde de ayrı diller konuşan, ayrı ayrı gruplar vardır. Fransa'ya baksak, orada Korsika Adası vardır, köylülerin çoğu İtalyanca konuşur, İtalyan asıllıdırlar; Normandiya vardır, ayrı dilleri vardır; ama bunların hiçbirisi, Fransız kültürünün dışında bir kültür iddiasında bulunamazlar, özerklik

iddiasında bulunamazlar; Fransa'dan ayrılıp ayrı bir devlet olma iddiasında bulunamazlar. Amerika Birleşik Devletlerine baksak, Dakota Eyaletinde Almanca konuşan 9 milyona yakın insan vardır; ama, bunların hiçbirisi, Amerikalılığın dışında başka bir milliyet iddiasında bulunamazlar veyahut bir Alman devleti kurmak veyahut özerk bir alman bölgesi meydana getirmek kalkışmasında bulunamazlar. New York Eyaletinde, İtalyanca konuşan 10 milyon insan vardır; bunların hiçbirisi, kalkıp da, bir İtalyan devleti kurma iddiasında bulunamazlar. Kanada'da Quebec bölgesi vardır, Fransızca konuşurlar... Yani, bu misalleri çoğaltmak mümkündür.

Amerika Birleşik Devletlerinin tarihine baktığımız zaman, 19 uncu Yüzyılın ikinci yarısında, malumlarınız olduğu üzere, güney eyaletleri birlikten ayrılmaya karar verdiler, ayrı cumhurbaşkanı seçtiler, konfedere ayrı bir devlet kurdular, ayrı ordu kurdular; ama, Amerikan Devleti bunu kabul etmedi, bunu isyan kabul etti ve isyancıların üzerine ordularını sevk etti, kanlı bir şekilde bu isyanı bastırdı, Amerikan Birliğini sağladı, Amerika'nın parçalanmasına razı olmadı. Yüz çeşit milletten meydana gelmiş bir devlet olan Amerika dahi, buna razı olmadı. Biz ki, 900 senelik bir tarihe sahip Türkiye Devletiyiz, 900 senedir aynı dine mensup insanlar olarak birbirimizle haşır neşir olmuşuz, bir bölgedeki insanlarımızın bizden koparılmasına elbette Türk Milleti olarak razı olmayacağız, olamayız. (M.Ç.P., ANA. P. ve D.Y.P. sıralarından alkışlar)

Muhterem arkadaşlarım, eline silah alıp devlete yönelen, devlete silah çeken, artık, tenkil edilmeyi hak etmiştir; eline silah alıp insan öldüren, devleti yıkmaya kalkan, her cezayı hak etmiştir. Güneydoğudaki meseleyi, o bölgenin ihmal edilmiş olması meselesi olarak görmek yanlıştır. O bölgede insan haklarının uygulanmadığı iddiasıyla ortaya çıkmak yanlıştır. O bölgede olduğu bahsedilen bütün her şey başka bölgelerde de vardır. Sinop'u ele alsanız, Sinop'ta da birçok mahrumiyetler vardır, Kastamonu'da da vardır, Yozgat'ta da vardır; bir yer, bir bölge, orada yaşayanlar layık oldukları imkânlarla kavuşturulmadı diye, oradaki insanlarımızın silaha sarılıp devlete karşı harekete geçmesi kabul edilemez. Bugün milletçe karşı karşıya

bulduğumuz durum budur. Bunu milletimize de hepimiz açıkça anlatmalıyız, Türk Milleti tehlikeyi görmelidir, bilmelidir. Acıdır; ama, acı gerçeği olduğu gibi görüp, ona göre ilacını düşünmemiz lazımdır. Aksi halde, devletimiz, milletimiz, bundan, daha büyük zararlar görebilir.

Değerli milletvekilleri, Türk Cumhuriyetleri meselesi, dünyanın gündemini işgal etmektedir. Bizim için de çok mutlu bir olaydır. Türk Cumhuriyetleriyle Türkiye olarak münasebetlerimizi süratle geliştirmeliyiz.

Ben, elli yıldan beri Türkiye dışındaki Türkler meselesiyle uğraştım. Bir zamanlar memleketimizde, bu mesele, çok büyük suç olarak ele alınır, öyle bakılırdı; bu yüzden, şahsen dört defa sıkıyönetim mahkemelerine verilerek yargılandım.

YAŞAR ERBAZ (Yozgat) - Emeklerin zayi olmadı.

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Devamla) - Ama, bugün çok şükür, bütün siyasi partilerimiz, bütün memleketin aydınları, düşünürleri, bu konuya büyük önem vermişler, konunun önemle üzerine eğilmiş bulunmaktadır; bu, çok mutlu bir gelişmedir, bizi de sevindirmektedir.

Müşterek alfabe meselesini bir an önce gerçekleştirmek lazımdır. Bu Türk Cumhuriyetlerindeki bütün aydınlar, ilim adamlarımız bir araya gelerek bu meseleyi görüşmüşlerdir ve bizim alfabemizi benimsemeyi kabul etmişlerdir, bunu bir an önce hayata geçirmek, gerek Türkiye için gerek orada yaşayan Türkler için çok önemlidir. Bunun için, Hükümetimiz, elden gelen bütün tedbirleri almalıdır.

Karabağ meselesinden kısaca söz etmek istiyorum. Karabağ, Azerbaycan toprağıdır. Bunu, Hükümet de, Sayın Dışişleri Bakanımız da çeşitli demeçlerinde ortaya koymuşlardır; ama, Ermeni çeteleri, orada Azerbaycan Türklerine çeşitli silahlarla saldırılar yapmışlardır, yapmaya devam etmektedirler. Bunlar için de Türkiye olarak desteğimizi ve bu Ermeni saldırılarının bir an önce durdurulmasını, Karabağ'ın Azerbaycan toprağı olarak, Türk yurdu olarak özelliğinin korunmasını sağlayacak tedbirlerin alınmasını sağlamak lazımdır.

Düşmanlarımız, çeşitli olayları, dışarıda ve yurt içinde, kendi men-

faatlarına uygun şekilde aleyhimize propaganda etmekte, değerlendirmektedirler. Halkoyunu yönlendirmek, çok önemli bir konudur; bu bakımdan, Sayın Hükümete, halkoyu meselesini ele alacak bir **halkoyu aydınlatma bakanlığı** kurulmasını düşünmekte yarar olduğunu öneriyorum. Halkoyu bakanlığı iki genel bölüm halinde teşkilatlanabilir; birisi Türkiye halkoyu, diğeri dünya halkoyu. Dünya halkoyu da, kendi içerisinde, çeşitli ülkelerin durumlarına göre teşkilatlanabilir. Bunu, uzmanlara vermek lazımdır. Halkoyu meselesi, artık bir uzmanlık meselesidir; buna önem vermek gerektiği kanaatindeyim.

Bunun yanı sıra bir de **Türk dünyası bakanlığı** kurulmalıdır. Gerek Avrupa'da gerek Amerika'da, Avustralya'da ve dünyanın diğer kıtalarında, diğer yerlerinde, artık bugün, serpilmiş ve yayılmış olan yüzbinlerce, milyonlarca Türk yaşamaktadır. Bunların hepsiyle ilgilenmek için, bakanlık seviyesinde bir teşkilatlanmaya ihtiyaç olduğu kanaatindeyim, gerek Avrupa'daki işçilerimizin, vatandaşlarımızın gerek Amerikadakilerin gerek bağımsızlık ilan eden ülkeler, bağımsızlık ilan etmemiş olanları da içine alan, bütün Türkleri ele alan, bunların meselelerini inceleyecek olan, uzmanlarla takviye edilmiş böyle bir bakanlığın, devletimiz ve milletimiz için çok yararlı olacağı kanaatindeyim.

Bunların yanı sıra, bir de, **milli güvenlik enstitüsü** kurulmalıdır. İlim adamlarımızdan ve uzmanlardan meydana gelen bir millî güvenlik enstitüsü, millî güvenlik meselelerimiz için gerekli ilmî araştırmaları yaparak, ilgililere doküman hazırlamak, yardımcı olmak bakımından çok yararlı olacaktır kanaatindeyim.

Sayın milletvekilleri, bunları belirttikten sonra, Nevruz dolayısıyla Güneydoğu Anadolumuzda meydana gelen üzücü olaylardan dolayı, milletimize başsağlığı diliyorum. Bilhassa, o bölgede görev yapan polislerimize, jandarmamıza, askerlerimize, yöneticilerimize, kaymakamlarımıza, valilerimize, bütün görevli memurlarımıza, Büyük Meclisimizin, Hükümetimizin, memleketimizin bütün devlet teşkilatıyla destek olduğumuzu, müsaadenize güvenerek, sizler adına da bu kürsüden belirtmek istiyorum. (M.Ç.P., D.Y.P. ve ANA.P sıralarından alkışlar)

Gerek valiler olsun, gerek kaymakamlarımız olsun, gerek polislerimiz olsun, jandarmamız olsun, onların başlarındaki subay ve komutanları olsun, askerlerimiz olsun, onların aileleri, çoluk çocukları; o bölgede terör örgütlerinin tehdidi altında her an heyecan içinde görev yapmaktadırlar; yaptıkları şerefli görevlerden dolayı, kendilerine minnettarız.

Bölge halkını iyi tanırım; uzun yıllar o halkımızın içinde hizmet etmek fırsatını buldum. Halkımız, çok temiz, çok asil yaratılışlı insanlardır; ama, onların eşkiya tehdidi altında bulunmaktan mutlaka kurtarılması lazımdır; kanun hâkimiyetinin tesisi için her çareye başvurulması lazımdır kanaatindeyim; ama, bununla beraber de, eline silah alana karşı, asla müsamaha gösterilmemesi gerektiği inancındayım.

Bütçemizin, milletimize, devletimize hayırlı olmasını dileyerek, tekrar Yüce Meclisimize, Sayın Başkana saygılar sunarım, teşekkür ederim. (M.Ç.P., D.Y.P. ve ANA.P. sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Alparslan Türkeş.

(Kapanma Saati: 22.42)

TBMM'NİN 72 NCİ KURULUŞ YILDÖNÜMÜ DOLAYISIYLA YAPMIŞ OLDUĞU KONUŞMASI

D: 19 C: 9 Y.Yılı: 1 O: 1 B: 68 23.04.1992 TBMM

BAŞKAN: Hüsamettin Cindoruk

KÂTİP ÜYELER: Işıl Saygın (İzmir),

Kadir Ramazan Coşkun (İstanbul)

Açılma Saati: 14.00

1 - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 72 nci Kuruluş Yıldönümü ve Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramının kutlanması ve günün önem ve anlamının belirtilmesi görüşmeleri

BAŞKAN - Saygıdeğer milletvekilleri, sayın konuklar; Türkiye Büyük Millet Meclisinin 68 inci Birleşimini açıyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, değerli konuklarımız; gündemimize göre, Genel Kurulun 14 Nisan 1992 tarih ve 63 üncü Birleşiminde alınan karar uyarınca, Türkiye Büyük Millet Meclisimizin kuruluşunun 72 nci Yıldönümünün ve Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramının kutlanması amacıyla yapacağımız görüşmelere başlıyoruz.

Siyasi Parti Gruplarına ve TBMM'de temsil edilen siyasi partilerin Genel Başkanlarına söz vereceğim.

.....

BAŞKAN -Değerli arkadaşlar söz sırası, Milliyetçi Çalışma Partisi Genel Başkanı Sayın Alparслан Türkeş'te.

Buyurunuz Sayın Türkeş. (Alkışlar)

MİLLİYETÇİ ÇALIŞMA PARTİSİ GENEL BAŞKANI ALPARSLAN TÜRKES (Yozgat) - Millet iradesinin ve millî egemenliğin temsil yeri olan Türkiye Büyük Millet Meclisinin Sayın Başkanı, bu Meclisin şerefli üyeleri sayın milletvekilleri, bizleri bu mutlu günümüzde yalnız bırakmayan aziz misafirlerimiz, kardeş ve dost ülke parlamentolarının kıymetli temsilcileri; sözlerime başlarken, hepinizi, şahsım ve Milliyetçi Çalışma Partisi adına sevgi ve saygılarımı sunarak selamlıyor, Türkiye Büyük Millet Meclisinin kuruluşunun ve dolayısıyla millet

egemenliğinin tesisinin 72 nci yıldönümünü ve 23 Nisan Egemenlik Bayramını idrak eden aziz milletimiz ile yarınlarımızın ümidi, büyük geleceğimizin müjdecisi çocuklarımızın bayramlarını kutluyorum.

23 Nisan 1920'den 23 Nisan 1992'ye ulaşmış bulunuyoruz. 72 yıldan bu tarafa, Türk Milleti, kayıtsız şartsız kendine ait bir hak olan egemenlik hakkını, Yüce Türkiye Büyük Millet Meclisi eliyle kullanıyor. Türk Milletinin iradesinin temsil ve tecelli yeri olan Türkiye Büyük Millet Meclisi, ilk Meclisten günümüze kadar, Türkiye Cumhuriyeti Devletinin bağımsızlığının sembolü, millî egemenliğin temsil edildiği ve gerçekleştiği ocak olarak yüce bir görevi yürütmektedir.

Ülkemiz ve milletimiz, kendi egemenliğine sahip çıkma denilebilecek noktaya, yani millî egemenliğe, öyle, kolay ulaşabilmiş değildir; Türkiyemiz, önce kendisini düşman çizmelerinden emperyalist taarruzundan kurtaran, sonra da Türkiye Cumhuriyeti Devletini kuran bir müşterek iradenin ürünüdür. Bu irade olmasaydı, düşman istilasına karşı yürütülen millî mücadeleden bahis olunamazdı. Bu irade olmasaydı, devlet, vatan ve millet varlığının korunması için gerçekleştirilen şanlı Kuvayı Milliye direnişi sağlanamazdı; bu irade olmasaydı, yedi düvelin istilasından kurtarılmış imparatorluktan geriye kalan topraklar üzerinde genç Türkiye Cumhuriyeti Devleti kurulamazdı. Bu iradenin bir müştereklik arz ettiğini söyledim. Bu irade, Mustafa Kemal Atatürk ve onun silah ve mücadele arkadaşlarıdır, Kuvayı Milliyenin şanlı kahramanlarıdır, velhasıl, topyekûn, Türk Milleti-nindir. (M.Ç.P. sıralarından alkışlar)

23 Nisan 1920'den 72 yıl sonra bu yıldönümü gününde, bizleri bugünlere kavuşturan, bu vatan topraklarını emperyalist çizmelerinden kurtarmak, yeni bir devlet kurmak için cepheden cepheye koşan Millî Mücadelenin bütün kahramanlarını, Kuvayı Milliyenin bütün mücahitlerini, Türkiye Büyük Millet Meclisinin ve devletimizin kuruluşuna vesile olanları hayırla anıyor ve bu vesileyle, aziz hatıraları önünde saygıyla eğilerek kendilerini selamlıyorum.

Vatanı düşman istilasından kurtarma ve yeni devleti kurma olarak beliren bu müşterek iradenin etrafında toplanan milletimizin evlatları, en ücra vatan köşelerinden gelerek, yurdumuzun savunmasına

koşular. Doğulusu, batılsı, güneydoğulusu ve karadenizlisiyle, hiçbir ayırım göstermeksizin, müşterek vatan bildikleri yurdu savunup, düşmanı kovdular.

İlk Türkiye Büyük Millet Meclisi, bu millî iradenin temsil yeri olarak, genç Türkiye Devletini bir cumhuriyet halinde gerçekleştirmeye karar verdi. Yabağılar, Burakbeyler; Edirneli, Çankırlı, Karslı, Diyarbakırlı, Ağrılı, Vanlı mebuslar, hepsi, hiçbir ayırım olmaksızın, tek, üniter, millî bir devletin tesisini arzu ettiler. Kimse; ben, Kürtçe konuşuyorum, ayrı devlet isterim; ben, ayrı mezheptenim, ayrı bölge isterim demedi; çünkü bu insanlar, senelerce süren Cihan Harbinde de, İstiklâl Harbinde de, Galiçya'da, Gazze'de, Çanakkale'de, İnönü'de, Dumlupınar'da aynı vatan toprakları uğruna düşüp şehit olurlarken hiçbir ayırım düşünmemişlerdi; belki de, Türkçe konuşanı ile, Kürtçe konuşanı, aynı yerde şehit düşüp, aynı toprağa beraberce gömülmüşlerdi. İşte, böylesine bir mücadelenin içinden çıkıp gelen bir millet, nasıl olurdu da, devletini kuracağı zaman bu devleti ayrı ayrı, parça parça düşünebilirdi. Nitekim, vatanı ve milleti müstevli çizmesinden kurtarıp devleti kurmaya girişen irade, Mustafa Kemal başta olmak üzere, Kuvayı Milliyecileriyle, ilk Meclisin mebuslarıyla ve onlara sonsuz destekçi büyük Türk Milletiyle, Türkiye Cumhuriyeti Devleti isimli, üniter millî devleti tercih etti; bu husus tartışılmadı bile.

O günlerde, Mustafa Kemal Atatürk, Kuvayı Milliyeciler ve Türk Milletinin gerçek evlatları, kutsal vatan savunması için cepheden cepheye koşarlarken, bazı kendini bilmez ve emperyalist oyuncağı kimseler, millî mücadele yerine teslimiyeti, millet egemenliği yerine manda egemenliğini tercih ve teklif ediyorlardı; ama, buna karşılık, bu milletin içinden çıkan Kuvayı Milliyeciler, antiemperyalist vatanseverler, 900 yıldır vatan bildikleri toprakları savunmak için bir araya geldiler.

900 yıl aynı toprakları paylaşmış, birbirinden kız almış, kız vermiş, aynı kibleye yüz dönmüş, aynı Allah'a, aynı kitaba inanarak yaşamış bu insanların ortaya koydukları bu irade neticesi, vatan işgalden kurtuldu, yeni devlet kuruldu, milletin egemen olduğu bir yönetim biçimi yeni devletin kabulü oldu. Başından beri iradesini ortaya koyarak

mücadeleyi yürüten millet, artık, egemenliğin sahibinin de kayıtsız şartsız kendisinin olacağı bir yönetim şekli istiyordu. Türkiye Büyük Millet Meclisi, işte bu iradenin ürünüdür.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri, sayın konuklar; bugün hep beraber, Türkiye Büyük Millet Meclisimizin 72 nci kuruluş yıldönümünü kutluyoruz. Üyesi olmaktan şeref duyduğumuz bu Yüce Meclis, bizlere, millî mücadelenin ve bu mücadeleyi yürüten Kuvayı Milliyecilerin hediyesidir. Onların hatıralarına saygılı olmak, onların iradelerini zedelememek hepimizin görevidir. İlk Meclisi kuran irade, yani Kuvayı Milliyeciler, hür ve demokrat bir genç devleti arzu etmekteydiler. Bu devletin yönetiminde, millet iradesi geçerli ve egemenlik, kayıtsız şartsız milletin olmalıydı. Üniter bir toplum yapısına sahip bir devlet ve o üniter devletin millî egemenliğin temsil yeri olan millî meclis... İrade budur! Bizler, o iradenin ürünü olan Türkiye Büyük Millet Meclisinin bugünkü üyeleri; Üniter Türkiye Cumhuriyeti Devleti Meclisinin temsilcileriyiz. Bu bakımdan, devletimizin üniter niteliğini bozmaya, eyalet sistemi veya federasyon gibi şeyleri dile getirmeye kalkışanlara karşı, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyesi olarak, büyük görev ve sorumluluk taşımaktayız.

23 Nisan 1920'lerden 23 Nisan 1992'lere geldiğimiz bugünlerde, yine, devlet varlığımızın, vatan topraklarımızın ve millet bütünlüğümüzün hangi tehlikelerle karşı karşıya bulunduğu hepimizin malumudur.

Dün millî mücadeleyi gerçekleştiren Türk Milleti, meselelerin çözüm yerinin neresi olduğu, neresi olması icap ettiği konusunda kesin tavır koymuş, millet iradesinin temsil ve tecelli yeri olarak Türkiye Büyük Millet Meclisini teşekkül ettirmiştir. 23 Nisan 1920'den bu tarafa Türkiye Büyük Millet Meclisi, egemenlik kayıtsız şartsız millettir düsturu çerçevesinde, bu temsil ve tecelli görevini şerefle yürütmüştür. Karşı karşıya bulunulan tehdit ve tehlikelerin büyüklüğü ile 200 milyonluk bir Türk dünyası içerisinde taşımak zorunda olduğumuz sorumluluklar da nazara alınırsa, Türkiye Büyük Millet Meclisine düşen görev ve sorumluluğun büyüklüğü de daha açık bir şekilde ortaya çıkmaktadır.

Bu duygu ve düşüncelerle, Türkiye Büyük Millet Meclisini, Türk millî bağımsızlığının sembolü ve millî egemenliğimizin temsil ocağı olarak saygıyla selamlıyorum ve milletimizin, çocuklarımızın bayramını kutlayarak, tekrar, hepinize saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Türkeş.

(Kapanma Saati: 15.40)

**BAŞTA KIBRIS VE BOSNA-HERSEK
OLMAK ÜZERE DIŞ POLİTİKADAKİ
GELİŞMELERLE İLGİLİ GENEL GÖRÜŞME
ÜZERİNDEKİ KONUŞMASI VE
MECLİSİN ORTAK KARARI**

D: 19 C: 16 Y.Yılı: 1 O: 1 B: 94 25.08.1992 TBMM

BAŞKAN: Hüsamettin Cindoruk

KÂTİP ÜYELER: Kadir Ramazan Coşkun (İstanbul),
Halil Çulhaoğlu (İzmir)

Açılma Saati: 14.00

(OLAĞANÜSTÜ)

BAŞKAN - Gündemimizin, Olağanüstü toplantı çağrı önergesini ve Başkanlığın çağrı yazısını okutuyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Anayasanın 93 üncü maddesi ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 7 nci maddesi gereğince, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 25 Ağustos 1992 Salı günü saat 14.00'te Olağanüstü olarak toplanmasını ve bu toplantıda, yine Anayasanın 98 inci maddesinin dördüncü fıkrası gereğince, Kıbrıs ve Bosna-Hersek konuları başta olmak üzere dış politikadaki gelişmelerin görüşülmesi için bir genel görüşme yapılmasını arz ve talep ederiz.

Mustafa Kalemli

ANAP Grup Başkanvekili

BAŞKAN - Görüşmelere başlıyoruz.

Siyasi parti gruplarına sırasıyla söz vereceğim.

Şimdi söz sırası, Sayın Alparslan Türkeş'te.

Buyurun Sayın Türkeş. (M.Ç.P sıralarından alkışlar)

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Yozgat) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; dış politikayla ilgili olarak Kıbrıs meselesini ve diğer meseleleri görüşüyor Meclisimiz. Dış politika, bilindiği gibi, bir devletin sahip olduğu menfaatlerin, hakların korunması, zarara uğratılmaması ve bunlara ilave yeni menfaatlerin temin edilmesini planlayan bir faaliyettir. Dış politikada önemli bir faktör, hiç unutulmaması icap eden esas amil, kuvvet hesabıdır; devletlerin sahip olduğu kuvvetleri dikkate almak, kuvvet hesabına dayanmak ve bu kuvvet hesabıyla beraber dünya halkoyunu dikkate alıp, halkoyunu arkaya almaya çalışmaktır. Dünya halkoyunu kazanmadan, kuvvet hesabını gerçekçi bir şekilde yapmadan dış politika yürütmek, tesadüflere teslim olmak olur. O bakımdan, bu başlangıçla konuya giriyorum.

Her milletin, her devletin, bir tarihi vardır ve tarihi demek, devletlerin, milletlerin sicili demektir. Binaenaleyh, devletlerarası, milletlerarası bu meseleleri değerlendirirken, her devletin, her milletin sicilini iyi bilmek, sicilini iyi incelemek lazımdır.

Bosna-Hersek'te kardeşlerimizin kanı akmaktadır. Orada, insan hakları ayaklar altına alınmıştır ve sırf dinleri ayrı olduğu için, masum insanlar, soykırımına tabi tutulmaktadır. Bu olaylar, her gün, vatandaşlarımızın, milletimizin yüreğini kanatmaktadır. Bunlar için, tabii ki, elden gelen her yardımın yapılması gereklidir. Tabii, bu konu üzerinde daha açık konuşmak yararlı olmaz kanaatindeyim, dış politikayla ilgili birçok meselelerin çok açılmaması icap ettiği kanaatindeyim; ama, bu kardeşlerimizin katliamdan korunmaları, uğradıkları haksızlıklardan kurtarılmaları için gerekli her türlü teşebbüse başvurulması lazımdır.

Dünyada son zamanlarda meydana gelen gelişmeler, Türkiye'mize, geniş imkânları ufukları açmıştır. Balkanlarda meydana gelmiş olan gelişmeler, Türkiye için, faydalanılacak, güzel gelişmelerdir. Bir defa, Makedonya Cumhuriyeti kurulmuştur. Türkiye, Makedonya Cumhuriyetini tanımıştır; süratle, elçi de göndermeliyiz, onların elçilerini de kabul etmeliyiz. Bulgaristan da Makedonya Cumhuriyetini

tanımıştır. Bu, bizim için güzel bir gelişmedir, bizim için bir fırsattır. Bulgaristan'la anlaşmak suretiyle, Makedonya Cumhuriyeti ile aramızda bir savunma ittifakı kuralım. Bunlarla beraber, bağımsızlığını alan diğer cumhuriyetleri tanımamız da isabetlidir. Özellikle Balkanlarda Arnavutluk'u, eski kardeşlerimiz, dostlarımız olarak iyi değerlendirmeliyiz; onlara elimizden gelen her yardımı yapmalıyız, onlarla siyasi işbirliğimizi en ileri hadlere götürmeliyiz.

Bosna-Hersek ile ilgili olarak, Sancak'ın durumunu, Kosova'nın durumunu dikkatle takip etmeliyiz. Buraların da Saraybosna'nın uğradığı saldırılara maruz kalmaması için, şimdiden, Türkiye Hükümeti olarak, çare, tedbir düşünmeliyiz; çünkü, Sırp'ın, gayet fanatik olarak Müslüman düşmanlığı ile Bosna-Hersek'teki Müslüman katliamını sürdürdükten sonra Sancak'a ve Kosova bölgesine dönmeleri ihtimali çok kuvvetlidir; bunun alametleri de görülmektedir. Binaenaleyh, Türkiye olarak, Kosova'da ve Sancak Bölgesinde yaşayan kardeşlerimizin - Arnavutluk ile de yakın işbirliği yaparak- buraların böyle bir tecavüze uğramaması için gerekli tedbirlere başvurmalıyız. Bunları belirttikten sonra, Kıbrıs ve diğer bölgelerdeki meseleler üzerinde de, görüşlerimi, özet olarak Yüce Meclise sunmak istiyorum.

Sözlerimin başında, meseleleri incelerken, olayları başladığı tarihten itibaren göz önünde bulundurmam lazım geldiğine işaret etmiştim. 1974 yılında iktidarda bulunan koalisyon hükümeti isabetli bir kararla Kıbrıs'a çıkarma yapmıştır, müdahalede bulunmuştur. Bu müdahale, Londra ve Zürih Antlaşmalarının bize verdiği bir haktır. Binaenaleyh, işi biraz daha geriden ele alırsak, Londra ve Zürih antlaşmalarını yapan zamanın Hükümeti çok başarılı işler yapmıştır. Londra ve Zürih Antlaşmalarının Türkiye'ye sağlamış olduğu müdahale hakkı 1974 yılında isabetli bir kararla kullanılmıştır. Böylece, Kıbrıs'taki Türk kardeşlerimizin soykırıma uğramaları önlenmiştir.

Yalnız, bu müdahale kararı isabetli olmakla beraber, icrası sırasında ciddi hatalar yapılmıştır. Birinci ateşkes, çok elverişsiz şartlarla kabul edilmiştir; ikinci ateşkes de aynı şekilde kabul edilmiştir. Bunlar kabul edilmekle beraber, bir büyük hata daha yapılmış, Maraş Bölgesi iskâna açılmamıştır; yani, Türkiye'deki yahut Kıbrıs'taki Türklerin

Maraş Bölgesine yerleşmesine imkân verilmemiştir. Daha ilk anda yapılmış olan bu hata, karşı tarafa şu anlamda görülmüştür, böyle görülmesi de tabiidir: “Maraş Türklerin değildir, bizim değildir önünde sonunda sizindir.” Bunları da görmeliyiz. İsbetli bir kararla çıkarılma yapılmış; ama, ilk ateşkes, Türk kuvvetleri çok dar bir bölgede iken kabul edilmiş, kuvvetlerimiz büyük bir tehlikeye atılmıştır. İkinci harekâttan sonra kabul edilen ateşkes de erken kabul edilmiştir. Ayrıca, Maraş Bölgesinin iskâna açılmamış olması da bu, bugüne kadar devam etmiştir büyük bir hata olmuştur.

Ayrıca, “Devletlerin sicilini bilmek lazımdır” dedim; devletlerin sicilleri de tarihleridir. Yunanistan’ın tarihini hepimiz biliyoruz. Yunanlıları harekete geçiren saiklerin ne olduğunu da biliyoruz. Yunanlıların, “megaloidea” dedikleri bir hayalleri var; yani, Bizans İmparatorluğunu yeniden ihya etmek, Türkleri Anadolu’dan çıkarıp, Orta Asya steplerine sürmek. Bundan hiçbir zaman vazgeçmemişlerdir. Fanatik bir duyguyla, daima, böyle bir siyasete yönelmişlerdir. Yoksa, 1921’de Ankara’nın önünde bunların ne işleri vardı; Yunanistan neresi, Ankara neresi... Onun için, devletlerin siciline bakarak siyasetlerini değerlendirmek ve ona karşı tedbir bulmak lazımdır.

Yunanistan bir antlaşmayı kabul etse dahi o antlaşmaya güvenemeyiz.

Şimdi, Kıbrıs konusunda Hükümetimizin ileri sürdüğü şartları kabul edip imza atsa bile, o antlaşmaya güvenmek imkânı yoktur; çünkü, Yunanistan ile gerek ikili olarak yaptığımız antlaşmalarda, gerekse çeşitli milletlerin iştirakiyle yapmış olduğumuz antlaşmalarda, imzalarına sadık kalmamışlardır, antlaşmayı çiğnemişlerdir. Mesela, en başta Lozan Antlaşmasını çiğnemişlerdir. Lozan Antlaşması, bütün Avrupa devletlerinin, Japonya’nın katkısıyla Yunanistan ve tarafımızdan imzalanmış bir antlaşmadır; fakat Yunanlılar, bu antlaşmaya riayet etmemişlerdir. Yunanlıların huyudur, antlaşmalarına riayet etmezler. Kendi menfaatlerine göre fırsat kollarlar ve emrivakiler yaparlar. Bu emrivakilere karşı ne yapacaksınız? İşte Batı Trakya... Batı Trakya’da, Lozan Antlaşması yapıldığı zaman, Türk nüfusu yüzde 85 nispetindeydi, Yunan nüfusu ise yüzde 15 idi. Bugün Türklerin oranı

yüzde 15'e düştü onları da her gün yok ediyorlar. Lozan Antlaşmasından sonra Türkiye'yi idare eden bütün hükümetler, bu oldu bittiler karşısında ses çıkarmamışlardır; çünkü, Yunan'ı bu antlaşmalara riayete nasıl zorlayacaksınız?. Bir tek çare var, kuvvet kullanarak, o da savaş demektir. O bakımdan, Yunanlıların sicilini iyi bilmemiz lazımdır.

Şimdi, Kıbrıs'ta ileri sürdüğümüz şartları kabul etseler, antlaşma imza edilse, bir süre sonra millî durum meydana getirerek, bu antlaşmaları çiğneyeceklerdir. Onların hedefi, Enosis dedikleri hedef, Kıbrıs'ı Yunanistan'a katmaktır. Elen Emperyalizmini ileri götürmektedir.

Bunları dikkate alarak, Türkiye olarak, Rumlarla beraber müşterek bir federasyon çözümünü kabul etmemiz faydalı olmaz, yararlı olmaz. Bunun yerine -Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti kurulmuştur, insan haklarına dayalı bir cumhuriyettir- bu cumhuriyetin, evvela, Türk cumhuriyetleri tarafından tanınmasına çalışmalıyız. Yeni kurulan Türk cumhuriyetlerine, Kıbrıs Türk Cumhuriyetini tanıtalım. Dostumuz olan, yakınımız olan, sözüümüzün geçeceği diğer dost birkaç memlekete de tanıtabiliriz. Balkanlarda yeni kurulan Makedonya gibi diğer cumhuriyetleri de hesaba katarak, onlara da tanıtabiliriz, karşılıklı elçi teatisi yapılabilir ve daha sonra da, Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin Birleşmiş Milletlere üyeliğini sağlamaya çalışmalıyız. Aksi halde, Yunanlılarla, Rumlarla yapılacak bir anlaşmaya, onların riayetini bekleyemeyiz, önünde sonunda onlar, o anlaşmayı rafa kaldıracaklardır ve Kıbrıs'ı Enosise götüreceklerdir.

Elen Emperyalizmi devam ediyor; Rumlarla aramızda birçok mesele vardır. **Batı Trakya** meselesi vardır. **Ege** meselesi vardır, **adalar** meselesi vardır. Adaların gayri askerî olması lazım iken, bugün hepsini askerî hale getirmişler, hava meydanları inşa etmişler, hava üsleri kurmuşlardır. Ayrıca, aramızda **kıta sahanlığı** meselesi vardır. Bunların hepsini Yunanistan uyutmaya çalışıyor ve bize diyor ki, "Kıbrıs'ın istisnâ bir durumu vardır, öncelikle bu meseleyi halledelim, diğerleri kolay, çözeriz." Bu Yunanlıların kurnazlığını ortaya koyan bir tekliftir, bunu kabul etmemeliyiz. Yunanistan ile aramızdaki bütün meseleleri bir paket olarak ele almalıyız, paket olarak çözümüne çalışmalıyız.

Kıta sahanlığı meselesinde, aramızda, geçmiş yıllarda, çok temaslar oldu, müzakereler oldu. Bilindiği gibi, Ege Denizinin, deniz dibi jeoloji haritaları vardır. Bu deniz dibi jeolojik haritalarda, Ege Denizi bizim Meriç Nehri ağzından itibaren Girit Adasına doğru bir yarıkla ikiye ayrılmaktadır. Bu yarık çizgisinin doğusu Türkiye tarafı, batısı Yunan tarafıdır. Bu meselenin çözümünde, kendilerine, bir zamanlar, bu çizginin bir ara hattı kabul edilmesi veya Ege'de müştereken faydalanma üzerine çeşitli teklifler hükümetlerimiz tarafından yapılmıştır; fakat kabul etmiyorlar. Onlar, bizim kıyılarımızdan, bir zamanlar, fırsatlardan yararlanarak çalmış oldukları adalara dayanarak, Ege'nin kendilerinin olduğunu, Ege denizinde bizim hiçbir hakkımızın bulunmadığını ileri sürmektedirler ve bilindiği gibi adaların karasularını 6 milden 12 mile çıkarmak istemektedirler. 12 mile çıktığı takdirde de, bilindiği gibi, Ege Denizinden geçmek bile mümkün olamaz. Türkiye hükümetleri haklı olarak, zamanında, adaların karasularınının 12 mile çıkarılmasının savaş nedeni olacağını kendilerine bildirmiştir; çünkü, Ege'ye çıkamamak, içeriye hapsolmek Türkiye'nin büyük kayba uğramasına sebep olur.

Kıbrıs Adası, Süveyş'ten gelen ve Avrupa'ya uzanan yolların üzerinde önemli bir ada üstür; fakat bundan ayrı olarak, Türkiye için, güvenliğiyle çok yakından ilgili bir adadır; Yunanistan'a 600 milden daha fazla uzaktadır, Türkiye'ye ise, malum olduğu üzere, 40 mil mesafededir; Türkiye'nin güvenliğiyle çok yakından ilgilidir. Kıbrıs üzerinde Türkiyemizin bir başarısızlığı, bütün Türk cumhuriyetlerinde, Türk âleminde Türkiye'ye karşı beslenen itimadı sarsar. O bakımdan, Kıbrıs meselesinin çözümü Türkiye için bir sınav mahiyetindedir. Bu sebepten, bu meselenin üzerine, milletimiz, önemle eğilmiş bulunmaktadır, hükümetlerimiz de, milletimizin bu arzusunu dikkate alarak, bu meselede Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetini bağımsız bir cumhuriyet olarak yaşatmayı hedef almalıdır. Bu, milletimize yeni imkânlar açacaktır.

Meydana gelmiş olan yeni gelişmeler, Türkiye'nin sınırlarını genişletmemiştir; fakat, nüfuzunu, tesirini çok genişletmiştir. Bunları iyi değerlendirmemiz lazımdır. Bu bakımdan, bağımsızlık almış olan

Türk cumhuriyetleriyle, Türkiye, organik teşkilatlanmaya gitmelidir. Bu teşkilatlanma nasıl olabilir? Bunu, Türk cumhuriyetlerine yaptığımız ziyaretler sırasında onların yetkililerine de anlatmıştım.

Şöyle bir çözüm sunabiliriz: Bağımsızlık almış olan Türk cumhuriyetlerinin cumhurbaşkanları, başbakanları ve dışişleri bakanlarının katılımıyla, bir "Yüksek Türk Cumhuriyetleri Konseyi" meydana getirmek... Bu Konseye, alfabe sırasına göre, her cumhuriyetin cumhurbaşkanı, birer yıl süreyle başkanlık eder. Alfabe sırasına göre Azerbaycan başta geliyor, Azerbaycan Cumhurbaşkanı bir yıl başkanlık eder; ondan sonra Kazakistan geliyor, Kazakistan Cumhurbaşkanı; sırayla, bu şekilde başkanlık ederler, ihtiyaç gördükleri kadar ve çeşitli yerlerde toplantılarını düzenleyebilirler, bir araya gelebilirler. Bunların altında da, her cumhuriyetten 25 uzmandan meydana gelen, 25 uzmanın katılmasıyla, bir "Türk Cumhuriyetleri İşbirliği Daimî Meclisi" teşkil edilebilir. Böylece, bu cumhuriyetler arasında ekonomik işbirliği, kültür işbirliği gibi, her yönden sıkı bir dayanışma, safha safha kurulabilir, meydana getirilebilir. Bu, Türkiyemizin de gücünü artırır, o cumhuriyetlerin de gücünü artırır. Nasıl, Karadeniz Refah Bölgesi İşbirliği Teşkilatına adım attıksa -henüz bunu da tam organize etmedik; ama, bir başlangıç yapıldı- bu şekilde, Türk cumhuriyetleri de bir teşkilatlanma haline getirildiği takdirde, ileriye doğru gelişmeler çok faydalı şekilde yürütülebilir.

Bunları da sunduktan sonra, Kafkasya, Karabağ bölgesinden kısaca bahsetmek istiyorum. Karabağ, Azerbaycan'ın öz toprağıdır. Bunu Türkiyemiz de, Türk Hükümeti de her zaman ifade etmiş, ortaya koymuştur; ama, eline silah alan, kendini kuvvetli gören saldırıya geçiyor. Ermeniler, biliyorsunuz, Karabağ'da Azerilere saldırdılar. Bugün Karabağ'ın mühim bir kısmı da Ermenilerin işgali altındadır; henüz, Azerbaycan, silah zoruyla kendisinden çalınmak istenen topraklarının hepsini kurtarabilmiş durumda değildir. Bu bakımdan, Azerbaycan'ı da desteklememiz ve Azerbaycan'ın kendi öz vatani olan Karabağ'ın Ermenilerin işgalinden kurtarılmasına yardımcı olmamız gerekmektedir.

Abhazya bölgesinden bahsedildi; tabii ki, Kafkasya, doğumuzda uzanan bir ülkedir, yüzlerce yıldan beri de münasebetimiz olan bir ülkedir. Türkiye'yi çok yakından ilgilendiren olaylarla karşı karşıyayız; ancak, bu bölgede çeşitli insan toplulukları yaşamaktadır. Bunların münasebetleri birbirleriyle de gerginlik arz etmektedir. Abhazya'nın Gürcüler tarafından işgale uğraması tasvip edilemez; ama, o bölgede, biraz daha içeride, Çeçenler ve diğer topluluklar da vardır. Bunların da aralarında gerginlikler vardır. Meselenin fazla teferruatından bahsetmek istemiyorum.

Türkiye dış politikasını değerlendirirken, tabii ki, gerçekleri birinci planda nazarı itibara almak ve sözümün başında da ifade ettiğim gibi, kuvvetleri iyi hesaplamak ve halkoyunu kazanmak için halkoyunu daima politikamızın arkasında destekçi olarak temin edebilmek için tedbirler düşünmeliyiz.

Sayın milletvekilleri, özet olarak sözlerim bunlardır.

Yüce Meclise saygılar sunarım.

Teşekkür ederim. (Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Türkeş.

Saygıdeğer milletvekilleri, dış politikadaki gelişmeler konusunda bir genel görüşmeyi tamamladık; ancak, Meclisimizde temsil edilen bütün siyasal partilerimizin milletvekilleri ortak sonuç kararını Meclisimizin alması için, bir önerge vermişlerdir. Önergeyi okutup, sonra da kararınıza sunacağım.

.....

BAŞKAN -Önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlişikteki önergemizin işleme konulmasını arz ve teklif ederiz.

Kıbrıs ve Bosna-Hersek sorununu görüşmek üzere olağanüstü toplanan Türkiye Büyük Millet Meclisi, aşağıdaki görüşleri Türkiye ve dünya kamuoyuna duyurmaya karar vermiştir:

1. Bosna-Hersek Cumhuriyetinin ülke bütünlüğü ve sınırlarıyla ilgili zor kullanımına dayalı bir değişikliği Türkiye Büyük Millet Meclisi hiçbir koşulda kabul etmemektedir ve etmeyecektir.

2. Türkiye Büyük Millet Meclisi, insanlık tarihinin en ağır katliamlarından birine uğrayan Müslüman Bosna-Hersek halkıyla içten bir dayanışma içinde bulunduğunu ve her türlü yardımı yapmaya hazır olduğunu açıklar.

3. Parlamentomuz, Sırp saldırılarının durdurulması konusunda uluslararası güç kullanımını bir insanlık ve barış ödevi saymakta ve bunu uluslararası camiadan beklemektedir.

4. Bosna-Hersek halkının, yaşam hakkının ve ülke bütünlüğünün korunmasında uluslararası güç kullanımının gecikmesi halinde, Türkiye Büyük Millet Meclisi, Sırp saldırılarının durdurulması konusunda gerekli her türlü girişimde bulunmayı bir insanlık ödevi sayacaktır.

5. Türkiye Büyük Millet Meclisi, Kıbrıs'taki iki toplumun rızasına dayanmayan hiçbir çözümü kabul etmeyecektir.

Alpaslan Türkeş	Turhan Tayan	B Sami Daçe	Oğuzhan Asiltürk
MÇP Genel Başkanı	DYP Grup Başkv	DYP Grup Başkv	RP Grup Başkv
Ulku Gokalp Guney	Aydın Guven Gurkan	H Husamettin Ozkan	Ibrahim Kumaş
ANAP Grup Başkv	SHP Grup Başkv	DSP İstanbul Milletvekili	Tokat Mv Birlik ve Barış Partisi Genel Sekreteri

BAŞKAN:- Yüce Meclisin bu Sonuç Kararının Dünya ve Türk Kamuyuna sunulması için Başkanlık Divanına yetki verilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. (Alkışlar)

(Kapanma Saati: 21.41)

ŞIRNAK VE GÜNEYDOĞU BÖLGEMİZDE DEVAM EDEN OLAYLARLA İLGİLİ GENEL GÖRÜŞME ÜZERİNDE YAPMIŞ OLDUĞU KONUŞMASI İLE SİYASİ PARTİLERİN ORTAK BİLDİRİSİ

D: 19 C: 16 Y.Yılı: 1 O: 1 B: 97 28.08.1992 TBMM

(OLAĞANÜSTÜ)

BAŞKAN: Hüsamettin Cindoruk

KÂTİP ÜYELER: Halil İbrahim Artvinli (Kocaeli),

Halil Çulhaoğlu (İzmir)

Açılma Saati: 13.00

BAŞKAN - Saygıdeğer Milletvekilleri, tatil içinde toplanan Türkiye Büyük Millet Meclisinin 97 nci Birleşimini açıyorum.

Gündemimize göre, Anavatan Partisi Grubu adına Bayburt Milletvekili ve Grup Başkanvekili Sayın Ülkü Güney'in, Şırnak İlimizde meydana gelen olaylar başta olmak üzere, Güneydoğu Bölgemizde cereyan eden olaylar ve gelişmeler konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 100 ve 101 inci maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesinin görüşmelerine başlıyoruz. (8/17)

Hükümet?.. Burada.

Önerge üzerinde siyasi parti gruplarına sırası ile söz vereceğim.

.....

BAŞKAN -Söz sırası Sayın Alparslan Türkeş'te.

Buyurun Sayın Türkeş.

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Yozgat) - Sayın Başkan, Sayın Milletvekilleri;

bu önemli konuda geç saatte söz imkânı elde ettiğimden dolayı çok memnunum ve Yüce Meclise şükranlarımı sunarım.

Muhterem Milletvekilleri, Şırnak olayları bütün milletimizi çok üz- müş ve acı vermiş olan bir olaydır. Bu olaylarda hayatını kaybetmiş olan vatandaşlarımıza, güvenlik görevlilerimize, bütün ilgililere hem Cenabı Hak'tan rahmetler dileyerek hem de yakınlarına başsağlığı dileyerek sözüme girmek istiyorum.

Muhterem Milletvekilleri, devletler arasında devamlı mücadeleler vardır. Bu mücadelede devletler birbirinden istedikleri menfaatleri- ni sağlayabilmek için, birbirlerinin vatandaşlarını çalmaya çalışırlar ve çalabilenler çalar. Onun için, devleti yönetenler, kendi devletleri- nin vatandaşlarının, hasım devletler tarafından işgal edilip, aldatılıp, kandırılıp çalınmasına engel olacak tedbirler almaya mecburdur. Biz, tarihimizde bu olayla çok karşılaştık; Osmanlı döneminde de karşı- laştık, cumhuriyet döneminde de karşılaştık ve karşılaşıyoruz. Çeşitli propagandalarla, desiselerle memleketimizin insanları zaman za- man işgal edilmekte, inandırılmış oldukları birtakım zararlı fikirlerin tesiri altında, kendi vatandaşlarının, kendi devletinin karşısına dikil- mektedirler. Bugün de bu faciayı, bu olayı yaşamaktayız.

Güneydoğu'da doğu bölgesinde -çünkü, Memleketimizin diğer yerlerine de artık bölücü terör olayları yayılıyor- bu olayla karşılaş- maktayız. Bu bölücü terör olayları, dünün, bugünün olayları değil- dir; bir hayli eskiye dayanmaktadır ve yalnız ne bu Hükümetin zama- nında ne bundan önceki hükümetlerin zamanında başlayan değil, daha da uzun tarihlere yayılan olaylardır. Bölücülük hadisesi, terör çeteleri halinde faaliyete geçmeden önce de kaygı verici düşünceler ve hareketler olarak yazılmış, çizilmiş, konuşulmuş; bunun üzerinde dertleşilmiştir.

Şimdi bölücü terör iyice azmış, silahlanmış, teşkilatlanmış ve he- define varmak için de kıyıcı şekilde hareket etmektedir. Bu bölücü- lük olayları karşısında, zaman zaman, çok eskiden beri, bölücülüğe mazeret bulmak isteyenler çıkmıştır. Bugün de var; bölücülük olay- larına birtakım mazeretler ileri sürülmektedir. Bölgenin fakirliği, ih-

mal edilmişliği, geri kalmışlığı veya Türkiye Cumhuriyeti Devletinin, kurulduğu zamandan itibaren bugüne kadar, o bölgeye, benimsemeyen bir gözle baktığı, o bölge insanını hor gördüğü şeklinde de birtakım mazeretler ortaya atılmıştır.

Benim tecrübelerime, yaptığım araştırmalara göre, bunların hiçbirisi doğru değildir. Bölücülük olaylarının sebebi, siyasidir. Türk Milletine karşı açılmış olan bir mücadeleyi başarıya ulaştırmak için bölücülük olayları planlanmış, kışkırtılmış ve silahlandırılmıştır. Bölücülük faaliyetlerinde bulunan insanlar eğitilmiştir, eğitilmektedirler ve milletimizin üzerine saldırtılmaktadırlar.

Meseleye çare bulabilmek için, meselenin sebepleri üzerinde doğru teşhis yapmak ve karşı karşıya bulunduğumuz belanın sınırlarını, kökenlerini, saiklerini iyi tespit etmek lazımdır.

Bunu, sadece bir iç mesele olarak görmemek icap etmektedir. Karşı karşıya bulunduğumuz bu terör olayları, Kıbrıs meselesiyle, Ege meselesiyle, Balkanlar meselesiyle, Kafkasya meselesiyle, dış meselelerle sıkı sıkıya ilgilidir. Onun arkasında, konuşmacı arkadaşlarımızın çok isabetle belirttikleri gibi, dış güçler vardır ve sebep siyasidir. Türk Milletine karşı, adı konulmamış, ilan edilmemiş bir savaş açılmıştır. Öyle ki, Türkiye iç boğuşmalara sürüklensin, anarşi ve terör her tarafta yayılsın, Türk Milleti, Türk Devleti başını kaşıyamaz duruma gelsin; böylece, Türkiye'nin düşmanları da elde etmek istedikleri siyasi hedeflerini kolayca elde edebilsinler. Bunu, zaman zaman yabancı gazeteler de yazıyorlar; yazmışlardır da. Bilhassa, bundan yedi sekiz yıl önce Yunan generallerinin "Siz, Türkiye'yi, Türk Milletini çok güçlü sanmayın, çok kuvvetli sanmayın, Türkiye bir tek milletten ibaret değildir; bunlar bölünmüşlerdir, aralarında ayrılıklar vardır" şeklinde, yabancı gazetelerde yazılmış yazıları da vardır.

Kürt meselesinden bahsediyoruz. Bu kürsüden, bu mesele üzerindeki görüşlerimi daha önce Yüce Meclise arz etmiştim. Kürt dediğimiz bizim insanlarımızdır, bizim kardeşlerimizdir ve milletimizin öz evlatlarıdır. Bu konudaki birçok hususları uzun uzadıya tekrar anlatmak istemiyorum; ama, bazılarının iddia ettiği gibi, tamamıyla ayrı etnik kökenden gelmiş olduklarını varsaysak bile -ki, öyle değiller-

dir- ama, varsaysak bile böyle bir konuyu, 900 yıldan beri bu Anadolu topraklarında beraber yaşıyoruz. Aynı dine mensubuz, elhamdülillah hepimiz Müslümanız, aynı kibleye secde ediyoruz, aynı Kuran-ı Kerim'e bağlıyız, aynı Peygamberin ümmetiyiz ve birbirlerine kız alırlar, kız verirler, 900 senedir haşır neşir olmuşuz birbirimizle, kaynaşmışız. Ama, sözümün başında arz ettiğim gibi, devletler birbirlerinin vatandaşlarını ayartırlar. Siyasî menfaatlerini temin etmek için, bize hasım olan devletler de, bu bölücülük fitnesini çok körüklemişlerdir, çok körüklemektedirler.

1960 yılında Ankara'da NATO Şube Müdürlüğünde Kurmay Albay olarak görev yaptığım sırada, Genelkurmay Başkanlığına Amerikan Yardım Kurulundan bir heyet geliyor. Genelkurmay Başkanlığının Eğitim Dairesinde, o sıralarda bir Okuma-Yazma Şubesi vardı. O zamanlar bu Okuma-Yazma Şubesinin görevi, askere gelen genç vatandaşlarımızdan okuma-yazma bilmeyenlere, hem vatan vazifesini yaptırmak, hem de o vazife esnasında onlara okuma-yazma öğretmek, terhis oldukları zaman, memleketlerine okur-yazar olarak gitmelerini sağlamaktı, bunu planlar, bununla meşgul olurdu. O sıralarda bu şubenin Müdürü, sonradan korgeneral rütbesine kadar çıkmış olan -bugün rahmetli oldu, Allah rahmet eylesin- Kurmay Albay Mithat Ceylan Beydi, sonra Paşa oldu, Mithat Ceylan Paşa. Bu Okuma-Yazma Şubesine Amerikan Yardım Kurulundan 3 kişilik bir heyet geliyor. Diyorlar ki, **"Biz, ilmî araştırma yapıyoruz Doğu Anadolu'da da ilmî araştırma yapmak istiyoruz. Bunun için bir Kürtçe alfabe düzenlendi Amerika'da, bu alfabeyi doğuya gidip orada tecrübe etmek istiyoruz. Bunun için Genelkurmayın bize yardımcı olmasını, müsaade etmesini rica ediyoruz."** O sırada, Genelkurmay İkinci Başkanı, sonradan Cumhurbaşkanımız olan rahmetli Orgeneral Cevdet Sunay Paşa idi. Mesele ona intikal ediyor, tabii, bu, Genelkurmayda duyuluyor, hepimizde bir infiale, öfkeye de sebep oluyor, "Bu ne demekmiş, nasıl ilmî araştırmaymış bu, buna ne gerek varmış?" gibilerden ve Genelkurmay Başkanının da tasvibiyle reddediliyor.

Şimdi bir noktaya dikkatinizi çekmek istiyorum: 1960 yılında, de-

mek ki, “**kürtçe alfabesi**” söz konusu değilmiş, yokmuş. İlmî araştırma yapacağız diye, dost, müttefik olduğumuz bir devletin askerî yardım kurulundan bir heyet geliyor, Genelkurmay Başkanlığına müracaat ediyor. Yani, meselelerin arkasında çeşitli devletlerin menfaatları, hesapları vardır. Onların böyle hesapları ve menfaatları olmayacak mı, olacak tabii. Bizi ilgilendiren asıl mesele, onların menfaatlarına, onların oyunlarına karşı gerekli tedbiri düşünmek, gerekli tedbiri alabilmektir.

Bölücülük Meselesi arz ettiğim gibi, siyasî sebebe dayanmaktadır. Hedef, Türkiye’yi zayıflatmak, Türkiye’yi yıkmaktır, Türk Milletini imha etmektir. Son zamanlardaki gelişmeler, Sovyetler Birliğinin dağılması, beş Türk Cumhuriyetinin bağımsızlık ilan etmesi, Balkanlardaki gelişmeler, Balkanlarda bugün hâlâ Osmanlı İmparatorluğundan bu tarafa -oradan çekilmemize rağmen- 9 milyon Türk yaşıyor, bizim insanlarımız yaşıyor. Bu gelişmeler, birçok devleti dış güçleri kaygılandırmaktadır.

Beş Türk Cumhuriyeti bağımsızlık ilan etti. Bunlar yarın Türkiye ile birleşir mi? Yarın, Türkiye ile münasebetleri ne şekil alacak? Balkanlar’daki Türk toplulukları, Müslüman toplulukları ne şekil alacak? **Bosna-Hersek** bağımsızlık ilan etti, **Makedonya** bağımsızlık ilan etti; **Arnavutluk** var, eskiden beri çok tarihî münasebetlerimiz olan ve dostluğumuz yakınlığımız olan, kardeşimiz olan bir ülke, **Kosova** bölgesi var, **Sancak** bölgesi var; bunlar her devletin takip ettiği, ilgilendiği meselelerdir.

O bakımdan, bu bölücülük meselesini, bendeniz, siyasî sebepten meydana getirilmiş olan ve siyasî menfaat maksadıyla kışkırtılmakta olan bir mesele olarak görüyorum.

Efendim, “Bölge geri kalmış değil mi; geri kalmıştır. Yalnız o bölge mi; başka geri kalmış olan bölgeler de var. Karadeniz Bölgesinde de geri kalmış illerimiz var, güneybatıda da geri kalmış illerimiz var, Orta Anadolu’da da geri kalmış illerimiz var; ama, hiçbirisinde böyle bir bölücülük faaliyeti, bölücülük olayı ile karşılaşmadık.

Bölücülüğün bence teşhisi budur; bunu iyi görmemiz lazım.

“Efendim o bölgeye yatırım yapalım” Yapalım tabii; ama, sebep o değildir; sebep, tamamıyla siyasidir.

Şimdi, bu nasıl önlenecek; her geçen gün artıyor; her geçen gün artmasının sebebi, şudur: Bilhassa o bölgelerde, terör, vatandaşlarımızı esir almaktadır. Adam korkuyor. Yalnız o bölgelerde değil, Türkiye’nin başka yerlerinde de korkuyorlar.

Geçen sene, bizim komşumuz olan çok zengin bir müteahhidin hanımı, bizim hanıma gelmiş “PKK, adamını gönderdi, 50 milyon lira vergi istiyor” demiş. Ben dedim ki, “Aman söyle, sakın vermesin, hemen savcılığa haber versinler, emniyete haber versinler” aradan birkaç gün geçti, “Ne oldu?” hanım demiş ki, “Canım, verdik; nemi-ze lazım, ummadığımız yerde ummadığımız şeylerle karşılaşabiliriz; her yerde polis bulunmaz ya, her yerde jandarma bulunmaz ya.”

İşte bu korkuyu kaldırmamız lazım, bu korkuyu önlememiz lazım. Yalnız güneydoğuda değil, doğuda değil, Türkiye’nin her yerinde bu korku yayılıyor. Gerçekçi olmalıyız. Bu korkuyu mutlaka kaldırmalıyız. Mutlaka, devletin hâkimiyeti, devletin himayesi, her yerde, her vatandaş için her an temin edilmelidir. Bunun çaresini bulmalı.

Bunun çaresi de vardır, kolaydır da. Bunun çaresi, kanunu çiğneyenlerin, insanları katledenlerin, cana kıyanların, yaptıklarının yanına kalmamasını sağlamaktır. (M.Ç.P., R.P., D.Y.P. ve ANA.P sıralarından alkışlar) Bu, çok önemlidir. Yalnız Türkiye sınırları içinde değil, Türkiye sınırları dışında da Türkiye aleyhine, Türk vatandaşları aleyhine yapılanların, yapanların yanına kalmamasını temin etmemiz lazımdır.

Geliyor elçiliğimizi basıyor adam, elçiliğimizdekileri esir alıyor. Türk Hava Yolları bürosunu basıyor. Başka yerlerimizi basıyor. Tabii, diyoruz ki, “Oranın güvenliğini sağlamak, zaten misafir olduğu devletin vazifesi. “Evet, o devletin vazifesi; ama, onlar pek umursamıyor. Hatta, elaltından teşvik edenler var. Neden; itibarımız kırılsın ve bu bölücü çetelere cesaret gelsin. Bu kadar kanunsuz işler yapan, bu kadar cinayet işleyen adamların yaptıkları hep yanına kalıyor.

O halde, pabucun pahalı olduğunu anlatacak tedbirler bulmamız lazım. Bu tedbirler nedir? Bu tedbirler de, bu işlerden anlayan

uzmanlardan meydana gelen yeni bir teşkilat kurmaktır. Bunlarla mücadele için en önemli şey, her şeyden evvel istihbarattır. Şırnak olaylarında da yetkililer ifade ettiler ki, "istihbarat işlemiyor."

Bazı sorular sorarak meseleyi arz etmek, aydınlatmak istiyorum:

Acaba bizim devlet teşkilatımızda bugün, bir Ermeni gibi, Ermenice konuşabilen, okuyup-yazabilen kaç memurumuz var? Bir Yunanlı gibi, Yunanca okuyup-yazabilen kaç memurumuz var? Bir İranlı gibi, Farsça bilen, okuyup-yazabilen kaç memurumuz var? Bir Gürcü gibi, Gürcüce bilen, okuyup-yazabilen kaç memurumuz var? Bir Arap gibi, Arapçayı okuyup-yazan, konuşabilen kaç memurumuz var? İstihbaratı nasıl yapacaksınız? Yani, bu işlerde uzman insanlara ihtiyaç var, kadrolaşmaya ihtiyaç var. Böyle kadrolarınız olmazsa nasıl haber alacaksınız? Alamayız...

Sonra, yapacağımız misilleme işleri için böyle elemanlara ihtiyaç var. Çünkü, öyle bir sinsî savaş karşısındayız ki, öyle sinsî saldırılar karşısındayız ki, bunlar alçakça saldırılar. Bundan, iki günlük bebelimiz dahi kurtulamıyor; kadınlarımız kurtulamıyor; insanlarımız kurtulamıyor. Her kademedeki insanlarımız tedhişe maruz; paşalarımız, valilerimiz, kaymakamlarımız, savcılarımız, hepsi... Bunlara nasıl karşı koyacağız? Gerektiği zaman misillemeyle karşı koyacağız. Bir cinayet işleyen, Türkiye Cumhuriyetine karşı cinayet işleyen, Türk vatandaşına karşı cinayet işleyen mutlaka bunu ödeyecek, yanına kalmayacak. Bunu sağlamak mecburiyetindeyiz. Bunu sağlayamazsak önleyemeyiz. (M.Ç.P. ve D.Y.P sıralarından alkışlar)

Bunun da tedbiri vardır, çaresi vardır. Yani, onların eli silah tutar da, bizim insanlarımızın eli silah tutmaz mı? Yani, biz 20 yaşında, 18 yaşında 100 tane delikanlıyı beşer kişilik 20 çete yapıp da sağa sola gönderemez miyiz? Onlardan alâsını yaparlar. Tedbirini bulmalıyız.

Ben Yüce Meclise bu meselede ancak bu kadar maruzatta bulunabilirim; ama ateş bacayı sarmıştır. Her geçen gün tehlike büyüyor, yayılıyor ve dış itibarımızı da sarsıyor.

Bir memleketin dış politikasının başarısı içerde güçlü olmasına bağlıdır. Yani, iç politikayla dış politika birbirinden kesin hatlarla ay-

rılmaz. Bir devlet, içeride ne kadar sağlam, ne kadar güçlü; millî birliği sağlam; devlet otoritesi sağlam yerleşmiş olursa, dış politikası o derecede güçlü olur ve o derecede başarı sağlayabilir. İçerisi karışık, her gün terör oluyor, her gün trenler yakılıyor, ateşe veriliyor, binalar yakılıyor, insanlar vuruluyor, öldürülüyorsa, o zaman dış politikası da zayıf kalır. Çünkü, "Bunların içerisi karmakarışık, bakalım bunlar ne olacaklar, bölünüyorlar, parçalanıyorlar" diye itibarımız da düşüyor.

Bunlar için, benim her zaman arz ettiğim ye kamuoyuna da söylediğim gibi, sosyologlardan, toplum psikoloji uzmanlarından, ekonomistlerden, eğitim uzmanlarından meydana gelmiş 100 bin kişilik bir özel teşkilat kurmaya ihtiyacımız vardır. Doğudaki, güneydoğudaki insanlarımızın psikolojisini, sosyolojisini ilmî şekilde ele alıp, ona göre ilmî bir plan meydana getirip çalışmamız lazım insanlarımızı. İnsanlar, her şeyden evvel, ruh ve duygu sahibidirler. İyi eğitebilirsek, onların kalbini çalabilirsek, gönlünü kazanabilirsek, onlara istediğimizi yaptırabiliriz. Bunun için bir halkoyu teşkilatı kurulmasına ihtiyaç vardır. Bu halkoyu teşkilatı genel hatlarıyla iki bölümlü olur. Bir; Türkiye sınırları içinde kendi halkımızla ilgili halkoyu meselelerini planlamak ve yürütmek üzere -onlar da kendi içlerinde Doğu, Güneydoğu, Orta Anadolu ve Karadeniz diye ayrıca teşkilatlanırlar-teşkilatlanma yapılır, bir de Türkiye dışında halkoyu teşkilatlanması yapılır. Buna çok ihtiyacımız vardır.

Yunanlılar karşısında her meselede -diplomaside- mağlup oluyoruz. Bakın, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterinin hazırladığı rapor tamamıyla aleyhimizdedir; onların görüşüne dayanan bir rapor vermiştir. Neden?. Çünkü, bildiğiniz gibi, zaten Yunanistan Batının gözdesidir ve buna ilaveten dünyayı saran çok güçlü bir propaganda ağına sahiptir. Bu güçlü propaganda ağıyla akı kara gösterebiliyor, kararı da ak gösterebiliyor.

Yine bildiğiniz gibi, Kıbrıs meselesinde bizim insanlarımız katliama uğradılar; çoluk çocuk birçok saldırılara uğradılar. Bunun neticesinde, Türkiye, anlaşmaların kendisine verdiği hakkı kullanarak, katliamdan oradaki Türkleri kurtarmak için adaya çıkarma yaptı. Bütün bunlar unutuldu. Öyle büyük propaganda yapılıyor ki, sanki biz işgalciyiz, Ada'daki Türk askeri işgalci, saldırgan, haksız bir şekilde Ada'da bulunuyor vesaire... Meseleleri ters çevirdiler. O bakımdan, bu halkoyu meselesine Hükümetimizin de Yüce Meclisimizin de çok

önem vermesinde yarar olduğu kanaatindeyim.

Bu geç saatte sözlerimi daha fazla uzatmak istemiyorum.

Yüce Meclise saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Türkeş.

.....

BAŞKAN -Bütün siyasî partilerimizin ortak bir bildiri önerileri var; onu okutuyorum; sonra oylarınıza sunacağım:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Önergemiz ekindeki hususların Türkiye Büyük Millet Meclisinin müşterek kararı olarak kamuoyuna duyurulmasını arz ve teklif ederiz.

Türkiye Büyük Millet Meclisi 28 Ağustos 1992 Cuma günü yaptığı olağanüstü toplantı ve görüşmede, iç güvenlik konusu ve bu arada Güneydoğu Anadolu'daki durum ve Şırnak olayları üzerinde durmuş ve aşağıdaki hususların Türk kamuoyuna açıklanmasını ittifakla kararlaştırmıştır.

1. Milletimizin birliğine, ülkemizin bütünlüğüne ve devletimizin teklifine karşı girişilen hareketler neticesiz kalmaya mahkûmdur. Aramıza nifak sokmak isteyen çevreler, geçmişte olduğu gibi, şimdi de emellerine kavuşamayacaktır.

2. Millet için var olan devletimiz, her ferdin haklarına eşit şekilde saygılı kalmaya özen göstererek terörizme karşı mücadele vermektedir. Güvenlik kuvvetlerinin bu konudaki hassasiyeti, insanlarımızın işbirliği ve güvenlik kuvvetlerine verdiği destek, takdirle karşılanmıştır.

3. Türkiye Büyük Millet Meclisi, bu mücadele içinde, demokrasi ilkelerinin, hukuk devleti düzeninin ve insan haklarına saygının korunmasına bundan böyle de gerekli duyarlılığı gösterecek ve bu mücadele içinde yurttaşlarımızın uğrayabileceği zararların karşılanması için gerekli önlemleri alacaktır. Masum yöre halkına da, yöre dışındaki tüm halkımıza da zulmeden terör örgütü mensuplarıyla, gözü dönmüş canilerle hiçbir ilgisi olmayan masum insanlarımızı birbirinden ayırmaya; masum yöre halkını da canilerden korumaya mecburuz.

4. Milletimiz müsterih olsun. Kendisinden aldığımız güçle, başta Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Hükümet olmak üzere, bütün anaya-

sal kuruluşlar, devletin sahibi ve emrindedir. Dünyadaki gelişmelerin Türkiye'ye açtığı yeni ufukların bazı çevreleri rahatsız ettiği, telaş yarattığı açıktır.

5. Türkiye, başta komşularımız olmak üzere, bütün devletlerle barış ve işbirliği içinde yaşama kararlılığını devam ettirmektedir. Bunun mukabilini beklemek tabii hakkımızdır. Bazı komşuların bu hakka yeterince saygılı olmadığı görülmektedir. Bütünlüğümüze uzanan ellerin her zaman kırıldığı bilinmelidir. İyi niyet ve dostluk tek yönlü olamaz.

6. Etnik kökenleri ve özellikleri ne olursa olsun tüm yurttaşlarını kucaklayan ve dış Türk dünyasıyla da kucaklaşan Türkiye'miz, milleti-miz ve insanlığın barış ve refahı için gelişerek yoluna devam etmektedir. Gelişen ve değişen yeni Dünyada da inandırıcı olabilmenin yolu, birliğin, beraberliğin sağlanmasından geçer. Birliğin sağlanmasının vazgeçilmez koşullarından biri de, manevî değerlere saygılı olmaktır. Balkanlarda, Kafkasya'da cereyan eden elim olaylar, her zamandan daha fazla dikkat, birlik ve beraberlik içinde bulunmamızı gerektiriyor. Bu gerek, hepimiz için başta gelen bir vazifedir.

ANA.P. Grup Başkanvekili

Mustafa Kalemli

S.H.P. Grup Başkanvekili

Aydın Güven Gürkan

M.Ç.P. Genel Başkanı

Alparslan Türkeş

D.Y.P. Grup Başkanvekili

Turhan Tayan

R.P. Grup Başkanvekili

Oğuzhan Asiltürk

D.S.P. İstanbul Milletvekili

Hüsametdin Özkan

ANA.P. Grup Başkanvekili

Ülkü Güney

RECEP KIRIŞ (Kahramanmaraş) - Sayın Bakan, bu öneriye, Birlik ve Barış Partisi Genel Başkanı olarak ben de katılıyorum.

BAŞKAN - Peki efendim.

Saygıdeğer milletvekilleri, bu sonuç belgesinin iç ve dış kamuoyuna duyurulması için Başkanlık Divanımıza yetki verilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... İttifakla kabul edilmiştir.

Hayırlı olsun.

BM GÜVENLİK KONSEYİNİN KIBRIS KONUSUNDA ALDIĞI KARARA İLİŞKİN YAPMIŞ OLDUĞU GÜNDEM DIŞI KONUŞMASI

D: 19 C: 22 Y.Yılı: 1 O: 2 B: 34 02.12.1992 TBMM

BAŞKAN: Başkanvekili Fehmi Işıklar

KÂTİP ÜYELER: Cengiz Üretmen (Manisa), Işıl Saygın (İzmir)

Açılma Saati: 15.17

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 34 üncü Birleşiminin ikinci oturumunu açıyorum.

Gündem dışı ilk sözü, Kıbrıs konusunda, Yozgat Milletvekili, Milliyetçi Çalışma Partisi Genel Başkanı Sayın Alparslan Türkeş'e veriyorum.

Buyurun efendim. (M.Ç.P. sıralarından alkışlar)

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Yozgat) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Kıbrıs konusunda Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin almış olduğu 789 numaralı Kararı bölgede barışın korunmasına yardımcı olmaktan uzak ve Ada'da uzun yıllardan beri sürmüş olan çatışmaları tekrar kışkırtacak mahiyettedir. 789 sayılı Karar, evvelce alınmış olan ve tarafların haklarını nispeten sağlamaya yarayacak olan eski bir takım anlaşmaları da göz ardı eden, Rumların görüşlerine dayanan, Türklerin haklarını göz ardı eden bir karar olmuştur.

789 sayılı kararın, gerek Kıbrıs Türklerinin, gerekse Türkiye'nin menfaatlerini baltalayan bir karar olduğu açıktır.

Malumlarınız olduğu üzere, Türkiye Cumhuriyeti Devletinin, devletimizin kurulduğu günden beri dış politikada takip ettiği siyasetin genel prensibi, yurttan barış, cihanda barıştır. Milletimiz ve devletimiz fütuhat peşinde değildir. Milletimizin, memleketimizin ve devletimizin istediği şey, hakkaniyete, adalete, insan haklarına dayalı, barışı güçlendirecek bir çözümdür. Kıbrıs'a Türkiye'nin müdahale etmesi,

cumhuriyet ordusunun Ada'ya çıkması, devletimizin toprak elde etmesi maksadıyla yapılmış bir hareket değildir. Kıbrıs olaylarını hatırlamak, meselenin mahiyetini kavramaya yeterlidir.

Malumlarınız olduğu üzere, Kıbrıs'ta Rumların teşkil etmiş olduğu EOKA terör teşkilatı, Ada'da barışı yıkmış, kanlı olayları başlatmış olan bir teşkilattir. Bu teşkilatın işlemiş olduğu cinayetleri unutmamak gerekmektedir. 1967 yılının **kanlı Noel** olaylarını daima hatırlamak icap etmektedir. Daha sonra, Rumlar tarafından Türklere karşı girişilmiş olan **soykırım** olaylarını da hiçbir zaman unutmamalıyız. **Atıllar Köyünde, Muratlar Köyünde** ve diğer yerlerde, bütün köy halkına karşı işlenmiş olan soykırımı ve **toplu mezarları** da hatırmızdan çıkaramayız.

Bütün bunları unutarak, Kıbrıs Rum tarafını, Ada'nın meşru sahibi olarak görmek ve onların hükümetinin görüşlerini ve arzularını tatmin edecek bir çözümü öne sürmek, kabul edilmesi mümkün olmayan bir durumdur. 789 sayılı karar, bunlar dikkate alınarak incelenmesi icap eden bir karardır. Bu kararın, ne Kıbrıs Türk Cumhuriyeti tarafından ne de Türkiye Cumhuriyeti tarafından kabul edilmesi mümkündür.

Sayın Denктаş hakkında ileri sürülen eleştiriler, uzlaşmaz tutumundan dolayı yapılan şikâyetler, haksızdır. Sayın Denктаş, Kıbrıs'ta yaşayan Türklerin ne gibi tehlikelerle karşı karşıya bulunduğunu herkesten daha iyi görmekte ve bilmektedir. Onun için, Sayın Denктаş'ın, Ada'da barışı sağlayacak, adalet ve hakkaniyete dayalı, insan haklarına dayalı bir çözümün şartlarını ortaya sürdüğünü görüyoruz. Bu şartları dikkate almayan, Türkiye'nin etkin garantisini kesin şekilde sağlamayan, Ada'da yaşayan iki toplumun ayrı ayrı federe ve egemenlik hakkına sahip topluluklar olarak şekillenmesine imkân tanımayan bir çözümü düşünmek mümkün değildir.

Kıbrıs Türkleri, uzun yıllar Rumların ağır baskılarına maruz kalmışlardır; bugün de baskı altındadırlar, bugün de abluka altındadırlar. Bir taraftan da, Rum tarafı devamlı silahlanmaktadır. Ada, adeta silah deposu haline gelmiştir. Bunu dikkate almadan, Ada'dan Türk askerlerinin çekilmesi veya asker sayısının azaltılması görüşlerinin ileri sürülebilmiş olmasını hayretle karşılıyoruz.

Kıbrıs Türkleri, senelerden beri, Rumların baskıları ve soykırım tehditleri altında yaşamışlardır. Bu meselede Türkiye'miz, Kıbrıs davasına kesin şekilde destek vermelidir. Kıbrıs'ta kurulmuş olan Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin, etkin garantiler sağlanmadan, gerek anayasa meselesinde, gerek toprak meselesinde ve gerekse yerleri değiştirilen nüfus meselesinde Türk toplumunun ve Türkiye'nin menfaatlerini birinci planda gözetken, kesin, garantili bir anlaşma meselesi ortaya çıkmadan, bu konuda hiçbir tavize yanaşılması icap etmektedir.

Rumların durmadan silahlanması karşısında, Türkiye'nin, Kıbrıs'ta bulundurmuş olduğu askerî gücü de yeterli görülemez. Bu gerçek ortadayken, Birleşmiş Milletlerin, Kıbrıs'tan askerlerin çekilmesi yolundaki kararı, barışı kundaklayan bir karar olarak görülmelidir.

Bu bakımdan, Yüce Meclisimizin, bu millî konumuz üzerine dikkatini çekmek istiyorum. Burada, Türkiye Cumhuriyeti Devleti olarak göstereceğimiz en ufak bir tereddüt, ileride, gerek devletimiz için, gerek bağımsızlığına yeni kavuşmuş olan diğer Türk cumhuriyetleri için büyük tehlikeler meydana getirecektir ve devletimizin de, dünya üzerindeki itibarını sarsmış olacaktır. Onun için, Türkiye Cumhuriyeti Devleti olarak, Meclisimizle, Hükümetimizle, halkımızla, milletimizle, Kıbrıs davasına her yönüyle sahip ve destek olduğumuzu, gerek konuşmalarımızla gerek tutumumuzla ortaya koymalıyız.

Sayın Denктаş'ın da, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin Cumhurbaşkanı olarak, yapılacak her türlü çözümde yegane yetkili kişi olarak bulunmasını sürdürmeye dikkat etmek lazımdır. Sayın Denктаş aleyhinde karşı tarafın ileri sürdüğü, "uzlaşmaz tutum" propagandası, gerçeklere uymamaktadır.

Sayın Denктаş, Kıbrıs Türk toplumunun karşı karşıya bulunduğu tehlikeyi, yaşamış olduğu soykırım olaylarını bizzat görmüş, bizzat yaşamış olan bir kimsedir ve Rumlarla girişilmiş olan bu müzakerelerde, temaslarda da çok tecrübe kazanmış olan, onların ne maksat göttüklerini, ağızlarını açar açmaz ne demek istediklerini kavrayan ve hemen bunun karşısına kendi zekasıyla gerekli önerileri sürebilen değerli bir devlet adamıdır.

Cumhurbaşkanı Rauf Denктаş'ı ve Kıbrıs'ta yaşayan Türk Toplu-

munu, hiçbir şekilde yalnız bırakmayacağımızı, tereddüde mahal bırakmayacak şekilde dünya kamuoyuna göstermeliyiz.

Bununla beraber, bizim uzlaşmaz bir tutum içinde olmadığımızı dünya halkoyuna göstermek ve anlatmak için gerekli tedbirleri de düşünmeliyiz. Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin, almış olduğu bu haksız ve barışı sağlamaktan uzak, uzlaşmaya yardımcı olmaktan uzak kararına karşılık, Dışişlerimiz, Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda, bu karara tesir edecek, bunun faydalı olmayacağını kanıtlayacak faaliyetlerde bulunabilirse, bunu da araştırmalıyız. Birleşmiş Milletler Genel Kurulunu da kazanmak için, gerekli teşebbüsleri, gerekli çalışmaları yapmanın yararlı olacağı kanaatindeyim.

Türkiye Büyük Millet Meclisiyle, Cumhuriyet Hükümetiyle ve milletçe, bütün halkımızla, bu millî meselede hassasiyetimizi göstermek, çok yararlı olacaktır. Bu meselede, gerek Yunanlılara karşı, Rumlara karşı, gerekse onların görüşleri tesiri altında bir karar almış olan Güvenlik Konseyine karşı, aldıkları kararın haksızlığını ifade eden ve haklı davamızın sahibi olduğumuzu, bunda tavize yanaşmayacağımızı belirten bir siyaset takip etmenin, bir görünüm vermenin, millî menfaatlerimiz bakımından çok yararlı olacağı kanaatindeyim.

Bu düşüncelerle gündem dışı söz aldım, huzurunuzda geldim.

Sayın Başkana gündem dışı söz vermesinden dolayı teşekkür ederim; Yüce Heyetinize de saygılar sunarım. (Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz Sayın Türkeş.

(Kapanma Saati: 19.24)

AZERBAYCAN TOPRAKLARININ İŞGALİNE YÖNELİK ERMENİ SALDIRILARI İLE İLGİLİ GÜNDEM DIŞI KONUŞMASI

D: 19 C: 33 Y.Yılı: 2 O: 1 B: 89 08.04.1993 TBMM

BAŞKAN: Başkanvekili Yasin Hatiboğlu

KÂTİP ÜYELER: İbrahim Özdiş (Adana),

Halil İbrahim Artvinli (Kocaeli)

Açılma Saati: 15.00

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 89 uncu Birleşimini açıyorum.

Değerli milletvekilleri, toplantı yetersayımız vardır; müzakerelere başlıyoruz.

Gündem dışı söz talepleri vardır.

Ermenistan'ın Azerbaycan'ı işgali konusunda Sayın Genel Kurulu bilgilendirme babında, Yozgat Milletvekili Sayın Alparслан Türkeşe söz veriyorum.

Sayın Türkeş, buyurun efendim. (Alkışlar)

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Yozgat) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; son zamanlarda, kardeş Azerbaycan, Ermenistan'ın vahşi saldırılarına hedef olmuş bulunmaktadır.

Bilindiği gibi, Azerbaycan, bağımsızlığını kazandığından bu yana, aynı zamanda Birleşmiş Milletler üyesidir. Birleşmiş Milletler üyesi olmasına rağmen ve milletlerarası çeşitli kuruluşlarda, sınırların, kuvvet kullanarak zorla değiştirilemeyeceği ilkesi kabul edilmiş olmasına rağmen, Ermenistan, kuvvet kullanarak Azerbaycan topraklarını işgal etmiştir. Bugün, Azerbaycan topraklarının yüzde 12'si, Ermenistan askerlerinin işgali altındadır; 300 bin Azeri mülteci evsiz kalmış, yollara düşmüş durumdadır; binlerce insan, hayatını kaybetmiştir; çoluk çocuk perişan duruma düşmüştür.

Kuveyt de Birleşmiş Milletlerin üyesi bir devlet iken, Irak tarafından saldırıya uğrayıp işgal edilince, Birleşmiş Milletler, bu işgali tanımamış ve bu işgali kaldırmak için, Irak'a karşı, Birleşmiş Milletler güçleri teşkil edilerek harekete geçilmiştir.

Aynı hassasiyetin Azerbaycan için de gösterilmesini beklemekteyiz. Azerbaycan da, Birleşmiş Milletler üyesi bir devlettir ve kendisi saldırıya uğramıştır.

Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansının kabul etmiş olduğu ilkelere göre, sınırlar, kuvvet kullanılarak değiştirilemez. Mevcut sınırlar ve her devletin toprak bütünlüğü garanti altına alınmıştır.

Buna rağmen, Ermenistan, bunu tanımamaktadır; hatta Ermeniler, yaptıkları son açıklamalarla, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansının kabul etmiş olduğu bir ilkenin, sadece Avrupa devletleri için geçerli olduğunu, Asya için geçerli olmadığını dahi söylemekten çekinmemişlerdir. Bu durum, Türkiye'nin güvenliğini de yakından ilgilendirmektedir.

Ermenistan'ın yıllardan beri bastıracağı haritalar ve takip ettiği politika Türkiye'nin toprak bütünlüğünü de hedef almış bulunmaktadır.

Azerbaycan'la olan ilgi ve bağlarımız malumdur. Bu durumda, Azerbaycan'ın uğradığı bu saldırıların bir an önce durdurulması ve işgalcilerin, Azerbaycan topraklarını boşaltarak kendi sınırları gerisine çekilmesinin sağlanması gereklidir. Bunu sağlamak için, Türkiye, üzerine düşen her görevi yapmalıdır; bundan asla çekinilmemelidir.

Saldırgana karşı savunma, bir haktır, meşru bir haktır. Biz barışçıyız, barış politikası takip ediyoruz; fakat, Ermenistan, barışın önemini kavramamış olan, barışa değer vermeyen, barışı hiçe sayan tutumuyla, Kafkaslar'daki barışın bozulmasına neden olmaktadır.

Barışı korumak için, şeref ve haysiyetimizi korumak için, kardeş Azerbaycan'a gerekli yardımı sağlamak için, ileride kendimize karşı yönelecek herhangi saldırgan niyeti şimdiden caydırmak için, gerekli her tedbiri almaktan çekinmemeliyiz. Bu tedbirlerin içinde askeri tedbirler de vardır ve o da olmalıdır.

Türkiye Büyük Millet Meclisimiz, zamanı ve şümülü (kapsamı) Hükümetçe takdir edilmek üzere, bir an önce, Cumhuriyet Hükümetine, Türk Silahlı Kuvvetlerini, Türkiye dışında da bu saldırganlığa karşı kullanma yetkisini vermelidir, tanınmalıdır. (MHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, karşımızdaki durum, hafife alınacak gibi değildir. Ermenistan'ın, her ne şekilde olursa olsun, bu saldırganlığından caydırılması gereklidir. Türkiye Cumhuriyeti, bu saldırganlığı caydıracak güce sahiptir. Gerek diplomatik tedbirler alarak gerek dünya kamuoyunu aydınlatarak, bu haksızlığı anlatmak suretiyle dünya kamuoyunun da desteğini sağlamak, Birleşmiş Milletlerde gerekli teşebbüsleri yapmak, diğer beynelmilel kuruluşlar nezdinde de gerekli teşebbüsleri yapmak ve bunlarla beraber gereken askeri tedbirleri de almak mutlaka lazımdır. Bu saldırganlığın bir an önce durdurulması ve Azerbaycan'ın uğramış olduğu haksızlığın önlenmesi gereklidir.

Bu maksatla söz almış ve huzurunuzda gelmiş bulunuyorum. Sevgi ve saygılar sunar, teşekkür ederim. (Alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Türkeş, teşekkür ediyorum.

(Kapanma saati: 18.48)

TBMM'NİN 73. KURULUŞ YILDÖNÜMÜ DOLAYISIYLA YAPMIŞ OLDUĞU KONUŞMASI

D: 19 C: 34 Y.Yılı: 2 O: 1 B: 94 23.04.1993 TBMM

BAŞKAN: Başkanvekili Yıldırım Avcı

KÂTİP ÜYELER: Halil İbrahim Artvinli (Kocaeli), Işlay Saygın (İzmir)

Açılma Saati: 14.00

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 94 üncü Birleşimini açıyorum.

(İstiklal Marşı okundu)

Sayın milletvekilleri, görüşmeleri izlemek üzere Meclisimizi teşrif etmiş bulunan Nahcivan Özerk Cumhuriyeti Yüksek Meclis Başkanı Sayın Haydar Aliyev'e, Yüce Heyetiniz adına, hoş geldiniz diyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, gündemimize göre, Genel Kurulun 13.04.1993 tarihli 90'ıncı Birleşiminde alınan karar uyarınca Türkiye Büyük Millet Meclisinin kuruluşunun 73 üncü Yıldönümünün ve Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramının kutlanması ve günün önem ve anlamının belirtilmesi amacıyla yapacağımız görüşmelere başlıyoruz.

Görüşmelerde, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı ile siyasî parti gruplarının başkanları ve Mecliste üyesi bulunan siyasî partilerin genel başkanları konuşacaklardır.

Söz sırası Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Sayın Alparслан Türkeş'te.

Buyurun Sayın Türkeş. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GENEL BAŞKANI ALPARSLAN TÜRKEŞ (Yozgat) - Türk Milletinin iradesini ve egemenliğini temsil eden Türkiye Büyük Millet Meclisinin Sayın Başkanı, bu Meclisin şerefli üyeleri sayın milletvekilleri, mutluluğumuzu paylaşmak için aramızda bulunan değerli konukla-

rımız; söze başlarken, yeni kaybetmiş olduğumuz sekizinci Cumhurbaşkanını Sayın Turgut Özal'ı rahmetle anarak, Büyük Milletimize ve Yüce Meclisimize başsağlığı dileklerimi tekrar sunarım.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin 73 üncü şeref yılında, hepinizi, şahsım ve Milliyetçi Hareket Partisi adına en derin sevgilerimi ve saygılarımı sunarak selamlıyorum.

Aziz milletimizin ve geleceğimizin teminatı olan çocuklarımızın, Millî Egemenlik Bayramını kutluyorum.

Sürekli gelişen ve 21 inci Yüzyıla daha güçlü, daha kalkınmış bir Türkiye olarak girme ümidimizin temsilcileri, sevgili çocuklarımızı ve onların yetişmesinde büyük emekleri olan öğretmenlerimizi, yurdumuzun teminatı olarak görmekteyiz. Çocuklarımızın ve gençlerimizin, millî eğitim camiamızın şuurlu gayreti ve katkısıyla, Büyük Türkiye'yi kuracaklarına inanıyoruz.

23 Nisan 1920'den bugüne kadar geçen 73 yıl boyunca, Türk Milleti, kayıtsız şartsız kendine ait bir hak olan egemenlik hakkını Yüce Meclisimiz eliyle kullanmaktadır. Yüce Meclisimiz, bu süre içerisinde görevinin kutsallığını bir an bile unutmamış, Türk Milletinin ve Türk vatanının birliğine, beraberliğine ve bölünmezliğine her zaman sahip çıkan kutsal bir ocak olmuştur.

Bu kutsal görevimiz, bize önceki nesillerimizden miras kalmıştır.

Birliğimizi, beraberliğimizi ve bölünmezliğimizi gelecek nesillerimize aynıyle teslim edebilmek, hepimizin hayatı boyunca kazanabileceği en büyük şereftir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri, değerli konuklar; İstanbul'daki Meclisi Mebusan'ın işgal kuvvetlerince basılarak dağıtılması ve mensuplarının Malta'ya sürgün edilmesi sonucu, devlette meydana gelen otorite zafiyetinin giderilmesi ve yeni otoritenin, bizzat Türk Milletinden güç alan, millî bir mahiyet kazanması, ilk dönem Türkiye Büyük Millet Meclisini var eden atalarımızın temel tercihi olmuştur.

Atalarımız ilk meclisi kurarlarken, kuruluş döneminde ya da gelecekte ülkenin bölünmesi tehlikesine yol açabilecek herhangi bir imtiyazı, herhangi bir kimseye veya herhangi bir gruba tanımayı peşinen reddetmişlerdir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi, üniter bir devletin en üst yönetim organı olmak üzere kurulmuştur. Zaten, adımızı teşkil eden ve bizi çok milletli parlamentolardan ayırt eden “Büyük Millet Meclisi” ifadesi, milletimizi yöneten Meclisimizin kutsallığını olduğu kadar, Millet Meclisi olmasını da sembolize etmektedir. Bu, hepimiz için bir gurur nişanıdır, nesiller boyu korunacak ve ebediyete kadar böyle kalacaktır. Güçlü olmanın ve insan haklarına dayalı olarak, demokrasi içinde yaşamanın sırrı, millî birlik ve beraberlikten geçer.

“Birlikte rahmet, ayrılıkta azap vardır” yüce emrine daima uymalıyız.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri, değerli konuklar; Türkiye Büyük Millet Meclisi, 23 Nisan 1920’de kurulduğunda, Türk dünyası içerisindeki tek bağımsız Türk Devletinin yasama organı ve dolayısıyla bir istiklâl sembolüydü. Ne mutlu bizlere ki, kardeş Türk devletleri ve onları yöneten kardeş millî meclisler, dünya siyaset sahnesindeki yerlerini artık birer birer almaktadırlar. Ancak, Türk dünyasındaki istiklâl hareketleri, mutluluğu getirdiği kadar, bazı üzüntüleri de beraberinde getirmektedir.

Kardeş Azerbaycan Cumhuriyeti, halen, Ermenistan’dan gelen ciddî bir tecavüzle karşı karşıya bulunmaktadır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi, kardeş Azerbaycan’a yönelmiş Ermeni tecavüzlerini durdurmayı, gerek milletlerarası platformda ve gerekse Kafkasya platformunda bir görev saymak zorundadır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi, ayrıca, 23 Nisan 1920 ile 29 Ekim 1923 tarihleri arasında hüküm süren Anadolu Hükümetini gayrimeşru farz eden ve dolayısıyla aynı dönemde imzalanmış olan Moskova ve Kars anlaşmalarını geçersiz addeden Ermenistan’ın, Azerbaycan’dan sonra, Türkiye’deki siyasî hedeflerine yönelebileceği de unutmamalıdır.

Türkiye’nin ve Türk dünyasının karşısındaki mevcut ve muhtemel tehditler, Türkiye Büyük Millet Meclisinin ilgi alanının genişliğini ve sorumluluklarının büyüklüğünü de gözler önüne sermektedir.

Bu duygu ve düşüncelerle, Türkiye Büyük Millet Meclisinin şahsında, bütün bir Türk dünyasının bağımsızlığını ve millî egemenliğini saygıyla selamlamaktayım.

Devletimizin kurtarıcısı ve cumhuriyetimizin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'ü, Türk dünyasındaki istiklâl hareketlerinin geçmişteki bütün liderlerini ve Türklüğün istiklal uğruna canlarını çekinmeden veren aziz şehitlerimizi rahmetle anıyor, hepimizi tekrar saygılarımla selamlıyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Türkeş.

(Kapanma Saati: 15.45)

TERÖR OLAYLARININ ÇÖZÜMÜ, MİLLİ BİRLİK VE BÜTÜNLÜK KONUSUN- DA GENEL GÖRÜŞME AÇILMASINA İLİŞKİN ÖNERGESİ (8/39) (*)

D: 19 C: 42 Y.Yılı: 3 O: 1 B: 22 02.11.1993 TBMM

BAŞKAN: Başkanvekili Kamer Genç (Tunceli)

KÂTİP ÜYELER: Ali Günaydın (Konya), Kadir Bozkurt (Sinop)

Açılma Saati: 15.00

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 22 nci Birleşimini açıyorum.

Bir genel görüşme önergesi var, okutuyorum. (*)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Bugün ülkemiz, tarihin en önemli iç güvenlik sorunuyla karşı karşıyadır. 21 inci yüzyılın Türk asrı olmasından korkan dış merkezler, bin yıla yakın bir süredir kardeşçe bu topraklarda yaşayan milletimizi bölmek ve parçalamak istemektedirler. Bu ilan edilmemiş sinsi savaş hedef olan Türk Devletinin ve milletinin karşı karşıya bulunduğu tehlikelerin, gerçek boyutlarıyla, milletimizi temsil eden TBMM'de görüşülmesi önem arz etmektedir.

Bugüne kadar TBMM'de, başta Güneydoğu olmak üzere, yurdumuzda meydana gelen dış kaynaklı terör olayları birçok kereler görüşülmüştür. Ancak, bugünkü boyutuyla terör olaylarının kapalı bir oturumda bütün yönleriyle görüşülmesi şarttır. Tüm parti grup temsilcileri ve isteyen milletvekillerinin süre tahdidi konmaksızın görüş beyan edeceği ve neticede kesin kararların alınacağı bir kapalı oturumun yapılmasının faydalı olacağına inanıyoruz.

Terörün açtığı yaralar, yarın kapanmayacak boyuta doğru gitmektedir. Terör, eninde sonunda bitecektir. Ancak, bu noktada TBMM

() Bu önerge Dönem sonuna kadar ele alınamadığından görüşülememiş ve KADÜK olmuştur*

üyeleri tarafından büyük bir ehemmiyetle ele alınmalıdır. Kaldı ki, her gün kalkan cenazeler, milletimizi büyük bir infiale itmekte ve iç bütünlüğümüzü sarsmaktadır.

Kapalı toplantıda, grup sözcülerinin ve her milletvekilinin düşündükleri kesin çözüm öneri paketlerini sunmaları ve bunların tartışılması gerekmektedir. Bu çizgide bir kapalı oturumun bu sorunun çözülmesinde çok faydalı olacağına inanıyoruz.

Anayasanın 98 nci ve İktüzüğün 100-101 inci maddeleri gereğince genel görüşme ve Anayasanın 97 ve İktüzüğün 71 inci maddeleri gereğince terör olaylarının çözümü ve millî birlik, bütünlük konusunda kapalı bir oturumun yapılmasını arz ederiz.

Alparslan Türkeş	Osman Ceylan
Yozgat	İstanbul
Gaffar Yakın	Sadi Pehlivanoğlu
Afyon	Ordu
Rıza Müftüoğlu	Muharrem Şemsek
Erzurum	Çorum
Koray Aydın	Yaşar Erbaz
Trabzon	Yozgat
Tuncay Şekercioğlu	Oktay Öztürk
Elazığ	Erzurum
Osman Sevimli	Mustafa Dağcı
Karaman	Kayseri
Osman Develioğlu	Seyfi Şahin
Kayseri	Kayseri
Musa Eraracı	Servet Turgut
Konya	Konya

BAŞKAN - Bilgilerinize sunulmuştur.

Önerge gündemdeki yerini alacak ve genel görüşme açılıp açılmayacağı konusundaki ön görüşme, sırasında yapılacaktır.

(Kapanma saati: 13.43)

1994 MALİ YILI BÜTÇE KANUN TASARISI ÜZERİNDEKİ KONUŞMASI

D: 19 C: 46 Y.Yılı: 3 O: 1 B: 38 08.12.1993 TBMM

BAŞKAN: Hüsamettin CİNDORUK

KÂTİP ÜYELER: İlhan Kaya (İzmir), Işıl Saygın (İzmir)

Açılma Saati: 10.00

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, Yüce Meclisin 38 inci Birleşimini açıyorum. Çoğunluğumuz vardır.

Gündeme geçiyoruz.

Gündemimize göre, 1994 Malî Yılı Genel ve Katma Bütçeli İdareler ve Kuruluşlar Bütçe Kanunu Tasarılarıyla 1992 Malî Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarılarının görüşmelerine başlıyoruz.

Tasarılar dağıtılmıştır.

Komisyon?.. Burada.

Hükümet?.. Burada.

Bütçenin tümü üzerindeki görüşmelerde, siyasî parti grupları ve Hükümet adına yapılacak konuşmalar 1'er saat, kişisel konuşmalar 15'er dakika sürelidir.

...

(Maliye Bakanının sunuş konuşmasından sonra gruplar adına konuşmalar tamamlandı)

BAŞKAN - Şimdi, bütçenin tümü üzerinde lehinde Yozgat Milletvekili Sayın Alparlan Türkeş'e söz veriyorum. Buyurunuz efendim. (M.H.P. sıralarından alkışlar)

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Yozgat) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, televizyonları başında bizi seyretmekte olan kıymetli vatandaşlarım; konuşmama girişirken hepinize en derin sevgi ve saygılarımı sunuyorum. (M.H.P. sıralarından alkışlar)

Değerli vatandaşlarım, Türkiyemizin önünde bugün üç önemli mesele bulunmaktadır:

Bunlardan birincisi, manevî ve ahlâkî durumlarla ilgili meselelerdir.

İkincisi, Türkiye'nin geri kalmışlıktan kurtulması, kalkınması meselesidir.

Üçüncüsü ise, millî birliğimizi tehdit eden, toprak bütünlüğümü zü parçalamayı hedef alan bölücü terör meselesidir.

Bu üç mesele de, bileşik kaplardaki sıvılar gibi birbiriyle yakından ilgili ve birbirine tesir edici durumdadırlar. Üç meselenin beraber ele alınması, beraber görüşülmesi, beraber düşünülmesi icap etmektedir.

Değerli milletvekilleri, insanlık, tarihi boyunca emperyalizmden, ırkçılıktan, şovenizmden büyük zararlar görmüştür. Türkiyemize karşı çeşitli tarihlerde, emperyalizmin, ırkçılığın saldırılarıyla karşılaşmışızdır. Bugün Türkiye'yi kana bulamış olan bölücü terörün arkasında da bunlar vardır.

Değerli milletvekilleri, Büyük Atatürk, arkadaşlarıyla beraber, doğulu, batılı, kuzeyli, güneyli bütün vatandaşlarımızla el ele, beraber, görüşerek, istişare ederek Türkiye Cumhuriyeti Devletini kurmuş ve gelecek nesillere emanet etmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti, Atatürk'ün bize bıraktığı kutsal bir emanettir. Türkiye'de yaşayan Türk Milleti, bölünme kabul etmez bir bütündür. Bu bakımdan, bölücü terör meselesini incelerken, bunun sebepleri üzerinde doğru teşhiste bulunmak, meseleyi çözmek bakımından çok önemlidir.

Bölücü terörün arkasında, 60 milyon nüfusuyla 70 yıldan beri barış içinde yaşayarak bütün hükümetlerin katkılarıyla kalkınma sağlamış olan, gelişmekte olan bir Türkiye'nin uyandırdığı kaygı vardır. Türkiye'nin düşmanları, Türkiye'nin gelişmesini önlemek ve Türkiye'yi zayıflatmak için, bölücülük fitnesini ateşlemeyi kendilerine uygun bulmuşlardır. Bugün karşı karşıya olduğumuz durum budur.

Değerli milletvekilleri, emperyalizmin, ırkçılığın, şovenizmin insanlığa çok zararlar verdiğinden bahsetmişim. Bugün Türkiyemizin

önüne çıkan, yine bu belalardır. Emperyalizm, Türkiye Cumhuriyeti kurulurken, Milli Kurtuluş Savaşımız sırasında da karşımıza dikilmişti. O zaman, Anadolu'nun Sakarya'ya kadar olan kısmını Yunanistan yapmak ve Doğu Anadolumuzu Adana'ya kadar da Ermenistan yapmak, Ankara'nın etrafında bir küçücük, yine emperyalizmin oyuncağı olacak, bir Türkiye devleti meydana getirmek için üstümüze çullanmışlardı. Bunun ifadesi, Sevr anlaşmasıyla kendini bulmuştur.

Sevr anlaşması, Türkiye'nin ve Türk Milletinin felaketini gösteren bir anlaşmaydı; ama milletimiz, halkımız bunu kabul etmemiştir. O zaman Kuvayı Milliyeciler, Atatürk'ün etrafında toplanan arkadaşları, memleketimizin bütün insanları, el ele vererek bunu reddetmişler, buna karşı çıkmışlardır.

O sıralarda emperyalistler, İstanbul'da Kürt Teali Cemiyeti adıyla bir cemiyet kurmuşlar, bunun başına da Şerif Paşa adında bir haini getirmişlerdi. Bunlar, Anadolu'ya ajanlar ve casuslar göndererek, Türkiye'nin kurtuluşu için çalışan Kuvayı Milliyecileri arkadan vurdurmaya çalışmışlardır. Ama Türk Milleti, özellikle doğulu vatandaşlarımız, emperyalistlerin gönderdiği bu casuslara imkân tanımamışlar, onların hiçbir tahribat yapmasına meydan bırakmamışlar, kendi elleriyle, düşmanın bu beşinci kol casuslarını tepelemişlerdir.

Neticede, Türkiye Cumhuriyeti kurulmuştur. Türkiye Cumhuriyetini kuran Atatürk ve arkadaşları ve bütün Türkiye halkı, o zaman el ele, baş başa vererek Türkiye Cumhuriyeti Devletini üniter bir devlet olarak ve merkezîyetçi, merkezden yönetilen bir devlet olarak kurmuşlardır.

Türkiye Cumhuriyeti Devletini kuran bu yüksek şahsiyetler, memleketin menfaatlerini çok iyi tartan kişilerdir. Türkiye'nin, eskiden beri karşı karşıya bulunduğu federal sistem veya eski tabiriyle, ademi merkezîyetçi sistem veya eyalet sistemi gibi görüşlere itibar etmemişlerdir.

Memleketimizin doğulusu olsun, batılısı olsun, Karadenizlisi olsun, Akdenizlisi olsun bütün vatandaşlarımız, el ele beraber Türkiye Cumhuriyeti Devletini üniter yapıda ve merkezîyetçi bir sistemde kurmayı, Türkiye halkının iyiliği için, Türkiye halkının yükselmesi için, Türkiye'nin korunması için gerekli saymışlar ve bu vasıfta bir devlet meydana getirmişlerdir.

Muhterem milletvekilleri, bugün Türkiyemiz, yine dış güçlerin, emperyalizmin kışkırttığı bölücülük fitnesiyle karşı karşıyadır. Bölücü terörün arkasında da bu vardır. PKK, bölücü terörün taşeronluğunu yapan bir teşkilattir; ama bunun yanında, bölücülüğe yol açacak birtakım tutumlarla da karşılaşmaktayız. PKK'ya karşı devletimizin güvenlik güçleri gerekli mücadeleyi vermektedir. İnşallah hepsi muvaffakiyete ulaşacaklardır: ama bu arada, yabancı devletlerde de bunların terörist olmasının kabul edilmesi dolayısıyla, Türkiyemizde bölücülüğe karşı kılıf olmak üzere birtakım sözler ileriye atılmaktadır; siyasî çözümden bahsedilmektedir veyahut demokratik hakların verilmesinden bahsedilmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde yaşayan bütün vatandaşlarımız, eşit haklara sahip, eşit ve hür vatandaşlardır. Hiçbirinin diğerine bir üstünlüğü yoktur. Herhangi etnik gruba mensup olan bir kimse-nin, kendisi için bir özellik, özel haklar talep etmesi, memleketin yararına değildir. Çünkü, Türkiyemiz, tek bir etnik gruba sahip bir ülke değildir. Her ülkede olduğu gibi, Türkiye'de de çeşitli etnik gruplara mensup insanlar vardır. Çünkü, Türkiye Cumhuriyeti koca bir imparatorluktan doğmuş olan bir devlettir. Etnik ırkçılığa dayanan, şovenizme dayanan tutumlar zararlıdır ve hiçbir devlette itibar görmez. Bu çağda, 21'inci yüzyıla yaklaştığımız bu dönemde, ileri ülkelerin hiç birisinde ırkçılık ve şovenizm, makbul olan bir şey değildir.

Bizim karşımıza çıkanlar, bölücüler, etnik ırkçılığı ve şovenizmi temsil etmektedirler. Türkiye'nin sınırları içinde yaşayan insanlarımız, hangi etnik köke mensup olursa olsun, hepsi birbirinin kardeşidirler ve 922 yıllık tarihî geçmişten gelen topluluklardır. Bunun için de, aramızda din birliği vardır; kültür birliği vardır. Halkımızın % 99.9' u, elhamdülillâh Müslümandırlar. Müslümanlar birbirleriyle evlenirler; mümin müminin kardeşidir. Bu görüşle 922 yıl Türkiye halkı yaşamıştır, birbiriyle sarmaş dolaş olmuştur.

Şimdi, bugün, bir bölgede yaşayanın konuştuğu diyalektin, diğer bölgelerde konuşulan Türkçe'den farklı oluşunu ileri sürerek, bu bölgeye ayrılık istemek, ayrı haklar istemek veyahut federasyon istemek veyahut özerklik istemek veyahut demokratikleşme kılıfı altında bölücülüğe yol açacak birtakım durumlar ortaya çıkarmaya kalkışmak, Türkiye'nin dağılmasına başlangıç teşkil eder. Çünkü, Türkiye'de onlar gibi, güneydoğulu vatandaşlarımız gibi, başka diyalektle konu-

şan başka topluluklar da vardır. Onlar da, onların istediği aynı hakları isteyebilir. Bunu daha iyi açıklamak için, Amerika Birleşik Devletlerini misal olarak almayı yararlı görüyorum.

Amerika Birleşik Devletleri, bilindiği gibi, 100'den fazla çeşitli etnik gruptan meydana gelen bir halk topluluğudur; ama esası Anglo Sakson'dur. Anglo Sakson kültürüyle yoğrulmuşlardır ve bugün bir Amerikan milleti olarak ortaya çıkmışlardır.

Eğer bizdeki bölücüler gibi, oradaki etnik gruplara mensup kişiler kalkar derse ki, "Ben Çinliyim, ben Çin Milletindenim; o halde, benim Çince eğitim hakkımı tanıyın, Çince televizyon, radyo yayın yapma hakkımı tanıyın"; Japon kalkar derse ki, "ben Japonum, Japon Milletindenim. Benim Japonca eğitim yapma hakkımı verin"; bunun gibi, Korelisi, Vietnamlısı, İspanyolu, Fransızı, Norveçlisi, İsveçlisi, vellehasıl çeşitli etnik gruplar aynı taleple ayağa kalkarsa, "Amerika Birleşik Devletleri" diye bir devlet kalmaz.

Onun için, Türkiyemizde, bilhassa güneydoğulu vatandaşlarımızın, aydın geçinen bazı kişilerin, "Ben Kürdüm, Kürtçe eğitim hakkımı tanıyın, Kürtçe yayın hakkımı verin..." diye konuşmaları, etnik ırkçılığın daniskasıdır. Etnik ırkçılık ve şovenizm, Türk Milletine bela getirir, felaket getirir. (MHP ve DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Türkeş, 5 dakikanız var.

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Devamla) - Bunun için, Atatürk'ün dediği gibi, "Ne mutlu Türküm diyene." Hangi ırktan olursa olsun, hangi etnik kökten olursa olsun, Türkiye Cumhuriyetinin sınırları içinde yaşayan insanlarımız birbirinin kardeşleridir. Türkiye Cumhuriyeti Devleti dağılır, yıkılırsa, halkımızın tümü bundan büyük zarar görür. Bölücülüğün sonu, Türkiye'yi yıkılışa götürür. O bakımdan, memleketimizin bütünlüğünü korumak ve halkımızın birliğini korumak, millî birliğimizi korumak, hepimizin menfaati icabıdır ve bölgemizde barışın korunması için şarttır. Aksi halde, hem bölgemiz barıştan mahrum kalır hem de Türkiye halkının tümü bundan zarar görür. O bakımdan ben, bu nokta üzerine yüksek dikkatlerinizi çekmeyi uygun buluyorum ve 1994 bütçesi münasebetiyle buna ağırlık vermeyi yerinde saydım.

Değerli milletvekilleri, yerel yönetimlere yetki vermek, yerel eyalet sistemi gibi yöntemlere başvurmak çıkar yol değildir. Güneydo-

ğuda karşılaştığımız terör olaylarını, o bölgedeki halkımızın, şu isteğinden, bu isteğinden meydana geliyor diye kabul etmek yanlıştır. Bu bölücü terörün sebebi, Türkiye'yi yıkmak isteyen, Türkiye'nin düşmanlarının kışkırttığı bir harekettir. Bunlar memleketimizdeki çeşitli ayrılıkları ellerine dolayarak, mezhep ayrılıklarını kışkırtarak, milletimizin millî birliğini parçalamaya çalışmaktadırlar, vatan topraklarını parçalamaya çalışmaktadırlar. Bu hususta çok hassasiyet göstermemiz gerektiği inancındayım. Söylediğim gibi, "ben şu millettenim, şu ırktanım, benim kendi dilimde eğitim yapma hakkımı verin..." sözleri ırkçılıktır, etnik ırkçılıktır ve bu hiçbir ülkede itibar görmez, Türkiye için de yararlı değildir.

Değerli milletvekilleri, Türkler 1071 yılında Anadolu'ya geldikleri zaman, dünya nüfusu 200 milyon civarındaydı; Anadolu'nun nüfusu da 2 milyondan azdı. Fatih Sultan Mehmet İstanbul'u fethettiği zaman dünya nüfusu ancak 400 milyonu bulmuştu. Türkler Anadolu'ya girdiğinde, bu 2 milyon olan Anadolu'daki nüfusun birçoğu da göç etti, yani Anadolu'yu terk etti gitti. Türk Milleti Orta Asya'dan akıp gelerek bütün Anadolu'yu doldurdu.

Bugün bölücülük iddiasında bulunan, ayrı haklar isteyen birçok grupların, esas kök itibarıyla de Türk kökünden geldiğini ben kendi incelemelerimle tespit etmiş bulunmaktayım; ama böyle olmasa bile, 900 yıldan beridir aynı dine mensup insanlar olarak, birbirinden kız alıp vererek, evlenerek, beraber haşır neşir olarak, düşman karşısında beraber vatani savunarak, birbirinin kucağında şehit olan insanlarımızın, bugün birbirinden bölünmeye, birbirinden koparılmaya çalışılması, nefretle kınanacak bir hadisedir, bir harekettir.

Buna karşı milletçe çok uyanık olmamız gerektiği kanaatindeyim. Bütün Atatürkçüleri, Atatürk'ün kutsal emaneti olan Türkiye Cumhuriyeti Devletinin birliğini, bütünlüğünü korumaya, bu kutsal davada çok uyanık bulunmaya davet ediyorum ve bu vesileyle hepinize saygılarımı sunuyorum.

Teşekkür ederim. (MHP ve ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Türkeş.

(Kapanma saati: 19.30)

1994 MALİ YILI BÜTÇE KANUN TASARISI ÜZERİNDE OYUNUN RENGİNİ BELİRTMEK ÜZERE KONUŞMASI

D: 19 C: 49 Y.Yılı: 3 O: 1 B: 54 24.12.1993 TBMM

BAŞKAN: Hüsamettin Cindoruk

KÂTİP ÜYELER: Ali Günaydın (Konya), İlhan Kaya (İzmir)

Açılma Saati: 10.00

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Meclisimizin 54 üncü Birleşimini açıyorum.

Değerli arkadaşlar, İttüdüğün 87. maddesi uyarınca, oyunun rengini belirtmek için lehte söz alan Sayın Alparslan Türkeş'e söz veriyorum.

Buyurunuz Sayın Türkeş. (MHP ve DYP sıralarından alkışlar)

Sayın Türkeş, konuşma süreniz 10 dakikadır.

Sayın Türkeş, buyurunuz.

Arkadaşlar, dinleyelim Hatibi.

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Yozgat) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri ve televizyonlarının başında Büyük Meclisimizin müzakerelerini takip eden muhterem vatandaşlarım; konuşmama girerken, hepimizi en derin sevgiler ve saygılarla selamlıyorum. (MHP ve DYP sıralarından alkışlar)

Muhterem milletvekilleri, 1994 yılı bütçesi, Türkiyemizin içinde bulunduğu bunalımlı durumu ortaya koymaktadır. Türkiyemiz, hem içeride büyük meselelerle karşı karşıyadır hem de çevresini teşkil eden dış ülkelerle, bunalımla karşı karşıyadır.

Bu durumda, bütçenin kısa özetini incelediğimiz zaman şunu görüyoruz: Bu yılki bütçe 819 trilyon Türk Lirasıdır. Bu 819 trilyon Türk

Lirası, ancak 192 trilyon açıkla kapanma durumundadır. 819 trilyonun içinden 217,5 trilyon sadece borç faizi ödemesine gitmektedir. Bu 217,5 trilyonluk faiz ödemesi, bütçemizin yüzde 27'sine tekabül etmektedir.

Dış borcumuz, malum, 62 milyar doları bulmuştur, iç borcumuz da 300 trilyonu geçmiş durumdadır.

62 milyar doları Türk Parasına çevirdiğimiz zaman, aşağı yukarı 862 trilyon Türk Lirası etmektedir. 300 trilyonluk iç borçla bu rakamı topladığımız zaman, 1 katrilyon 162 trilyon yekûn borcumuz olduğu göz önündedir.

1993 yılı gayri safi millî hâsılasının 1 katrilyon 228 trilyon olacağı tahmin edilmektedir. Yani, 60 milyon Türk vatandaşı, çoluğuyla çocuğuyla, 1994 yılında yapacağı çalışmaların neticesinde elde edeceği kazancı yemeden, içmeden borca tahsis ederse, ancak Türkiye'nin borçlarını karşılamış olabilecekti. Yani, durumumuz, bu şekilde, gayet bunalımlı olarak görülmektedir.

Bütçe açığımız, seneden seneye artmış. 1983'ten 1993 yılına kadar, 257 milyar liradan 192 trilyona çıkmıştır. Bütçe açıkları on iki yılda 646 kat artmıştır. Tabii ki, bu durum, altı aylık Hükümetin veyahut iki yıllık Hükümetin icraatıyla değil; on iki yıllık hükümetlerin icraatı neticesinde meydana gelmiş bir durumdur; yani, 1983'ten 1993'e kadar geçen dönemin ortaya çıkardığı bir durumdur.

Bu on iki yıllık dönemde, Türkiyemizi, Türkiye Büyük Millet Meclisinden güvenoyu almış olan meşru Cumhuriyet hükümetleri yönetmiştir. Hangi partinin hükümeti olursa olsun, hepsi, Türkiye Cumhuriyetinin meşru cumhuriyet hükümetleridir, bizim hükümetlerimizdir. Bu dönemde, Türkiyemizin varmış olduğu sonuç, 1994 yılında, hiç iç açıcı değildir. Buna bir çare bulmamız lâzım.

Buna çare bulabilmek de, her şeyden evvel, siyasî partilerimizin, parti rekabetlerini bir kenara bırakarak, üç beş yıl süreyle, büyük fedakârlıkları göze alan bir millî mutabakat programı yapmalarına bağlıdır, millî uyum programı yapılmasına bağlıdır. Yoksa, bu durum, gittikçe devletimizin açılmasına ve daha büyük dertlerle karşı karşıya gelmemize sebebiyet verecektir.

Bir de içeride karşı karşıya bulunduğumuz bölücü terör olayları vardır. Bölücü olaylarıyla yıllardan beri mücadele eden hükümetlerin, ekonomik kalkınmayı rahatça yürütmeleri, tabii ki mümkün olmamıştır. Bölücü terör olayları bitirilmeden, söndürülmeden, yurdumuzun, beklediğimiz hızda, beklediğimiz ölçüde kalkınmasının sağlanması mümkün olamayacaktır.

Bu vesileyle, bu bölücü terör olaylarının cereyan ettiği sırada, memleketimizin rahat bir seçim geçirmesi de düşünülemez. Türkiye bu bakımdan da ciddi bir durumla karşı karşıyadır. Onun için, bütün siyasî partilerimizin, bu halleri dikkate alarak, serbest, hür ve âdil seçimlerin yapılabilmesi için, evvela terörün söndürülmesini bir plana ve programa bağlamalı ve seçimleri de, terörün söndürülmesine kadar tehir edecek hukukî tedbirlere -Anayasada değişiklik gerekiyorsa ona- başvurulmalıdır. Yoksa, terörün devam ettiği bir sırada, vatandaşımızın can güvenliği sağlanmadan yapılacak olan seçimlerin, serbest, hür ve âdil seçimler olarak cereyan etmesi beklenemez kanaatindeyim.

Muhterem milletvekilleri, buna işaret ettikten sonra, Türkiye'mizin, son zamanlarda şahit olmuş olduğu önemli bir olaydan da bahsetmek istiyorum. Bu önemli olay, DEP kurultayında gördüğümüz manzaralardır.

Türkiyemizde, bölücülüğü ifade eden, bölücülüğü ileri süren DEP kurultayı, çok üzücü konuşmalarla geçmiş, çok üzücü gösteriler cereyan etmiştir. Türk Milletinin daima düşmanı olmuş olan Yunanistan'ın halen iktidarda bulunan partisinin milletvekilleri bu kurultaya davet edilmiştir ve bu kurultayda, Türkiye'mizin toprak bütünlüğü aleyhinde, Türkiye'mizin millî birliği aleyhinde, kısacası devletimiz aleyhinde çirkin konuşmalar yapmışlardır. Türk Milletine daima düşmanlık göstermiş olan Yunanlılarla beraber olan bir siyasî partinin Türkiye'de yeri olamaz arkadaşlarım. (M.H.P., D.Y.P. ve ANA.P. sıralarından alkışlar)

Yunan milletvekillerini kongre salonuna getirip Türkiye aleyhine konuşturan bir siyasî parti, Türkiye demokrasisi için leke teşkil eder. (M.H.P., D.Y.P. ve ANA.P. sıralarından alkışlar)

Muhterem milletvekilleri, yanlış demokrasi anlayışlarıyla Türkiye-mizi şehit vermeyelim; bu, çok ciddi meseledir. Hiçbir ülkede böyle bir olay cereyan etmez, edemez. Türkiye'nin, Atatürk'ün bize emaneti olan kutsal bir varlık olduğunu göz önünde bulundurmalıyız.

Atatürk'ün etrafında toplanmış olan, doğulu batılı, kuzeyli güneyli, Kürtçe konuşan veyahut Arapça konuşan bütün vatandaşlarımız, elbirliği ederek, o zaman böyle bir parçalanmayı kışkırtanlara karşı da gerekli cepheyi alarak, bu devleti, üniter bir devlet olarak kurmuşlardır.

Devletimizin üniter yapısını, toprak bütünlüğünü, mutlaka her şeyin üzerinde gözetmeliyiz ve bunun böyle sağlanması, bununla ilgili gerekli tedbirlerin alınması, her kurumdan önce, herkesten önce Türkiye Büyük Millet Meclisinin kutsal görevidir, milletvekillerimizin kutsal görevidir. Bu noktada hiçbir tavize yanaşmamak gerekmektedir.

Değerli milletvekilleri, Millet Meclisi Sayın Başkanımız yurt dışına yaptığı gezi neticesinde, Almanya'da yaptığı temaslar neticesinde, Türkiye'yi teşriflerinde, bütün parti liderlerini ziyaret etmişler ve bu gezileri hakkında bilgi lütfetmişlerdir, ayrıca bu konuda yazılı notlar da takdim etmişlerdir. Bundan dolayı, Sayın Başkanımıza şükranlarımızı sunuyorum.

Bu notları dikkatle inceledik ve bu notlarda şunu gördük:

Alman Parlamentosunda konuşma yapan çeşitli partilere mensup milletvekilleri, Türkiyemizin karşılaştığı bölücü terörün mahiyeti hakkında aydınlatılmamışlardır; Türkiye'nin karşılaştığı kanlı katil çetelerin köylerimizi basarak, masum insanlarımızı, masum çocuklarımızı acımasızca katledişlerinden tam haberdar edilmemişlerdir. Çünkü, kendi meclislerinde yaptıkları konuşmalarda Türkiyemizi suçlamaktadırlar. Türkiye'nin Kürt halkına karşı devlet terörü uyguladığını ileri sürerek, bundan vazgeçilmesini isteyen ifadeler kullan-

mışlardır; “PKK terörünü tasvip etmiyoruz; ama, Türkiye'nin devlet terörü de durmalıdır” şeklinde, gerçekleri yansıtmayan ifadeler ortaya koymuşlardır.

Bu, bizim Türkiye Cumhuriyeti Devleti olarak karşı karşıya bulunduğumuz belanın, uğradığımız haksızlıkların, maruz kaldığımız kanlı saldırıların mahiyetini, dünya kamuoyuna hakkıyla açıklayıp duyuramadığımızı gösteriyor.

BAŞKAN - Sayın Türkeş bağlayabilir miyiz...

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Devamla) - Bağlayacağım Sayın Başkan.

Biz kimseye saldırmadık, hele kendi vatandaşlarımıza, Kürtçe konuşan insanlarımıza... Onlar bizim sevgili kardeşlerimizdir. Onların her türlü rahatını temin etmek, her türlü hakkını korumak, onların kılına dokunulmamasını sağlamak, bizim, hepimizin kutsal görevidir. Ama, elinde her türlü silahlarıyla, hırsızlama, hudutlarımızdan geçerek, memleketimizin insanlarına saldıran, onları katleden, çoluk çocuk demeden öldüren, trenlerimizi ateşe veren, o bölgeleri imar etmek için tahsis ettiğimiz iş makinelerimizi yakan, o bölgelerde çocuklarımızı eğitmek için her türlü mahrumiyeti göze alıp, gidip hizmet vermeye çalışan öğretmenlerimizi katleden, şehit eden, okullarımızı yakanlara karşı, Türkiye Cumhuriyeti Devleti, devletin meşru güçlerini kullanıyor, polisini kullanıyor. Jandarmasını kullanıyor. Silahlı Kuvvetlerini kullanıyor. Bunda kınanacak bir taraf yoktur. Bunu, Türkiye Devleti olarak, bütün dünya kamuoyuna etraflı şekilde, inandırıcı şekilde açıklamak, anlatmak mecburiyetindeyiz. Alman Meclisinde yapılan konuşmaların, bu bakımdan bizim çok zayıf kaldığımızı gösterdiği intibainı aldım, kanaatine vardım. Bunu da Yüksek Meclise arz etmeyi bir görev sayıyorum.

Tekrar, sayın üyeleri, Sayın Başkanı ve bizi seyreden muhterem vatandaşlarımızı sevgiyle, saygıyla selamlıyorum. (M.H.P., D.Y.P. ve ANA.P. sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın TúrkeŐ.

Söz sırası, 87 nci maddemize göre, aleyhte...

MAHMUT KILINÇ (Adıyaman) - Sayın Başkan, Sayın TúrkeŐ partimizi itham altında bıraktı, söz istiyorum; lütfen söz verin.

BAŞKAN - Şimdi, size zaten söz veriyorum...

MAHMUT KILINÇ (Adıyaman) - O ayrıdır; o, kişisel görüşmeyle ilgilidir. Ben, sataŐmadan dolayı söz istiyorum.

BAŞKAN - Sayın Kılınç, zaten söz sırası sizde, buyurun.

(D.E.P. ve M.H.P. milletvekillerinin birbirleri üzerine yürümeleri, gürültüler)

...

(Mahmut Kılınç konuşmasını yaptı)

ADİYAMAN MİLLETVEKİLİ MAHMUT KILINÇ'IN İDDİALARINA CEVABI

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Yozgat) - Sayın Başkan, bir hususta açıklama yapmak istiyorum.

BAŞKAN - Peki, buyurunuz. (M.H.P., D.Y.P. ve ANA.P. sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Sayın Türkeş yeni bir sataşmaya meydan vermeden, sadece bir kaç cümle lütfeder misiniz... Çünkü, bütçe müzakeresini bağlayacağız.

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Yozgat) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; benim söylediklerimi başka şekle sokarak konuşmak doğru değildir.

Adıyaman Milletvekili Sayın arkadaşımız, benim söylemediğim şeyleri söylemişim gibi göstererek bana cevap vermeye kalkmıştır.

Ben, Kürt halkına karşı, "bunlar düşmanla işbirliği yapmıştır" diye bir şey söylemedim. Ben, Türk Milletinin düşmanı olan Yunanistan'ın milletvekillerini, bu parti, kongresine davet etmiştir ve kongresinde konuşturmuştur, bu doğru değildir dedim; Kürt halkını kastetmedim. (M.H.P., D.Y.P. ve ANA.P. sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Ben, Kürt halkı için, Kürt kardeşlerimiz için -ki, ben onlara, "Kürtçe konuşan kardeşlerimiz" diyorum- onlar için; onlar bizim sevgili kardeşlerimizdir, onların bir kılına bile zarar gelmesini istemeyiz. Biz, herkesten çok onları severiz ve her düşman harekete karşı onları korumak azmindeyiz. Bizden koparılmasına da asla müsaade etmemek, bizden onları koparmaya kalkanları koparmak azmindeyiz. (M.H.P., D.Y.P. ve ANA.P. sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Kürtçe konuşan kardeşlerimizi bizden ayırmak isteyen, koparmak isteyenleri biz de paramparça edeceğiz, koparacağız; bunda azimliyiz... (M.H.P. ve D.Y.P. sıralarından alkışlar)

Yoksa ben, "Kürt halkı düşmanla işbirliği yapmıştır" demedim, hâşâ böyle bir şey söylemem. Çünkü onları tanıyorum, onların içinde yaşadım yıllarca. Onların, bu konuşan hatibi, mensup olduğu par-

tiyi tasvip etmediklerini de biliyorum. "Bizi bunlardan kurtarın" diye yalvarıyorlar. (M.H.P. ve D.Y.P. sıralarından alkışlar) "Bizi bunlardan kurtarın, koruyun" diye yalvarıyorlar.

SIRRI SAKIK (Muş) - Kürt halkı da sizi tasvip etmiyor Sayın Türkeş.

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Devamla) - Bizi tasvip edip etmediklerini göreceksiniz. Hepinize saygılar sunarım. Sağ olun. (M.H.P. ve D.Y.P. sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Bütün hatiplere teşekkür ediyorum.

(Kapanma saati: 21.38)

TBMM'NİN 74. KURULUŞ YILDÖNÜMÜ DOLAYISIYLA YAPMIŞ OLDUĞU KONUŞMASI

D: 19 C: 58 Y.Yılı: 3 O: 1 B: 94 23.04.1994 TBMM

BAŞKAN: Hüsamettin Cindoruk

KÂTİP ÜYELER: Cengiz Üretmen (Manisa), Abbas İnceayan (Bolu)

Açılma Saati: 14.00

BAŞKAN- Değerli Milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 94 üncü Birleşimini açıyorum.

(İstiklâl Marşı okundu)

Sayın milletvekilleri, gündemimize göre, Türkiye Büyük Millet Meclisinin Kuruluşunun 74 üncü Yıldönümünün ve Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramının kutlanması ve günün önem ve anlamının belirtilmesi amacıyla yapacağımız görüşmelere başlıyoruz.

Sayın milletvekilleri, söz sırası, Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Sayın Alparslan Türkeş'te.

Buyurun Sayın Türkeş. (M.H.P. sıralarından alkışlar)

MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ GENEL BAŞKANI ALPARSLAN TÜRKES (Yozgat) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bugün, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramının 74 üncü yıldönümünü kutluyoruz. Bu bayram, bütün vatandaşlarımıza kutlu olsun,

Önümüzde duran problemlerin ve geleceğe uzanan umutlarımızın, hedeflerimizin, hür, bağımsız ve demokratik bir çizgideki Türkiye ile çözümlenmesi dileğimi, burada bir kere daha belirtmek istiyorum.

Mutlak olan hâkimiyet, cüzi iradeyi insanlara bırakmış ve güzel idarelerin kurulmasında, toplumlar, Allah'ın kendilerine verdiği en önemli varlıkları olan akıllarıyla, tarih boyunca kendilerine yol aramışlardır.

İnsanoğlunun bugüne kadar geliştirebildiği en iyi yönetim biçimi, "insan haklarına dayalı, hukukun üstünlüğünü esas alan, çok partili hürriyetçi demokrasidir."

Türkiye'de de Hâkimiyet Kayıtsız Şartsız Türk Milletindedir. Türk Milleti de, Doğu Anadolu'dan Trakya'ya; Karadeniz'den Akdeniz'e kadar, bu vatan topraklarında yaşayan vatandaşlarımızın tümüdür.

Türk, bu ülkede yaşayanların hepsinin müşterek adıdır. (M.H.P. ve D.Y.P. sıralarından alkışlar) Köyü, kenti, sülalesi, aşireti, kökeni ne olursa olsun, herkesin müşterek adı Türktür! (M.H.P. ve D.Y.P. sıralarından alkışlar) Müşterek kültürümüzün adı da Türk kültürüdür.

Egemenliğin millet adına temsil edildiği yer, Türkiye Büyük Millet Meclisidir. Meclisimiz, kuruluşundan bu yana, 74 senede, çok şerefli hizmetler yapmıştır. Türkiye Büyük Millet Meclisi, her şeyden önce, Kurtuluş Savaşını başarıya ulaştırmış bir kutsal çatıdır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi, tarihi boyunca, ciddî ülke meselelerini çözmüş, milletimize hayırlı hizmetler yapmış ve daima bir ışık olmuştur.

Ülkemizin bugün de, ciddî, sosyal, siyasî ve ekonomik meseleleri vardır. Bu temel problemlerimizin başında, vatanımızın bölünmez bütünlüğünü tehdit eden, birliğimizi ve beraberliğimizi bozmaya yönelik eylemler gerçekleştiren bölücü terör gelmektedir. Bölücü terörü ortadan kaldıracak tedbirleri de, yine bu Yüce Meclis bulacak ve uygulamaya sokacaktır.

Millî birliğimizin, vatanımızın bütünlüğünün korunmasının temeli, resmî dilimiz olan Türkçeye dayanmaktadır. Millî kültürümüzün temeli de Türkçemizdir. Tarih boyunca kurulan Türk devletlerinin dil üzerinde ciddî politikalar yürütmelerinin bu devletlerimizin akıbetlerindeki menfi etkileri dolayısıyla, bugün bizler bu meseleyi iyice incelemeli ve irdelemeliyiz. Türkiye Büyük Millet Meclisinin titizlikle buna önem vereceğini biliyorum.

Yalnız, bu Yüce Meclise üye oldukları halde, bazı siyasilerimizin, kendi siyasî çalışmalarında, vatanımızın bazı bölgelerinde, okullarda Türkçe dışında bazı mahallî dillerin eğitim dili olacağını vaat eden görüşleri ileri sürdüklerini üzüntüyle görmekte ve işitmekteyiz. Bu,

kesinlikle yanlış ve tehlikeli bir çalışmadır. Bundan vazgeçilmeli, katiyen bu şeyler ağza bile alınmamalıdır. Türkiye Büyük Millet Meclisinin 74 yıldır temsil ettiği asil gayelere ve yüksek ideallere ters bu görüşlerden sakınılmalıdır. Büyük Meclisimizin, bu gibi yanlışların önlenmesi için gerekli kanunî tedbirleri alacağından da emin bulunuyorum ve tarihte kurulmuş bulunan 17 Türk devletinden biri olan Göktürk Devletinden sonra ilk olarak "Türk" adıyla Atatürk tarafından kurulan "Türkiye Cumhuriyetinin" derin anlamının zedelenmesi gereğine inanıyorum.

Sayın milletvekilleri, millet olmanın, bağımsız bir ülke olmanın belli başlı prensipleri vardır. Bu temel ilkeler çiğnenmeye başladığı an, o ülkenin çökmesi, milletin dağılması mukadder olur. Onun içindir ki, oy kaygısı, iktidar olma hırsı, bu temel ilkeleri çiğnemeyi asla doğurmamalıdır. Unutmamalıyız ki, bu çatı çöktüğünde, hepimiz altında kalırız.

Bu temel ilkelerin başında, birlik ve beraberliğimiz gelmektedir. Birlik ve beraberliğimizi zedeleyecek çalışmalardan uzak bulunmalıyız.

Sayın milletvekilleri, 74 yıldır çok şerefli hizmetler yapan Türkiye Büyük Millet Meclisinde belli dönemler bu sıralarda görev yapanlar, seçimle değil, atamalarla gelmişlerdi. Bu dönemler, demokrasiden yana olanlar tarafından hiçbir zaman tasvip görmemiş ve artık ihtilâllerin bir daha olmaması, milletimizin temel tercihlerinden biri olmuştur. Ancak, herkes şunu bilmelidir ki, Türkiye Büyük Millet Meclisi ve milletimiz, sadece bugüne kadar olagelen ihtilâllere karşı değil, her türlü kanlı ya da kansız zorlamalara, "halk ihtilali" tabiri içine girecek plan ve programlara da karşıdır ve bu tür oyunlara niyetlenenleri, Cumhuriyetimizi çökertip yeni bir rejim kurma heveslilerini, Türk toplumuna anlaşılmaz mesajlar verenleri, bu gün bu kutsal çatı altında uyarmayı bir görev sayıyorum. (M.H.P., D.Y.P., S.H.P. sıralarından alkışlar)

Hepimiz, bu sıralara nasıl geldiğimizi, aslı görevimizin ne olduğunu bilir ve haddimizi aşmaz, demokrasiyi gerçek manada yaşar ve yaşatma gayreti içine girersek, Türkiyemizin geleceği daima aydınlık olacaktır.

Sayın milletvekilleri, bugün çok ciddi ekonomik problemlerle de karşı karşıyayız. Bú durum, hiçbirimiz için, siyasî çalışmalar açısından bir fırsat olarak görülmemeli... Yıkıcı, milletimizi gerçeklerin dışına taşıracak yorumlar yerine, yapıcı, yol gösterici tekliflerimizi sunmalıyız.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Türkiye Büyük Millet Meclisinin bir üyesi olarak, ayrıca memleketimize hizmet yarışı içerisinde bulunan değerli siyasî partilerimizin birinin, Milliyetçi Hareket Partisinin Genel Başkanı sıfatıyla bugün, Millî Egemenlik Bayramında, Anayasamızın 81 inci maddesinde yer alan milletvekilliği andını büyük bir sadakatle tekrarlıyor, yeniliyorum.

Hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Türkeş.

(Kapanma saati: 15.50)

**ALPARSLAN TÜRKEŞ VE 2 ARKADAŞININ,
FİLM, SİNEMA, TİYATRO, MÜZİK VE
HER TÜRLÜ SANAT DALIYLA İLGİLİ
KANUN TEKLİFİ (*)**

D: 19 C: 73 Y.Yılı: 4 O: 1 B: 48 08.12.1994 TBMM

BAŞKAN: Başkanvekili Vefa TANIR

KÂTİP ÜYELER: Abbas İNCEAYAN (Bolu), Işıl YAYGIN (İzmir)

Açılma Saati: 15.00

Yozgat Milletvekili Alparslan Türkeş ve 2 Arkadaşının, 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa 2167 Sayılı Kanunun 14'üncü Maddesi ile Eklenen 10 uncu Maddesi ile Kanun Kapsamına Alınanların Borçlandırılmalarına İlişkin Kanuna Geçici Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (2/549, 2/295) (S. Sayısı: 591)

BAŞKAN- Türkiye Büyük Millet Meclisinin 48 inci Birleşimini açıyorum.

Kanun Teklifinin görüşmelerine başlıyoruz.

Komisyon ve Hükümet yerlerini aldılar.

Sayın milletvekilleri, komisyon raporunun okunup okunmaması hususunu oylarınıza sunacağım: Kabul edenler... Etmeyenler... Raporun okunması kabul edilmemiştir.

Tümü üzerinde söz talebi? Yok.

Maddelere geçilmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Maddelere geçilmesi kabul edilmiştir.

1 inci maddeyi okutuyorum:

Sosyal Sigortalar Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi.

MADDE 1 - 17.7.1964 tarih ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa aşağıdaki 80 inci Geçici Madde eklenmiştir.

(*) Bu Kanun teklifi ile tüm sanatçılara emeklilik hakkı tanınmıştır.

“GEÇİCİ MADDE 80. - 17.7.1964 tarih ve 506 sayılı Kanunun Ek 10 uncu maddesi ile Kanun kapsamına alınan sigortalılar, örneği Kurumca hazırlanan ve ilgili işveren, birlik, sendika, dernek, sanatsal vakıf kuruluşları veya ilgili kamu kuruluşları tarafından usulüne uygun olarak düzenlenip, Kültür Bakanlığınca onaylanmış borçlanma belgeleri ile Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde Kuruma başvurmaları ve borç ödemeleri tarihindeki 78 inci maddeye göre belirlenen asgari günlük kazanç üzerinden hesaplanacak malullük, yaşlılık ve ölüm sigorta primlerini bir defada kuruma ödemeleri şartı ile borçlanma belgesinde kayıtlı meslekleri ile ilgili çalışma sürelerinin tamamını veya bir bölümünü borçlanabilirler.

Borçlandırılan hizmetler, prim veya kesenek ödemek suretiyle geçmiş veya daha önceki borçlandırılmış hizmetlerle birleştirilir.

Sigortalılığın başlangıç tarihinden önceki hizmetlerin borçlandırılması halinde, sigortalılığın başlangıç tarihi borçlandırılan gün sayısı kadar geriye götürülür.

Önceki borçlanma kanununa göre borçlandırılmış veya bu Kanuna göre borçlandırılacak hizmetlerin toplamı 15 yılı geçemez.

Sosyal güvenlik kuruluşlarına prim ödeyerek geçen hizmetler ile 18 yaşın altında geçen hizmetler borçlandırılmaz.

Borçlanan sigortalının ölümü halinde, borçlanma tutarının tümü veya hakkın doğumuna yetecek bölümü birinci fıkradaki koşullarla hak sahipleri tarafından ödenir.

Belgelerdeki bilgilerin doğruluğu konusunda Kurumca yapılacak ve yaptırılacak inceleme sonunda gerçeğe aykırılığı tespit edilen borçlanma belgeleri geçerli sayılmaz, bu belgelere göre yapılmış bulunan işlemler iptal edilir.

Gerçeğe aykırı belge düzenleyenler ve ilgili sigortalılar Kurumun bu yüzden uğrayacağı zararları müştereken ve müteselsilen % 50 fazlası ve kanunî faizi ile birlikte ödemekle yükümlüdürler. Bunlar hakkında ayrıca genel hükümlere göre ceza kovuşturması da yapılır.”

BAŞKAN- Madde üzerinde söz talebi var mı efendim?

İBRAHİM HALİL ÇELİK (Şanlıurfa) - Şahsım adına söz istiyorum efendim.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Çelik.

İBRAHİM HALİL ÇELİK (Şanlıurfa)- Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan kanun teklifinin ek geçici maddesiyle, hakikaten, senelerdir ıstırap içerisinde bulunan; insanlarımızın, kültürünü, edebiyatını ve folklorunu ebediyete taşıyan aşklarımızın ve sanatkârlarımızın hatırlanması bize büyük bir mutluluk vermektedir.

Bu teklifi ben yürekten destekliyorum. Şahsım adına teklifi desteklediğimi belirtmek için söz alırken, bazı arkadaşlar, "biraz acelemiz var; teklifi kanunlaştıralım" diye bir zehaba kapıldılar; ama, kültürün harman olduğu, edebiyatından, şiirine; sanatından, mimarisine kadar, doğu ve güneydoğunun, Mezopotamya'nın vermiş olduğu kültürü, Harran Üniversitesinin yetiştirdiği büyük âlimleri günümüze kadar taşıyan bu insanları hatırlatmak babında, Meclisin alacağı bu hayırlı kararı yürekten destekliyorum, vesile olanlara saygılarımı sunuyorum.

Değerli Bakanım, Kültür Bakanlığında onanmış olan boşanma belgelerini, iki bakanlık arasında, bir an önce karara bağlayarak, mağdur olan bu insanlarımızın dertlerine merhem olunmasını diliyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Başka söz talebi? Yok.

HALİL ORHAN ERGÜDER (İstanbul)- Bir soru sormak istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Buyurun efendim.

HALİL ORHAN ERGÜDER (İstanbul)- Bu kanundan acaba kaç kişi yararlanacak?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI NİHAT MATKAP (Hatay)- Sayın Başkan, 3 bin dolayında kişinin yararlanacağı öngörülmüyor.

BAŞKAN- Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2 - Bu Kanun yayımı tarihini izleyen aybaşıında yürürlüğe girer.

BAŞKAN - Madde üzerinde söz talebi? Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3 üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3 - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN - Madde üzerinde söz talebi?.. Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kanun teklifinin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Teklif kabul edilmiş ve yasalaşmıştır; hayırlı olsun.

(Kapanma Saati: 18.25)

1995 MALİ YILI BÜTÇE KANUN TASARISI ÜZERİNDEKİ KONUŞMASI

D: 19 C: 74 Y.Yılı: 4 O: 1 B: 50 12.12.1994 TBMM

BAŞKAN: Başkanvekili Vefa TANIR

KÂTİP ÜYELER: Abbas İNCEAYAN (Bolu), Cengiz ÜRETMEN
(Manisa)

Açılma Saati: 10.00

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 50 nci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yetersayısı vardır; gündeme geçiyoruz.

Gündemimize göre, 1995 Malî Yılı Genel ve Katma Bütçeli İdareler Bütçe Kanunu Tasarıları ile 1993 Malî Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarılarını görüşmeye başlıyoruz. (S. Sayısı: 747)

Şimdi, söz Sayın Alparslan Türkeş'in.

Buyurun Sayın TÜRKEŞ (MHP ve DYP sıralarından alkışlar)

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Yozgat) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 1995 yılı bütçesi üzerinde, şahsî görüşlerimi ve Milliyetçi Hareket Partisinin görüşlerini sunmak üzere huzurunuzdayım. Söze başlar-ken, hepinizi, en derin saygılarla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, demokrasimizin temel kurumlarının başında yer alan Türkiye Büyük Millet Meclisinde belirteceğim 1995 Malî Yılı Bütçesi üzerindeki görüşlerimiz şöyledir.

Bu kutsal çatı altında, çok karamsar tahlillerin yanı sıra, çok iyimser değerlendirmeler de yapılmıştır. Aslında, ne çok karamsar ne de çok iyimser olmaya gerek yoktur; ama, Türkiye, bugün, bir yörünge- den yeni bir yörüngeye geçme noktasında, çok kritik bir durumdadır. Türkiye'nin, 21 inci yüzyıla lider bir ülke olarak girme ya da gire-

meme noktasında, çok nazik durumundan bahsetmemizin ve buna göre tedbirler geliştirmemizin gerekli olduğu doğrudur. Yoksa, Türkiye, bütün problemlerine rağmen, güçlü bir ülkedir; Türk Milleti, büyük bir millettir; ancak, dünyaya yön veren merkez ülkeler sınıfına geçmek ya da yön verilenler kesiminde, çevre ülkeler sınıfında otuz yıl daha kalmak, yüce milletimizin temsilcilerinin oluşturduğu Türkiye Büyük Millet Meclisi ve onun bünyesinden çıkan cumhuriyet hükümetlerinin plan, program ve icraatlarına bağlıdır.

Büyük Atatürk'ün ve arkadaşlarının önderliğinde, bağımsızlık mücadelesini veren ve istiklalini kazanan Türk Milleti, şimdi, büyük ve güçlü bir Türkiye arzulamaktadır. Hiçbir ferdinin aç, açıkta kalmadığı, müreffeh bir Türkiye arzulamaktadır. Lider bir Türkiye'nin, dünyaya adaleti sağlamak için yönelmesi de, milletimizin yüce bir idealidir. Bosna-Hersek'teki facialara, Azerbaycan, Kafkasya ve Orta Asya'daki akan kanlara, büyük bir tepki göstermesinin temel nedeni de, bu ideale ve duygulara dayanmaktadır. Milletimiz, ne Türkiye'de ne de dünyada adaletsizlik istememektedir; Türk kanının, Müslüman kanının akmasını ise, hiç istememektedir.

Türkiye'nin, lider bir ülke olması, her şeyden önce, ekonomik kalkınmada başarılı olmasına bağlıdır. Milletlerarası mücadelede, ekonomi, düne göre, çok ön sıralara geçmiş ve önemli bir yere oturmuştur.

1995 yılı bütçesi, toplam 1 katrilyon 331 trilyon Türk Lirasına bağlanmıştır. Artık katrilyon, günün trilyonu gibi, alışmamız gereken bir terim haline gelmiştir. Bütçe açığı, tahminen 198 trilyon Türk Lirasıdır.

Bütçemizin geniş tahlilleri yapılmıştır. Bu tahlilleri daha da genişletmek mümkündür. Ancak, ben, yeni bir duruma değinmek istiyorum. Bütçenin az açık vermesi, hatta denk bütçenin hazırlanabilmesi ve gerçekleştirilmesi, ekonomik kalkınmamız açısından çok önemlidir; ancak, bu durum, ekonomik kalkınmamız için tek başına yeterli değildir. Ekonomik kalkınmada finans meselesini temel yapan bir strateji ve yol izlenmesi, uzun yıllardan beri gözden kaçırılan çok

önemli bir husustur. Bilhassa, Özelleştirme Kanunu kabul edildikten sonra, bu husus daha da önem arz edecektir. Serbest piyasa ekonomisine doğru yol alan Türkiye’de, bütçelerin az açık vermesi, hatta denk olması, tek başına bir çözüm değildir. Bütçemiz, Türk ekonomisinin önemli bir bölümüdür; ancak, ekonominin kendisi değildir. Türk ekonomisinin bütçemizden etkilenme payı büyüktür; fakat, sadece bütçeyle ekonomiyi düzeltmek mümkün değildir. Onun için, ekonomide yeni bir devrin açılması lazımdır. Bu yeni devir, yeni dönem, finans meselesini temel sorun yapan, ekonomik kalkınmada temel unsur görevini gören yeni bir dönem olmalıdır. Yeni finans politikasıyla, özel teşebbüsü hızlandıracak, yatırımları ve üretimi çoğaltacak, ihracatı artıracak, özetle, ekonominin bütün dengelerini kuracak yeni bir döneme girmek mecburiyetindeyiz. Ekonomik kalkınma stratejilerinin tespitinde, finans politikasını öne çıkarmanın dünyadaki gelişmeler açısından da büyük önemi vardır. Ekonomileri kalkınmış ülkelerle yarışabilmenin yolu da buradan geçmektedir.

Sayın milletvekilleri, devleti güçlü kılmak ve bunun için yeni bir yapılanmaya gitmek, bugün için çok zarurî bir durumdur. Devleti, kuruluş ve işleyiş amacına uygun elemanlarla donatmak ve modern yönetim tekniklerine kavuşturmak şarttır. Bu mesele en kısa zamanda ele alınmalıdır; aksi takdirde tıkanan sistem yeni rejim arayışlarını beraberinde getirebilecektir. Bu önemli tehlikeyi işaret etmek ve devleti yeniden yapılandırmayı çok acele gerçekleştirmek gereğini önemle belirtmek istiyorum.

Adli mekanizmanın iyileştirilmesi ve adaleti tam anlamıyla gerçekleştirecek uygulamalara geçilmesi, ivedi meselelerimiz arasında yer almaktadır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; PKK terörü, uzun yıllar gündemimizde durmuş ve durmaya da devam etmektedir. En azından, hızla kalkınmamızı engellemiş olan bu belaya karşı bir kısım aydınlarımızın duyarsız olması ve hatta PKK terörüne destek verici beyanlarda bulunması, milletimiz için bir büyük talihsizlik olmaktadır. PKK terör örgütüyle, çoğunluğu Güneydoğu Anadolu Bölgesinde yaşayan ve Kürtçe konuşan vatandaşlarımızı birbirinden ayırt etme-

mek büyük bir gaflettir. Kürtçe konuşan vatandaşlarımız, bizim öz be öz kardeşlerimizdir; hiçbir güç onları bizden ayıramaz; ancak, biz, Kürtçe konuşan vatandaşlarımıza ne kadar yakınsak, onları ne kadar seviyorsak; PKK terör örgütüne karşı da o kadar nefret doluyuz ve onlara şiddetle karşıyız. (D.Y.P., S.H.P. ve ANA.P. sıralarından alkışlar)

Bu ayrımı yapmadan hareket etmek, gaflet olduğu kadar da ihanettir.

Şimdi çıkılıyor ve deniliyor ki “federasyon dahil her şey tartışılmalıdır.” Biz yıllarca neyin mücadelesini veriyor, neyi tartışıyoruz; Devletimizin PKK ile olan mücadelesi neye dayanıyor?!. PKK, öncelikle bir federasyon, ondan sonra da bu bölgede ayrı bir devlet kurmak istemiyor mu; bu isteklerini gerçekleştirmek için kan döken bu insanlık dışı çeteyle biz neyin mücadelesini veriyoruz?

YÜCEL SEÇKİNER (Ankara)-Murat Karayalçın'a sorun onu.

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Devamla) - Böyle bir mücadele ve tartışma varken, ortaya çıkıp “federasyon dahil her şey tartışılmalıdır” deme ihtiyacı niçin duyuluyor; böyle bir beyandan beklenen fayda nedir?

HASAN KORKMAZCAN (Denizli) - Terörle Mücadele Kanunundaki değişikliği yapmak için.

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Devamla) - Sayın milletvekilleri, bu kutsal çatı altında olanlar, öncelikle bizler, böyle-hassas konularda çok dikkatli davranmalıyız.

Bugüne kadar bazı şeyleri hoş karşıladık; bu kürsüye çıkıp, masum üsluplar içinde, Kürt Halkı- Türk Halkı ayırımlarını söyleyenleri dinledik. Sanılmasın ki, ne yapılmak istendiği anlaşılmamıştır. Herkes haddini bilmelidir.(M.H.P., D.Y.P. ve ANA.P. sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

Burası Türkiye'dir; bu kutsal vatanın adı, köyümüz, kentimiz, bölgemiz ne olursa olsun, Türkiye'dir.

Türkiye'de yaşayan herkesin, ailesi, sülalesi, aşireti, kabilesi, etnik kökeni ne olursa olsun, müşterek adı Türk'tür. Bu gerçeği kabul etmeyenlerin Türk gerçeğini kabul etmeyenlerin bu ülkede hiçbir

hakları olamaz. (M.H.P., D.Y.P. ve ANA.P. sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Bu ülkede tek bayrak vardır, o da ay yıldızlı Türk Bayrağıdır. (M.H.P., D.Y.P. ve ANA.P. sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

Bu ülkenin resmî dili Türkçedir. Herkes, evinde ve kendi arasında istediği lisanı kendi lehçesiyle konuşabilir; ancak, Türkiye’de eğitim Türkçe yapılır! (M.H.P., D.Y.P. ve ANA.P. sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

EYYÜP CENAP GÜLPINAR (Şanlıurfa) - Bize bakarak söyleme.

ALPARSLAN TÜRKEŞ (Devamla) - Televizyonlarda Türkçe konuşulur, Türkçe okunur, Türkçe söylenir; gazetelerin de Türkçe çıkması gerekir. Türkiye üniter bir devlettir; hiç kimse bunu tartışamaz; hele hele, PKK belası önümüzde dururken hiç tartışamaz, tartışabileceğini de söyleyemez.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Devlet Güvenlik Mahkemesinin D.E.P. milletvekillerine vermiş olduğu cezalar üzerine birkısım yazarların ve aydınların feryatlarına da hayretle baktığımızı ve bundan büyük bir üzüntü duyduğumuzu belirtmek istiyorum. Her şeyden önce şu bilinmelidir ki, Türkiye’de yargı bağımsızdır. Yargının verdiği her kararın çok adil olduğunu söylemek belki mümkün olmayabilir; ama, başka bir yol da yoktur. Yargının verdiği kararlara her halükârda saygı duymak mecburiyetindeyiz; ancak, bu cezalar verildi diye, birkısım Batılı milletvekili Türkiye’de edepsizlik yaptı diye “Batı’yla ilişkilerimiz bozulacak” feryatlarını yükseltenlere acıyoruz; bilgisizliklerine ve cehaletlerine acıyoruz. (M.H.P. ve D.Y.P. sıralarından alkışlar)

Ülkelerarası ilişkilerde asıl olan, millî çıkarlardır. Batılı ülkeler bugüne kadar -diyelim ki-bizlerle iyidiler de, bu, bizi çok sevmelerinden mi kaynaklanıyordu; şimdi, bu sevgileri ortadan kalktı da aramız mı bozulacak... Milletlerarası ilişkilerde, değişmeyen dostluklar ve değişmeyen düşmanlıklar yoktur; çıkarlar neyi gerektirirse o olur. Kaldı ki, bizim göbeğimiz Batı’ya da bağlı değildir. (M.H.P. sıralarından alkışlar) Batı, Türkiye ile ilişkilerini koparacaksa, bu bizim değil onların sorunudur.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Kalkınmanın, güçlü olmanın en önemli unsuru birlik ve beraberliktir. Millî birlik ve beraberlik, her konuda aynı düşünmek, aynı hareket içinde olmak demek değildir; ancak, hepimizin, Türkiye ve Türk Milleti gerçeğinde beraber olmak mecburiyetimiz vardır. Her görüşün, her fikrin, her eylemin, her ideolojinin dayanağı Türkiye ve Türk Milleti olmalıdır. Bu noktada, hepimiz el ele verebilmeliyiz; dış meselelerimizde bir olmalıyız, Anayasamızın temel hükümlerinden hiçbirimiz taviz vermemeliyiz, demokrasiye, hukukun üstünlüğüne ve insan haklarına inanmalı, saygılı olmalıyız. Hepimizin mücadelesi ve yarışı daha iyi bir Türkiye meydana getirmek olmalıdır. Ülkemizin menfaatleri her şeyin üstünde olmalıdır; oy kaygısı, koltuk hırsı bizleri yanlış yollara itmemelidir.

Sözlerimi burada tamamlayarak, hepinize, tekrar, saygılar sunarım.

Teşekkür ederim. (M.H.P., D.Y.P. ve ANA.P. sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Türkeş.

(Kapanma Saati: 19.13)

TBMM'NİN 75. KURULUŞ YILDÖNÜMÜ DOLAYISIYLA YAPMIŞ OLDUĞU KONUŞMASI

D: 19 C: 85 Y.Yılı: 4 O: 1 B: 103 23.04.1995 TBMM

BAŞKAN: HÜSAMETTİN CİNDORUK

KÂTİP ÜYELER: ALİ GÜNAYDIN (Konya), Abbas İNCEAYAN (Bolu)

Açılma Saati: 14.00

BAŞKAN - Değerli Milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 103 üncü Birleşimini açıyorum.

(İstiklâl Marşı okundu) (Alkışlar)

Sayın milletvekilleri, değerli konuklarımız; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Kuruluşunun 75 inci Yıldönümünün ve Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramının kutlanması, günün önem ve anlamının belirtilmesi amacıyla yapacağımız görüşmelere başlıyoruz.

Değerli milletvekilleri, söz sırası, Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Sayın Alparslan Türkeş'te.

Buyurun Sayın Türkeş.

MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ GENEL BAŞKANI ALPARSLAN TÜRKES (Yozgat) - Sayın Başkan, sayın konuk parlamenterler, değerli milletvekilleri, televizyonları başında bizleri seyreden sevgili vatandaşlarımız; bugün, Millî Egemenlik ve Çocuk Bayramının 75 inci yıldönümünü kutlamaktayız. Çocuklarımıza ve geleceğe emanet edeceğimiz millî egemenliğimizin, bu kutsal varlığımızın önemini bir kere daha hatırlamak 1995 yılı Türkiye için bir gerekliliktir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi, kuruluşunda, Türkiye'nin bağımsızlık mücadelesini yapmış kutsal bir çatıdır. Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün "En büyük eserim" dediği Türkiye Büyük Millet Meclisi, bugüne kadar, büyük hizmetler vermiş, önemli görevler yerine getirmiştir.

Millî Egemenlik, Türkiye Büyük Millet Meclisinde tecelli etmektedir. Demokrasinin ve millî egemenliğin temel kurumu, Türkiye Büyük Millet Meclisidir. Yüce Meclisimiz, üzerine düşen görevini yürütmeye ebediyen devam edecektir.

Sayın milletvekilleri, bu kutsal çatıyı korumak ve kollamak, öncelikle, bizlerin görevidir. Bu görevde, yanlışlarımızı düzeltmek, eksikliklerimizi tamamlamak ne kadar önemliyse, demokrasi düşmanlarının, planlı bir şekilde, Meclisimizi yıpratma eylemlerine karşı da tedbirler geliştirmek o kadar önemlidir. Meclisimizin itibarına gölge düşürecek yayın ve beyanların gerçekleşmemesi için, demokrasiden yana olanların üzerine düşen görevleri vardır. Meclisimizin itibarı, millî iradenin itibarına eşdeğerdir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi, her şeyden önce, demokrasi âşıklarının kurduğu ve yaşattığı bir kurumdur. Bütün meselelerimizi, milletimizin içerisinde bulunduğu bütün dertleri, demokratik bir çizgide halledebilmemiz, bunlara çözümler bulabilmemiz, Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında, el ele, birlikte çalışmakla mümkündür.

Bugün, gerçekten çok önemli dertlerle karşı karşıyayız. Cehalet ve geri kalmışlık, bizim, en büyük düşmanımızdır. Bunun için, millî eğitim, öncelikle ele almamız gereken bir meselemiz olmalıdır.

Bilinmelidir ki, her işin başı insan ve onun eğitimidir. Marksizmin çöküşünden sonra, dünyada ve ülkemizde esen hâkim rüzgâr, serbest piyasa ekonomisidir. Demokrasiyle de özdeşleştirilen serbest piyasa ekonomisinin iki büyük zaafı, hür siyasî ve ekonomik düzeni tehdit etmektedir. Hükümetlerin ve aydınlarımızın, bu konularda tedbirler üretip, tatbik etmeleri kaçınılmaz görünmektedir. Bu iki büyük zaafın birincisi, millî gelir dağılımındaki adaletsizliklerle, bölgeler arası gelişmişlik farklarının giderek büyüme istidadı göstermesidir. İkincisi ise, serbest piyasa ekonomisinin temel unsuru olan kâr müessesesinin, toplumsal değerlerimizi ve ulus bilincini sarsması ve yıpratmasıdır.

Bu iki büyük sorun dikkate alınmaz ve tedbirler geliştirilmezse, 21 inci Yüzyıl, bir kargaşa ve kavga yüzyılı olarak yarınlarımızı karartır. Savaşların hüküm sürdüğü, milyonlarca insanın öldürüldüğü, kan ve

gözyaşlarının bitmediği 20 nci Yüzyıl, 21 inci Yüzyıla girerken, hiçbir menfi miras taşımamalı, götürmemelidir. Türkiye, bu noktada, en kısa zamanda problemlerini çözerek, 21 inci Yüzyıla hem milleti hem de dünya için, bir umut bir öncü ülke olmalı ve kendi mührünü, insanlık tarihine bir kere daha vurabilmelidir.

Türkiye'nin öncü bir ülke olması, millî birlik ve beraberliğimize bağlıdır. Bugün, ülkemizde mevcut olan hayat pahalılığı, işsizlik, sosyal ve kültürel sorunların yanı sıra, bütün bunlara endirekt de olsa büyük tesiri olan bölücülük, millî birlik ve beraberliğimizi tehdit eden en önemli problemimizi teşkil etmektedir. Bölücülüğün hangi boyutta olduğu hepimizce malumdur. Bu arada, silahlı, bölücü çetelere karşı mücadelesini kahramanca yürüten ve şu anda da Kuzey Irak topraklarında ayrı bir gayret içerisinde bulunan, Silahlı Kuvvetlerimizi, emniyet mensuplarımızı ve bütün devlet görevlilerimizi kutluyor, şehitlerimize Cenabı Allah'tan rahmetler diliyorum.

Devletimizin çetelere karşı yürütmüş olduğu bu meşru savunma hareketi sürerken, PKK'nın siyasî kanadını teşkil eden ve ideolojik mücadelelerini yürüten kişilere karşı yıllarca süren duyarsızlık ve dikkatsizliği hatırlatmak isterim. Bu hususta hepimiz daha uyanık olmaya mecburuz.

"Federasyonu tartışalım, siyasî çözümü görüşelim, düşünce hürriyeti, Kürtçe eğitim ve televizyon" gibi tekliflerin arkasında ülkemizi bölmek isteyen güçler ve merkezler vardır. (M.H.P. ve D.Y.P. sıralarından alkışlar) Bu tür tekliflere, hangi değerler kılıfında sunulursa sunulsun iltifat etmemek, kıymet vermemek lazımdır. Önce, şu terör ve bölücülük akımları Türkiye'de yok olsun, ondan sonra her şeyi kendi aramızda oturup konuşabiliriz. Özetle, millî birlik ve beraberliğimizi zedeleyecek, birbirimize olan saygı ve kardeşliği gölgeleyecek hiçbir şeye müsaade etmemeliyiz.

Sayın milletvekilleri, nüfusu 60 milyonu geçen Türkiye'de, devlet-halk ilişkileri çağın gerektirdiği ölçüde ve gelişen şartlara göre işlememektedir. Milletimizin memnun olduğu devlet kapısı yok denecek kadar azdır. Yine halkımızın, yargıyla ilgili ciddi şikâyetleri mevcuttur. Bütün bu gerçekler, devletin yeniden yapılanması mec-

burietini doğurmaktadır. Devletimiz, kuruluş ve işleyiş amacına uygun olarak, halkımızın ihtiyaç ve istekleri dikkate alınarak yeniden organize edilmeli ve eleman istihdamı da, aynı paralelde yeniden düzenlenmelidir.

Özelleştirme politikası neticesinde, ekonomik faaliyetlerden uzaklaşmaya başlayan devletimizin, özel sektörle olan ilişkilerine de yeni bir boyut getirmesi şarttır.

Milletlerarası ve dünya firmaları arası ciddi ekonomik yarışın hâkim olduğu günümüzde, Türkiye'nin, muhakkak Türk markalarının dünyaya yayılması noktasında yeni bir stratejiyi uygulamaya koymasıs kaçınılmazdır.

Sayın milletvekilleri, kıymetli konuklar, aziz vatandaşlarım; adaletin hüküm sürmediği bir ülke, sıkıntılardan kurtulamaz. Her sahada, her faaliyette adaletin hâkim olmasını sağlamak, icraat noktasında olanların temel görevidir. Bu noktada, Türkiye Büyük Millet Meclisine, bir yasama organı olarak büyük görevler düşmektedir. Hukukun üstünlüğünü sağlayacak olan kurum, Türkiye Büyük Millet Meclisidir.

23 Nisan Millî Egemenlik ve Çocuk Bayramının hepimize kutlu olmasını diliyor, sevgili yavrularımıza, güçlü, lider bir Türkiye bırakma, sevginin, barışın, kardeşliğin, hoşgörünün ve adaletin hüküm sürdüğü bir ortam emanet etme yarışında bu göreve talip olanlara başarılar diliyorum.

Hepinizi sevgi ve saygılarla selamlıyorum. (M.H.P. sıralarından ayakta alkışlar; D.Y.P., ANA.P. ve R.P. sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Türkeş.

Değerli arkadaşlar, burası özgür bir Meclis, hür kürsüde her şey söylenecektir, hür kürsüde her şey söylenmiştir.

(Kapanma Saati: 16.34)

**19. DÖNEMDE VERMİŞ OLDUĞU
KANUN TEKLİFLERİ
(06.11.1991-04.12.1995)**

T : **16.02.1992**
E.No : **2/166**
Sayı : **2872**

1) 3213 Sayılı Maden Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair

Bu Kanun Teklifi ile;

Maden Kanununun 46. Maddesi, uygulamada çok büyük haksızlıklara sebebiyet vermesi, şaibeli raporlara, kararlara neden olması, köylüyü ve diğer vatandaşları huzursuz etmesi, doğaya ve sağlığa zarar vermesi, vatandaşlar arasında eşitsizlik yaratması ve rızalarının hilafına tapulu gayrimenkullerinin ellerinden alınıp başka vatandaşlara tapularak verilmesine neden olduğu ;

Uygulamada, zenginliği ve etkinliği yüksek olan şahıslar, devlet eliyle fakirin, güçsüzün rızası hilafına malını istediği fiyatla elinden almakta, bu durum vatandaşlar arasında husumete sebebiyet vermekte, vatandaşların uzun süre adli ve idari yargılarda uğraşmasına neden olmakta; ayrıca, taşınmazında maden bulunanların mülkü elinden alınıp cezalandırıldığı için değiştirilmesi düşünülmüştür.

T : 03.03.1992
E.No : 2/230
Sayı : 3192

2) 21.06.1987 tarih ve 3402 Sayılı Kadastro Kanununun 26. Maddesinin 5. Fıkrasının Değiştirilmesi ve Geçici 4 Madde eklenmesine dair

Bu Kanun Teklifiyle;

10 Ekim 1987 tarihinde yürürlüğe giren 3402 sayılı Kadastro Kanununun 26. Maddesinde yanlış yazılan bir kanun numarasının düzeltilmesi ve daha evvel yürürlükte bulunan 5602, 509 ve 766 sayılı Tapulama Kanunları hükümleri gereğince muhtelif gerekçelerle ellerinden alınmış ancak 3402 sayılı Kadastro Kanunu hükümlerine göre yeni verilen haklara uyum sağlamak amaçlanmıştır.

Eski 5602, 509 ve 766 sayılı Tapulama Kanunları, ek ve tadillerinde benzer hükümler bulunmadığı için yeni ile eski yasaların uygulamaları arasında eşitsizlik doğmuş ve birçok hak sahibi yeni kanundan yararlanamayacak duruma düşmüştür.

Bu yasa ile halen taşınmaz malı elinde bulunduran ve kullanan hak sahiplerine yeni tanınan imknlardan yararlanma yolu açılmaktadır.

T : 01.04.1992
E. No : 2/289
Sayı : K 3838

3) Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun sonuna 4 Madde ilave edilmesine dair

Bu Kanun Teklifiyle;

Bilindiği gibi 13 Mart 1992 günü Erzincan'da bütün milletimizi büyük bir üzüntüye boğan deprem meydana gelmiş ve çok sayıda vatandaşımız hayatını kaybetmiştir.

Bu depremde toplu ölümlerin olması ve Erzincan'ın ekonomik yapısının, ticaret hayatının bozulması nedeniyle bu kanunun belli bir süre geçici olarak Erzincan'da tatbik edilmemesi gerekmektedir.

Bu sebeple 13 Mart 1992 tarihinden itibaren 13 Eylül 1992 tarihine kadar meydana gelen ölümlerden doğan miraslardan verginin alınmaması Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun ruhunu ve asıl amaçlarını zedelemeyecektir.

Bu sebeple, sadece Erzincan'da geçerli olmak üzere 13 Mart 1992 tarihi ile 13 Eylül 1992 tarihleri arasında yaşamlarını yitirenlerden doğan miraslardan Veraset ve İntikal Vergisinin alınmamasının adil bir uygulama olacağı nedeniyle bu kanun teklifi verilmiştir.

T : 09.04.1992
E. No : 2/292
Sayı : 5107-1238

4) 02.03.1984 tarih ve 2985 Sayılı Toplu Konut Kanununun 2 nci Maddesinin (d) Fıkrasının değiştirilmesine dair

Bu Kanun Teklifiyle;

Yurtdışına çıkışlarda 2 Mart 1984 tarih ve 2985 sayılı Toplu Konut Kanununun 2/d fıkrası gereğince 100 Amerikan Doları karşılığı Türk Lirası alınmaktadır.

Üniversitelerimizde bulunan öğretim üye ve görevlileri, ilmi araştırmalar yapmak, çeşitli seminer, panel ve benzeri bilimsel toplantılara katılmak üzere yurtdışına çıkmaktadırlar.

Bu bilimsel katılımlar gerçekleşirken de ilim adamlarımız kendi imkânlarını kullanmakta, herhangi bir harcırah almamaktadırlar.

Harcırah almaksızın bilimsel toplantılara ve etkinliklere katılmak üzere yurtdışına çıkacak olan öğretim üye ve görevlilerinin bu fondan muaf tutulması ilme ve bilimsel çalışmalara vereceğimiz önem açısından da gerekli bulunmaktadır.

Toplu Konut Kanununun 2/d fıkrasındaki bu değişlikle ilmi ve bilimsel çalışmalar yapmak isteyen ilim adamlarımızı daha çok toplantı ve araştırmalara yönlendirmek amacı güdülmüştür.

T : **09.12.1992**
E.No : **2/549**
Sayı : **-**

**5) 17.07.1964 tarih ve 506 Sayılı SSK Kanununa Geçici
Madde eklenmesine dair**

Bu Kanun Teklifiyle;

Türk Kültürünün ve Sanatının en önemli varlıklarından olan Film, Sinema, Tiyatro, Müzik ve her türlü sanat dalında çalışanlar sosyal güvenceye kavuşacaklar ve bu suretle bilumum film, tiyatro, sahne, gösteri, ses, saz sanatçıları ile müzik, resim, heykel, dekoratif ve benzer diğer faaliyetleri içine alan bütün güzel sanat konularında çalışanlar, düşünür ve yazarlar kanun kapsamına alınarak, sanatçılarımızın sosyal güvenlik haklarının sağlanması amaçlanmıştır.

T : 25.12.1992
E. No : 2/567
Sayı : 15630-3327

6) Kilis Adlı Bir İl ve 4 İlçe kurulmasına dair

Bu Kanun Teklifiyle;

Kilis il olduğu ve kalkınmada öncelikli yöreler arasına alındığı takdirde sanayiciler ve yatırımcılar için kurulacak tesislerde işsizlik sorunu çözülecektir.

Bölgede gelişen sınaî tesisler için en iyi alternatif yer Kilis'tir.

Gerekli bilgiler tetkik edildiğinde, gerek ulaşım, gerekse coğrafi yapı, eğitim, öğretim, resmi kuruluşlar nüfus hudut durumu, Öncüpınar Gümrük Kapısı ve ekonomisi il olmaya hazır olan Kilis'in öncelikle değerlendirilmesi önem arz etmektedir.

Bu nedenle Kilis adıyla bir il kurulması amaçlanmıştır.

T : **Kanunlarda bulunamamıştır (*)**
E. No : " "
Sayı : " "

7) Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun ile Milletvekili Seçimi Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik yapılmasına dair (*)

Bu Kanun Teklifyle;

“Siyasi partilere üye olmak için ve seçimlerde seçme hakkını kullanmak için 18 yaşın,

Seçilme hakkını kullanmak için 25 yaşın doldurulması gereklidir.

Kamu kurum ve kuruluşlarında memur statüsünde çalışanlar,

Öğrenciler,

Haklarında henüz kesin hüküm verilmemiş tutuklular,

Siyasi partilere üye olabilirler.

Seçimlerde seçme ve seçilme haklarını kullanabilirler.”

Hükümleri getirilmekte, ülke yönetimine demokratik katılımın artırılması ve gençleştirilmesi ve 12 Eylül dönemi yasalarındaki bazı aksaklıkların giderilmesi amaçlanmıştır.

(*) MHP Mecliste kitabının “Kanun Teklifleri” başlıklı bölümünden (Sh: 199) alınmıştır.

T : 24.11.1993

E. No : 2/892

Sayı : 31397-8121

8) Tarihi Türk Ocağı Binasının Kamu Yararına Çalışan Türk Ocakları Umumi Merkezine Devrine Dair

Bu Kanun Teklifi ile;

Türk Ocağı 25 Mayıs 1912'de kurulmuştur.

İmparatorluktan Türk Devletine geçiş devresinde "Türkçülük Mefkûresi" bütün Türk Alemine yayıldı, Türk münevverlerinin asli düşüncesi ve yaşamı haline geldi.

Kuruluşundan bugüne kadar aktif ve gündelik siyasetin dışında kalmış, bünyesinde farklı siyasi tercihlere sahip şahsiyetler barındırmış Türk Ocakları, devlet adamlarımızın büyük ekseriyetinden destek ve himaye görmüş olup, bunların arasında en manalı olanı şüphesiz Mustafa Kemal ATATÜRK' tür. O'nun, "Bu ocağı söndürenlerin ocağı sönsün" arzusu, alaka ve himayesinin derecesini ifadeye kafidir.

Türk Ocaklarının Türk dünyası üzerindeki tesirinden rahatsızlık duyan dış çevrelerin de tedirginliği, diğer dahilî siyasi sebeplerle; Türk Ocaklarının üyesi, koruyucusu ve destekleyicisi olan ATATÜRK' ün isteği ile Türk Ocağı 10.04.1931 tarihinde kapanmıştır.

Bütün envali Cumhuriyet Halk Fırkasına intikal etmiştir.

18 Yıllık aradan sonra 1949 yılında yeniden kurulmuş, eski gayrimenkullerinin iadesi için müracaatta bulunulmuş bir sonuç alınmamış, sadece binasının kullanma hakkı verilmiştir.

Bu konu halledildiği takdirde, bugün Orta Avrupa'dan Çin Seddi'ne kadar Türkiye'den ilgi, yardım ve hizmet bekleyen Türk Dünyasına çok daha fazla hizmet verilmesi amaçlanmıştır.

T : 16.12.1993
E. No : 2/932
Sayı : 32351-8400

9) Niksar İsmi İle Bir İl Kurulmasına Dair

Niksar'ın yerleşim merkezi izlerine eski çağlarda, M.Ö.3. Y. Yılda rastlanmaktadır. İç Anadolu'yu Karadeniz'e bağlayan geçiş güzergâhındadır.

Her türlü tarıma elverişli iklim yapısına sahiptir.

Danışmentliler döneminde vilayet merkezliği yapmıştır.

Çevre illerden Niksar'a olan nüfus akımı nedeniyle artış ülke ortalamasının üzerindedir.

Coğrafi konumu, ulaşım imkânları, iş potansiyeli, arazi yapısı ve çevre ilçelerle olan ticari ilişkileri sürekli olarak nüfus çekmektedir.

Niksarlılar bu nüfus artışını ilçe olarak organize edememekte, il olmanın zaruretine inanmaktadırlar.

Doğu-Batı istikametinde İstanbul-Gürbulak (Sınır kapısı) 100 nolu transit yolu ile Güney-Kuzey istikametindeki İç Anadolu'yu Karadeniz'e bağlayan Sivas-Tokat-Niksar-Ünye yolunun kesişme noktasındadır.

Çevre il, ilçe ve kasabalarla merkezi bir noktada yer alması nedeniyle yoğun bir trafiğe sahiptir.

Bu nedenlerle il olması gerekmektedir.

T : 04.01.1994
E. No : 2/963
Sayı : 33243-8704

10) Manavgat Adı ile Bir İl ve Buna Bağlı Üç İlçe Kurulmasına Dair

Ülkemizde son yıllarda il ve ilçe düzeyinde idari sınırların, yerleşmelerin statülerinin değiştiğine tanık olmaktadır. Değişen bölgesel ilişkiler yeni idari yapılanmaları kaçınılmaz kılmaktadır.

Bu bakımdan Manavgat ilçesinin birleşme talebinde bulunan Akseki, Gündoğmuş ve İbradı ilçeleriyle birlikte ekonomik, sosyal ve doğal özellikleri incelendiğinde Manavgat'ın il olma potansiyeline sahip olduğu görülecektir.

Manavgat, Akseki, İbradı ve Gündoğmuş ilçeleri sosyal, ekonomik ve mekânsal yapıları itibarı ile organik bir bütünlük arz etmekte, bölgenin doğal yapısı kuzeydeki ilçeleri, Manavgat'ı il olmaya zorlamaktadır.

Antalya ilinin doğusunda önemli bir merkez durumunda olan Manavgat ve bölgesinde yer alan, birleşmek isteyen bu ilçe ve beldelelerin potansiyeli dikkate alındığında, bu bölge, Manavgat'ın il olması halinde hızla gelişecek, bölge halkının özlem ve demokratik talepleri cevaplanacak, ülke ekonomisi zenginleşecektir.

Bu amaçla Manavgat'ın il olması istenmiştir.

T : 03.01.1994
E. No : 2/957
Sayı : 33195-8692

11) Zile Adı ile Bir İl Kurulmasına Dair

Anadolu'nun en eski yerleşim yerlerinden birisi olan ve Yeşilirmak Havzasının kavşak noktasında yer alan Zile, tunç ve demir çağlarından bu yana yerleşim alanı olarak kullanılmaktadır.

Evliya Çelebi'nin Seyahatnamesinde bile şehre, 1643 Zile Şehrinin adı halı ve kilim dokumacılığının ileri gitmesi nedeniyle ZEYLİ adı verilmiştir.

Bu isim zamanla Zile'ye çevrilmiştir. Pompeius Zile havalesinin önemini bildiği için burayı bir eyalet haline getirmiş ve Zile kalesi bu zamanda yapılmıştır. Roma diktatörü Jul Sezar Pompeius' u Teselya' da yendikten sonra Suriye yolu ile Anadolu'ya geçmiş, Zile'den Roma'ya galibiyetini bildirir kısa fakat bütün yaptığı işleri anlatan bir mektup yazmıştır. Mektubun mahiyeti de Zile kalesindeki taşa işlenmiş. VENİ-VİDİ-VİCİ "GELDİM-GÖRDÜM-YENDİM" sözleri ile anlatmıştır.

Zile, Milli Mücadelede ATATÜRK' ün yanında yer almış, memleketin kötü durumunu Padişaha çektiği telgraf ile bildirmiştir. Bu telgrafta Ferit Paşa kabinesinin görevden çekilmesini isteyen Zile İl olmayı hak etmiştir düşüncesine sahibiz.

T : 04.01.1994
E. No : 2/962
Sayı : 33242-8703

12) Sungurlu İlçesinde Sungurlu Adı ile Bir İl, Arif Gazili ve Demirşeyh Adlarıyla İki İlçe Kurulmasına Dair

Sungurlu ilçesi, Çorum'un en büyük ilçesi durumundadır. Tarihi ve coğrafi durumu, nüfusu, ticari ve zirai potansiyeli, diğer şehir merkezleri ile ulaşım kolaylığı sebebiyle il olmaya müsait görülmektedir.

Sungurlu, Boğazkale, Arife, Gazili, Demirşeyh beldeleriyle birlikte yörenin gelişme potansiyeli açısından önemli görülmekte ve bütünlük arz etmektedir.

İç Anadolu Bölgesinin Orta Kızılırmak bölümüyle, Karadeniz Bölgesinin Orta Karadeniz bölümü arasında yer alan Sungurlu, merkezi bir ortamda olup, il olması uygun görülmektedir.

T : 10.05.1994
E. No : 2/1101
Sayı : 37915-9917

13) Yozgat İlinde Bozok Üniversitesi İsmi ile Bir Üniversite Kurulmasına Dair (*)

Yozgat ilimiz daha çok tarıma dayalı kapalı bir ekonomiye sahiptir. Sanayi gelişmemiştir. Büyük sanayi kuruluşları yoktur. Bu nedenle en çok göç veren illerimizden birisidir.

Bu nedenle burada açılacak bir üniversitenin ilimiz ekonomisine bir canlılık getireceği muhakkaktır.

Ayrıca, Bozok Üniversitesinin kurulabilmesi için açılmasına karar verilen fakültelere ilaveten İdari ve Mali İlimler Fakültesi ile Fen Edebiyat Fakültelerinin binalarının da halen Mühendislik-Mimarlık Fakültelerinin inşaatını yaparak hibe eden hayır sever iş adamı tarafından taahhütte bulunduğu dikkate alınarak, Kurtuluş Harbinde Türk Milletinin istiklâli için canla başla mücadele eden ve bu uğurda en çok şehit veren Yozgat İli'ne bu üniversitenin kurulması bütün Yozgatlıları mutlu edecektir.

Bu amaçla Üniversitenin kurulması elzem görülmüştür.

(*) D: 21 Y.Y.: 2 B: 2 05.10.1999 Salı

Merhum Türkeş ve Sayın Çiller Yozgat'ta Fakülte Binalarının açılışını birlikte yaptılar. Fakülte binasının yapımını sağlayan Yozgatlı iş adamı Erdoğan AKDAĞ konuşmasında: "Açılışını yaptığımız Fakülte binasında devletin bir kuruluş katkısı olmamıştır. Ben ve Yozgat halkı yaptık. Sizden ricamız, Meclisten üniversite kanunumuzu bir an evvel çıkarmanız" demesi üzerine, Başbuğumuz hemen bir "Yozgat'a Bozok Üniversitesi Kurulması Kanun Teklifini" vermiştir..

T : 30.11.1994
E. No : 2/1272
Sayı : 44964-12180

14) 2809 Sayılı Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değıştirilerek Kabulüne Dair Kanuna Bir Madde Eklenmesi Hakkında
(KARAMAN'DA KARAMANOĞLU MEHMET BEY ÜNİVERSİTESİ ADIYLA BİR ÜNİVERSİTE KURULMASINA DAİR)

Karaman, Karamanoğlu Devletine başkentlik etmiş bir ilimizdir. Osmanlılar döneminde eyalet olmuştur.

Anadolu'nun 1071'de fethinden sonra Selçuklu Devleti sınırlarına katılmış, 1235-1500 yılları arasında 265 yıl siyasal, sanat etkinlikleri ile tarihe damgasını vurmuştur.

Orta Anadolu ile Akdeniz Bölgesini birbirine bağlayan bir köprü durumundadır.

Sosyal ve ekonomik gelişmeye paralel olarak kalkınmanın eğitim yolu ile sağlanacağı prensibinden hareket eden hükümetler, bu imkanları gençlerimize çağdaş ve rasyonel biçimde sunmak üzere yeni tedbirler almak ihtiyacını duymaktadırlar.

Şüphesiz dünyada gelişmişlik göstergelerinden biri de eğitim ve öğretim müesseselerinin sayısıdır. Türkiye'de 52 üniversiteye karşılık ABD'de 3300, Japonya'da 458, Güney Kore'de 258 üniversite vardır.

Türkiye 3. Dünya ülkeleri arasından çıkıp gelişmiş ülkeler arasına katılmak istiyorsa, önce bilime ve üniversitelere önem vermek zorundadır.

Karaman ilimiz zengin tarihi mirası, kültürel değerleri, sosyo-ekonomik canlılığı ve coğrafi yapısı itibarıyla bir üniversiteye kavuşturulması gereken illerimizden biridir.

Halen mevcut yüksekokulların fakülteye dönüştürülerek üniversite çatısı altında toplanması ile; gerek kamu, gerekse özel kuruluşların yetişmiş insan gücü ihtiyacı karşılanmış, bölgenin bilim, teknik, sosyal ve ekonomik kalkınması hızlanmış olacaktır.

Ayrıca Türkçenin ilk defa resmi dil olması konusunda emir veren Karamanoğlu Mehmet Bey'in hatırası üniversite düzeyinde de temsil edilmiş olacaktır.

Bu düşüncelerle Karaman'da Karamanoğlu Mehmet Bey üniversitesi adıyla bir üniversite kurulması amacıyla Kanun Teklifi verilmiştir. (*)

(*) 1994 yılında Merhum Türkeş tarafından verilen kanun teklifi 877 S. Sayısı ile TBMM gündemine girmiş fakat, erken seçim kararı alınınca kadük olmuş, Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi teşebbüsü akim kalmıştır.

T : **14.12.1994**
E. No : **2/1283**
Sayı : **45393-12275**

15) Dış Türkler Bakanlığının Kuruluş ve Görevlerine Dair

Bilindiği üzere yurt dışında 3 milyonu aşkın vatandaşımız yaşamaktadır. Bunun önemli bir kısmı Batı Avrupa ülkelerinde, bir kısmı Suudi Arabistan, Libya ve Kuveyt gibi Arap ülkelerinde yaşamaktadır. Bunlara Bağımsız Devletler Topluluğuna dahil ülkeleri ve Avustralya'yı da katabiliriz.

Yurt dışında bulunan vatandaşlarımızın buldukları ülkelerde, o ülkede konuşulan dilden, o dili öğrenmekten sosyal yaşantıya adaptasyona, din ve ibadetlerine, ekonomik durumlarının iyileştirilmesine, çocuklarının eğitim ve öğretimine kadar; ayrıca, son zamanlarda Almanya'da ve Batı Avrupa ülkelerinde görülmeye başlanan yabancı düşmanlığı gibi tehdit ve tehlikelerden korunmasına kadar pek çok mesele ile karşı karşıya bulunduğu bir gerçektir.

Yurttaşlarımızın buldukları ülkelerde daha iyi hayat standardına kavuşmak vs. gibi sebeplerle "çifte vatandaşlık" ve hatta buldukları ülke vatandaşlığına geçtikleri görülmektedir.

Ayrıca, Türk işçilerinin yoğun çalıştığı Orta Doğu ülkeleri ve Bağımsız Devletler Topluluğu ile aramızda sosyal güvenlik anlaşmaları yapılmamış olduğundan, Libya ile anlaşmalar taraflarca farklı yorumlandığından pek çok mesele çözüm beklemektedir.

Bilindiği gibi Avrupa ülkelerinde eski sömürgelerinin ve halen egemenlikleri altında bulunan ülke dışındaki topraklarda kurulu devletlerle ortak dil, tarihi ilişki ve kültür bağları sebebi ile kurulmuş ve faaliyette bulunan bakanlık ve devlet kuruluşları bulunduğu bilinmektedir.

İngiltere'de "Foreign and Common Weolth Office", Fransa'da "Department a'Outre Mer" "DOM" ile "TOM" gibi bu devletlerin müstemlekeleri için öngördüğü bu tür devlet kuruluşları ve bakanlıkların; bizim gibi aynı millete mensup, aynı dili konuşan, aynı dine inanan diğer Türk Devlet ve toplulukları bakımından devletimiz bünyesinde kurulmasından daha tabii bir şey olamaz.

Nitekim Avrupa Birliği, Karadeniz Ekonomik İşbirliği, Nafta ve Asya Pasifik ülkelerinin oluşturdukları kuruluşlar gün geçtikçe sınırlarını genişletmektedir.

Gerek dünyanın pek çok ülkelerine dağılmış vatandaşlarımızın yukarıda sözü edilen meselelerinin halledilmesi ve durumlarının iyileştirilmesi, gerekse Türk Devlet ve Toplulukları arasında bahsi geçen ilişkiler konusunda faaliyet gösteren bir "Dış Türkler Bakanlığı" kurulması gerekli görülmektedir.

T : 24.01.1995
E. No : 2/1329
Sayı : 47116-12926

16) Esnaf ve Sanatkârlar Bakanlığının Kuruluş ve Görevlerine Dair

Türk Milletinin önemli bir kesimi esnaf ve sanatkârlardan oluşmaktadır.

Türkiye’de 4 milyon civarında esnaf ve sanatkâr bulunmaktadır, bu da toplam nüfusumuzun üçte birini temsil eder. Dolayısıyla esnafın problemi toplumumuzu direk olarak etkiler.

Esnafımızın problemlerini halletmek için oda ve dernekleri vardır. Fakat meseleleri tam manasıyla çözememektedirler, Halk Bankası da Türkiye’nin genel ekonomisindeki açmazlar dolayısıyla gerekli krediyi sağlayamamaktadır.

Devlet teşkilatı toplumun tümünü kapsamalı, her kesime inip onları tanımalı, ihtiyaçlarını gidermeli, toplumla arasında bilgi alış verişi olmalı ve devletin bütün kurumları ahenk içinde çalışmalıdır.

Esnaf ve sanatkârimızı, teknolojiden ve dünya piyasalarından ayırmamız mümkün değildir. Bu insanlarımızı teşvik edecek, teknoloji ve yenilikleri uygulayacak, dünya piyasalarına uyum sağlayacak şekilde gerekli çalışmaları yapabilmek için Esnaf ve Sanatkârlar Bakanlığının kurulması şarttır.

Dolayısıyla yüksek verim ve kazanç ancak organizeli bir teşkilatın desteği ile olur. Türkiye’de faaliyet gösteren birçok esnaf ve sanatkâr ihracat kapasitesine ve kalitesine sahiptir. Büyük bir pazar olan bu sektör gerekli yolların açılması ve teşvik edilmesi ile dış ülkelerde gayet rahat iş yapmak imkânına kavuşabilir.

Türkiye’deki küçük ve orta ölçekli işletmelerin çağın ve teknolojinin gereği olarak düzenli ve organize yapıya kavuşturulması gerekmektedir.

İşte Türkiye’nin orta düzeyde geliri olan esnaf ve sanatkârlarının, kendi meselelerinin tartışıldığı ve çözümlerinin üretildiği bir Esnaf ve Sanatkârlar Bakanlığı kurulması zorunludur.

T : **04.05.1995**
E. No : **2/1400**
Sayı : **51185-14138**

17) Temel Araştırmalar Merkezi Kurulmasına Dair

Türkiye'nin kalkınmasında birinci derecede önemli olan enerji kaynakları temini ve ileri teknoloji malzemelerinin üretimi için anahtar bilgilerin edinilmesi bizzat araştırma yapmayı gerektirmektedir. Çünkü bu bilgilerin piyasadan temini mümkün değildir. Ancak, temel araştırmaları Türkiye'de yaparak bu bilgilere ulaşabiliriz.

Üniversitelerin gündeminde eğitim-öğretim konusu birinci sıradadır. Bunun değişmesi uzun süre mümkün değildir. Bilimsel araştırma maksatlı üniversitelerimiz araştırmanın yanında başka görevler de üstlendiklerinde gerçek problem üzerinde yoğunlaşmamaktadırlar.

TÜBİTAK ise yeni ve temel bir probleme yönelmekten ziyade kurum dışında oluşan problemlerin çözümünde koordinasyon görevi üstlenmiş görünmektedir. Enerji gibi konularda meseleyle ilgili temel araştırmaların yürütülmesini beklemek gerçekçi yaklaşım olmaz. Enerji ve ona bağlı ileri teknoloji materyalleri konusu, akademik ağırlıklı bir personel yapılandırılması ve disiplinler arası araştırmaya dayalı alt yapı gerektirir. Japonya'da 1963'te kurulan Tsukuba Bilim Şehri ve Güney Kore'de 1972'den beri faaliyetteki eş değer bilim şehri örnekleri bu iki noktaya özel vurgu konularak inşa edilmiştir.

Japon ve Güney Kore kalkınma mucizelerinde bu temel bilim şehirlerinin hayati katkısı olmuştur.

Bu konuda öngörülen Temel Araştırmalar Merkezi, uygun büyüklükte arazi üzerinde ortak bir temel araştırmaya yönelebilir alt yapı ve personel dokusuna sahip enstitülerden oluşacaktır.

İmkân yokluğu sebebi ile yurtdışında araştırma yapmak zorunda kalan, kendi alanlarında ilmi otorite olmuş Türk bilim adamlarının bilgi ve tecrübelerinden istifade için bu enstitülerin vesile olması düşünülmektedir.

T : 24.05.1995
E. No : 2/1425
Sayı : 51545-14297

18) Şereflikoçhisar Adıyla Bir İl Kurulmasına Dair

Şereflikoçhisar Osmanlılar dönemindeki İpek Yolu ile bugünkü E-5 Karayolu kıyısında ve Tuz Gölünün kuzey doğusunda yer almaktadır.

Çanakkale ve İstiklâl Savaşında çok şehit verdiğiinden “Tuz Gölü Koçhisar”ı olan ismi ATATÜRK tarafından bir kanun teklifi ile “Şereflikoçhisar” olarak değiştirilip Ankara’ya bağlanmıştır.

Ankara’ya 145, Konya’ya 210, Aksaray’a 80, Kırşehir’e 120 km uzaklıkta olup, yüzölçümü 2453 km² dir. Bu özelliği ile birçok ilimizden büyük yapı ve araziye sahiptir.

Ağaçören, Sarıyahşi, Evren, Kulu ilçeleri her türlü kültürel, ekonomik, ulaşım ve fiili bağlarını Şereflikoçhisar’la yapmaktadırlar.

Bu nedenlerle Şereflikoçhisar’ın il olması istenmiştir.

T : 24.05.1995
E. No : 2/1426
Sayı : 51546-14298

19) Polatlı Adıyla Bir İl Kurulmasına Dair

Polatlı Belediyesi 1926 yılında kurulmuştur.

M.Ö. 2500 yılında Frigya Devletinin başkentidir.

Kurtuluş Savaşı'nın akıl almaz odağı olmuştur.

Bugün 96 köyü, 1 belediye ve belediye olmaya hazır nahiyesiyle modern zamanların iyi bir temsilcisidir.

Karayolu ve demiryolu ulaşımı açısından ülkenin büyük bir kesimini bağlayan merkez konumundaki Polatlı ekonomik yapısıyla ilçe olarak bu yükü taşıyamamaktadır.

Ankara'nın ağır ticari ve idari yükünü hafifletmesi ve sanayi yatırımlarının çevreye yaygınlaştırılması, Polatlı üzerinden gerçekleştirilmektedir. Ağırlıklı bir sanayi gelişme bölgesi olmuştur. Bu bölgenin ihtiyaçları Polatlı'dan karşılanmakta ve bu konuda Polatlı zorlanmaktadır. Çünkü ilçe konumu, ihtiyaçları gidermesine en büyük engeldir.

Polatlı bir an evvel il olmalıdır. Gecikmesi üretmeyi ve üretkenliği de geciktirecektir.

**MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ
GENEL BAŞKANI ALPARSLAN
TÜRKEŞ'İN BAŞBAKAN
YARDIMCISI OLARAK YER
ALDIĞI 39. VE 41.
CUMHURİYET HÜKÜMETLERİ
DÖNEMLERİNDE TÜRKİYE
BÜYÜK MİLLET
MECLİSİNDE KABUL EDİLEN
KANUN TASARILARI**

I- 39. CUMHURİYET HÜKÜMETİ (IV. DEMİREL)
(31.03.1975 – 21.06.1977)

	ESAS NO	KABUL TARİHİ	KANUN NO	RESMİ GAZETE TARİH/SAYI	KANUN ADI
1	1/132	1 4 1975	1873	11 4 1975/15205	DÖRT UNİVERSİTE KURULMASI HAKKINDA KANUN
2	1/149	8 4 1975	1874	17 4 1975/15211	TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ KURULUŞ VE GÖREVLERİ HAKKINDA KANUNA GEÇİCİ BİR MADDE EKLENMESİNE DAİR KANUN
3	1/179	17 4 1975	1875	25 4 1975/15218	926 SAYILI TÜRK SİLAHLI KUVVETLERİ PERSONEL KANUNUNUN BAZI MADDELERİNİN DEĞİŞTİRİLMESİ, BAZI MADDELERİNİN YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILMASI VE BU KANUNA BİR EK GEÇİCİ MADDE EKLENMESİ HAKKINDA KANUN
4	1/177	17 4 1975	1876	25 4 1975/15218	926 SAYILI TÜRK SİLAHLI KUVVETLERİ PERSONEL KANUNUNUN BAZI MADDELERİNİN DEĞİŞTİRİLMESİ HAKKINDA KANUN
5	1/4	17 4 1975	1877	4 5 1975/15226	DEVLET SANAYİ VE İŞÇİ YATIRIM BANKASI KURULMASI İLE İLGİLİ YETKİ KANUNU
6	1/63	17 4 1975	1878	4 5 1975/15226	TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE HAŞİMİ ÜRDÜN KRALLIĞI ARASINDA HUKUKİ VE TİCARİ KONULARDA ADLI İLİŞKİLERİ DÜZENLEYEN SÖZLEŞMENİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
7	1/87	17 4 1975	1879	4 5 1975/15226	TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE HAŞİMİ ÜRDÜN KRALLIĞI ARASINDA SUÇLULARIN GERİ VERİLMESİ VE CEZA İŞLERİNDE KARŞILIKLI ADLI YARDIMLAŞMA SÖZLEŞMESİNİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
8	1/88	17 4 1975	1880	4 5 1975/15226	TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE BELÇİKA KRALLIĞI ARASINDA İMZALANAN KONSOLOSLUK SÖZLEŞMESİNİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
9	1/86	17 4 1975	1881	4 5 1975/15226	AD VE SOYADLARININ NÜFUS KUTÜKLERİNE YAZILIŞ ŞEKLİNE İLİŞKİN SÖZLEŞMENİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞU HAKKINDA KANUN
10	1/160	17 4 1975	1882	4 5 1975/15226	EVLENME İLE NESEP DÜZELTİLMESİ HAKKINDA SÖZLEŞMENİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
11	1/85	17 4 1975	1883	4 5 1975/15226	VATANSIZLIK HALLERİNİN SAYISININ AZALTILMASINA DAİR SÖZLEŞMENİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞU HAKKINDA KANUN
12	1/161	17 4 1975	1884	4 5 1975/15226	EVLİLİK BAĞINA İLİŞKİN KARARLARIN TANINMASI HAKKINDA SÖZLEŞMENİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN

	ESAS NO	KABUL TARİHİ	KANUN NO	RESMİ GAZETE TARİH/SAYI	KANUN ADI
13	1/153	17 4 1975	1885	4 5 1975/15226	VASİYETNAMELERİN TESCİLİ KONUSUNDA BİR USUL KURULMASINA DAİR AVRUPA SÖZLEŞMENİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA İLİŞKİN KANUN
14	1/144	17 4 1975	1886	4 5 1975/15226	HAYVANLARIN ULUSLAR ARASI NAKLIYAT SİRASINDA KORUNMASINA DAİR AVRUPA SÖZLEŞMESİNİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA İLİŞKİN KANUN
15	1/127	17 4 1975	1887	4 5 1975/15226	CENAZELERİN NAKLİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
16	1/145	17 4 1975	1888	4 5 1975/15226	SİVİL HAVACILIK GÜVENLİĞİNE KARŞI KANUN DIŞI EYLEMLERİN ÖNLENMESİNE İLİŞKİN 23 EYLÜL 1971 TARİHLİ MONTREAL SÖZLEŞMESİNİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
17	1/146	17 4 1975	1889	4 5 1975/15226	UÇAKLARDA İŞLENEN SUÇLAR VE DİĞER BAZI EYLEMLERE İLİŞKİN 14 EYLÜL 1963 TARİHLİ TOKYO SÖZLEŞMESİNE KATILMAMIZIN UYGUN BULUNDUĞU HAKKINDA KANUN
18	1/49	17 4 1975	1890	4 5 1975/15226	23 02 1961 GÜN VE 257 SAYILI ER VE ERBAŞ HARÇLIKLARI KANUNUNUN 2 NCİ VE 6 NCİ MADDELERİNİN DEĞİŞTİRİLMESİNE DAİR KANUN
19	1/189	17 4 1975	1891	4 5 1975/15226	ARTIRMA, EKSİLTME VE İHALE KANUNU İLE MUHASEBELİ UMUMİYE KANUNUNA EK 6246 SAYILI KANUNUN 1 MADDESİNİN DEĞİŞTİRİLMESİ HAKKINDA KANUN
20	1/235	17 4 1975	1892	4 5 1975/15226	21 HAZİRAN 1927 TARİH VE 1111 SAYILI ASKERLİK KANUNUNUN 58 MADDESİNİN DEĞİŞTİRİLMESİNE İLİŞKİN KANUN
21	1/150	29 4 1975	1893	-	633 SAYILI DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI KURULUŞ VE GÖREVLERİ HAKKINDAKİ KANUNUN BAZI MADDELERİNİN DEĞİŞTİRİLMESİNE VE BU KANUNA 5 GEÇİCİ MADDE EKLENMESİNE DAİR KANUN
22	1/172	7 5 1975	1894	24 5 1975/15245 MÜKERRER	19 07 1972 GÜNLÜ VE 1615 SAYILI GÜMRÜK KANUNUNUN BAZI MADDELERİNİN YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILMASINA VE BU MADDELER YERİNE YENİ MADDELER KONULMASINA VE 07 01 1932 GÜNLÜ VE 1918 SAYILI KAÇAKÇILIK MEN VE TAKİBİNE DAİR KANUNUN DEĞİŞİK 24 MADDESİNİN DEĞİŞTİRİLMESİNE İLİŞKİN KANUN
23	1/126	7 5 1975	1895	24 5 1975/15245	DEVLETÇE İŞLETİLECEK MADENLER ÜZERİNDEKİ HAKLARIN GERİ ALINMASI VE HAK SAHİPLERİNE ÖDENECEK TAZMİNAT HAKKINDA KANUN
24	1/52	15 5 1975	1896	22 5 1975/15243	13 2 1974 TARİHLİ 11 SAYILI KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME İLE 31 5 1974 TARİHLİ 12 SAYILI KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMENİN EK GEÇİCİ 10'UNCU MADDE (g) BENDİNİN, 11 SAYILI KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME İLE İLGİLİ HUKMUNUN YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILMASINA DAİR KANUN
25	1/148	15 5 1975	1897	26 5 1975/15247	657 SAYILI DEVLET MEMURLARI KANUNUNUN BAZI MADDELERİNİN DEĞİŞTİRİLMESİNE, BAZI MADDELERİNİN KALDIRILMASINA VE BAZI MADDELER EKLENMESİNE DAİR 12 SAYILI KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMENİN DEĞİŞTİRİLEREK KABULÜ HAKKINDA KANUN

	ESAS NO	KABUL TARİHİ	KANUN NO	RESMİ GAZETE TARİH/SAYI	KANUN ADI
26	1/239	20 5 1975	1898	29 5 1975/15249	TELEVİZYON YAYINLARININ KORUNMASINA DAİR AVRUPA ANLAŞMASI İLE EK PROTOKOLLERİNİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
27	1/207	20 5 1975	1899	29 5 1975/15249	YABANCI HUKUK HAKKINDA BİLGİ EDİNİLMESİNE DAİR AVRUPA SÖZLEŞMESİNİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA İLİŞKİN KANUN
28	1/204	20 5 1975	1900	29 5 1975/15249	TÜRKİYE-TUNUS DOSTLUK ANDLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
29	1/255	20 5 1975	1901	29 5 1975/15249	24 NISAN 1963 TARİHİNDE VİYANA'DA İMZALANAN KONSOLOSLUK İLİŞKİLERİ HAKKINDA VİYANA SÖZLEŞMESİNE KATILMAMIZIN UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
30	1/171	22 5 1975	1902	31 5 1975/15251	BELEDİYELERİN, BELEDİYELERE BAĞLI MÜESSESE VE İŞLETMELERİN, KÖY TUZEL KİŞİLİKLERİNİN, KAMU İKTİSADİ TEŞEBBUSLERİNİN VE TEKEL GENEL MUDURLUĞUNUN BİR KISIM BORÇLARININ TAHKİMİ HAKKINDA KANUN
31	1/192	22 5 1975	1903	31 5 1975/15251	521 SAYILI DANIŞTAY KANUNUNA BİR EK MADDE İLE İKİ GEÇİCİ MADDE EKLENMESİNE DAİR KANUN
32	1/257	3 6 1975	1904	7 6 1975/15258	TÜRK SİLAHLI KUVVETLERİNİN YENİDEN TEŞKİLATLANMASI, SİLAH, ARAÇ VE GEREÇLERİNİN YENİLEŞTİRİLMESİ AMAÇIYLA MİLLİ SAVUNMA BAKANLIĞINA GELECEK YILLARA GEÇİCİ YÜKLENMELERE GİRİŞME YETKİSİ VERİLMESİ HAKKINDAKİ 1601 SAYILI KANUNUN BAZI MADDELERİNİN DEĞİŞTİRİLMESİNE İLİŞKİN KANUN
33	1/199	10 6 1975	1908	18 6 1975/15269	14 7 1964 GÜN VE 500 SAYILI KIBRIS'A GÖNDERİLECEK TÜRK ASKERİ BİRLİĞİ MENSUPLARININ AYLIK VE ÜCRETLERİYLE ÇEŞİTLİ İSTİHKAKLARI VE BİRLİĞİN BAŞKA GİDERLERİ HAKKINDAKİ KANUNUN 1'İNCİ MADDESİNİN DEĞİŞTİRİLMESİNE VE BU KANUNA UÇ GEÇİCİ MADDE EKLENMESİNE DAİR KANUN
34	1/141	12 6 1975	1909	18 6 1975/15269	DENİZ HUKUKU İLE İLGİLİ YETKİ KANUNU
35	1/292	12 6 1975	1910	18 6 1975/15269	1868 SAYILI 1975 YILI BUTÇE KANUNUNA BAĞLI (A) VE (R) İŞARETLİ CETVELLERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN
36	1/293	12 6 1975	1911	18 6 1975/15269	1868 SAYILI 1975 YILI BUTÇE KANUNU İLE BU KANUNA BAĞLI (A) VE (R) İŞARETLİ CETVELLERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN
37	1/253	16 6 1975	1912	22 6 1975/15273	506 SAYILI SOSYAL SİGORTALAR KANUNUNUN BAZI MADDE VE FIKRALARININ DEĞİŞTİRİLMESİNE VE BU KANUNA EK VE GEÇİCİ MADDELER EKLENMESİNE DAİR KANUN
38	1/269	19 6 1975	1913	25 6 1975/15276	24 2 1970 TARİHLİ VE 1235 SAYILI İKTİSADİ VE TİCARİ İLİMLER AKADEMİSİ KADRO KANUNUNA EK KANUN
39	1/267	19 6 1975	1914	25 6 1975/15276	6 7 1948 TARİH VE 5239 SAYILI ANKARA ÜNİVERSİTESİ KURULUŞ KADROLARI HAKKINDAKİ KANUNA EK KANUN
40	1/279	19 6 1975	1915	25 6 1975/15276	5247 SAYILI İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ KURULUŞ KADROLARI HAKKINDA KANUNA EK KANUN

	ESAS NO	KABUL TARİHİ	KANUN NO	RESMİ GAZETE TARİH/SAYI	KANUN ADI
41	1/6	26 6 1975	1916	7 7 1975/15288	TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE SOVYET SOSYALİST CUMHURİYETLERİ BİRLİĞİ HÜKÜMETİ ARASINDA SINIRDAKI ARPAÇAY (AHURYAN) NEHRİNDE BARAJ İNŞASI VE BARAJ GÖLÜNÜN TEŞEKKÜLÜ KONUSUNDA İŞBİRLİĞİNE DAİR ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞU HAKKINDA KANUN
42	1/64	26 6 1975	1917	7 7 1975/15288	TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE NORVEÇ KRALLIĞI ARASINDA GELİR VE SERVET VERGİLERİNDE ÇİFTE VERGİLENDİRMENİN ÖNLENMESİNE VE DİĞER BAZI HUSUSLARIN DÜZENLENMESİNE İLİŞKİN ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
43	1/261	1 7 1975	1920	12 7 1975/15293	TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE FEDERAL AVUSTURYA CUMHURİYETİ ARASINDAKİ SOSYAL GÜVENLİK ANLAŞMASINA EK ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA İLİŞKİN KANUN
44	1/238	1 7 1975	1921	12 7 1975/15293	SİLAHLI KUVVETLERDE KADRO DIŞI EDİLEN VEYA İHTİYAÇ FAZLASI BULUNAN MALZEMELERİN SATILMASI, DEVREDİLMESİ VEYA HİBE EDİLMESİ VE EĞİTİM GÖRECEK YABANCI SİLAHLI KUVVETLER PERSONELİ HAKKINDA KANUNUN 1 VE 2 MADDELERİNİN DEĞİŞTİRİLMESİ VE BU KANUNA BİR EK MADDE EKLENMESİNE İLİŞKİN KANUN
45	1/287	3 7 1975	1922	11 7 1975/15292	5434 SAYILI T C EMEKLİ SANDIĞI KANUNUNUN BAZI MADDELERİNİN DEĞİŞTİRİLMESİ VE BİR GEÇİCİ MADDE EKLENMESİ HAKKINDA KANUN
46	1/291	3 7 1975	1923	11 7 1975/15292	926 SAYILI TÜRK SİLAHLI KUVVETLERİ PERSONEL KANUNUNUN BAZI MADDELERİNİN DEĞİŞTİRİLMESİ BAZI MADDELERİNİN YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILMASI VE BU KANUNA EK VE EK GEÇİCİ MADDELER EKLENMESİ HK
47	1/208	3 7 1975	1924	12 7 1975/15293	7 ŞUBAT 1970 TARİHİNDE BERN'DE İMZALANAN DEMİRYOLUYLA YOLCU VE BAGAJ TAŞINMASINA İLİŞKİN ULUSLAR ARASI ANTLAŞMA (CIV) VE EKLERİ İLE DEMİRYOLUYLA EŞYA TAŞINMASINA İLİŞKİN ULUSLAR ARASI ANTLAŞMA (CIM) VE EKLERİNİN, EK PROTOKOLÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
48	1/195	3 7 1975	1925	12 7 1975/15293	DÜNYA POSTA BİRLİĞİ KURULUŞ YASASI İLE SON PROTOKOLÜN VE BUNLARA BAĞLI BİRLEŞMİŞ MİLLETLER TEŞKİLATI İLE DÜNYA POSTA BİRLİĞİ ARASINDAKİ ANLAŞMALARIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR 1131 SAYILI KANUNA EK KANUN
49	1/135	4 7 1975	1926	12 7 1975/15293	854 SAYILI DENİZ İŞ KANUNUNUN 20 MADDESİNİN DEĞİŞTİRİLMESİ VE BİR GEÇİCİ MADDE EKLENMESİ HAKKINDA KANUN
50	1/136	4 7 1975	1927	12 7 1975/15293	1475 SAYILI İŞ KANUNUNUN BAZI MADDELERİNİN DEĞİŞTİRİLMESİ VE 26 NCİ MADDESİNİN İKİNCİ FIKRASININ YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILMASI, 193 SAYILI GELİR VERGİSİ KANUNUNUN 25'İNCİ MADDESİNİN 7 NCİ FIKRASININ DEĞİŞTİRİLMESİ VE BİR GEÇİCİ MADDE EKLENMESİ HAKKINDA KANUN

	ESAS NO	KABUL TARİHİ	KANUN NO	RESMİ GAZETE TARİH/SAYI	KANUN ADI
51	1/301	15.7 1975	1928	21.7 1975/15302	1868 SAYILI 1975 YILI BÜTÇE KANUNUNA BAĞLI (A) VE (R) İŞARETLİ CETVELLERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN
52	1/197	15 1.1976	1931	25.1.1976/15479	KUÇUKLERİN VATANA İADESİNE DAİR AVRUPA SÖZLEŞMESİNİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA İLİŞKİN KANUN
53	1/209	19 1 1976	1932	29 1 1976/15483	171 SAYILI TOPLANTI VE GÖSTERİ YÜRÜYÜŞÜ HÜRRIYETİ HAKKINDAKİ KANUNA BAZI MADDELER EKLENMESİ HAKKINDA KANUN
54	1/178	20 1 1976	1933	29 1 1976/15483	926 SAYILI TÜRK SİLAHLI KUVVETLERİ PERSONEL KANUNUNA 31 7 1970 TARİH VE 1323 SAYILI KANUNLA EKLENEN EK 2 NCİ VE EK 3 ÜNCÜ MADDELERİYLE 136 NCİ MADDESİNE EKLENEN (e) BENDİNİN DEĞİŞTİRİLMESİ VE KANUNA EK GEÇİCİ BİR MADDE EKLENMESİ HAKKINDA KANUN
55	1/258	24.2 1976	1935	5 3 1976/15519	2 3 1954 TARİH VE 6303 SAYILI HAVA HARP OKULUNA GIRMeye İSTEKLI SIVIL ÖĞRENCİLERİN, GELİŞ, GİDİŞ VE KABUL SÜRESİNCE NAKİL, İAŞE VE YATIRIMLARININ DEVLETÇE SAĞLANMASI HAKKINDA KANUNUN YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILMASINA İLİŞKİN KANUN
56	1/2	24 2.1976	1937	5.3 1976/15519	TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE SURİYE ARAP CUMHURİYETİ ARASINDA EMLAK SORUNLARININ ÇÖZÜLMESİNE DAİR SÖZLEŞME VE EKİ ÖDEME PROTOKOLÜNÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
57	1/365	27.2 1976	1939	3 3 1976/15517	TOPRAK VE TARIM REFORMU MÜŞTEŞARLIĞI 1976 YILI BÜTÇE KANUNU
58	1/364	27.2 1976	1940	6 3 1976/15520	VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 1976 YILI BÜTÇE KANUNU
59	1/367	27 2.1976	1941	6 3 1976/15520	ANKARA ÜNİVERSİTESİ 1976 YILI BÜTÇE KANUNU
60	1/372	27 2.1976	1942	6 3 1976/15520	EGE ÜNİVERSİTESİ 1976 YILI BÜTÇE KANUNU
61	1/375	27 2.1976	1943	6.3 1976/15520	İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ 1976 YILI BÜTÇE KANUNU
62	1/376	27 2.1976	1944	6.3.1976/15520	İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ 1976 YILI BÜTÇE KANUNU
63	1/374	27.2.1976	1945	6.3 1976/15520	HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ 1976 YILI BÜTÇE KANUNU
64	1/378	27 2 1976	1946	6.3.1976/15520	İKTİSADİ VE TİCARİ İLİMLER AKADEMİLERİ 1976 YILI BÜTÇE KANUNU
65	1/370	27.2 1976	1947	6.3.1976/15520	ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ 1976 YILI BÜTÇE KANUNU
66	1/371	27.2 1976	1948	6 3 1976/15520	DIYARBAKIR ÜNİVERSİTESİ 1976 YILI BÜTÇE KANUNU
67	1/369	27.2.1976	1949	4 3 1976/15518	CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ 1976 YILI BÜTÇE KANUNU
68	1/377	27.2.1976	1950	5.3 1976/15519	19 MAYIS ÜNİV 1976 YILI BÜTÇE KANUNU
69	1/368	27.2.1976	1951	6.3 1976/15520	BURSA ÜNİV. 1976 YILI BÜTÇE KANUNU
70	1/373	27 2 1976	1952	6.3 1976/15520	FIRAT ÜNİV. 1976 YILI BÜTÇE KANUNU
71	1/366	27 2.1976	1953	5.3 1976/15519	ANADOLU ÜNİVERSİTESİ 1976 YILI BÜTÇE KANUNU
72	1/379	27.2 1976	1954	6 3.1976/15520	KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 1976 YILI BÜTÇE KANUNU
73	1/383	27.2 1976	1955	6.3.1976/15520	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 1976 YILI BÜTÇE KANUNU

	ESAS NO	KABUL TARİHİ	KANUN NO	RESMİ GAZETE TARİH/SAYI	KANUN ADI
74	1/380	27 2 1976	1956	6 3 1976/15520	HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 1976 YILI BÜTÇE KANUNU
75	1/384	27 2 1976	1957	6 3 1976/15520	DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 1976 YILI BÜTÇE KANUNU
76	1/385	27 2 1976	1958	6 3 1976/15520	PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 1976 YILI BÜTÇE KANUNU
77	1/381	27 2 1976	1959	6 3 1976/15520	TEKEL GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 1976 YILI BÜTÇE KANUNU
78	1/382	27 2 1976	1960	6 3 1976/15520	DEVLET ÜRETME ÇİFTLİKLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 1976 YILI BÜTÇE KANUNU
79	1/386	27 2 1976	1961	6 3 1976/15520	ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 1976 YILI BÜTÇE KANUNU
80	1/387	27 2 1976	1962	6 3 1976/15520	BEDEN TERBİYESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 1976 YILI BÜTÇE KANUNU
81	1/388	27 2 1976	1963	29 2 1976/15514	1975 YILI BÜTÇE KANUNUNDA VE BU KANUNA BAĞLI (A) İŞARETLİ CETVELDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN
82	1/403	27 2 1976	1964	29 2 1976/15514	1868 SAYILI 1975 YILI BÜTÇE KANUNUNA BAĞLI (A) İŞARETLİ CETVELİN GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞINA AIT KISMINDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN
83	1/409	27 2 1976	1965	29 2 1976/15514	İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ 1975 YILI BÜTÇE KANUNUNA BAĞLI (R) İŞARETLİ CETVELDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN
84	1/411	27 2 1976	1966	29 2 1976/15514	ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 1975 YILI BÜTÇE KANUNUNA BAĞLI CETVELLERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN
85	1/413	27 2 1976	1967	29 2 1976/15514	BEDEN TERBİYESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 1975 YILI BÜTÇE KANUNUNA BAĞLI CETVELLERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN
86	1/412	27 2 1976	1968	29 2 1976/15514	DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 1975 YILI BÜTÇE KANUNUNA BAĞLI CET DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAK KANUN
87	1/410	27 2 1976	1969	29 2 1976/15514	1975 YILI BÜTÇE KANUNUNA BAĞLI CETVELLERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN
88	1/363	28 2 1976	1970	1 3 1976/15515	1976 YILI BÜTÇE KANUNU
89	1/284	16 3 1976	1972	25 3 1976/15539	ULUSLARARASI SIVIL HAVACILIK SÖZLEŞMESİNDE YAPILAN DEĞİŞİKLİKLERE İLİŞKİN PROTOKOLLERİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
90	1/256	16 3 1976	1973	25 3 1976/15539	AVRUPA SOSYAL VE TIBBİ YARDIM SÖZLEŞMESİ VE EK PROTOKOLÜNÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
91	1/203	16 3 1976	1974	25 3 1976/15539	TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE BÜYÜK BRİTANYA ARASINDA ADLI MUZAHERET MUKAVELENAMESİNİN TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE FUJİ DEVLETİ ARASINDA UYGULANMASINA İLİŞKİN SÖZLEŞMENİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
92	1/201	18 3 1976	1975	1 4 1976/15546	SAĞLIK VE SOSYAL YARDIM BAKANLIĞINA BAĞLI SAĞLIK KURUMLARI İLE ESENLEŞTİRME (REHABİLİTASYON) TESİSLERİNE VERİLECEK DÖNER SERMAYE HAKKINDAKİ 4 1 1961 TARİHLİ VE 209 SAYILI KANUNUN 25 6 1965 TARİHLİ VE 641 SAYILI KANUNUN 7'İNCİ MADDESİ İLE DEĞİŞİK 1'İNCİ MADDESİNİN DEĞİŞTİRİLMESİNE İLİŞKİN KANUN

	ESAS NO	KABUL TARİHİ	KANUN NO	RESMİ GAZETE TARİH/SAYI	KANUN ADI
93	1/311	18.3.1976	1977	1.4.1976/15546	492 SAYILI HARÇLAR KANUNUNA EKLI 6 SAYILI TARİFENİN DEĞİŞİK 1'İNCİ BÖLÜMÜNÜN DEĞİŞTİRİLMESİ, DEĞİŞİK 86'İNCİ MADDESİNİN SONUNA BİR İBARE EKLENMESİ VE 79' U NCU MADDESİNİN DEĞİŞTİRİLMESİ HAKKINDA KANUN
94	1/105	6.4.1976	1978	21.4.1976/15566	ÜLKEMİZ LEHİNE YARARLI HİZMETLERDE BULUNAN NAÇİ TAHİR NURİ'NİN EŞİ RÜVEYDA TUNA TAHIROVA'YA VATANİ HİZMET TERTİBİNDEN AYLIK BAĞLANMASI HAKKINDA KANUN
95	1/290	26.4.1976	1982	-	633 SAYILI DIYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI KURULUŞ VE GÖREVLERİ HAKKINDAKİ KANUNUN BAZI MADDELERİNİN DEĞİŞTİRİLMESİNE VE BU KANUNA 4 GEÇİCİ MAD. EKLENMESİNE DAİR KANUN
96	1/315	27.4.1976	1983	8.5.1976/15581	21.6.1927 TARİHLİ VE 1111 SAYILI ASKERLİK KANUNUNUN 35'İNCİ MADDESİNE (G) FIKRASI EKLENMESİ HAKKINDA KANUN
97	1/314	27.4.1976	1984	8.5.1976/15581	1615 SAYILI GÜMRÜK KANUNUNUN 8'İNCİ MADDESİNİN 14 'ÜNCÜ FIKRASININ (a) BENDİNİN DEĞİŞTİRİLMESİ VE 10' U NCU MADDESİNİN SONDAN İKİNCİ FIKRASI HÜKMÜNÜN YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILMASI HAKKINDA KANUN
98	1/300	27.4.1976	1985	30.4.1976/15574	20.2.1968 TARİHLİ VE 1005 SAYILI KANUNUN 1 VE 2 NCI MADDELERİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASI VE KORE GAZİLERİNE AYLIK BAĞLANMASI HAKKINDA KANUN
99	1/176	27.4.1976	1986	8.5.1976/15581	5584 SAYILI POSTA KANUNUNUN BAZI MADDELERİNİN DEĞİŞTİRİLMESİ VE BAZI MADDELERİNİN KALDIRILMASI HAKKINDA KANUN
100	1/200	29.4.1976	1987	8.5.1976/15581	ROMANYA'DA MİLLİLEŞTİRME TEDBİRLERİ VEYA BUNA BENZER KANUNİ VE İDARİ DİĞER TEDBİRLERDEN ZARAR GÖRMÜŞ TÜRK MAL, HAK VE MENFAATLERİNİN TASFİYESİ HAKKINDA KANUN
101	1/237	5.5.1976	1988	15.5.1976/15588	17.3.1969 GÜN VE 1135 SAYILI TÜRK VATANDAŞLARINA AIT OLUP YUGOSLAV FEDERATİF HALK CUMHURİYETİNCE MİLLİLEŞTİRİLMİŞ BULUNAN MAL, HAK VE MENFAATLERİN TASFİYESİ HAKKINDA KANUNUN BAZI MADDELERİNİN DEĞİŞTİRİLMESİ VE İKİ GEÇİCİ MADDE EKLENMESİNİN İLİŞKİN KANUN
102	1/265	6.5.1976	1989	15.5.1976/15588	MİLLİ SAVUNMA BAKANLIĞI İSKAN İHTİYAÇLARI İÇİN SARFIYAT İCRASI VE BU BAKANLIKÇA KULLANILAN GAYRİMENKULLERDEN LÜZUMU KALMAYANLARIN SATILMASINA SALAHİYET VERİLMESİ HAKKINDA KANUNUN 3'ÜNCÜ MADDESİNİN DEĞİŞTİRİLMESİNE İLİŞKİN KANUN
103	1/276	11.5.1976	1991	26.5.1976/15598	25.6.1973 TARİH VE 1765 SAYILI ÜNİVERSİTE PERSONEL KANUNUNUN BAZI MADDELERİNİN DEĞİŞTİRİLMESİ, BAZI MADDELERİNİN KALDIRILMASI VE KANUNA BAZI MADDELER EKLENMESİ HAKKINDA KANUN
104	1/286	11.5.1976	1992	26.5.1976/15598 MÜKERRER	506 SAYILI SOSYAL SİGORTALAR KANUNUNUN 2 VE 4 'ÜNCÜ MADDELERİNİN DEĞİŞTİRİLMESİNE, DEĞİŞİK 60 'İNCİ MADDESİNE BİR FIKRA EKLENMESİNE VE BU KANUNA İKİ EK MADDE İLE BİR GEÇİCİ MADDE İLAVESİNE DAİR KANUN

	ESAS NO	KABUL TARİHİ	KANUN NO	RESMİ GAZETE TARİH/SAYI	KANUN ADI
105	1/322	11 5 1976	1993	25 5 1976/15597	19 MAYIS ÜNİVERSİTESİ ÖĞRETİM ÜYELERİ VE ÖĞRETİM YARDIMCILARI KADRO KANUNU
106	1/323	11 5 1976	1994	25 5 1976/15597	CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ ÖĞRETİM ÜYELERİ VE ÖĞRETİM YARDIMCILARI KADRO KANUNU
107	1/324	11 5 1976	1995	25 5 1976/15597	İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ ÖĞRETİM ÜYELERİ VE ÖĞRETİM YARDIMCILARI KADRO KANUNU
108	1/325	11 5 1976	1996	25 5 1976/15597	SELÇUK ÜNİVERSİTESİ ÖĞRETİM ÜYELERİ VE ÖĞRETİM YARDIMCILARI KADRO KANUNU
109	1/326	11 5 1976	1997	25 5 1976/15597	HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ ÖĞRETİM ÜYELERİ VE ÖĞRETİM YARDIMCILARI KADRO KANUNU
110	1/327	11 5 1976	1998	25 5 1976/15597	İNONU UNIV ÖĞRETİM ÜYELERİ VE ÖĞRETİM YARDIMCILARI KADRO KANUNU
111	1/328	11 5 1976	1999	25 5 1976/15597	22 11 1973 TARİH VE 1787 SAYILI KANUNA EK ANADOLU ÜNİVERSİTESİ ÖĞRETİM ÜYELERİ VE ÖĞRETİM YARDIMCILARI KADRO KANUNU
112	1/329	11 5 1976	2000	25 5 1976/15597	ATATURK UNIV ÖĞRETİM ÜYELERİ VE ÖĞRETİM YARDIMCILARI KADRO KANUNU
113	1/330	11 5 1976	2001	25 5 1976/15597	KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ ÖĞRETİM ÜYELERİ VE ÖĞRETİM YARDIMCILARI KADRO KANUNU
114	1/331	11 5 1976	2002	25 5 1976/15597	FIRAT ÜNİVERSİTESİ ÖĞRETİM ÜYELERİ VE ÖĞRETİM YARDIMCILARI KADRO KANUNU
115	1/332	11 5 1976	2003	25 5 1976/15597	DIYARBAKIR ÜNİVERSİTESİ ÖĞRETİM ÜYELERİ VE ÖĞRETİM YARDIMCILARI KADRO KANUNU
116	1/333	11 5 1976	2004	25 5 1976/15597	DEVLET MUHENDİSLİK VE MİMARLIK AKADEMİLERİ ÖĞRETİM ÜYELERİ VE ÖĞRETİM YARDIMCILARI KADRO KANUNU
117	1/334	11 5 1976	2005	25 5 1976/15597	ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ ÖĞRETİM ÜYELERİ VE ÖĞRETİM YARDIMCILARI KADRO KANUNU
118	1/336	11 5 1976	2006	25 5 1976/15597	ANKARA ÜNİVERSİTESİ ÖĞRETİM ÜYELERİ VE ÖĞRETİM YARDIMCILARI KADRO KANUNU
119	1/357	11 5 1976	2007	25 5 1976/15597	İSTANBUL DEVLET GÜZEL SANATLAR AKADEMİSİ ÖĞRETİM ÜYELERİ VE ÖĞRETİM YARDIMCILARI KADRO KANUNU
120	1/415	11 5 1976	2008	25 5 1976/15597	BURSA ÜNİVERSİTESİ ÖĞRETİM ÜYELERİ VE ÖĞRETİM YARDIMCILARI KADRO KANUNU
121	1/313	11 5 1976	2009	26 5 1976/15599	5682 SAYILI KANUNUN 15 İNCİ MADDESİNİN 4 UNCU FIKRASININ DEĞİŞTİRİLMESİ VE GEÇİCİ BİR MADDE EKLENMESİ HAKKINDA KANUNU
122	1/420	18 5 1976	2010	26 5 1976/15598	EGE ÜNİVERSİTESİ ÖĞRETİM ÜYELERİ VE ÖĞRETİM YARDIMCILARI KADRO KANUNU
123	1/335	18 5 1976	2011	26 5 1976/15598	İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ ÖĞRETİM ÜYELERİ VE ÖĞRETİM YARDIMCILARI KADRO KANUNU
124	1/421	1 6 1976	2013	5 6 1976/15607	5434 SAYILI T C EMEKLİ SANDIĞI KANUNUNUN 6 İNCİ MADDESİ İLE BU KANUNA 1425 SAYILI KANUNLA EKLENEN EK 6 NCİ MADDENİN DEĞİŞTİRİLMESİNE VE AYRICA 2 EK VE 1 GEÇİCİ MADDE EKLENMESİNE DAİR KANUN

	ESAS NO	KABUL TARİHİ	KANUN NO	RESMİ GAZETE TARİH/SAYI	KANUN ADI
125	1/143	19 6 1976	2015	26 6 1976/15628	ATATÜRK ORMAN ÇİFTLİĞİ ARAZİSİNDEN 167 DÖNÜM BEŞYUZ METREKARELİK KISMININ ANKARA BELEDİYESİNE SATILMASI HAK KANUN
126	1/392	23 6 1976	2016	2 7 1976/15634	211 SAYILI TÜRK SİLAHLI KUVVETLERİ İÇ HİZMET KANUNUNUN 108 'NCİ MADDESİNİN 1'İNCİ FIKRASININ SONUNA (e) BENDİ İLE İKİ FIKRA EKLENMESİ HAKKINDA KANUN
127	1/168	23 6 1976	2017	2 7 1976/15634	24 HAZİRAN 1965 TARİHLİ VE 635 SAYILI UZMAN JANDARMA KANUNUNUN 17 MAD DEĞİŞTİRİLMESİ HAK KANUN
128	1/406	23 6 1976	2019	2 7 1976/15634	TEKEL GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DÖNER SERMAYESİNİN 7 MİLYAR LIRAYA ÇIKARILMASINA İLİŞKİN KANUN
129	1/396	24 6 1976	2020	2 7 1976/15634	TÜRK SİLAHLI KUVVETLERİNİN YENİDEN TEŞKİLATLANMASI, SİLAH, ARAÇ VE GEREÇLERİNİN YENİLEŞTİRİLMESİ AMACIYLA MİLLİ SAVUNMA BAKANLIĞINA GELECEK YILLARA GEÇİCİ YÜKLENMELERE GİRİŞME YETKİSİ VERİLMESİ HAKKINDAKİ 27 HAZİRAN 1972 TARİHLİ VE 1601 SAYILI KANUNUN 3 HAZİRAN 1975 TARİHLİ VE 1904 SAYILI KANUNLA DEĞİŞİK 1 VE 2 NCI MADDELERİNİN DEĞİŞTİRİLMESİNE İLİŞKİN KANUN
130	1/272	1 7 1976	2021	14 7 1976/15646	15 12 1934 TARİH VE 2615 SAYILI ASKERİ HASTANELER İLE HASTANE GIBI KULLANILACAK REVİRLERDE HASTALARIN BESLENME VE BAKIMLARI HAKKINDAKİ KANUNUN 2 NCI MADDESİNİN BİRİNCİ FIKRASINA (E) BENDİ EKLENMESİNE İLİŞKİN KANUN
131	1/398	1 7 1976	2022	10 7 1976/15642	65 YAŞINI DOLDURMUŞ MUHTAÇ, GÜÇSÜZ VE KİMSESİZ TÜRK VATANDAŞLARINA AYLIK BAĞLANMASI HAKKINDA KANUN
132	1/354	13 7 1976	2023	23 7 1976/15655	AVRUPA SOSYAL GÜVENLİK SÖZLEŞMESİNİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
133	1/164	13 7 1976	2024	23 7 1976/15655	MİLLETLERARASI ÇALIŞMA ÖRGÜTÜ ANAYASASI TADİL BELGESİNİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
134	1/359	13 7 1976	2025	23 7 1976/15655	TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE FRANSA CUMHURİYETİ ARASINDA İMZALANMIŞ BULUNAN SOSYAL GÜVENLİK SÖZLEŞMESİNİN 37 'NCİ MADDESİNİN SON PARAGRAFİNİN SÖZLEŞME METNİNDEN ÇIKARILMASINA İLİŞKİN SÖZLEŞMENİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
135	1/162	9 11 1976	2027		İSTİHDAM POLİTİKASIYLA İLGİLİ 122 SAYILI SÖZLEŞMENİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
136	1/319	28 12 1976	2028	6 1 1977/15811	27 7 1967 TARİH VE 926 SAYILI TÜRK SİLAHLI KUVVETLERİ PERSONEL KANUNUNUN GEÇİCİ 22 'NCİ MADDESİ İLE AYNI KANUNU DEĞİŞTİREN 7 7 1971 TARİH VE 1424 SAYILI KANUNUN 36 NCI MADDESİ İLE EKLENEN EK GEÇİCİ 19 'UNCU MADDESİNİN DEĞİŞTİRİLMESİNE DAİR KANUN
137	1/449	4 1 1977	2029	12 1 1977/15817	KÜÇÜKLERİN KORUNMASI KONUSUNDA MAKAMLARIN YETKİSİNE VE UYGULANACAK KANUNA DAİR SÖZLEŞMEYE KATILMAMIZIN UYGUN BULUNDUĞUNA İLİŞKİN KANUN

	ESAS NO	KABUL TARİHİ	KANUN NO	RESMİ GAZETE TARİH/SAYI	KANUN ADI
138	1/349	6 1 1977	2030	22 1 1977/15827	1131 SAYILI KANUNLA ONAYLANAN DÜNYA POSTA BİRLİĞİ KURULUŞ YASASININ İKİNCİ EK PROTOKOLÜNÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
139	1/445	6 1 1977	2031	22 1 1977/15827	TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE DANİMARKA KRALLIĞI ARASINDA SOSYAL GÜVENLİK SÖZLEŞMESİ İLE BU SÖZLEŞMEYE EK PROTOKOLÜNÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
140	1/495	26 2 1977	2035	3 3 1977/15867	VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 1977 YILI BÜTÇE KANUNU
141	1/483	26 2 1977	2036	28 2 1977/15864	1970 SAYILI 1976 YILI BÜTÇE KANUNU İLE BU KANUNA BAĞLI CETVELLERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN
142	1/529	26 2 1977	2037	28 2 1977/15864	1970 SAYILI 1976 YILI BÜTÇE KANUNUNA BAĞLI (A) İŞARETLİ CETVELDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN
143	1/524	26 2 1977	2038	28 2 1977/15864	TOPRAK VE TARIM REFORMU MÜŞTƏŞARLIĞI 1976 YILI BÜTÇE KANUNUNA BAĞLI (A) İŞARETLİ CETVELDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN
144	1/498	26 2 1977	2039	9 3 1977/15973	ANKARA UNİV 1977 YILI BÜTÇE KANUNU
145	1/508	26 2 1977	2040	9 3 1977/15973	İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ 1977 YILI BÜTÇE KANUNU
146	1/509	26 2 1977	2041	9 3 1977/15973	İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ 1977 YILI BÜTÇE KANUNU
147	1/506	26 2 1977	2042	9 3 1977/15973	HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ 1977 YILI BÜTÇE KANUNU
148	1/511	26 2 1977	2043	9 3 1977/15973	İKTİSADİ VE TİCARİ İLİMLER AKADEMİLERİ 1977 YILI BÜTÇE KANUNU
149	1/502	26 2 1977	2044	7 3 1977/15871	ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ 1977 YILI BÜTÇE KANUNU
150	1/503	26 2 1977	2045	9 3 1977/15973	DIYARBAKIR ÜNİVERSİTESİ 1977 YILI BÜTÇE KANUNU
151	1/501	26 2 1977	2046	4 3 1977/15868	CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ 1977 YILI BÜTÇE KANUNU
152	1/510	26 2 1977	2047	4 3 1977/15868	19 MAYIS ÜNİVERSİTESİ 1977 YILI BÜTÇE KANUNU
153	1/500	26 2 1977	2048	8 3 1977/15872	BURSA ÜNİVERSİTESİ 1977 YILI BÜTÇE KANUNU
154	1/505	26 2 1977	2049	9 3 1977/15973	FIRAT ÜNİVERSİTESİ 1977 YILI BÜTÇE KANUNU
155	1/497	26 2 1977	2050	4 3 1977/15868	ANADOLU ÜNİVERSİTESİ 1977 YILI BÜTÇE KANUNU
156	1/499	26 2 1977	2051	9 3 1977/15973	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ 1977 YILI BÜTÇE KANUNU
157	1/507	26 2 1977	2052	4 3 1977/15868	İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ 1977 YILI BÜTÇE KANUNU
158	1/512	26 2 1977	2053	9 3 1977/15973	SELÇUK ÜNİVERSİTESİ 1977 YILI BÜTÇE KANUNU
159	1/513	26 2 1977	2054	9 3 1977/15973	KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 1977 YILI BÜTÇE KANUNU
160	1/520	26 2 1977	2055	6 3 1977/15870	ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 1977 YILI BÜTÇE KANUNU
161	1/517	26 2 1977	2056	9 3 1977/15973	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 1977 YILI BÜTÇE KANUNU
162	1/514	26 2 1977	2057	9 3 1977/15973	HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 1977 YILI BÜTÇE KANUNU

	ESAS NO	KABUL TARİHİ	KANUN NO	RESMİ GAZETE TARİH/SAYI	KANUN ADI
163	1/518	26 2 1977	2058	9 3 1977/15973	DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 1977 YILI BÜTÇE KANUNU
164	1/519	26 2 1977	2059	9 3 1977/15973	PETROL İŞLERİ GENEL MUDURLUĞU 1977 YILI BÜTÇE KANUNU
165	1/515	26 2 1977	2060	9 3 1977/15973	TEKEL GENEL MUDURLUĞU 1977 YILI BÜTÇE KANUNU
166	1/516	26 2 1977	2061	9 3 1977/15973	DEVLET ÜRETME ÇİFTLİKLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 1977 YILI BÜTÇE KANUNU
167	1/484	26 2 1977	2062	28 2 1977/15864	BURSA ÜNİVERSİTESİ 1976 YILI BÜTÇE KANUNUNA BAĞLI (A) İŞARETLİ CETVELDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN
168	1/530	26 2 1977	2063	28 2 1977/15864	1970 SAYILI 1976 YILI BÜTÇE KANUNUNA BAĞLI (A) İŞARETLİ CETVELDE DEĞİŞİKLİKLER YAPILMASI HAKKINDA KANUN
169	1/521	26 2 1977	2064	7 3 1977/15871	BEDEN TERBİYESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 1977 YILI BÜTÇE KANUNU
170	1/496	27 2 1977	2065	2 3 1977/15867	TOPRAK VE TARIM REFORMU MÜSTEŞARLIĞI 1977 YILI BÜTÇE KANUNU
171	1/504	27 2 1977	2066	9 3 1977/15973	EGE ÜNİVERSİTESİ 1977 YILI BÜTÇE KANUNU
172	1/494	27 2 1977	2067	1 3 1977/15865	1977 YILI BÜTÇE KANUNU
173	1/268	1 3 1977	2068	13 3 1977/15877	TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE LİBYA ARAP CUMHURİYETİ HUKUMETİ ARALARINDA KÜLTÜR VE TANITMA ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA İLİŞKİN KANUN
174	1/3	1 3 1977	2069	13 3 1977/15877	TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE ENDONEZYA CUMHURİYETİ HUKÜMETİ ARASINDA İMZALANMIŞ OLAN KÜLTÜR ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
175	1/1	1 3 1977	2070	13 3 1977/15877	28 TEMMUZ 1973 TARİHİNDE İMZALANMIŞ BULUNAN TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE SURIYE ARAP CUMHURİYETİ ARASINDA KÜLTÜR ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
176	1/306	1 3 1977	2071	13 3 1977/15877	TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE FİNLANDIYA CUMHURİYETİ HUKÜMETİ ARASINDA HAVA ULAŞTIRMASINA İLİŞKİN OLARAK İMZALANAN ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
177	1/348	1 3 1977	2072	13 3 1977/15877	19 TEMMUZ 1975 TARİHİNDE İMZALANMIŞ BULUNAN TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE KUVEYT DEVLETİ HÜKÜMETİ ARASINDA KÜLTÜR ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
178	1/234	1 3 1977	2073	13 3 1977/15877	12 EKİM 1929 TARİHİNDE VARŞOVA'DA İMZALANAN ULUSLAR ARASI HAVA TAŞIMALARINA İLİŞKİN BAZI KURALLARIN BİRLEŞTİRİLMESİ HAKKINDAKİ SÖZLEŞMEYE VE BU SÖZLEŞMEYİ DEĞİŞTİREN 28 EYLÜL 1955 TARİHLİ LAHEY PROTOKOLÜNE KATILMANIN UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
179	1/283	1 3 1977	2074	13 3 1977/15877	10 TEMMUZ 1967 TARİHİNDE PARİSTE İMZALANAN TARİFELİ HAVA SERVİSLERİ İÇİN ÜCRET TARİFELERİ SAPTANMASINA İLİŞKİN YÖNTEMLER HUSUSUNDA ULUSLAR ARASI ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN

	ESAS NO	KABUL TARİHİ	KANUN NO	RESMİ GAZETE TARİH/SAYI	KANUN ADI
180	1/205	1 3 1977	2075	13 3 1977/15877	TÜRKİYE CUMHURİYETİ HUKUMETİ İLE PAKİSTAN İSLAM CUMHURİYETİ HUKUMETİ ARASINDA HAVA ULAŞTIRMASI HAKKINDA ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
181	1/206	1 3 1977	2076	13 3 1977/15877	TÜRKİYE CUMHURİYETİ HUKUMETİ İLE ÇİN HALK CUMHURİYETİ HUKUMETİ ARASINDA 14 EYLÜL 1972 TARİHİNDE İMZALANAN HAVA ULAŞTIRMA ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
182	1/147	1 3 1977	2077	13 3 1977/15877	ULUSLAR ARASI SOĞUTMA ENSTİTUSU SÖZLEŞMESİNE KATILINMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
183	1/342	1 3 1977	2078	13 3 1977/15877	TÜRKİYE CUMHURİYETİ HUKUMETİ İLE SUUDİ ARABİSTAN KRALLIĞI HUKUMETİ ARASINDA İMZALANMIŞ BULUNAN KÜLTÜR ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
184	1/355	1 3 1977	2079	13 3 1977/15877	TÜRKİYE CUMHURİYETİ HUKUMETİ İLE BULGARİSTAN HALK CUMHURİYETİ HUKUMETİ ARASINDA İMZALANAN HUKUKİ VE CEZAI KONULARDA ADLI YARDIMLAŞMA SÖZLEŞMESİNİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
185	1/345	1 3 1977	2080	13 3 1977/15877	CEZA KOVUŞTURMALARININ AKTA RILMASINA DAİR AVRUPA SÖZLEŞMESİNİN ONAYLANMASI VE UYGULANMASI HAKKINDA KANUN
186	1/344	1 3 1977	2081	13 3 1977/15877	CEZA YARGILARININ MİLLETLERARASI DEĞERİ KONUSUNDA AVRUPA SÖZLEŞMESİNİN ONAYLANMASI VE UYGULANMASI HAKKINDA KANUN
187	1/167	15 3 1977	2082	24 3 1977/15888	İSTANBUL, KAYSERİ BURSA KAPALI ÇARŞILARININ ONARIMI VE İMARİ HAKKINDA KANUN
188	1/236	15 3 1977	2083	24 3 1977/15888	4 1 1961 TARİHLİ VE 211 SAYILI TÜRK SİLAHLI KUVVETLERİ İÇ HİZMET KANUNUNUN 6 7 1971 TARİHLİ VE 1423 SAYILI KANUN İLE DEĞİŞTİRİLMİŞ OLAN 69 'UNCU MADDESİNİN (b) FIKRASININ 3 'UNCU BENDİNİN DEĞİŞTİRİLMESİNE İLİŞKİN KANUN
189	1/270	17 3 1977	2086	30 3 1977/15894	TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE İRAK CUMHURİYETİ ARASINDA KÜLTÜREL VE BİLİMSEL YARDIMLAŞMA ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
190	1/408	24 3 1977	2087	30 3 1977/15894	222 SAYILI İLKÖĞRETİM VE EĞİTİM KANUNUNUN 16 7 1965 TARİHLİ VE 693 SAYILI KANUNLA DEĞİŞİK GEÇİCİ 2 NCI MADDESİNİN DEĞİŞTİRİLMESİ VE BU MADDEYE BİR FIKRA EKLENMESİNE DAİR KANUN

II- 40. CUMHURİYET HUKUMETİ (V. DEMİREL)
(05.07.1977 – 01.02.1978)

	ESAS NO	KABUL TARİHİ	KANUN NO	RESMİ GAZETE TARİH/SAYI	KANUN ADI
191	1/11	20 6 1977	2089	5 7 1977/15987	ÇIRAK, KALFA VE USTALIK KANUNU
192	1/285	20 6 1977	2090	5 7 1977/15987	TABİİ AFETLERDEN ZARAR GÖREN ÇİFTÇİLERE YAPILACAK YARDIMLAR HAKKINDA KANUN
193	1/448	8 8 1977	2092	17 8 1977/16030	TÜRK SİLAHLI KUVVETLERİ ÖZEL BESLENME KANUNU
194	1/240	8 8 1977	2093	17 8 1977/16030	27 MAYIS 1960 TARİHİNDEN SONRA HALKTAN TOPLANMIŞ SİLAHLARA UYGULANACAK İŞLEM HAKKINDA KANUN
195	1/151	8 8 1977	2094	17 8 1977/16030	DENİZALTI GEMİLERİYLE AVCI BOTLARINDA BULUNANLARA VERİLECEK HAZIR GIDA HAKKINDA KANUNUN 7 'İNCİ MADDESİNİN DEĞİŞTİRİLMESİNE DAİR KANUN
196	1/460	8 8 1977	2095	17 8 1977/16030	İKTİSADİ VE TİCARİ İLİMLER AKADEMİLERİ KADRO KANUNU
197	1/429	11 8 1977	2099	24 8 1977/16037	17 7 1964 TARİH VE 506 SAYILI KANUNUN 96 NCI MADDESİNE BİR FIKRA İLE BU KANUNA BİR EK MADDE VE BİR GEÇİCİ MADDE EKLENMESİNE DAİR KANUN
198	1/360	11 8 1977	2100	24 8 1977/16037	506 SAYILI SOSYAL SİGORTALAR KANUNUN 3'ÜNCÜ MADDESİNİN BAZI FIKRALARININ DEĞİŞTİRİLMESİ HAKKINDA KANUN
199	1/424	15 8 1977	2101	24 8 1977/16037	1543 SAYILI GENEL NUFUS YAZIMI KANUNUN 1 'İNCİ VE 1587 SAYILI NÜFUS KANUNUNUN DA 62 'İNCİ MADDESİNİN DEĞİŞTİRİLMESİ HAKKINDA KANUN
200	1/490	25 8 1977	2105	10 9 1977/16053	ULUSLAR ARASI TELEKOMÜNİKASYON SÖZLEŞMESİNİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞU HAKKINDA KANUN
201	1/418	25 8 1977	2106	10 9 1977/16053	KIBRIS'A GÖNDERİLECEK TÜRK ASKERİ BİRLİĞİ MENSUPLARININ AYLIK VE ÜCRETLERİYLE ÇEŞİTLİ İSTİHKAKLARI VE BİRLİĞİN BAŞKA GİDERLERİ HAKKINDAKİ 14 07 1964 TARİHLİ VE 500 SAYILI KANUNUN 10 06 1975 TARİHLİ VE 1908 SAYILI KANUNLA DEĞİŞİK 1 'İNCİ MADDESİNİN DEĞİŞTİRİLMESİNE VE BU MADDEYE BİR FIKRA EKLENMESİNE DAİR KANUN
202	1/152	25 8 1977	2107	10 9 1977/16053	11 TEMMUZ 1963 TARİH VE 269 SAYILI TAHSİS EDİLDİKLERİ GAYELERDE KULLANILMALARINA İMKÂN VEYA LUZUM KALMAYAN HARP SEFİNELERİNİN SATILMASINA YETKİ VERİLMESİ HAKKINDA KANUN 1 'İNCİ MADDESİNİN DEĞİŞTİRİLMESİNE İLİŞKİN KANUN
203	1/438	29 8 1977	2108	10 9 1977/16053	MUHTAR ÖDENEK VE SOSYAL GÜVENLİK YASASI
204	1/18	29 12 1977	2109		07 02 1967 TARİHLİ VE 828 SAYILI KANUN İLE 27 03 1969 TARİHLİ, 1137 SAYILI KANUNUN 36'İNCİ MADDESİNİ DEĞİŞTİREN VE YÜRÜRLÜK SÜRESİNİ UZATAN 26 12 1972 TARİHLİ, 1648 SAYILI KANUNUN YÜRÜRLÜK SÜRESİNİN UZATILMASINA DAİR KANUN

KISALTMALAR

ANAP	Anavatan Partisi (2005 öncesi)
AP	Adalet Partisi
B	Birleşim
B.T.	Birleşik Toplantı
C	Cilt
CGP	Cumhuriyetçi Güven Partisi
CHP	Cumhuriyet Halk Partisi
C.S.	Cumhuriyet Senatosu
C.S.Ü	Cumhurbaşkanlığınca Seçilen Üye
D	Dönem
DGM	Devlet Güvenlik Mahkemesi
D. Katipleri	Divan Katipleri
DP	Demokrat Parti
E. No	Esas No
GAP	Güneydoğu Anadolu Projesi
G.C.	Gizli Celse
I. MC	Birinci Milliyetçi Cephe
II. MC	İkinci Milliyetçi Cephe
KHK	Kanun Hükmünde Kararname
KİT	Kamu İktisadi Teşebbüsleri
M.B.K.	Milli Birlik Komitesi
MHP	Milliyetçi Hareket Partisi
M.M.	Millet Meclisi
MSP	Milli Selamet Partisi
NATO	Kuzey Atlantik Antlaşması Teşkilatı
O	Oturum
S. Sayısı	Sıra Sayısı
SHP	Sosyal Demokrat Halkçı Parti
SSCB	Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği
T	Tarih
TBMM	Türkiye Büyük Millet Meclisi
TCK	Türk Ceza Kanunu
T.C.	Türkiye Cumhuriyeti
Y. Yılı	Yasama Yılı

KAYNAKÇA

- *Milli Birlik Komitesi Tutanak Dergileri*
- *Millet Meclisi Tutanak Dergileri*
- *Türkiye Büyük Millet Meclisi Tutanak Dergileri*
- *Cumhuriyet Senatosu Tutanak Dergileri*
- *TBMM Birleşik Toplantı Tutanak Dergileri*
- *Gizli Celse Zabıtları*

ALPARSLAN TÜRKER

1917-1997

Asker ve Siyaset Adanı

25

Kasım 1917'de Lefkoşe'de doğan Alparıslan Türker; aslen Kayserilidir. Büyük dedesi Arif Ağa, Kayseri'nin Pınarbaşı ilçesinin Yukarı Köşgerli Köyünden Kıbrıs'a göç etmiş ve buraya yerleşmiştir. Babası Ahmet Hamdi Efendi, annesi Fatma Zehra Hanım'dır. İlk ve orta eğitimini Lefkoşe'de tamamlamıştır. O yıllarda İngiliz işgal idaresi altında bulunan Kıbrıs'tan ailece Türkiye'ye göç etmişler ve İstanbul'a yerleşmişlerdir.

Askerlik mesleğine büyük sevgisi olan Alparıslan Türker, 1933 yılında Kuleli Askeri Lisesi'ne girmiş ve Harp Okulu'na geçmiştir. 1938'de Harp Okulu'ndan mezun olarak piyade asteğmen rütbesi ile orduya katılmıştır. Orduda muntazaman terfi etmiş ve harp akademisi imtihanını kazanarak akademiye geçmiştir. Başarılı bir eğitim dönemi sonrasında kurmay subay olarak mezun olmuştur.

1948 yılında Genelkurmay tarafından açılan imtihanları kazanmış ve bütün eğitim dönemindeki başarıları da göz önüne alınarak Amerika'ya tahsile gönderilmiştir. Amerika'da piyade okulu ve Amerikan Harp Akademisi'nde tahsil görmüş buralardan da iyi dereceler ile mezun olmuştur.

1955'te kurmay binbaşı olan Alparıslan Türker, (Amerika'da) Washington'da bulunan daimi grup nezdinde Türk Genelkurmayı'nın Temsil Heyeti üyeliğine tayin edilmiştir. 1957 yılının sonuna kadar vazifesini sürdürmüştür. Bu süre içerisinde University of America (Amerika Üniversitesi)'ya devam etmiş, International Economics tahsili görmüştür. Daha sonra yurda dönen Alparıslan Türker, 1959'da Almanya'ya Atom ve Nükleer Okulu'na gönderilmiş, bu okulu da başarı ile bitirmiştir. 27 Mayıs 1960 yılına kadar, Avrupa'da muhtelif NATO toplantılarında ve askeri mevzularda Türk Genelkurmay Başkanlığı'nın temsilcisi olarak bulunmuştur.

27 Mayıs 1960 Milli Birlik Harekatı'nın önde gelen isimlerinden olan Alparıslan Türker, müdahaleden sonra birlik üyesi olarak, Başbakanlık Müsteşarlığı yapmıştır. 13 Kasım 1960 tarihinde 13 arkadaşı ile Millî Birlik Komitesi'nden çıkarılmış ve Mürdet Hava Üssünde hapsedilmiş, daha sonra 19 Kasım 1960'ta Türkiye'den, hükümet müşaviri görevi ile Hindistan Yeni Delhi'ye mecburi ikametgâh olarak gönderilmiştir.

22 Şubat 1963'te yurda dönen Alparıslan Türker, 21 Mayıs'ta tevkif edilmiş, 5 Eylül 1963'te tahliye olmuştur. 31 Mart 1965'te Cumhuriyetçi Köylü Millet Partisi'ne üye olmuş ve Parti Genel Müfettişliği görevini almıştır. 30-31 Temmuz 1965'de Cumhuriyetçi Köylü Millet Partisi'nin kongresinde parti üyeleri tarafından genel başkanlığa seçilmiştir. 1965-69, 1969-73, 1973-77 ve 1977'den 12 Eylül 1980'e kadar dört dönem, Ankara ve Adana'dan milletvekilliği yapmıştır. 1975'ten sonra kurulan 1. ve 2. Milliyetçi Cephe (M.C.) hükümetlerinde başbakan yardımcılığı görevlerinde bulunmuştur.

12 Eylül 1980 hareketinden sonra sıkıyönetim tarafından tevkif edilmiş ve 29 Nisan 1981 tarihinde, MHP ve Ölkücü Kuruluşlar davası adı ile sıkıyönetim mahkemelerinin karşısına çıkarılmıştır. Yargılandığı dava nedeni ile uzun süren tutukluluğu, 9 Nisan 1985'te, tahliye olarak son bulmuştur.

Bu dava nedeniyle dört buçuk yıl tutuklu kalmıştır. 6 Eylül 1987'de siyasi yasakların referandum ile kalkmasından sonra 20 Eylül'de, Alparıslan Türker, Milliyetçi Çalışma Partisi'ne törenle kaydolmuştur. 4 Ekim 1987 tarihinde yapılan olağanüstü 2. kongre ile Milliyetçi Çalışma Partisi Genel Başkanlığı'na seçilmiştir.

20 Ekim 1991 tarihinde 19. Dönem Milletvekili seçimlerinde Milliyetçi Çalışma Partisi'nin, İslahatçı Demokrasi Partisi, Refah Partisi ile üçlü ittifak yapmasıyla Yozgat'tan milletvekili seçilmiştir. 15 Kasım 1991 tarihinde 18 arkadaşı ile ittifaktan ayrılarak bağımsız milletvekili olmuştur. 25 Kasım 1991'de Demokratik Hareket Partisini kurmuştur. Kurucular Kurulu kararı ile parti kapatılarak, Milliyetçi Çalışma Partisi'nin 29 Aralık 1991 tarihinde yapılan 3. olağan genel kongresinde tekrar Milliyetçi Çalışma Partisi'nin genel başkanlığına seçilmiştir.

12 Eylül 1980 hareketinin kapattığı siyasi partilerin isim ve amblemlerinin kullanma yasağının kalkması ile 27 Aralık 1992 tarihinde, kapatılan Milliyetçi Hareket Partisi'nin o günkü delegelerinin katıldığı kongrede, Milliyetçi Hareket Partisi'nin isim, amblem kullanma yetkisi tekrar kurucu Alparıslan Türker'e devredilmiştir. 24 Ocak 1993 tarihinde yapılan kongrede, Milliyetçi Çalışma Partisi, yerini Milliyetçi Hareket Partisi'ne bırakmış, genel başkanlığa da Alparıslan Türker seçilmiştir.

24 Aralık 1995 tarihinde yapılan genel seçimlerde Adana'dan milletvekilliği adaylığını açıklamış ancak, Milliyetçi Hareket Partisi, 24 Aralık 1995'te yapılan genel seçimlerde %10'luk ülke barajına takılarak meclise girememiştir.

İkisi erkek, beşi kız yedi çocuk babası olan Alparıslan Türker, 4 Nisan 1997'de geçirdiği kalp krizi sonucu Ankara'da vefat etmiştir.

ISBN:978-975-6226-48-3

TBMM Basımevi-ANKARA

TBMM KUTUPHANESİ